

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ
«ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ»**

CCI	2014GR16M2OP002
Τίτλος	Κεντρική Μακεδονία
Έκδοση	2.2
Πρώτο έτος	2014
Τελευταίο έτος	2020
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2014
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2023
Προσφυγή στο άρθρο 96 παράγραφος 8 του ΚΚΔ	
Σημαντική τροποποίηση (απαιτείται έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - βλ. άρθρο 96 του ΚΔΔ)	✓
Εγκρίθηκε από την επιτροπή παρακολούθησης	✓
Αιτιολόγηση τροποποίησης	<p>Η προτεινόμενη αναθεώρηση του ΕΠ «Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 αφορά σε:</p> <p>(α) κατανομή πρόσθετου ποσού συνολικής 45.072.788,75 ΔΔ (36.058.231,00 ΚΣ) στο οικείο Πρόγραμμα, αποτέλεσμα της τεχνικής προσαρμογής βάσει του άρθρου 92.3 του Καν. 1303/2013 και σε συμφωνία με τις τροποποιήσεις / κατανομές του ΕΣΠΑ (ρήτρα αναθεώρησης),</p> <p>β) προσαρμογή των δράσεων Υγείας, ώστε να συνάδουν με την νέα στρατηγική του Υπουργείου στον τομέα (2016) και</p> <p>(γ) προσαρμογή των δεικτών ΕΚΤ ώστε να αποτυπώνεται πληρέστερα η λογική της παρέμβασης των δράσεων και να επιτυγχάνεται συνεκτικότερη παρακολούθηση σε επίπεδο ΕΣΠΑ με την απαραίτητη</p>

	<p>ομογενοποίηση των δεικτών.</p> <p>Στο πλαίσιο των βασικών αρχών, περιορισμών και επιτρεπόμενων αλλαγών στα ΕΠ, όπως προδιαγράφονται στην εγκύκλιο «για την αναθεώρηση των Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2014-2020/Στόχος επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση στο πλαίσιο της τεχνικής προσαρμογής του έτους 2017» (28-7-2017/Αρ. Πρωτ. 84421/ΕΥΣΣΑ 1800) κατανεμήθηκαν στο ΕΠ «Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας» τα παρακάτω ποσά:</p> <p>ΕΤΠΑ - Κατανομή πρόσθετων πόρων για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη : 5.707.631 € Κοινοτικής Συμμετοχής, ήτοι 7.134.538,75 € σε όρους συνολικής Δημόσιας Δαπάνης.</p> <p>ΕΚΤ - Κατανομή πρόσθετων πόρων για δράσεις που αφορούν Κέντρα Στήριξης Οικογένειας, τομέα Υγείας, ΟΦΗΛΙ, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ), Επιτροπές ΚΕΠΑ, ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ, ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΑΜΕΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ: 30.350.600 € Κοινοτικής Συμμετοχής, ήτοι 37.938.250 € σε όρους συνολικής Δημόσιας Δαπάνης.</p> <p>Το ποσό αυτό κατανέμεται ανά επενδυτική προτεραιότητα, ως εξής...</p> <p>(βλέπε "Τεκμηρίωση Αναθεώρησης" - Other Member State Document)</p>
Αριθμός απόφασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής	C(2017)8478
Ημερομηνία απόφασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής	6 Δεκ 2017
Αριθμός απόφασης τροποποίησης ΚΜ	
Ημερομηνία απόφασης τροποποίησης ΚΜ	
Ημερομηνία έναρξης ισχύος απόφασης τροποποίησης ΚΜ	
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το	EL12 - Κεντρική Μακεδονία (Kentriki Makedonia)

επιχειρησιακό πρόγραμμα	<p>EL121 - Ημαθία (Imathia)</p> <p>EL122 - Θεσσαλονίκη (Thessaloniki)</p> <p>EL123 - Κιλκίς (Kilkis)</p> <p>EL124 - Πέλλα (Pella)</p> <p>EL125 - Πιερία (Pieria)</p> <p>EL126 - Σέρρες (Serres)</p> <p>EL127 - Χαλκιδική (Chalkidiki)</p>
-------------------------	---

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΕΞΥΠΝΗ, ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΜΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

1.1 Στρατηγική για τη συμβολή του επιχειρησιακού προγράμματος στη στρατηγική της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και την επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής

1.1.1 Περιγραφή της στρατηγικής του προγράμματος σε σχέση με τη συμβολή του στην υλοποίηση της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη και την επίτευξη οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

Η Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ) είναι η μεγαλύτερη σε έκταση και η δεύτερη μεγαλύτερη σε πληθυσμό και οικονομική δραστηριότητα περιφέρεια της Ελλάδας, καταλαμβάνοντας το βόρειο κεντρικό χώρο της και συνδυάζοντας στοιχεία κεντρικότητας με στοιχεία συνοριακού χαρακτήρα (βλέπε Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας 2011, ΥΠΑΑΝ-ΓΓ ΕΣΠΑ 2013). Το 2011 ο πληθυσμός της ΠΚΜ αριθμούσε 1.874.590 κατοίκους, αντιπροσωπεύοντας το 17,3% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας. Στο διάστημα 2001-2011, η ΠΚΜ σημείωσε μικρή πτώση πληθυσμού (-0,10%, έναντι -1,34%), με παράλληλη γήρανση αυτού. Βασικό πλεονέκτημά της είναι η προνομιακή γεωγραφική θέση της, σε συνάρτηση με τη σημαντική Ελληνική επενδυτική δραστηριότητα που έχει αναπτυχθεί στο Βαλκανικό χώρο. Από αναπτυξιακής απόψεως, η ΠΚΜ εμφανίζει υστέρηση σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας και της ΕΕ. Το 2011 το κ.κ. ΑΕΠ της ΠΚΜ ανέρχονταν σε 78% του μ.ο. της Ελλάδας και σε 62 % του μ.ο. της ΕΕ, κατατάσσοντας την ΠΚΜ στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες. Λόγω της παρατεταμένης ύφεσης η αναπτυξιακή απόκλιση της ΠΚΜ από το μ.ο. της ΕΕ έχει αυξηθεί περαιτέρω. Το παραγωγικό σύστημά της εμφανίζει μεγάλη συγκέντρωση σε λίγους κλάδους της βιομηχανίας και της πρωτογενούς παραγωγής, κατά κανόνα έντασης εργασίας και κεφαλαίου, καθώς και σε υπηρεσίες εξυπηρέτησης των καταναλωτών και λιγότερο σε δυναμικές υπηρεσίες υποστήριξης των επιχειρήσεων ή σε εξαγωγικές υπηρεσίες (πλην του τουρισμού και των μεταφορών). Στον τομέα της Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης, Καινοτομίας (ΕΤΑΚ), παρατηρείται, ότι παρά την ύπαρξη σημαντικών ερευνητικών και εκπαιδευτικών υποδομών, κέντρων αριστείας, θερμοκοιτίδων, τεχνολογικού πάρκου και ερευνητικού δυναμικού (κυρίως στο δημόσιο τομέα), οι επιδόσεις της ΠΚΜ κρίνονται ως χαμηλές. Στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, τα τελευταία χρόνια η ΠΚΜ έχει σημειώσει σημαντική βελτίωση. Εντούτοις, παρατηρείται χαμηλή διάχυση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών σε δημόσιες υπηρεσίες και ανθρώπινο δυναμικό μεγάλης ηλικίας, ενώ η δυνατότητα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την αξιοποίηση ΤΠΕ κρίνεται ως μη ικανοποιητική. Στον τομέα της Αγροτικής παραγωγής και της Αλιείας, η ΠΚΜ έχει να επιδείξει σημαντική ωρίμανση και διεξόδου των προϊόντων της στις διεθνείς αγορές. Υπάρχουν, όμως, σημαντικά περιθώρια ποιοτικής αναβάθμισης, εφαρμογής καινοτομιών και προώθησης των συστημάτων τυποποίησης και εμπορίας. Η ανάπτυξη του Τουρισμού στην ΠΚΜ, την καθιστά ως μια από τις πλέον ανεπτυγμένες περιοχές της χώρας, όμως

με αναπτυξιακές δυνατότητες προς την κατεύθυνση του ποιοτικού και διαφοροποιημένου τουριστικού προϊόντος.

Η ΠΚΜ έχει να επιδείξει ένα υψηλής ποιότητας και πολυποίκιλο φυσικό περιβάλλον, που περιλαμβάνει αξιόλογους ορεινούς όγκους, άφθονους υδάτινους πόρους, υδροτόπους, παράκτιες και θαλάσσιες περιοχές. Η ιδιαίτερα υψηλή ποικιλότητα των οικοσυστημάτων αποτυπώνεται στο μεγάλο αριθμό προστατευόμενων περιοχών (33,8% της συνολικής της έκτασης), στο πλαίσιο διεθνών, εθνικών και ευρωπαϊκών ρυθμίσεων και την ύπαρξη 4 Εθνικών Πάρκων. Ωστόσο, από το σύνολο των περιοχών που εντάσσονται στον εθνικό κατάλογο του δικτύου NATURA 2000, μόνο το 49% διαθέτει Φορέα ή Σχέδιο διαχείρισης που θα εξασφαλίσει ένα ικανό και εξειδικευμένο πλαίσιο προστασίας της βιοποικιλότητας, έναντι σε κινδύνους ρύπανσης, υποβάθμισης των οικοτόπων, προστασίας από την δόμηση, ή θα προωθήσει αποδοτικά μέτρα για την αναβάθμιση των οικολογικών πόρων βάσει ιδιαίτερων αναγκών του κάθε τόπου άλλα και των προτεραιοτήτων που έχουν καθοριστεί σε εθνικό επίπεδο από το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020 για τις Natura. Η ΠΚΜ διαθέτει μοναδικό οικοπολιτιστικό απόθεμα (π.χ. αρχαιότητες και μνημεία από όλες τις ιστορικές περιόδους, αρχιτεκτονική και βιομηχανική κληρονομιά, αισθητικά δάση και τοπία, δρυμούς κα), η διατήρηση και ανάδειξη των οποίων είναι σημαντική για την ποιότητα ζωής, αλλά και για την τουριστική ανάπτυξη.

Παράλληλα σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος η περιφέρεια εντάσσεται στις περιοχές με την μεγαλύτερη ευαισθησία στην κλιματική αλλαγή με φαινόμενα όπως η αύξηση των δασικών πυρκαγιών και των πλημμυρών καθώς και ο κίνδυνος διάβρωσης ακτών να αποτελούν τους κύριους κινδύνους.

Επίσης, η ΠΚΜ αντιμετωπίζει μία σειρά από ειδικά προβλήματα που αφορούν τόσο στην ποιότητα, όσο και στην ποσότητα υδάτων. Παρατηρείται συχνά μία υποβάθμιση της ποιότητας του νερού, σε ορισμένες δε περιπτώσεις και ρύπανση αυτού λόγω της ανθρωπογενούς δραστηριότητας (π.χ. ρύπανση από αγροτική και βιομηχανική δραστηριότητα). Επίσης, παρατηρούνται μεγάλες σπατάλες νερού κυρίως από τη γεωργία και τη βιομηχανία, ενώ λόγω της παλαιότητας των συστημάτων διανομής πόσιμου νερού, παρατηρούνται μεγάλες διαρροές και απώλειες, καθώς και κίνδυνοι για την υγεία των πολιτών.

Στον τομέα των Μεταφορών, η ΠΚΜ διαθέτει όλες τις μορφές μεταφορικών υποδομών για τοπικές, διατοπικές, διαπεριφερειακές και διεθνείς μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων. Παρά τη σαφή πρόοδο και ανάπτυξη των τελευταίων χρόνων, υπάρχουν ακόμα σημαντικές παρεμβάσεις να γίνουν κυρίως όσον αφορά στην ολοκλήρωση των δικτύων ΔΕΔ-Μ και στην ενίσχυση του ενδο-περιφερειακού δικτύου που συνδέεται με ΔΕΔ-Μ. Στον τομέα των δικτύων ενέργειας, χρειάζεται περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου διανομής φυσικού αερίου μεσαίας και χαμηλής πίεσης.

Σε ότι αφορά την Απασχόληση, στην ΠΚΜ παρατηρείται η συνεχής πτώση των απασχολούμενων, με παράλληλη αύξηση της ανεργίας (30% συνολική ανεργία το 2013, 69% μακροχρόνια άνεργοι, 61,8% η ανεργία των νέων (Eurostat, 2014). Επιπλέον, παρατηρείται μετατόπιση του κέντρου βάρους της απασχόλησης και της παραγωγής προς

τον τριτογενή τομέα, ενώ οι θέσεις εργασίας στο δευτερογενή τομέα συρρικνώνονται και σταθεροποιούνται στον πρωτογενή. Στον τομέα της κοινωνικής συνοχής έχει υπάρξει δραματική επιδείνωση λόγω της παρατεταμένης κρίσης. Η φτώχεια πλήττει κυρίως τους νέους, τους ηλικιωμένους, τους άνεργους, καθώς και άλλες ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, που δεν έχουν πρόσβαση στο σύστημα κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας, όπως οι μετανάστες και οι Ρομά, ενώ υπάρχουν και άλλες ειδικές ομάδες (π.χ. ΑΜΕΑ, άστεγοι, εξαρτημένοι, ψυχικά ασθενείς κα) των οποίων τα προβλήματα έχουν οξυνθεί.

Το επίπεδο εκπαίδευσης και οι σχετικές υποδομές της ΠΚΜ κρίνονται, σε σύγκριση με το μ.ο. της χώρας, ως ικανοποιητικά. Παρόλα αυτά, διαπιστώνονται προβλήματα όπως, π.χ. πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου, σημαντικά ποσοστά αναλφάβητων, χαμηλή συμμετοχή στην επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση, μειωμένη συμμετοχή στη δια βίου εκπαίδευση κα.

Η ΠΚΜ με την αξιοποίηση των πόρων των ΕΔΕΤ τη προγραμματική περίοδο 2014-2020 στοχεύει στην αντιμετώπιση της κρίσης κι επανεκκίνηση της ανάπτυξης της, καθώς και στην εξασφάλιση των όρων για μακροπρόθεσμη βιώσιμη ανάπτυξη στην Περιφέρεια στο πλαίσιο και των στόχων της Στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το 2010, υιοθέτησε τη Στρατηγική Ευρώπη 2020, η οποία θέτει το πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής της ΕΕ και των χωρών μελών της. Οι στόχοι της αύξησης της απασχόλησης, της παραγωγικότητας και της κοινωνικής συνοχής, επιδιώκονται μέσω της στήριξης μιας έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης. Στους νέους κανονισμούς των ΕΔΕΤ ορίστηκαν οι θεματικοί στόχοι (ΘΣ), οι οριζόντιοι στόχοι και οι επενδυτικές προτεραιότητες του κάθε Ταμείου. Επίσης, η Επιτροπή καθόρισε τις αρχές, τους στόχους και τις δράσεις για το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ-CSF) των πέντε Διαρθρωτικών Ταμείων 2014-2020 [SWD(2012) 61 τελικό]. Οι επενδυτικές προτεραιότητες των ΘΣ είναι ευθυγραμμισμένες με τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020. Σε εθνικό επίπεδο η Στρατηγική Ευρώπη 2020 προωθείται μέσω των κάτωθι στρατηγικών:

Το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 περιλαμβάνει την εξειδίκευση και συγκεκριμένη εφαρμογή των Κανονισμών των ΕΔΕΤ στις ειδικές ανάγκες του συνόλου της χώρας και των περιφερειών της.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ) αναφέρεται στο συντονισμό και την ευθυγράμμιση της εθνικής οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης προς τους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Σε περιφερειακό επίπεδο, η ΠΚΜ, στη βάση της κοινωνικοοικονομικής ανάλυσης και της ανάλυσης SWOT, εντόπισε τις αναπτυξιακές της δυνατότητες και τα αναπτυξιακά της κενά, διατύπωσε το αναπτυξιακό της όραμα, τους κεντρικούς αναπτυξιακούς στόχους και τις αναπτυξιακές προτεραιότητές της. Επίσης, μετά από εντατική διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους (π.χ. κοινωνικοί εταίροι, ΟΤΑ) το Περιφερειακό Συμβούλιο ενέκρινε το πλαίσιο του ΕΠ 2014-2020, λαμβάνοντας υπόψη

τόσο τις αναπτυξιακές ανάγκες της ΠΚΜ, όσο και τους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 και τους νέους Κανονισμούς των ΕΔΕΤ.

Για την οικονομική ανάπτυξη και την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς της, η ΠΚΜ έθεσε πέντε περιφερειακές προτεραιότητες, οι οποίες ισχύουν για όλα τα ΕΔΕΤ: (1) Καινοτομία, ανταγωνιστικότητα, εξωστρέφεια, (2) Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού και απασχόληση, (3) Προστασία του περιβάλλοντος και «έξυπνη» διαχείριση των πόρων, (4) Κοινωνική συνοχή, (5) Χωρική συνοχή.

Το ΕΠ της ΠΚΜ ευθυγραμμίζεται με τις ευρωπαϊκές, εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές και προτεραιότητες, υπηρετώντας τις υπερκείμενες στοχεύσεις. Ταυτοχρόνως, βασίζεται στην ανάλυση της συγκεκριμένης περιφερειακής, οικονομικής, κοινωνικής και οικολογικής κατάστασης της ΠΚΜ και καταπιάνεται με τις προκλήσεις και τα αναπτυξιακά προβλήματα και κενά. Κατά το σχεδιασμό και προγραμματισμό του ΕΠ ελήφθησαν υπόψη τα αποτελέσματα και οι εμπειρίες των προηγούμενων προγραμματικών περιόδων, καθώς και οι αξιολογήσεις του ΕΠ της περιόδου 2007-2013. Το ΕΠ θέτει σαφείς προτεραιότητες και δράσεις, οι οποίες προσανατολίζονται σε απτά αποτελέσματα και εκροές και συνεισφέρουν ορατά στην επίτευξη των στόχων. Οι στόχοι και οι προτεραιότητες της περιφερειακής πολιτικής (τομεακοί και οριζόντιοι) είναι απολύτως συναφείς με τους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, του ΚΣΠ (CSF) και του ΕΠΜ. Παράλληλα, αποτελούν μία περιφερειακή συνιστώσα του νέου ΕΣΠΑ.

Από την έναρξη της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής, η ΠΚΜ σημείωσε σημαντική πρόοδο και επί πολλά έτη συνέκλινε προς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (μ.ο.) ανάπτυξης. Όμως, η οικονομική κρίση της χώρας και η παρατεταμένη ύφεση προκάλεσαν τάσεις απόκλισης σε όλους τους βασικούς αναπτυξιακούς δείκτες. Ειδικότερα, η οικονομική κρίση ενίσχυσε τα αναπτυξιακά προβλήματα της ΠΚΜ στους τομείς της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας, των επενδύσεων, της εξωστρέφειας, των σύγχρονων υποδομών, της αξιοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού κα.

Όπως εμφανίζεται σε σχετικό Πίνακα «Επιδόσεις της ΠΚΜ στην επίτευξη των στόχων της Ευρώπη 2020 και του ΕΠΜ», διαπιστώνεται ότι η ΠΚΜ υπολείπεται σημαντικά όλων των ευρωπαϊκών, καθώς και των περισσότερων εθνικών στόχων και επιδόσεων, και κατά συνέπεια απαιτούνται εστιασμένες παρεμβάσεις για την επίτευξη της προσέγγισης των στόχων αυτών. Αυτό αφορά, επίσης, στους στόχους της ανταγωνιστικότητας της περιφερειακής οικονομίας, καθώς και τη γενικότερη προστασία του περιβάλλοντος. Για το λόγο αυτό η ΠΚΜ προσανατόλισε το παρόν ΕΠ προς την «Ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας για τη δημιουργία βιώσιμων και αυτοτροφοδοτούμενων οικονομικών διαρθρώσεων».

Συμπερασματικά, ο αναπτυξιακός σχεδιασμός της ΠΚΜ, η οποία, στο πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020, ανήκει στις «Λιγότερο Αναπτυγμένες» Περιφέρειες, λαμβάνει υπόψη τους ευρωπαϊκούς και εθνικούς στόχους και προτεραιότητες και βασίζεται στις πραγματικές ανάγκες και δυνατότητες της περιφερειακής οικονομίας και κοινωνίας, όπως αυτές αναδεικνύονται από την ανάλυση της υφιστάμενης κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, την ανάλυση SWOT και τη διαμόρφωση του οράματος και των στόχων της συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής.

Επίσης, αναγνωρίζει τις ιδιαιτερότητες της οικονομικής συγκυρίας, όπως είναι ο βαθύς και εκτεταμένος διαρθρωτικός μετασχηματισμός που βρίσκεται σε εξέλιξη στη χώρα και στην Περιφέρεια, λόγω της κρίσης ανταγωνιστικότητας, αλλά και τους περιορισμούς που θέτει η δημοσιονομική προσαρμογή. Λόγω της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης, το ζητούμενο της αναπτυξιακής στρατηγικής δεν περιορίζεται μόνον στην ανάδειξη και ενίσχυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής, αλλά και στην αντιμετώπιση προβλημάτων όπως είναι η συρρίκνωση του παραγωγικού ιστού, η αποβιομηχάνιση, η αποχωροθέτηση δραστηριοτήτων, η ανεργία, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η νέα φτώχεια. Επίσης, λόγω της μείωσης των δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων, αλλά και της μείωσης των συνολικών πόρων των ΕΔΕΤ, η αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΚΜ εστιάζει σε πολιτικές και δράσεις με τη μέγιστη πολλαπλασιαστική επίδραση για την περιφερειακή οικονομία, καθώς και με τη μέγιστη δυνατή μόχλευση πόρων από τον ιδιωτικό τομέα και από άλλους δημόσιους και Κοινοτικούς οργανισμούς. Με άλλα λόγια, η συνολική στρατηγική της ΠΚΜ προωθείται μέσω του παρόντος ΕΠ, όπως και μέσω των πόρων των τομεακών ΕΠ, των κατανομημένων στις περιφέρειες πόρων του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ), των ΕΠ της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και άλλων ειδικών πρωτοβουλιών. Βάσει της αρχιτεκτονικής του ΕΣΠΑ 2014-2020 και της συνεπαγόμενης κατανομής πόρων και δράσεων, η προώθηση της αναπτυξιακής στρατηγικής της ΠΚΜ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από την αποτελεσματική και στοχευμένη ενεργοποίηση των πόρων των τομεακών ΕΠ. Έτσι, για παράδειγμα, μέσω πόρων του Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία» είναι αναγκαίο να ενισχυθούν οι μεγάλες υποδομές ΕΤΑΚ, καθώς και η αναβάθμιση του ανθρώπινου ερευνητικού δυναμικού. Το ίδιο ισχύει και για την επέκταση των δημόσιων υποδομών ψηφιακών τεχνολογιών και υπηρεσιών και για μια εκτεταμένη ανοικτή ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην ΠΚΜ. Για την προώθηση των μεγάλων έργων περιβαλλοντικής υποδομής (π.χ. για τη διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων) και την εναρμόνιση με το σχετικό δίκαιο της ΕΕ αξιοποιούνται οι πόροι του ΤΣ που αναλογούν στην ΠΚΜ, καθώς και πόροι του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, η δημιουργία «Πράσινων Σημείων» και η δικτύωσή τους, καθώς και μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων. Η κατανομή των παρεμβάσεων στην ΠΚΜ μεταξύ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας και του ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ έχουν συμφωνηθεί και είναι σε απόλυτη συνέργεια και συμπληρωματικότητα, ως αποτέλεσμα εντατικής διαβούλευσης με το ΥΠΕΚΑ. Μέσω πόρων του ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ είναι απολύτως απαραίτητη και η προώθηση ή ολοκλήρωση των μεγάλων έργων μεταφορικής υποδομής (πχ ΠΑΘΕ, σιδηρόδρομος, λιμένες, Μετρό της Θεσσαλονίκης). Μέσω πόρων και δράσεων του τομεακού ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού – Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» η ΠΚΜ στοχεύει στην αναβάθμιση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, στη μείωση της ανεργίας και στην αύξηση της συνολικής απασχόλησης, μέσω της προώθησης στην αγορά εργασίας των νέων, των γυναικών, των μακροχρόνια ανέργων και άλλων ομάδων με δυσκολίες πρόσβασης, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και της προσαρμογής του ανθρώπινου δυναμικού. Για τη βελτίωση της περιφερειακής διοίκησης και αυτοδιοίκησης (α' και β' βαθμού) είναι απαραίτητη η ενεργοποίηση των δράσεων του τομεακού ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα».

Τέλος, ιδιαίτερη σημασία για την ΠΚΜ, έχει η αξιοποίηση των ΕΠ «Αγροτική Ανάπτυξη» και «Θάλασσα & Αλιεία» και ειδικά των πόρων που της αναλογούν, τόσο για την ενίσχυση της αναδιάρθρωσης, της τεχνολογικής/καινοτομικής αναβάθμισης, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της αγροτικής οικονομίας και της αλιείας, όσο και για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και

της απασχόλησης στον υπαιθρο χώρο, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης τοπικής ανάπτυξης. Σε ότι αφορά θέματα θαλάσσιας πολιτικής, ισχύει και εφαρμόζεται το σχετικό Ευρωπαϊκό κεκτημένο, όπως η Οδηγία για το Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής, το πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, η Οδηγία για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό κα.

Σημειώνεται, ότι η ΠΚΜ μέσα από το ΠΕΠ θα αξιοποιήσει τις δυνατότητες που της δίνουν οι Κανονισμοί του ΕΤΠΑ και ΕΚΤ για την υλοποίηση δράσεων και ολοκληρωμένων προσεγγίσεων (π.χ. στην μητροπολιτική περιοχή της Θεσσαλονίκης).

Επιπροσθέτως, η ΠΚΜ θα αξιοποιήσει τις δράσεις και τους πόρους και άλλων πρωτοβουλιών και προγραμμάτων για τη βιώσιμη ανάπτυξη της όπως είναι τα προγράμματα HORIZON (για την ΕΤΑΚ), COSME και το «Institution for Growth» (για τις ΜΜΕ), LIFE (για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή), «Συνδέοντας την Ευρώπη» (για τα ΔΕΔ), «Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων», «Απασχόληση και την Κοινωνική Οικονομία» (EaSI), καθώς και τα διμερή και πολυμερή προγράμματα διασυνοριακής, διαπεριφερειακής και διακρατικής συνεργασίας της «Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας» και ειδικότερα τα διμερή προγράμματα Ελλάδα-Βουλγαρία και Ελλάδα-ΠΓΔΜ, τα πολυμερή «Βαλκανική-Μεσόγειος», «Λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας», MEDENPI, SEE και MED, καθώς και το πρόγραμμα EUSAIR για την μακρο-περιοχή της Αδριατικής και του Ιονίου (Communication and Action Plan for a EU Strategy for the Adriatic and Ionian Region: COM(2014)357 final της 17.6.2014).

Από τα παραπάνω συμπεραίνεται, πως μέσω του ΠΕΠ 2014-2020, καθώς και μέσω πόρων και δράσεων των τομεακών ΕΠ, δεν προωθείται μόνον η συνολική αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΚΜ. Ταυτοχρόνως, προωθούνται και προσεγγίζονται σε περιφερειακό επίπεδο και οι κεντρικοί στόχοι της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, οι αρχές και οι βασικοί στόχοι του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου της Επιτροπής (CSF), οι στόχοι και επενδυτικές προτεραιότητες που περιέχονται στις συστάσεις των Υπηρεσιών της Επιτροπής για την Ελλάδα, καθώς και οι στόχοι του ΕΠΜ, του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης της Ελληνικής Οικονομίας, του ΕΣΠΑ 2014-2020, καθώς και άλλες ευρωπαϊκές και εθνικές προτεραιότητες.

Με βάση τα παραπάνω, η στρατηγική του ΕΠ εστιάζει ευθέως στους Θεματικούς Στόχους (ΘΣ) των ΕΔΕΤ 2014-2020. Βάσει των αναπτυξιακών αναγκών της, αλλά και βάσει του υπερκείμενου εθνικού σχεδιασμού (ΕΣΠΑ, ΕΠΜ) η ΠΚΜ επιλέγει **τους ΘΣ από 01 έως και 10**, ο καθένας από τους οποίους αντιστοιχεί σε έναν Άξονα Προτεραιότητας (ΑΠ), πλην του ΘΣ 9 που αντιστοιχεί σε δύο (2) ΑΠ, 9Α για το ΕΤΠΑ και 9Β για το ΕΚΤ.

Με την αξιοποίηση των ΘΣ 1, 2 και 3 επιδιώκεται η οικονομική ανάπτυξη της ΠΚΜ, μέσω της ενίσχυσης της ΕΤΑΚ, των ΤΠΕ και της στήριξης των ΜΜΕ. Οι επενδυτικές προτεραιότητες και δράσεις των ΘΣ 4, 5 και 6 θα συμβάλλουν στην προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος, καθώς και σε μια πιο αποδοτική χρήση των πόρων. Ο ΘΣ 7 επιλέγεται για την ολοκλήρωση και βελτίωση των ΔΕΔ-Μ και των δευτερευουσών οδικών συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ, ενώ οι ΘΣ 8, 9 και 10 θα αξιοποιηθούν για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση των υποδομών και των δομών,

υγείας, εκπαίδευσης και πρόνοιας. Ο ΘΣ 11, με βάση την αρχιτεκτονική του νέου ΕΣΠΑ, θα υλοποιηθεί αποκλειστικά από το αντίστοιχο τομεακό ΕΠ, πλην όμως θα υπάρξει πλήρης αξιοποίησή του σε επίπεδο ΠΚΜ. Επίσης, λόγω της κατανομής των παρεμβάσεων μεταξύ κεντρικού και περιφερειακού επιπέδου, δεν επιλέγονται από το ΕΠ της ΠΚΜ ορισμένες επενδυτικές προτεραιότητες, όπως θα δειχθεί κατωτέρω.

Στρατηγικές επιλογές της ΠΚΜ ανά Θεματικό Στόχο και τεκμηρίωση της επιλογής των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων

ΘΣ 1: Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία (ΕΤΑΚ) στην ΠΚΜ

Η Στρατηγική «ΕΥΡΩΠΗ 2020» έχει ως στόχο την αύξηση των δαπανών για Ε&Α στο 3% του ΑΕΠ της ΕΕ. Επίσης, το ΕΠΜ στοχεύει στην αύξηση του ποσοστού αυτού για τη χώρα στο 2%. Η ΠΚΜ απέχει σημαντικά από τους στόχους αυτούς. Επίσης, ο βαθμός ιδιωτικών δαπανών για Ε&ΤΑ υπολείπεται του εθνικού και ευρωπαϊκού μ.ό. Ειδικότερα, η ΠΚΜ υπολείπεται κατά πολύ των σχετικών στόχων της ΕΕ, μιας και οι συνολικές δαπάνες για Ε&ΤΑ το 2011 ανέρχονταν σε μόλις 0,68% του περιφερειακού ΑΕΠ, ενώ οι αντίστοιχες δαπάνες των επιχειρήσεων σε 0,16%. Οι επιδόσεις στον τομέα των επιχειρήσεων κατατάσσουν την ΠΚΜ κάτω του εθνικού μ.ο. (0,23%) και σημαντικά κάτω του μ.ο. της ΕΕ (1,29%). Η ΠΚΜ υστερεί έναντι του μ.ο. της χώρας και της ΕΕ και σ' άλλους σχετικούς δείκτες, όπως για παράδειγμα στις καινοτομικές δαπάνες επιχειρήσεων εκτός από Ε&Α (0,38% του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων), ΕΤΑΚ δραστηριότητες εντός των ΜΜΕ (0,28% του συνόλου των ΜΜΕ της ΠΚΜ) και στο ποσοστό των ΜΜΕ που συνεργάζονται στο πεδίο της καινοτομίας με άλλες επιχειρήσεις (0,09% του συνόλου των ΜΜΕ της ΠΚΜ).

Οι δομές και υποδομές Ε&Α της Περιφέρειας δοκιμάζονται από τη μείωση της χρηματοδότησης για εξοπλισμούς και ερευνητικά προγράμματα, τη μείωση του ερευνητικού προσωπικού, του braindrain, της μείωσης της χρηματοδότησης των ΑΕΙ/ΤΕΙ κ.α. Στην RIS3 διαπιστώνεται ο συρρικνούμενος αριθμός επιστημονικών δημοσιεύσεων από το 2008 και μετά, μία άμεση ένδειξη των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στη χρηματοδότηση της έρευνας και των έμμεσων περικοπών στο προσωπικό των ερευνητών στα ακαδημαϊκά και ερευνητικά ιδρύματα. Τα αποτελέσματα πρόσφατης εμπειρικής έρευνας του Πανεπιστημίου Μακεδονίας που δημοσιεύτηκαν στα τέλη του 2013 αναδεικνύουν το ζήτημα της «διαρροής εγκεφάλων».

Επιπλέον, διαπιστώνεται έλλειψη διασύνδεσης - συσχέτισης της έρευνας με το παραγωγικό προφίλ της ΠΚΜ. Υπάρχει χαμηλή διασύνδεση και συνεργασία μεταξύ ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων από τη μια και της τοπικής παραγωγής από την άλλη, παρά την ύπαρξη σημαντικού αριθμού ερευνητών στην ΠΚΜ (4.565 ερευνητές ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης ή το 18,5% της χώρας το 2011 σύμφωνα με τη Eurostat).

Η ανάλυση του ερευνητικού τομέα στο πλαίσιο της RIS3 ανέδειξε ως δυνατά σημεία τη μεγάλη ευρύτητα στα επιστημονικά πεδία και εμπεδωμένη κρίσιμη μάζα ερευνητών σε πολλά απ' αυτά, ικανοποιητικό αριθμό άριστων – με ευρωπαϊκά κριτήρια – ερευνητικών ομάδων στο ΑΠΘ και το ΕΚΕΤΑ (χημικές διεργασίες, τεχνολογία καυσίμων & προστασία περιβάλλοντος, νανοτεχνολογία, πληροφορική) και ταυτόχρονα, σημαντική περιφερειακή εξειδίκευση, όσον αφορά τις επιστημονικές δημοσιεύσεις σε πεδία όπως η Γεωπονία, η Βιολογία της Αναπαραγωγής, η Επιστήμη του Αθλητισμού, η Γεωφυσική και η Κτηνιατρική. Η συνάφεια των παραπάνω πεδίων με τον παραγωγικό ιστό είναι σχετικά καλή, όμως έως ένα βαθμό αποκομμένη από το τοπικό παραγωγικό σύστημα.

Συμπερασματικά, η ΠΚΜ, αν και είναι καλά τοποθετημένη στο εθνικό σύστημα καινοτομίας ως προς την προσφορά γνώσης και τους ανθρώπινους πόρους, εμφανίζει σημαντική απόκλιση από τα ευρωπαϊκά δεδομένα και δεν έχει ακόμα καταφέρει να μετασχηματίσει τα θετικά χαρακτηριστικά ΕΤΑΚ της, σε οικονομικούς πόρους και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Οι ΜΜΕ της Περιφέρειας δεν διαθέτουν επαρκείς ερευνητικές υποδομές και ερευνητικό προσωπικό, ενώ χαμηλή είναι η ένταση έρευνας και εφαρμογής καινοτομιών σε κλάδους περιφερειακής εξειδίκευσης της RIS3.

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, ο αριθμός ισοδυνάμων πλήρους απασχόλησης των ερευνητών στον τομέα των επιχειρήσεων στην Κεντρική Μακεδονία το 2011 ανέρχονταν σε 794 (19.7% της χώρας), παρουσιάζοντας σημαντική συρρίκνωση (1.193 το 2005). Βάσει των πλέον πρόσφατων δεδομένων του ΕΚΤ για τις δαπάνες Ε&Α στον τομέα των επιχειρήσεων το 2011, παρατηρούμε ότι οι ισχυροί περιφερειακοί κλάδοι της οικονομίας με εξαίρεση τις ΤΠΕ (πρωτογενής τομέας, βιομηχανία τροφίμων & ποτών, κατασκευές, κλωστοϋφαντουργία/ένδυση) χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα χαμηλές επιδόσεις στο σύνολο της χώρας, άρα και στην ΠΚΜ.

Υπάρχουν προβλήματα στη χρηματοδότηση καινοτομικών ιδεών και σχεδίων των ΜΜΕ.

Όπως έχει ήδη αναδειχθεί στο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020, η έλλειψη ειδικευμένων επενδυτικών κεφαλαίων αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την καινοτόμο δραστηριότητα των επιχειρήσεων για το σύνολο της χώρας και την ΠΚΜ.

Χαμηλά επίπεδα εμπορικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων πρωτογενούς έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης από ΑΕΙ και ερευνητικά ιδρύματα.

Η έλλειψη ενδιαφέροντος για αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων από την αγορά εκτονώνεται, εν μέρει, μέσω της δημιουργίας τεχνοβλαστών (spin-offs), με καλές μέχρι στιγμής επιδόσεις μόνο εκ μέρους του ΑΠΘ και του ΕΚΕΤΑ. Συνολικά, οι επιδόσεις των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων της ΠΚΜ σε σχέση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα είναι 1-2 τάξεις μεγέθους χαμηλότερες από τις μέσες τιμές για ίδιο μέγεθος ιδρυμάτων.

Στο πλαίσιο της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης της ΠΚΜ αναγνωρίστηκαν ως τομείς εστίασης

(α) το Αγροδιατροφικό σύμπλεγμα,

(β) ο κλάδος των δομικών υλικών,

(γ) ο κλάδος της κλωστοϋφαντουργίας-ένδυσης και

(δ) ο τουρισμός της εμπειρίας (πολιτισμός & τουρισμός).

ενώ παράλληλα έχουν εντοπιστεί τεχνολογικοί/ κλαδικοί τομείς με ιδιαίτερα αποφασιστικό ρόλο στην ενεργοποίηση των πλεονεκτημάτων της οικονομίας της Περιφέρειας που λειτουργούν ως καταλύτες για την απορρόφηση της καινοτομίας:

(ε) οι ΤΠΕ,

(στ) η Ενέργεια,

(ζ) το Περιβάλλον και

(η) οι μεταφορές και η διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Οι αναπτυξιακές ανάγκες στον τομέα της ΕΤΑΚ, όπως διαπιστώθηκαν από την περιφερειακή RIS3 και την ανάλυση SWOT προσδιορίζουν τις παρακάτω Ειδικές Στρατηγικές:

- Κοινή Μακροπρόθεσμη Στρατηγική Προσέγγιση RIS3 και στοχευμένες συνεργασίες μεταξύ των μελών της τριπλής έλικας με στρατηγικούς στόχους: (α) τη δημιουργία κρίσιμης μάζας συνεργασιών και δράσεων καινοτομίας, (β) την εμπορική αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων μέσω χρηματοδοτικά ολοκληρωμένων προσεγγίσεων, (γ) την ενίσχυση των δεσμών του ερευνητικού τομέα με τις επιχειρήσεις.
- Ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου στην κατεύθυνση της καινοτομίας- γνώση βασισμένη στις ανάγκες της αγοράς με στρατηγικούς στόχους: (α) τη διατήρηση του ανθρώπινου κεφαλαίου και την προσέλκυση ταλέντων και (β) την ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου με εμπειρία και τεχνογνωσία στη διεπαφή των επιχειρήσεων με την έρευνα.
- Έμφαση στους στρατηγικούς κλάδους εξειδίκευσης, αξιοποίηση των Βασικών Τεχνολογιών Γενικής Εφαρμογής (KeyEnabling Technologies /KETs) και ανάπτυξη στρατηγικής εξωστρέφειας με στρατηγικούς στόχους (α) την δικτύωση των ερευνητικών εργαστηρίων που ασχολούνται με τα KET και (β) την

υποστήριξη δημιουργίας ζήτησης σε τομείς εξειδίκευσης με στόχο τη μεταφορά τεχνολογίας στις επιχειρήσεις.

- Δημιουργία και πιστοποίηση ενός ολοκληρωμένου συστήματος υποστήριξης στην αλυσίδα καινοτομίας με στρατηγικούς στόχους: (α) την κάλυψη των κενών στο υπάρχον σύστημα με τη δημιουργία γεφυρών – δικτύων με συνεργασίες ώστε να αυξηθεί η προσέλκυση ιδεών, κεφαλαίων, και τεχνογνωσίας και (β) τη σταδιακή δημιουργία ενός ολοκληρωμένου Περιφερειακού συστήματος υποστήριξης καινοτομίας.
- Δημιουργία στρατηγικής πλατφόρμας με τη συμμετοχή χρηματοδοτικών φορέων και με στόχο την ομαλή χρηματοδότηση καινοτομικών δράσεων & δημιουργία κουλτούρας συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα, προσπάθεια μόχλευσης ιδιωτικών πόρων με στρατηγικούς στόχους: (α) την ομαλή χρηματοδότηση στρατηγικής μάζας καινοτόμων έργων και (β) τη διασύνδεση χρηματοδοτικών εργαλείων και μέσων μέσω της δημιουργίας συντονιστικού οργάνου σε επίπεδο περιφέρειας.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, το ΠΕΠ ΚΜ ευθυγραμμίζεται με τις **επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ1: 1α και 1β**.

Μέσω των επενδυτικών προτεραιοτήτων 1α και 1β το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, συμπληρωματικά με τις αντίστοιχες δράσεις του ΕΠΑΝΕΚ, υποστηρίζει κατ' αποκλειστικότητα τους στόχους της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης της ΠΚΜ, ιδιαίτερα όσον αφορά την Παραγωγή και Διάχυσης Γνώσης και συνεισφέρει στην επίτευξη του στόχου «έξυπνη ανάπτυξη» της Στρατηγικής Ευρώπη 2020. Η στρατηγική της ΠΚΜ για την καινοτομία προσανατολίζεται σε ένα ολοκληρωμένο πλέγμα παρεμβάσεων, τόσο στο σκέλος της προσφοράς όσο και στο σκέλος της ζήτησης, που παράγουν τη μέγιστη δυνατή προστιθέμενη αξία. Η βασική επιδίωξη της ΠΚΜ είναι η σημαντική, στο μέτρο των συνθηκών του περιβάλλοντος, αύξηση των συνολικών δαπανών για Ε&Α από το 0,68% το 2011 στο 1% το 2020 με διπλασιασμό του τμήματος που αφορά τον τομέα των επιχειρήσεων.

Πέραν τούτου, οι παρεμβάσεις είναι εναρμονισμένες με τους στόχους του ΕΣΠΑ 2014-2020, του ΕΠΜ, της στρατηγικής «Greece 2021», καθώς και με τις συστάσεις των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα, ενώ παράλληλα θα υποστηρίξει το τοπικό ερευνητικό και παραγωγικό σύστημα να αξιοποιήσει τα προγράμματα του HORIZON.

ΘΣ 2: Ανάπτυξη και διάδοση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) στην ΠΚΜ

Στον τομέα των υποδομών ΤΠΕ, η ΠΚΜ έχει σημειώσει σημαντική βελτίωση, ειδικά στις αστικές περιοχές. Εντούτοις, χαμηλή κρίνεται η επέκταση, διάδοση και διείσδυση των ευρυζωνικών δικτύων σε ορισμένες περιοχές (π.χ. αγροτικές και ορεινές περιοχές), κάτι που αναμένεται να αντιμετωπιστεί μέσω δρομολογημένης δράσης κάλυψης των

γκρίζων περιοχών της επικράτειας από το τομεακό ΕΠ. Παρόλα αυτά, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντική υστέρηση έναντι του ευρωπαϊκού μ.ο. στα δίκτυα νέας γενιάς με ταχύτητες ανώτερες των 30 Mbps. Στον τομέα αυτό, η ΠΚΜ θεωρεί σημαντική την ανάπτυξη δικτύων νέας γενιάς με ταχύτητες άνω των 100 Mbps, και θα παρακολουθήσει τον εθνικό σχεδιασμό χωρίς δρομολόγηση παρεμβάσεων μέσω του ΠΕΠ. Ο βαθμός αξιοποίησης των ΤΠΕ από τις δημόσιες υπηρεσίες και ανθρώπινο δυναμικό μεγάλης ηλικίας είναι κοντά στον εθνικό μ.ο., όμως απέχει σημαντικά από τον ευρωπαϊκό, ενώ η δυνατότητα χρηματοδότησης των επιχειρήσεων από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για την εφαρμογή λύσεων ΤΠΕ κρίνεται ως μη ικανοποιητική. Το 2011, το 34,1% των επιχειρήσεων της ΠΚΜ διέθεσαν, κυρίως, ίδια κεφάλαια για εφαρμογές ΤΠΕ. Μέσω της RIS3 καθώς και της σχετικής ανάλυσης SWOT που προηγήθηκε έγινε η χαρτογράφηση των αναγκών ΤΠΕ των επιχειρήσεων ανά κλάδο και αναδείχθηκαν τόσο η ύπαρξη ικανής τοπικής προσφοράς, με διαπεριφερειακά χαρακτηριστικά, όσο και σημαντικές εξειδικεύσεις: στον τομέα της υπολογιστικής μηχανικής (CAE) με διεθνώς ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά και εξαιρετικές εξαγωγικές επιδόσεις και στον τομέα της τηλεματικής στην υγεία. Επίσης, ιδιαίτερα σημαντική για την ανάπτυξη της περιοχής και για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων είναι η περαιτέρω προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στη διοίκηση, αλλά και στην ηλεκτρονική παροχή σύγχρονων υπηρεσιών, κυρίως μέσω του τομεακού ΕΠ.

Δεδομένου ότι η προσεχής εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, αλλά και του Εθνικού Σχεδίου Ευρυζωνικότητας, θα καλύψουν, σε σημαντικό βαθμό, τις σχετικές ανάγκες και της ΠΚΜ, η περιφερειακή στρατηγική στο πλαίσιο του ΕΠ εστιάζει, κυρίως, στην ενίσχυση της ζήτησης για εφαρμογές ΤΠΕ, με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας στις επιχειρήσεις της ΠΚΜ και τη βελτίωση των ψηφιακών υπηρεσιών του δημόσιου τομέα. Με δεδομένους του διαθέσιμους πόρους και την κατανομή των δράσεων μεταξύ τομεακών και επιχειρησιακών προγραμμάτων, το ΕΠ της ΠΚΜ θέτει τις εξής προτεραιότητες:

- Ενίσχυση της προσφοράς και ζήτησης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, με έμφαση σε καινοτόμες εφαρμογές και για την οριζόντια υποστήριξη των επιλεγμένων κλάδων της RIS3, όπως και του συνόλου της οικονομίας.
- Προώθηση των εφαρμογών ΤΠΕ για την ενίσχυση της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- Άνοιγμα των δημόσιων δεδομένων προς επαναξιοποίηση και αξιοποίηση των ΤΠΕ από τους δημόσιους φορείς της Κεντρικής Μακεδονίας για υποστήριξη των πολιτικών τους.
- Τη διεύρυνση των εφαρμογών ΤΠΕ από ΜΜΕ σε τομείς όπως e-commerce, e-business, ICT start ups, living labs, web entrepreneurs κ.α.
- Την προώθηση των εφαρμογών ΤΠΕ στην υλοποίηση επενδυτικών προτεραιοτήτων και άλλων Θεματικών Στόχων, όπως π.χ. των ΘΣ 3, 4 και 7.

Τις παραπάνω παρεμβάσεις αναμένεται να συμπληρώσουν τα τομεακά προγράμματα, ιδίως για θέματα δικτύων νέας γενιάς και ψηφιακών υπηρεσιών της Δημόσιας Διοίκησης στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Για την κάλυψη των αναγκών και την προώθηση των προτεραιοτήτων, το ΠΕΠ ΚΜ υιοθετεί το ΘΣ 2 και επιλέγει τις **επενδυτικές προτεραιότητες: 2b και 2c.**

Με τις παραπάνω επενδυτικές προτεραιότητες προωθούνται συγχρόνως οι στόχοι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», του ΕΣΠΑ, του ΕΠΜ, της στρατηγικής «Greece 2021», της Εθνικής Στρατηγικής για τις ΤΠΕ, την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, της RIS3 καθώς και την Εθνική Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη, τα Δίκτυα Νέας Γενιάς κα.

ΘΣ 3: Ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια της περιφερειακής οικονομίας

Η ΠΚΜ αντιμετωπίζει κρίσιμα ζητήματα ανταγωνιστικότητας και επιχειρηματικότητας και μία σειρά από διαρθρωτικές αδυναμίες. Τα τελευταία έτη παρατηρείται συρρίκνωση του περιφερειακού ΑΕΠ και απόκλιση από τον εθνικό και ευρωπαϊκό μ.ο. Λόγω της οικονομικής κρίσης, έντονα είναι τα προβλήματα της εξόδου των επιχειρήσεων από την παραγωγή και το εμπόριο, η μείωση των επενδύσεων, η μεταφορά επιχειρηματικής δραστηριότητας στο εξωτερικό και, τελικά, η τάση μείωσης του συνολικού αριθμού των παραγωγικών επιχειρήσεων. Στην ΠΚΜ παρατηρείται μια διαχρονική υποχώρηση των παραγωγικών κλάδων της μεταποίησης και της γεωργίας και των κατασκευών, ενώ, παράλληλα, με τη μείωση των εγχώριων επενδύσεων, πολύ χαμηλός είναι ο βαθμός άμεσων ξένων επενδύσεων. Η οικονομία της ΠΚΜ στηρίζεται κυρίως στις ΜΜΕ, οι οποίες όμως απαντώνται, κυρίως, σε παραδοσιακούς κλάδους με χαμηλή παραγωγικότητα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα. Ο βαθμός παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών έντασης γνώσης και τεχνολογίας είναι ιδιαίτερα χαμηλός, ειδικά στις ΜΜΕ. Επίσης, πολύ χαμηλή είναι η εξαγωγική επίδοση. Κατά το διάστημα 2000-20011 η μέση ετήσια μεταβολή των εξαγωγών ήταν -1,48%, ενώ παρά τη δραστική μείωση των εισαγωγών μετά το 2009, το εμπορικό ισοζύγιο της ΠΚΜ εξακολουθεί να είναι ελλειμματικό (δείκτης εξαγωγών προς εισαγωγές το 2012 ίσος με 0,71), ενώ το ποσοστό των εξαγωγών στο συνολικό περιφερειακό ΑΕΠ το 2012 ήταν κάτω από το 9%, γεγονός που υποδηλώνει το χαμηλό βαθμό εξωστρέφειας και ανταγωνιστικότητας της ΠΚΜ. Επιπλέον, περιορισμένος είναι ο αριθμός κλάδων με εξαγωγική δραστηριότητα (πχ σε 7 κλάδους αντιστοιχεί το 52% των συνολικών εξαγωγών της Περιφέρειας, ενώ μόνο 1 στις 4 μεταποιητικές επιχειρήσεις εμφανίζει εξαγωγές). Λόγω της οικονομικής κρίσης μεγεθύνθηκαν τα διαρθρωτικά προβλήματα των ΜΜΕ, όπως είναι οι δυσκολίες στην άντληση εξωτερικών κεφαλαίων, στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων ΕΤΑΚ και στην επέκτασή τους σε νέες αγορές. Τέλος, ιδιαίτερα χαμηλή είναι η επιχειρηματικότητα στους νέους, στις γυναίκες, στους αποφοίτους ΑΕΙ/ΤΕΙ, αλλά και σε νέους δυναμικούς κλάδους έντασης γνώσης και τεχνολογίας. Η ίδρυση νέων επιχειρήσεων στη βάση νέων ιδεών και νέου προσανατολισμού είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση της ύφεσης, αλλά και για την αλλαγή του παραγωγικού προτύπου της ΠΚΜ.

Οι ΜΜΕ χρειάζονται υποστήριξη προκειμένου να αυξήσουν τις επενδύσεις τους, τις δραστηριότητες ΕΤΑΚ και την εξωστρέφειά τους και να αναπτύξουν νέες μορφές συνεργασίας και δικτύωσης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, προκειμένου να δομήσουν και αξιοποιήσουν οικονομίες κλίμακας. Το European Cluster Observatory (European Cluster Observatory, «Star Clusters in Greece», April 2011) εντοπίζει τους κλάδους στους

οποίους μπορούν να αναπτυχθούν πετυχημένα μοντέλα συνεργατικών σχηματισμών, όπως: ο αγροδιατροφικός, η ένδυση, ο καπνός και οι κατασκευές. Ασφαλώς, υπάρχουν περιθώρια συνεργασιών μεταξύ ΜΜΕ και από διαφορετικούς κλάδους της οικονομίας (π.χ. μεταξύ τουριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων άλλων κλάδων).

Συμπερασματικά, η ενίσχυση των επενδύσεων στην κατεύθυνση της καινοτομίας, του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού, των συνεργασιών και των εξαγωγών θα συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης της ΠΚΜ. Για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης ανάγκης (και λόγω περιορισμένων πόρων του ΠΕΠ ΚΜ) θα απαιτηθούν δράσεις χρηματοδοτούμενες από το ΕΠΑΝΕΚ, καθώς και από το ΓΤΑΑ και το ΤΘΑ για τον αγροδιατροφικό τομέα.

Συνοψίζοντας, οι προτεραιότητες για την κάλυψη των αναπτυξιακών κενών στον τομέα της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων είναι:

- Η ενδυνάμωση της περιφερειακής επιχειρηματικότητας με τη στήριξη της ίδρυσης νέων καινοτομικών επιχειρήσεων
- Η αύξηση του ρυθμού παραγωγής και εισόδου στην αγορά νέων καινοτομικών προϊόντων/υπηρεσιών από τις ΜΜΕ
- Η προώθηση βιώσιμων συνεργατικών σχηματισμών (clusters) των ΜΜΕ, είτε οριζόντιων είτε κάθετων κατά μήκος επιλεγμένων αλυσίδων αξίας, με έμφαση στην παραγωγή και διάθεση καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών και τη συμμετοχή σε διεθνείς αλυσίδες αξίας με συνεπακόλουθη τη βελτίωση των εξαγωγικών επιδόσεων της περιφερειακής οικονομίας
- Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας των ΜΜΕ μέσω του τεχνολογικού τους εκσυγχρονισμού αλλά και μέσω της αναβάθμισης της διοικητικής τους ικανότητας και του προσωπικού τους
- Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και των επενδύσεων στον τουριστικό κλάδο με στόχο τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, τη χωρική διάχυσή του και τη διασύνδεσή του με άλλους κλάδους του τουριστικού συμπλέγματος.

Κατά συνέπεια, το ΠΕΠ ΚΜ ευθυγραμμίζεται με τις **επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ 3: 3a, 3c και 3d.**

Οι ως άνω προτεραιότητες της ΠΚΜ βρίσκονται σε άμεση συσχέτιση με τους στόχους της έξυπνης και βιώσιμης ανάπτυξης και ειδικότερα με την εμβληματική πρωτοβουλία «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης» της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, τους στόχους του ΕΣΠΑ, της στρατηγικής «Greece 2021», του ΕΠΜ, κα. Το σύνολο των δράσεων απευθύνεται στους κλάδους και τις οικονομικές δραστηριότητες που μπορούν να διαφοροποιήσουν τις βασικές επιδόσεις της Περιφερειακής οικονομίας και κατά προτεραιότητα στους Τομείς Εξειδίκευσης και Οριζόντιας Υποστήριξης της RIS3. Ο ΘΣ3 εστιάζει σε σημαντικό βαθμό σε δράσεις «αξιοποίησης της παραγόμενης γνώσης» στους κλάδους της RIS3.

Συμπληρωματικά με τις παραπάνω επενδυτικές προτεραιότητες θα αξιοποιηθούν οι πόροι των τομεακών ΕΠ, καθώς και οι πόροι του COSME και του ειδικού ταμείου «Institution for Growth».

Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων, στην επίτευξη σαφών και μετρήσιμων αποτελεσμάτων που συμβάλουν στην ποιοτική ανάπτυξη (αύξηση παραγωγικότητας, μείωση κόστους παραγωγής και εξοικονόμηση πόρων, αύξηση εξαγωγών, τεχνολογική αναδιάρθρωση, κα) και όχι απλώς στην επιβίωση των επιχειρήσεων.

ΘΣ 4: Ενεργειακή αναδιάρθρωση για μια οικονομία χαμηλών ρύπων

Με τη Στρατηγική Ευρώπη 2020 τέθηκε ο στόχος για τη βιώσιμη ανάπτυξη και για τη δημιουργία μιας ανταγωνιστικής οικονομίας χαμηλών ρύπων μέσω της αύξησης της ενεργειακής απόδοσης, της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, καθώς και της ανάπτυξης και εφαρμογής αντιρρυστικών τεχνολογιών.

Λόγω των αρνητικών συνεπειών της κλιματικής αλλαγής είναι αναγκαία η αναδιάρθρωση του περιφερειακού ενεργειακού συστήματος, μέσω της μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης, της αύξησης της ενεργειακής απόδοσης, καθώς και της αύξησης της χρήσης ΑΠΕ, ώστε να συμβάλει στη δημιουργία μιας οικονομίας χαμηλών ρύπων.

Η ΠΚΜ δεν διαθέτει σημαντικές μονάδες παραγωγής ενέργειας. Κύρια πηγή εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου (GHGs) αποτελεί η κατανάλωση ορυκτών καυσίμων για την θέρμανση δημόσιων και ιδιωτικών κτηρίων και τις μεταφορές κύρια στην Θεσσαλονίκη και δευτερευόντως στα άλλα αστικά κέντρα, όπου εμφανίζεται ατμοσφαιρική ρύπανση. Η κατανάλωση αυτή, πέρα από την έκκληση GHG's, δύναται να θεωρηθεί ως ένα από τα σοβαρότερα περιβαλλοντικά προβλήματα της ΠΚΜ, καθώς ορισμένοι ρύποι (πχ σωματίδια) βρίσκονται για εκτεταμένες περιόδους άνω των αποδεκτών ορίων. Καθώς οι καταβολές είναι κοινές, η δράση για μείωσης εκπομπών GHG και καταπολέμηση των τοπικών φαινομένων ατμοσφαιρικής ρύπανσης είναι κοινή και αντιμετωπίζεται συνολικά στο πλαίσιο εφαρμογής των Οδηγιών 2009/28/EK, 2012/27/EE (ενεργειακή αποδοτικότητα), 2008/50/EK (ατμοσφαιρική ρύπανση) και συνεπικουρείται (ιδιαίτερα στην περιοχή της Θεσσαλονίκης) από το Σχέδιο Βιώσιμης Κινητικότητας και τα μεγάλα έργα στον τομέα των Μεταφορών όπως το Μετρό Θεσσαλονίκης και ο Προαστιακός Σιδηρόδρομος (ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ). Συνεπώς, υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και πιο αποδοτική χρήση της ενέργειας σε κτίρια, στις αστικές μεταφορές, στο φωτισμό των οδών και των πόλεων, σε μεγάλες αθλητικές και πολιτιστικές υποδομές κα. Η μέχρι σήμερα εμπειρία στον τομέα της εξοικονόμησης ενέργειας είναι ιδιαίτερα θετική. Για παράδειγμα, κατά την προγραμματική περίοδο 2007-13 από τις δράσεις ενεργειακής εξοικονόμησης εκτιμάται ότι περισσότερες από 11.000 κατοικίες αναβαθμίζονται ενεργειακά και η μείωση εκπομπών του θερμοκηπίου υπολογίζεται σε ισοδύναμο 11,78 kt CO₂ ετησίως, από τους οποίους οι 6,54 προέρχονται από βελτιώσεις στον κλιματισμό

και οι υπόλοιποι από βελτιώσεις στα κτίρια. Είναι προφανές ότι υπάρχει ευρύς χώρος για περαιτέρω βελτιώσεις, αφού το 78% των κτιρίων στην ΠΚΜ είναι κατασκευές προ του 1985. Επίσης, η εμπειρία της αξιοποίησης ΑΠΕ και της εφαρμογής σχεδίων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας σε δημόσια κτίρια υπήρξε θετική. Ο στόχος της προώθησης μιας οικονομίας χαμηλών ρύπων δύναται να επιτευχτεί και μέσω της ενίσχυσης ενός ευρέως φάσματος «πράσινων» επενδύσεων.

Για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, αναγκαίο είναι να μειωθούν οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τις αστικές συγκοινωνίες και μεταφορές. Το αποτέλεσμα δύναται να επιτευχθεί μέσω της εφαρμογής Σχεδίων Αστικής Κινητικότητας που θα περιλαμβάνουν την προώθηση μέσων μαζικής μεταφοράς αντιρρυπαντικής τεχνολογίας ή/και σταθερής τροχιάς, με τη μεγαλύτερη αξιοποίηση της χρήσης στις αστικές μεταφορές των σύγχρονων ΤΠΕ, καθώς και με την προώθηση βιώσιμων αστικών μεταφορών, με έμφαση στις έξυπνες και εναλλακτικές μεταφορές. Το μεγαλύτερο πρόβλημα μεταφορών το αντιμετωπίζει το μητροπολιτικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης. Η ανάπτυξη φιλικότερων προς το περιβάλλον μαζικών μέσων μεταφοράς εντός του μητροπολιτικού κέντρου, με την ανάπτυξη των θαλάσσιων μεταφορών εντός του ευρύτερου Θερμαϊκού (π.χ. θαλάσσια «ταξί» και «λεωφορεία»), αλλά και η δημιουργία ποδηλατόδρομων, ειδικών διαδρομών και πεζοδρόμων θα συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου. Στη μείωση των ρύπων θα συμβάλλει και η σχεδιαζόμενη κατασκευή νέων δικτύων διανομής φυσικού αερίου στην ΠΚΜ.

Για την κάλυψη των κενών και την περαιτέρω αξιοποίηση της αποκτηθείσας εμπειρίας στο τομέα των ΑΠΕ και της εξοικονόμησης ενέργειας, η ΠΚΜ θέτει ως προτεραιότητες:

- Τη μείωση της κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας μέσω της εφαρμογής προγραμμάτων μείωσης της κατανάλωσης και αύξησης της ενεργειακής απόδοσης, της αξιοποίησης των ΑΠΕ και της προώθησης σχεδίων συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας
- Την προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για την αστική κινητικότητα με απώτερο στόχο τη μείωση των εκπομπών CO₂, αλλά και άλλων ρυπογόνων παραγόντων όπως τα PM₁₀, SO₂ και NO₂, στο μητροπολιτικό συγκρότημα Θεσσαλονίκης και σε άλλα μεσαία αστικά κέντρα.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, το ΕΠ της ΠΚΜ υιοθετεί το ΘΣ 4 και ευθυγραμμίζεται με τις **επενδυτικές προτεραιότητες: 4c και 4e.**

Συμπληρωματικά με τις παραπάνω δράσεις, θα αξιοποιηθούν οι πόροι του τομεακού ΕΠ, καθώς και οι πόροι των ΕΠ για την αγροτική ανάπτυξη και την αλιεία για τον ύπαιθρο χώρο, καθώς και οι δράσεις του προγράμματος LIFE (Δράση για το Κλίμα). Οι προτεραιότητες και σχεδιαζόμενες δράσεις στον τομέα αυτόν δεν συμβάλλουν μόνον στους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020. Ταυτοχρόνως, συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του ΕΠΜ και του ΕΣΠΑ, στον οριζόντιο στόχο των ΕΔΕΤ, αυτόν της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς και στην προώθηση της Εθνικής Στρατηγικής για τις ΑΠΕ. Οι δράσεις για την ενεργειακή απόδοση θα είναι συμβατές με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης και με την Εθνική Στρατηγική για την ανακαίνιση του

κτιριακού αποθέματος που θα υποβληθούν στην ΕΕ μέχρι 31/12/2014 και θα υπόκεινται σε ενεργειακή επιθεώρηση.

ΘΣ 5: Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Η ΠΚΜ βρίσκεται σε μια βιοκλιματική ζώνη (Μεσογειακή), η οποία χαρακτηρίζεται ως υψηλής πιθανότητα τρωτότητας στην κλιματική αλλαγή. Σχεδόν το σύνολο των πεδινών περιοχών, μεγάλο μέρος της Θεσσαλονίκης καθώς και άλλα σημαντικά αστικά κέντρα όπως οι Σέρρες, η Βέροια, η Κατερίνη κ.α. χαρτογραφούνται εντός των Ζωνών Υψηλού Δυνητικού Κινδύνου Πλημμύρας σύμφωνα με τα κριτήρια της Οδηγίας 2007/60/ΕΕ. Αντίστοιχα, οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν κατά τους θερινούς μήνες έναν συνεχή κίνδυνο, κυρίως για τις ξηρότερες πεδινές και παράκτιες περιοχές στις οποίες καταγράφονται στο πρόσφατο παρελθόν σημαντικά γεγονότα. Περαιτέρω απειλές είναι η διάβρωση των ακτών και η ερημοποίηση ως συνδυασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής (άνοδος ύψους της θάλασσας, επιμήκυνση θερμής περιόδου) με τη μη βιώσιμη διαχείριση των υδατικών πόρων. Τα προβλήματα και οι ανάγκες στους τομείς αυτούς έχουν αναδειχθεί και τεκμηριωθεί επαρκώς στο πλαίσιο των Σχεδίων Διαχείρισης Υδάτων Λεκάνης Απορροής Ποταμών των τεσσάρων Υδατικών Διαμερισμάτων στα οποία κατανέμονται οι εκτάσεις της ΠΚΜ. Επίσης, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η περιοχή ανήκει σε μια από τις ζώνες με την υψηλότερη σεισμικότητα στην Ευρώπη, με καταγεγραμμένους υψηλούς σεισμούς κατά την τελευταία 20ετία. Στο πλαίσιο αυτό αναγκαία κρίνεται και η αναβάθμιση των συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών (π.χ. πολιτική προστασία, οχήματα, εξοπλισμοί, ΤΠΕ κ.α.), αλλά και της σχετικής εφαρμοσμένης έρευνας. Συμπερασματικά, η δομή του χώρου, τα κλιματολογικά και γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της ΠΚΜ την καθιστούν ιδιαίτερα ευάλωτη και εκτεθειμένη στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

Με βάση τις καταγεγραμμένες ανάγκες, οι προτεραιότητες που θέτει η ΠΚΜ για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι:

- Η εξασφάλιση της ανθεκτικότητας του δομημένου και φυσικού περιβάλλοντος
- Η προώθηση των επενδύσεων για την πρόληψη και αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων (π.χ. πλημμυρών, διάβρωσης ακτών, πυρκαγιών, σεισμών κ.α.)
- Η ενίσχυση των φορέων πολιτικής προστασίας.

Οι παραπάνω προτεραιότητες είναι πλήρως εντεταγμένες στη λογική και στόχευση του ΘΣ 5 και προωθούνται με την αξιοποίηση της **επενδυτικής προτεραιότητας: 5α**.

Μέσω των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων, το ΕΠ της ΠΚΜ συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της αειφόρου ανάπτυξης της στρατηγικής Ευρώπη 2020, καθώς και των στόχων του ΕΣΠΑ. Οι δράσεις και προτεραιότητες της ΕΠ 5α θα είναι σύμφωνες με το οικείο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, που είναι υπό εκπόνηση. Για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων στον ύπαιθρο χώρο, για την προστασία και

αποκατάσταση των γεωργικών και παράκτιων οικοσυστημάτων και των περιοχών NATURA, θα αξιοποιηθούν οι δράσεις και οι πόροι του ΕΓΤΑΑ και του Ταμείου για την Αλιεία. Επίσης, θα αξιοποιηθούν οι δράσεις του LIFE.

ΘΣ 6: Προστασία του περιβάλλοντος και αποδοτική χρήση των πόρων

Ο στόχος της βιώσιμης ανάπτυξης της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την προστασία του περιβάλλοντος, την αποτροπή της απώλειας της βιοποικιλότητας. Στον τομέα αυτό, η ΠΚΜ έχει να επιδείξει ένα υψηλής ποιότητας & πολυποίκιλο φυσικό περιβάλλον. Η ιδιαίτερα υψηλή ποικιλότητα των οικοσυστημάτων αποτυπώνεται στο μεγάλο αριθμό προστατευόμενων περιοχών, στο πλαίσιο διεθνών, εθνικών & ευρωπαϊκών ρυθμίσεων (π.χ. μεγάλος αριθμός περιοχών NATURA & περιοχών ειδικής προστασίας, που καλύπτει το 33,8% της συνολικής έκτασης της ΠΚΜ). Ωστόσο, από το σύνολο των περιοχών που εντάσσονται στον εθνικό κατάλογο του δικτύου NATURA 2000, μόνο το 49% διαθέτει Φορέα ή Σχέδιο διαχείρισης που θα εξασφαλίζει ένα ικανό & εξειδικευμένο πλαίσιο προστασίας της βιοποικιλότητας, έναντι κινδύνων ρύπανσης, υποβάθμισης των οικοτόπων, προστασίας ή θα προωθήσει αποδοτικά μέτρα για την αναβάθμιση των οικολογικών πόρων, βάσει των προτεραιοτήτων που έχουν καθοριστεί σε εθνικό επίπεδο από το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας 2014-2020 για τις Natura. Τα τέσσερα μεγάλα Εθνικά Πάρκα (τρία υδροτοπικά και ένα ορεινό- δασικό) αντιμετωπίζουν ποικίλες προκλήσεις. Στο σύνολο τους (με την συνδρομή του ΠΕΠ της Περιόδου 2007-2013) έχουν πλέον εξειδικευτεί τα Σχέδια Διαχείρισης τους, η εφαρμογή των οποίων απαιτεί την υλοποίηση δράσεων αποκατάστασης, μείωσης των πιέσεων από την ρύπανση ή την εξάπλωση χρήσεων, εξυγίανσης ή εμπλουτισμού, έλεγχου & παρακολούθησης των φυσικών χαρακτηριστικών τους & της εξέλιξης των πιέσεων. Αντίστοιχα στις λοιπές (περισσότερες από 25) περιοχές που εντάσσονται στο δίκτυο NATURA 2000 & δεν έχουν καθεστώς Εθνικού Πάρκου ζητήματα αποτελούν τόσο ο προγραμματισμός της χρηστής διαχείρισης, όσο και η εφαρμογή άμεσων μέτρων για την αντιμετώπιση αναγνωρισμένων απειλών - αναγκών όπως οι πιέσεις από την αγροτική, βιομηχανική & τουριστική δραστηριότητα (κυρίως στις παράκτιες Natura 2000), οι κίνδυνοι ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων & του υδροφόρου ορίζοντα & υφαλμύρωσης υπόγειων υδάτων παράκτιων περιοχών (π.χ. στις ΠΕ Θεσσαλονίκης, Πιερίας και Χαλκιδική), η πρόληψη & ο περιορισμός των πυρκαγιών κα.

Επίσης, η ΠΚΜ εμφανίζει καθυστερήσεις στην εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας & στην ολοκλήρωση του περιφερειακού σχεδιασμού για τη διαχείριση των αποβλήτων. Προβλήματα εντοπίζονται και στη διαχείριση ειδικών αποβλήτων, ενώ μεγάλα περιθώρια υπάρχουν στην ανάπτυξη του τομέα της ανακύκλωσης, επανάχρησης & της μηχανικής επεξεργασίας των αποβλήτων. Επιπροσθέτως, προβλήματα & καθυστερήσεις απαντώνται στην ολοκληρωμένη διαχείριση υδάτινων πόρων, σύμφωνα με τις Κοινοτικές Οδηγίες. Στον τομέα του αστικού περιβάλλοντος, υπάρχουν υποβαθμισμένες περιοχές εντός των πόλεων (κυρίως στην περιοχή της Θεσ/νίκης), με έντονα περιβαλλοντικά, πολεοδομικά & κοινωνικά προβλήματα. Μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων θα μπορούσε να υπάρξει αναζωογόνηση των περιοχών αυτών, με μέτρα για τη βελτίωση του ατμοσφαιρικού αέρα & διαχείρισης του θορύβου, επανάκτηση &

ανάδειξη του δημόσιου χώρου, καθώς και αποκατάσταση (με αξιοποίηση) εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών χώρων. Τέλος, η ΠΚΜ διαθέτει μοναδικό οικοπολιτιστικό απόθεμα (π.χ. αρχαιότητες & μνημεία από όλες τις ιστορικές περιόδους, αρχιτεκτονική & βιομηχανική κληρονομιά, αισθητικά δάση & τοπία, δρυμούς κα), η διατήρηση & ανάδειξη των οποίων είναι σημαντική για την ποιότητα ζωής, αλλά και για την τουριστική ανάπτυξη.

Με βάση τις καταγεγραμμένες ανάγκες οι προτεραιότητες της ΠΚΜ είναι:

- Ολοκλήρωση και εκσυγχρονισμός των υποδομών διαχείρισης στερεών & υγρών αποβλήτων και εφαρμογή των δεσμεύσεων που απορρέουν από την ευρωπαϊκή & εθνική νομοθεσία (ΥΜΠΕΡΑΑ), σύμφωνα και με τα κριτήρια της Αιρεσιμότητας 6.2 & την ιεραρχία στον τομέα των αποβλήτων
- Προστασία του φυσικού περιβάλλοντος & ειδικά της βιοποικιλότητας, προστασία του εδάφους & προώθηση υπηρεσιών οικοσυστήματος, που περιλαμβάνουν και τους τόπους NATURA 2000
- Η ολοκληρωμένη διαχείριση των λεκανών απορροής ποταμών της ΠΚΜ & η βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων, των δασών & των θαλασσών
- Προστασία και αποκατάσταση του αστικού περιβάλλοντος & του ατμοσφαιρικού αέρα στα μεγάλα αστικά κέντρα
- Μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στη χρήση & αποθήκευση νερού
- Προστασία της ποιότητας των εσωτερικών υδάτων, του παράκτιου & θαλάσσιου περιβάλλοντος (ειδικά της Θεσσαλονίκης, της Ημαθίας, της Πιερίας και της Χαλκιδικής)
- Προώθηση της οικο-καινοτομίας & προώθηση των «πράσινων» επενδύσεων
- Προστασία & ανάδειξη και για τουριστικούς σκοπούς της οικοπολιτιστικής κληρονομιάς, ειδικά των αρχαιολογικών χώρων & μνημείων της ιστορικής & θρησκευτικής κληρονομιάς, καθώς και αναβάθμιση των μουσείων
- Η ολοκλήρωση του χωροταξικού & πολεοδομικού σχεδιασμού, με παράλληλη προώθηση της χωροταξίας του παράκτιου χώρου της.

Στο πλαίσιο του παρόντος ΕΠ της ΠΚΜ θα επιδιωχθεί η αξιοποίηση των **επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΘΣ 6: 6b, 6c, 6d, 6e, 6f**.

Λόγω των πολλαπλών αναγκών και στοχεύσεων, είναι αναγκαία η προώθηση όλων των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων, οι οποίες θα υλοποιηθούν συμπληρωματικά με τις αντίστοιχες δράσεις των τομεακών ΕΠ και θα εστιάζουν περισσότερο σε έργα και δράσεις τοπικής κλίμακας, με σημαντική, όμως, πολλαπλασιαστική επίδραση. Όλες οι παραπάνω επενδυτικές προτεραιότητες είναι συμβατές με το στόχο της βιώσιμης ανάπτυξης της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, με τους στόχους του ΕΠΜ, του ΕΣΠΑ καθώς και με τα Βασικά και Συμπληρωματικά Μέτρα των Διαχειριστικών Σχεδίων Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων GR 08-09-10-11, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τα Νερά. Οι δράσεις της ΕΠ 6e – όπως εξάλλου και της ΕΠ 4e του ΘΣ 4 – θα υλοποιηθούν σύμφωνα και σε συνάφεια με τα Σχέδια Δράσης για την Ποιότητα του Αέρα που αναμένεται να επικαιροποιηθούν ή να καταρτιστούν σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2008/50/ΕΚ. Τα εν λόγω Σχέδια Δράσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της Ατμόσφαιρας και την Έκθεση για

την Ποιότητα της Ατμόσφαιρας στην Ευρώπη το 2013 που εκπονεί η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος, αφορούν τουλάχιστον το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης και την πόλη των Σερρών. Ορισμένες επενδυτικές προτεραιότητες (π.χ. η δα για τα αστικά και υγρά απόβλητα), οι οποίες δεν συμπεριλαμβάνονται στις παραπάνω, θα υλοποιηθούν με πόρους του ΤΣ ή από τα τομεακά ΕΠ, κατόπιν συμφωνίας και σε απόλυτη συνέργεια και συμπληρωματικότητα, ως αποτέλεσμα εντατικής διαβούλευσης. Τέλος, θα αξιοποιηθούν τα υποπρογράμματα του LIFE.

ΘΣ 7: Βελτίωση της προσπελασιμότητας με την ανάπτυξη βιώσιμων μεταφορών

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, για την επίτευξη του στόχου της βιώσιμης ανάπτυξης προωθείται η αναβάθμιση/επέκταση των μεταφορικών δικτύων και η προώθηση των βιώσιμων μεταφορών. Απώτερος στόχος είναι η συνεισφορά των μεταφορικών δικτύων στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και στην προστασία του περιβάλλοντος. Η αναπτυξιακή στρατηγική της ΠΚΜ θέτει ως κεντρικό στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη των μεταφορικών της δικτύων για τη βελτίωση της διεθνούς και ενδοπεριφερειακής κινητικότητας και προσπελασιμότητας. Ο στόχος αυτός είναι απολύτως συναφής με το στόχο των βιώσιμων μεταφορών της ευρωπαϊκής στρατηγικής. Ειδικότερα, η ΠΚΜ έχει ως συγκριτικό πλεονέκτημα την κεντροβαρή της θέση στο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Στην περιοχή καταλήγουν σημαντικά ΔΕΔ-Μ, ενώ η ΠΚΜ αποτελεί τη σημαντικότερη χερσαία διεθνή πύλη της χώρας. Παράλληλα, το λιμάνι της Θεσσαλονίκης, εξυπηρετεί σε σημαντικό βαθμό και χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Στην περιοχή έχουν αναπτυχθεί σημαντικά ΔΕΔ-Μ όπως η Εγνατία Οδός, ο ΠΑΘΕ και ο σιδηρόδρομος. Για την περαιτέρω αξιοποίηση της κομβικότητας της περιοχής και την ανάδειξη της Θεσσαλονίκης σε διεθνή διαμετακομιστικό κέντρο χρειάζονται επενδύσεις για τη διασύνδεση του λιμένα Θεσσαλονίκης με διεθνή σιδηροδρομικά δίκτυα. Επιπροσθέτως, για τη μείωση του κόστους των μεταφορών, την ενίσχυση της περιφερειακής χωρικής συνοχής, και την αύξηση της οδικής ασφάλειας αναγκαία κρίνεται και η περαιτέρω προώθηση της περιφερειακής κινητικότητας. Και αυτό, επειδή με την κατασκευή των μεγάλων οδικών αξόνων βελτιώθηκαν σημαντικά οι διαπεριφερειακές και διεθνείς οδικές μεταφορικές υποδομές της ΠΚΜ. Απομένουν, όμως, η ολοκλήρωση των κάθετων αξόνων της Εγνατίας, η προώθηση της «Σιδηροδρομικής Εγνατίας» και η βελτίωση και επέκταση των ενδοπεριφερειακών μεταφορικών υποδομών, καθώς και των συνδέσεων των περιφερειακών και τοπικών οδών με τα ΔΕΔ-Μ. Επίσης, οι εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες σχετικά με το φυσικό αέριο «συνδέονται με την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού σε φυσικό αέριο και τη διείσδυσή του σε όλους τους τομείς κατανάλωσης». Όσον αφορά στο σχεδιασμό σε περιφερειακό επίπεδο, έμφαση θα δοθεί στην κατασκευή νέων δικτύων διανομής φυσικού αερίου, προκειμένου να προωθηθεί η διείσδυση του φυσικού αερίου σε νέες περιοχές.

Με βάση τις ανάγκες, οι προτεραιότητες της περιφερειακής στρατηγικής στον τομέα των βιώσιμων μεταφορών είναι:

- Η ολοκλήρωση των μεγάλων οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων, που είναι ενταγμένα στα ΔΕΔ-Μ, καθώς και των λιμενικών και αεροπορικών υποδομών ευρωπαϊκού και εθνικού ενδιαφέροντος (κυρίως μέσω του σχετικού τομεακού ΕΠ)
- Η βελτίωση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ
- Η προώθηση υποδομών για την ανάδειξη της Θεσσαλονίκης σε διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο και η ενίσχυση των συνδυασμένων μεταφορών
- Η αναβάθμιση της οδικής ασφάλειας μέσω της εφαρμογής ολοκληρωμένου σχεδίου
- Η περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου διανομής φυσικού αερίου στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Για την προώθηση των προτεραιοτήτων του ΕΠ της ΠΚΜ επιλέγονται - συμπληρωματικά με το τομεακό ΕΠ - οι **επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ 7: 7a, 7b και 7e.**

Οι ως άνω προτεραιότητες είναι ευθυγραμμισμένες και αξιοποιούν τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Ευρώπη 2020 (Βιώσιμες Μεταφορές), τη Διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη», τους στόχους του ΕΣΠΑ, το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) της Εθνικής Στρατηγικής για την Ανάπτυξη Λιμένων, της Στρατηγικής για την Εφοδιαστική Αλυσίδα κα.

ΘΣ 8: Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης

Η πρόσβαση στην απασχόληση συνιστά ένα από τα κρισιμότερα κοινωνικά και οικονομικά ζητήματα της ΠΚΜ. Ο παραδοσιακά χαμηλός βαθμός απασχόλησης του ενεργού εργατικού δυναμικού της μειώθηκε δραστικά, λόγω της παρατεταμένης ύφεσης της χώρας. Η ΠΚΜ εμφανίζει δείκτη απασχόλησης γύρω στο 50% (2013), ενώ ο αντίστοιχος δείκτης της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» ανέρχεται στο 75%. Παράλληλα, αυξήθηκε το ποσοστό της μερικής απασχόλησης και της άτυπης εργασίας. Εντονότερα αποκλεισμένοι από τον κόσμο της εργασίας είναι οι μακροχρόνια άνεργοι, το ποσοστό των οποίων στη συνολική ανεργία (πάνω από το 30% το 2013) ανέρχεται περ. στο 70%. Χαμηλό βαθμό πρόσβασης στην απασχόληση εμφανίζουν ορισμένες κατηγορίες του πληθυσμού, όπως οι γυναίκες, οι έχοντες χαμηλή εκπαίδευση, άστεγοι, ρομά, ανήμπορα άτομα, μετανάστες κ.α. Τέλος, ένας άλλος παράγοντας που δυσχεραίνει την πρόσβαση στην απασχόληση σχετίζεται με την αναντιστοιχία μεταξύ του εκπαιδευτικού συστήματος και της ζήτησης στην αγορά εργασίας. Αναμφισβήτητα, το μεγαλύτερο πρόβλημα απασχόλησης στην ΠΚΜ το αντιμετωπίζουν οι νέοι, που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Η ανεργία των νέων (15-24 ετών) ανήλθε το 2012 σε 60,4%.

Για όλους τους παραπάνω λόγους η ΠΚΜ θέτει τις προτεραιότητες:

- Αύξηση των ποσοστών απασχόλησης και μείωση της ανεργίας, ειδικά των νέων και των γυναικών
- Ενίσχυση των επενδύσεων για την αυτοαπασχόληση, τις μικρο-επιχειρήσεις και τη δημιουργία επιχειρήσεων
- Στήριξη της επιχειρηματικότητας και ειδικά της επιχειρηματικότητας των νέων και των γυναικών
- Συνεχής βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού
- Βελτίωση των υπηρεσιών και των προγραμμάτων για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας
- Προώθηση προγραμμάτων ενεργητικής απασχόλησης, κοινωφελούς εργασίας, τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης και απόκτησης εργασιακής εμπειρίας
- Δημιουργία περιφερειακού μηχανισμού, σε σύνδεση με τον εθνικό, για την παρακολούθηση της αγοράς εργασίας.

Για την προώθησή τους θα αξιοποιηθούν, κυρίως, οι δράσεις των σχετικών τομεακών ΕΠ. Με βάση τους διαθέσιμους πόρους στο πλαίσιο του παρόντος ΕΠ προτάσσονται οι **επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ 8 (ΕΚΤ): 8iii και 8v.**

Μέσω των δύο αυτών επενδυτικών προτεραιοτήτων υποστηρίζονται, μεταξύ άλλων, α) δράσεις της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης οι οποίες σχετίζονται με ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού και β) παρεμβάσεις στο πλαίσιο Ολοκληρωμένων Προγραμμάτων Αστικής Ανάπτυξης.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι έως την ολοκλήρωση και την πλήρη εφαρμογή του Συστήματος Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας σε εθνικό επίπεδο, η Περιφέρεια θα προχωρήσει σε μελέτη (τακτικά επικαιροποιούμενη) για τη διάγνωση των αναγκών της περιφερειακής αγοράς εργασίας, προκειμένου με τρόπο λειτουργικό να επιτύχει τον συστηματικό και περιοδικό προσδιορισμό των ζητούμενων αναγκών σε δεξιότητες και επαγγέλματα. Έως την υλοποίηση της ανωτέρω μελέτης και την υιοθέτησή της από τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας, δεν θα ενεργοποιηθεί καμία δράση εκπαίδευσης, κατάρτισης, ή ανάπτυξης δεξιοτήτων από το ΕΚΤ του ΠΕΠ στους ΘΣ 8 και 9. Η μελέτη ολοκληρώθηκε και υιοθετήθηκε από τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας.

ΘΣ 9: Προώθηση της κοινωνικής συνοχής

Στην ΠΚΜ, λόγω της οικονομικής κρίσης, αυξήθηκε ο αριθμός των ατόμων αλλά και των υπο-περιοχών της που ζει κάτω από το όριο της φτώχειας (περ. 30% του πληθυσμού της ΠΚΜ). Ειδικότερα, σε επίπεδο ΠΚΜ, παρατηρείται σημαντική αύξηση του αριθμού των περιοχών που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας μεταξύ των ετών 2009 και 2012. Το 2012, όλες οι ΠΕ περιλαμβάνουν περιοχές με αυξανόμενη φτωχοποίηση. Επιπροσθέτως, η ΠΚΜ χαρακτηρίζεται από μία άνιση κατανομή των υποδομών υγείας, όπως και της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα. Περισσότερο θιγόμενες είναι οι υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, οι ορεινές και οι

απομακρυσμένες περιοχές. Συνεπώς, υπάρχει ανάγκη για την περαιτέρω ανάπτυξη και βελτίωση των υποδομών και εξοπλισμών στα νοσοκομεία και για την προώθηση νέων μοντέλων, όπως είναι οι «εξειδικευμένες» δομές υγείας. Παράλληλα, λόγω της οικονομικής κρίσης και της διεύρυνσης των ομάδων που πλήττονται από τη φτώχεια αυξήθηκε ο αριθμός των ατόμων χωρίς ιατροφαρμακευτική ασφάλιση.

Όσον αφορά στον κοινωνικό αποκλεισμό και διαχωρισμό, στην ΠΚΜ εντοπίζονται περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες όπως οι ρομά, οι μετανάστες και οι άστεγοι. Η ΠΚΜ είναι μία εκ των τεσσάρων περιφερειών της χώρας με τη μεγαλύτερη πληθυσμιακή συγκέντρωση οικογενειών ρομά. Οι ρομά με μόνιμη εγκατάσταση βρίσκονται, κυρίως, στη δυτική περιοχή του μητροπολιτικού συγκροτήματος της Θεσσαλονίκης και αντιμετωπίζουν μία σειρά από προβλήματα, όπως έλλειψη εκπαίδευσης και κατάρτισης, ανεργία, στέγαση, εξαφάνιση πολλών παραδοσιακών επαγγελμάτων, αδυναμία πρόσβασης σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, μη συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις, κ.α. Η κοινωνική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων ομάδων θα συνέβαλλε στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των εν λόγω ομάδων, όπως και στην κοινωνική συνοχή και σταθερότητα. Τα άτομα αυτών των ομάδων θίγονται, συχνά, και από πρακτικές διακρίσεων και άνισης μεταχείρισης.

Στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων δύναται να συμβάλει, μεταξύ άλλων, ο τρίτος τομέας της οικονομίας. Εκτιμάται ότι το 10% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, με 11 εκ. θέσεις εργασίας και 5,9% του συνόλου των εργαζομένων, απασχολούνται στην Κοινωνική Οικονομία. Η ΠΚΜ υπολείπεται στα ποσοστά αυτά, υπάρχουν όμως σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης σε πολλούς τομείς. Η Δράση «Κέντρα Στήριξης της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας» θα ενεργοποιηθεί καταρχάς σε κεντρικό επίπεδο με περιφερειακή διάσταση, ως προς την υλοποίησή της. Η Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Δράσης αυτής αναμένεται να αποκτήσει την απαραίτητη τεχνογνωσία στα θέματα λειτουργίας των Κέντρων Στήριξης Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας καθώς και εν γένει σε θέματα Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας και Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, έτσι ώστε να μπορεί να αναλάβει τη συνέχιση της λειτουργίας αυτών'.

Στην προσπάθεια αντιμετώπισης των σοβαρών κοινωνικών προβλημάτων, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει ενεργοποιήσει την εκπόνηση της Περιφερειακής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας. Στον ΑΠ 9Β δεν θα ξεκινήσει η ενεργοποίηση και υλοποίηση δράσεων ΕΚΤ πριν την ολοκλήρωση της Περιφερειακής Στρατηγικής και την υιοθέτησή της από τα αρμόδια Όργανα της Περιφέρειας, η οποία αναμένεται μέχρι τον Μάρτιο του 2015».

Η Περιφερειακή Στρατηγική ολοκληρώθηκε και υιοθετήθηκε από τα αρμόδια Όργανα.

Βασική φιλοσοφία της Στρατηγικής της ΠΚΜ για την Κοινωνική Ένταξη, την Καταπολέμηση της Φτώχειας και κάθε Μορφής Διακρίσεων είναι η ορθολογική ανάπτυξη ενός πλέγματος παρεμβάσεων που θα στοχεύουν αφενός στους πραγματικά φτωχότερους και μειονεκτούντες, αφετέρου στη μεγέθυνση του αντικτύπου στην αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Ειδικότερα, η Στρατηγική αυτή επιδιώκει την αντιμετώπιση των περιφερειακών αναγκών ως έχουν διαγνωσθεί και

καταγραφεί και αλληλεπιδρά με τους Πυλώνες της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης που αφορούν την Πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και την Πρόσβαση σε υπηρεσίες ενεργοποίησης των ευάλωτων ομάδων και θέτει ως στόχους:

- Τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης μέσω ενεργών πολιτικών ένταξης
- Την ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων
- Την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
- Τη βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας.
- Με βάση τα παραπάνω και για την κάλυψη των κενών και των αναγκών της, η ΠΚΜ επιλέγει, μεταξύ άλλων, τα εξής πεδία δράσης και προτεραιοτήτων:
- Ενίσχυση των δυνατοτήτων προώθησης στην απασχόληση των ομάδων υψηλού κινδύνου φτώχειας μέσω ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης και βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση, μέσω ποιοτικών υπηρεσιών υποστήριξης
- Επαγγελματική και επιχειρηματική συμβουλευτική και κατάρτιση
- Ενίσχυση της απασχόλησης μέσω της κοινωφελούς εργασίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας
- Βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην τοπική ζωή
- Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση
- Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και προαγωγή της πρόσβασης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας/πρόνοιας/κοινωνικής φροντίδας.

Όλες οι παραπάνω προτεραιότητες και δράσεις είναι απολύτως εναρμονισμένες με το στόχο της ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, καθώς και τους στόχους του ΕΠΜ. Κατά συνέπεια, επιλέγονται **επενδυτικές προτεραιότητες του ΘΣ 9 για το ΕΤΠΑ: 9a και 9c και για το ΕΚΤ: 9i, 9ii, 9iii, 9iv, 9v και 9vi.**

Σε περιφερειακό επίπεδο, οι συγκεκριμένες παρεμβάσεις θα συνδέονται με τη Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και με τη Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά. Ειδικότερα, όσον αφορά τους νέους που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού θα υπάρξει συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις του τομεακού ΕΠ, στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 8ii. Μέσω της αξιοποίησης των παραπάνω επενδυτικών προτεραιοτήτων το ΕΠ θα συμβάλλει στην προώθηση των στόχων της Ευρώπη 2020, του ΕΣΠΑ, του ΕΠΜ, της στρατηγικής «Greece 2021» κα. Επίσης, οι επενδυτικές προτεραιότητες είναι εναρμονισμένες και με τους στόχους του Εθνικού Προγράμματος «Υγεία 2014-2020», της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας «Social Business Initiative», της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής Απασχόλησης, της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων, του Εθνικού Προγράμματος για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων, της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Επίτευξη της Ισότητας στην Αναπτυξιακή Πολιτική, κ.α. Το ΠΕΠ θα εστιάσει σε γυναίκες κάτω του ορίου της φτώχειας (άνεργες ή εργαζόμενες).

Σημειώνεται ότι πριν την ενεργοποίηση των δράσεων με κοινωνική διάσταση / κοινωνικό χαρακτήρα (στις οποίες ενδεικτικά περιλαμβάνονται και οι παιδικοί/βρεφονηπιακοί κλπ σταθμοί, οι δράσεις αρμοδιότητας πολιτικής Υπουργείου Υγείας, οι δράσεις για τις οποίες απαιτείται κάλυψη του λειτουργικού κόστους δομών), θα προηγείται διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή».

ΘΣ 10: Βελτίωση των εκπαιδευτικών υποδομών για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού

Για τη βελτίωση του επιπέδου της εκπαίδευσης, η Στρατηγική Ευρώπη 2020 επιδιώκει τη μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου σε ποσοστό κατώτερο του 10% και την αύξηση, σε τουλάχιστον 40%, του ποσοστού των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών που ολοκληρώνουν την τριτοβάθμια ή ισοδύναμη εκπαίδευση. Στόχος της χώρας είναι να προσεγγίσει τους δείκτες εκπαίδευσης της στρατηγικής Ευρώπη 2020 (πρόωρη εγκατάλειψη της σχολικής εκπαίδευσης 9,7%, τριτοβάθμια εκπαίδευσης 32%). Οι επιδόσεις της ΠΚΜ υπολείπονται των στόχων αυτών. Για παράδειγμα, γύρω στο 27% εκτιμάται ότι ανέρχεται το ποσοστό των ατόμων μεταξύ 30-34 ετών που αποφοίτησε από ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ φαίνεται να βελτιώθηκε ο δείκτης του αριθμού των μαθητών που εγκατέλειψαν το σχολείο και το οποίο από 9,2% το 2010, μειώθηκε γύρω στο 7,8% το 2012. Σε γενικές γραμμές, το επίπεδο εκπαίδευσης και οι σχετικές υποδομές της ΠΚΜ κρίνονται, σε σύγκριση με το μ.ο. της χώρας ως ικανοποιητικές. Παρόλα αυτά, διαπιστώνονται προβλήματα όπως, για παράδειγμα, η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου, σημαντικά ποσοστά αναλφάβητων, χαμηλή συμμετοχή στην επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση, μειωμένη συμμετοχή στη δια βίου εκπαίδευση, προβληματική πρόσβαση στο σχολείο παιδιών από απομακρυσμένες περιοχές, κα. Η οικονομική κρίση προκάλεσε το πρόβλημα του υποσιτισμού πολλών μαθητών στο σχολείο, η δε μεγάλη μείωση των λειτουργικών και επενδυτικών δαπανών των εκπαιδευτικών μονάδων θέτει σε κίνδυνο την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Επιπλέον, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί βασικό στόχο για την έξοδο από την κρίση και την αλλαγή του παραγωγικού προτύπου της ΠΚΜ. Υψηλής ποιότητας υποδομές εκπαίδευσης είναι η βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, ιδιαίτερα στους τομείς των εργαστηρίων βιβλιοθηκών, εξοπλισμών για την ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων, των ΤΠΕ και της ψηφιακής μάθησης, εργαστηρίων κ.α. Η ΠΚΜ θεωρεί ότι, λόγω της στενότητας των πόρων, θα πρέπει να υπάρξει ιεράρχηση των δράσεων σε σχέση με τις ανάγκες (π.χ. ενίσχυση των υποδομών για νηπιαγωγεία σε όλη την ΠΚΜ και πρωτοβάθμια-δευτεροβάθμια εκπαίδευση για την εξάλειψη της διπλοβάρδιας, μικρή ενίσχυση στην τριτοβάθμια για εξοπλισμούς, επίλυση σημειακών προβλημάτων κτιριακών εγκαταστάσεων, ενίσχυση της παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών Γ' βάθμιας Εκπαίδευσης).

Με βάση τα παραπάνω το ΕΠ της ΠΚΜ ευθυγραμμίζεται με το ΘΣ 10 και τη **βασική επενδυτική του προτεραιότητα:**

Επενδύσεις στην εκπαίδευση, την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών, κατάρτισης και εκπαίδευσης (ΕΤΠΑ)

Η ως άνω επενδυτική προτεραιότητα είναι ευθυγραμμισμένη με τους στόχους της στρατηγικής Ευρώπη 2020, τους στόχους του ΕΠΜ, του ΕΣΠΑ, την Ευρωπαϊκή και Εθνική Στρατηγική για τη Διά Βίου Εκπαίδευση κα.

Στο πλαίσιο των επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΕΚΤ και κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΠΕΠ, θα ενεργοποιηθούν δράσεις που προωθούν την κοινωνική καινοτομία, καθώς η κοινωνική καινοτομία μπορεί να λειτουργήσει ως μια νέα μέθοδος προσέγγισης των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων, η οποία προσανατολίζεται στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και των οικονομικών ευκαιριών, ενώ βρίσκει πεδία εφαρμογής στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής προστασίας και της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.

Πριν την ενεργοποίηση δράσεων Υγείας και Εκπαίδευσης ΕΚΤ & ΕΤΠΑ, θα προηγείται διαβούλευση μεταξύ του ΠΕΠ και του αρμόδιου Υπουργείου, ώστε οι εν λόγω δράσεις να ανταποκρίνονται στην αντίστοιχη Εθνική Πολιτική.

1.1.2 Αιτιολόγηση της επιλογής των θεματικών στόχων και των αντίστοιχων επενδυτικών προτεραιοτήτων λαμβάνοντας υπόψη τη συμφωνία εταιρικής σχέσης, με βάση τον εντοπισμό των περιφερειακών και, όπου ενδείκνυται, εθνικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις που προσδιορίζονται στις σχετικές, ειδικές ανά χώρα, συστάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ και τις σχετικές συστάσεις του Συμβουλίου που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 148 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Πίνακας 1: Αιτιολόγηση της επιλογής θεματικών στόχων και επενδυτικών προτεραιοτήτων

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος	<ul style="list-style-type: none"> • Η Στρατηγική «ΕΥΡΩΠΗ 2020» έχει ως στόχο την αύξηση των δαπανών για Ε&Α στο 3% του ΑΕΠ της ΕΕ. Επίσης, το ΕΠΜ στοχεύει στην αύξηση του ποσοστού αυτού για τη χώρα στο 2%. Η ΠΚΜ απέχει σημαντικά από τους στόχους αυτούς. • Οι δομές και υποδομές Ε&Α της Περιφέρειας δοκιμάζονται από τη μείωση της χρηματοδότησης για

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>εξοπλισμούς και ερευνητικά προγράμματα, τη μείωση του ερευνητικού προσωπικού, του braindrain, της μείωσης της χρηματοδότησης των ΑΕΙ/ΤΕΙ κ.α.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαπιστώνεται έλλειψη διασύνδεσης - συσχέτισης της έρευνας με το παραγωγικό προφίλ της ΠΚΜ. • Περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με την Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσής εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής	<ul style="list-style-type: none"> • Οι ΜΜΕ της Περιφέρειας δεν διαθέτουν επαρκείς ερευνητικές υποδομές και ερευνητικό προσωπικό. • Ο βαθμός ιδιωτικών δαπανών για Ε&ΤΑ υπολείπεται του εθνικού και ευρωπαϊκού μ.ο. • Υπάρχουν Προβλήματα στη χρηματοδότηση καινοτομικών ιδεών και σχεδίων των ΜΜΕ,. • Χαμηλή διασύνδεση και συνεργασία μεταξύ ερευν. κέντρων και πανεπιστημίων από τη μια και της τοπικής παραγωγής από την άλλη. • Χαμηλά επίπεδα εμπορικής αξιοποίησης των αποτελεσμάτων πρωτογενούς έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης από ΑΕΙ και ερευνητικά ιδρύματα • Χαμηλός βαθμός τεχνολογικής έρευνας και εφαρμογής καινοτομιών σε

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>κλάδους της RIS3 και σε άλλους σημαντικούς κλάδους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλή ένταση έρευνας και εφαρμογής καινοτομιών σε κλάδους περιφερειακής εξειδίκευσης της RIS3. • Περιορισμένος αριθμός συνεργειών επιχειρήσεων στο πεδίο της E&A • Ανάγκη για στήριξη νέων επιχειρήσεων με καινοτομικό προσανατολισμό. • Περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες για την Ελλάδα των Υπηρεσιών της ΕΕ για το Εταιρικό Σύμφωνο με την Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ	<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης της παραγωγής και διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ιδιαιτέρως από ΜΜΕ. • Υπάρχουν σημαντικά περιθώρια βελτίωσης της παραγωγικότητας στις επιχειρήσεις των κλάδων προτεραιότητας της RIS3 με υιοθέτηση λύσεων ΤΠΕ. • Εφαρμογές στο πεδίο του ηλεκτρονικού εμπορίου θα συνέβαλαν στην αύξηση της εξωστρέφειας των ΜΜΕ, καθώς και στην αξιοποίηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων μέσω του Διαδικτύου. • Η ενίσχυση της χρήσης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ θα συνέβαλε και στην αύξηση της προσφοράς από τις τοπικές επιχειρήσεις του κλάδου που εμπλέκονται

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>στην παραγωγή και διάθεση προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες για την Ελλάδα των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα. • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας	<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλός βαθμός εφαρμογών ΤΠΕ για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. • Υπάρχουν μεγάλα περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης και αξιοποίησης των ΤΠΕ, σε εφαρμογές όπως e-gov, e-learning, e-health, e-commerce, e-tourism, κ.α., για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής και για την προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης. • Περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες για την Ελλάδα των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα. • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλή ένταση της νεανικής καινοτόμου επιχειρηματικότητας <p>Η ίδρυση νέων, καινοτόμων επιχειρήσεων είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση της ύφεσης,</p>

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
(για το ΕΤΘΑ)		<p>αλλά και για την αλλαγή του παραγωγικού προτύπου της Περιφέρειας</p> <p>Περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες για την Ελλάδα των Υπηρεσιών της ΕΕ για το Εταιρικό Σύμφωνο με την Ελλάδα</p> <p>Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ και με το στόχο 2 του ΕΠΜ.</p>
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών	<ul style="list-style-type: none"> • Χαμηλός βαθμός παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας • Χαμηλές επιδόσεις στην παραγωγή προϊόντων έντασης γνώσης και τεχνολογίας • Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα και το έλλειμμα καινοτομίας στο σύνολο των κλάδων της περιφερειακής οικονομίας καθιστά ευάλωτη την εξέλιξή τους σε συνθήκες παγκόσμιου ανταγωνισμού • Χαμηλές επιδόσεις στην καινοτομία προϊόντων και διαδικασιών • Περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες για την Ελλάδα των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με την Ελλάδα

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ
03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας	<ul style="list-style-type: none"> • Ύπαρξη μικρού σχετικά μεγέθους, οικογενειακού χαρακτήρα επιχειρήσεων με οργανωτική δομή που δεν εξασφαλίζει δυναμισμό στη στρατηγική αντιμετώπιση των προκλήσεων. • Ελάχιστη προσπάθεια προϊόντικής καινοτομίας από τις επιχειρήσεις. • Απουσία οικονομικών κλίμακας για την εισαγωγή τεχνολογικής και οργανωσιακής καινοτομίας με συνέπεια την αδυναμία ένταξης σε διεθνείς αλυσίδες αξίας. • Περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες για την Ελλάδα των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με την Ελλάδα
04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης	<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, για την αύξηση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και για την πιο αποδοτική χρήση της ενέργειας σε δημόσια κτίρια, αστικές μεταφορές, κλπ. • Μικρή αξιοποίηση του διαθέσιμου ενεργειακού δυναμικού (π.χ. ηλιακού, αιολικού, θερμοδυναμικού). • Υφίσταται ζήτηση χρήσης συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας από δημόσιες εγκαταστάσεις, ενώ υπάρχει σχετική

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>εμπειρία από προηγούμενες εφαρμογές.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες για την Ελλάδα των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα. • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
<p>04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p>	<p>4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού της ΠΚΜ ζει στα αστικά κέντρα. Η ποιότητα ζωής των πολιτών στις πόλεις υφίσταται υποβάθμιση, και λόγω της αυξημένης κυκλοφορίας των οχημάτων • Η εκπομπή GHG από τις μεταφορές συνδυάζεται με την εκδήλωση τοπικών φαινομένων ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Απαιτούνται ολιστικές προσεγγίσεις για την βελτίωση της ποιότητας του αέρα & την απεξάρτηση των οικονομικών δρασ/των από τη χρήση ορυκτών καυσίμων (ιδιαίτερα στα δημόσια ΜΜΜ) που αποτελούν την κοινή ρίζα των δύο προβλημάτων • Πέραν των επιπτώσεων στο αστικό περιβάλλον (ρύποι & σωματίδια) & στην υγεία των κατοίκων, η κυκλοφορία των οχημάτων προκαλεί σημαντικό οικονομικό κόστος • Η συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση των μεγάλων πόλεων της ΠΚΜ κινείται σε επίπεδα χαμηλότερα σε σύγκριση με αρκετές ευρωπαϊκές πόλεις

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<ul style="list-style-type: none"> • Η αστική κινητικότητα και προσβασιμότητα αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λόγω της κυκλοφοριακής συμφόρησης, την ελλιπή πολιτική στάθμευσης & το χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των ΜΜΜ • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του ΕΣΠΑ
05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα	<ul style="list-style-type: none"> • Η ΠΚΜ έχει πολλά ποτάμια, εκτενείς παράκτιες περιοχές, σημαντικές για κατοικία, τουρισμό και υδατοκαλλιέργειες, καθώς και περιορισμένα περιαστικά δάση. Έτσι, είναι πιο εκτεθειμένη σε σύγκριση με άλλες σε κινδύνους από φυσικές καταστροφές • Η ΠΚΜ αντιμετωπίζει το πρόβλημα της διάβρωσης των ακτών στην Πιερία, όπου απαιτείται η άμεση λήψη μέτρων. Υπάρχει ανάγκη για μελέτη και καταγραφή του προβλήματος και σε άλλες περιοχές (π.χ. Χαλκιδική), όπου ήδη έλαβε χώρα πλήθος σημειακών παρεμβάσεων • Η τρωτότητα ορισμένων περιοχών (αστικών και μη) της ΠΚΜ λόγω πλημμυρών είναι σημαντική λόγω ύπαρξης πολλών ποταμών, λιμνών και χειμάρρων, της αστικοποίησης, της αποψίλωσης των δασών (κυρίως των περιαστικών) κα • Οι πλημμύρες και οι πυρκαγιές αποτελούν τα δύο σημαντικότερα αίτια

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>καταστροφών στην περιοχή, με σημαντικές επιπτώσεις σε εθνικό επίπεδο</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΠ συνάδει με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2007/60/EK για την αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας • Η ΠΚΜ βρίσκεται στις πλέον σεισμογενείς ζώνες της Ευρώπης
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχουν καθυστερήσεις στην εφαρμογή του κεκτημένου της Ένωσης στον τομέα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων. • Υπάρχουν προβλήματα στην ολοκληρωμένη διαχείριση υδάτινων πόρων. • Υπάρχουν κίνδυνοι ρύπανσης των επιφανειακών υδάτων και του υδροφόρου ορίζοντα – υφαλμύρωση υδάτων παράκτιων περιοχών. • Υπάρχουν σημαντικοί κίνδυνοι για την ποιότητα του πόσιμου νερού, κυρίως λόγω της ρύπανσης των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, αλλά συχνά και λόγω ανεπάρκειας ή ακαταλληλότητας των εγκαταστάσεων. • Υπάρχουν μεγάλες απώλειες κατά την μεταφορά του πόσιμου ύδατος • Η ΕΠ συνάδει με τις απαιτήσεις των οικείων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (GR09, GR10 και GR11) κατ' εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά (2000/60/EK)

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς	<ul style="list-style-type: none"> • Η ΠΚΜ διαθέτει μοναδικό οικοπολιτιστικό απόθεμα (π.χ. αρχαιότητες και μνημεία από όλες τις ιστορικές περιόδους, αρχιτεκτονική και βιομηχανική κληρονομιά, αισθητικά δάση και τοπία, δρυμοί κ.α.), η διατήρηση και ανάδειξη των οποίων είναι σημαντική για την ποιότητα ζωής, αλλά και για την τουριστική ανάπτυξη. • Το οικοπολιτιστικό απόθεμα της ΠΚΜ δέχεται πιέσεις από την αυθαίρετη δόμηση και την αστική διάχυση στις περιφερειακές περιοχές, τις δασικές εκτάσεις, τις τουριστικές περιοχές (π.χ. ορεινές και παράκτιες), με συνεπαγόμενες συγκρούσεις χρήσεων γης και περιβαλλοντικές επιπτώσεις (π.χ. δασική αποψίλωση, αλλοίωση των τοπίων, ρύπανση, διάβρωση των μνημείων, επιβάρυνση των οικοτόπων, κ.α.). • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών	<ul style="list-style-type: none"> • Η ιδιαίτερα υψηλή ποικιλότητα των οικοσυστημάτων στην ΠΚΜ αποτυπώνεται στο μεγάλο αριθμό προστατευόμενων περιοχών, στο πλαίσιο διεθνών, εθνικών και ευρωπαϊκών ρυθμίσεων • Υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις σε μηχανισμούς περιβαλλοντικής προστασίας και μειωμένη δράση σε ενέργειες πρόληψης, παρακολούθησης και προστασίας της βιοποικιλότητας. • Υφίσταται η αναγκαιότητα για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των οικοσυστημάτων και για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο ή σε επίπεδο ειδικών χωρικών ενοτήτων. • Μέσω «πράσινων» υποδομών δύναται να επιτευχθεί αφενός η προστασία της βιοποικιλότητας, αφετέρου η αειφορική οικονομική αξιοποίησή της. • Ανάγκη για διαχείριση της σύγκρουσης στις παράκτιες περιοχές μεταξύ της προστασίας των οικοσυστημάτων και της οικιστικής-τουριστικής ανάπτυξης. • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου	<ul style="list-style-type: none"> • Το αστικό περιβάλλον στο ΠΣΘ και σε άλλες μεσαίες πόλεις της Περιφέρειας, είναι αρκετά επιβαρημένο από τα καυσαέρια, τα στερεά σωματίδια και το θόρυβο. • Υπάρχουν υποβαθμισμένες περιοχές εντός των πόλεων (κυρίως στη δυτική περιοχή της Θεσσαλονίκης), με έντονα περιβαλλοντικά, πολεοδομικά και κοινωνικά προβλήματα. Μέσω ειδικών παρεμβάσεων πρέπει να υπάρξει αναζωογόνηση των περιοχών αυτών. • Πολλές πόλεις της Περιφέρειας έχουν πολύ λίγους ελεύθερους δημόσιους χώρους και ελάχιστο πράσινο. Χρειάζεται αξιοποίηση του δημόσιου χώρου και επανάκτηση αυτού, όπου είναι δυνατό. • Η αποβιομηχάνιση σε πολλά αστικά κέντρα και σε βιομηχανικές περιοχές έχει αφήσει πολλούς εγκαταλελειμμένους βιομηχανικούς χώρους και επιβαρυμένα εδάφη, που συχνά αποτελούν απειλή για τη δημόσια υγεία, ενώ είναι δυνατό, μέσω των κατάλληλων επενδύσεων, να χρησιμοποιηθούν για την τοπική ανάπτυξη. • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με την Ελλάδα.
06 - Διαφύλαξη και προστασία του	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της	<ul style="list-style-type: none"> • Ο βαθμός αξιοποίησης των καινοτόμων τεχνολογιών

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης	στην προστασία του περιβάλλοντος είναι σχετικά περιορισμένος. <ul style="list-style-type: none"> Υπάρχουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης και εφαρμογής της «πράσινης» τεχνολογίας. Υπάρχει ζήτηση για καινοτόμες τεχνολογίες στον τομέα της ολοκληρωμένης διαχείρισης στερεών αποβλήτων. Η χρήση καινοτόμων τεχνολογιών θα αποτελέσει προτεραιότητα στο αναθεωρημένο ΠΕΣΔΑ Κεντρικής Μακεδονίας. Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ	<ul style="list-style-type: none"> Για την αξιοποίηση της κεντροβαρούς θέσης της ΠΚΜ στον ελλαδικό και διεθνή χώρο απαιτείται η ολοκλήρωση των έργων που σχετίζονται με τα ΔΕΔ-Μ. Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του Στρατηγικού Πλαισίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων	<ul style="list-style-type: none"> Με την κατασκευή της Εγνατίας Οδού και των έργων του ΠΑΘΕ βελτιώθηκαν σημαντικά οι διαπεριφερειακές μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας. Υπάρχει ανάγκη για ολοκλήρωση των συνδέσεων των

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>περιφερειακών οδών με τα ΔΕΔ-Μ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα. • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του Στρατηγικού Πλαισίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας • Η ΕΠ συνάδει με τις διαπιστώσεις της θέσης των υπηρεσιών (Position Paper) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη συμφωνίας εταιρικής σχέσης και προγραμμάτων στην Ελλάδα για την περίοδο 2014-2020 • Μείωση της ρύπανσης • Ασφάλεια ενεργειακού εφοδιασμού • Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης στις αστικές και βιομηχανικές περιοχές • Η ΕΠ λαμβάνει υπόψη της την απόφαση για κρατική ενίσχυση SA.31225 (2011/N) • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ
08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Η ύφεση και η διαρθρωτική αλλαγή προκάλεσαν ανεργία σε πολλές κατηγορίες ελεύθερων επαγγελματιών (π.χ. μηχανικοί, έμποροι,

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
εργατικού δυναμικού		<p>τεχνίτες στις κατασκευές) και αυτοαπασχολούμενων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αυτοαπασχόληση και η επιχειρηματικότητα σε νέους κλάδους δύνανται να συμβάλουν στη μείωση της ανεργίας και στη δημιουργία πρόσθετων θέσεων εργασίας • Η επενδυτική προτεραιότητα είναι εναρμονισμένη με τους στόχους της Ευρώπη 2020, του ΕΠΜ, του ΕΣΠΑ κ.α.
08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	<ul style="list-style-type: none"> • Η περιφερειακή οικονομία βρίσκεται σε φάση αναδιάρθρωσης • Η ανεργία έχει δομικά χαρακτηριστικά • Η προσαρμογή στη τεχνολογική και διαρθρωτική αλλαγή και η αλλαγή του παραγωγικού προτύπου της ΠΚΜ θα οδηγήσει στη ζήτηση νέων επαγγελμάτων και ειδικοτήτων • Η διασφάλιση των θέσεων εργασίας των επιχειρήσεων προϋποθέτει τη συνεχή προσαρμογή των εργαζομένων στις νέες εξελίξεις • Η επενδυτική προτεραιότητα συνάδει με τους στόχους της Ευρώπη 2020, του ΕΠΜ, του ΕΣΠΑ, της στρατηγικής Greece 2021 κ.α.
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της	<ul style="list-style-type: none"> • Η ΠΚΜ διαθέτει ένα εκτεταμένο δίκτυο υποδομών υγείας. Έχουν, όμως, διαπιστωθεί πιεστικές ανάγκες για επέκταση ή βελτίωση των υποδομών υγείας σ' όλες τις περιοχές,

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
	υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας	<p>για απόκτηση σύγχρονου ή ελλείποντος ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, για εφαρμογές ΤΠΕ στις υφιστάμενες μονάδες υγείας, για δημιουργία ειδικών μονάδων (π.χ. ψυχικά κέντρα υγείας) κ.α.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η Περιφέρεια χαρακτηρίζεται, επίσης, από μία άνιση κατανομή των υποδομών υγείας, όπως και της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού χαρακτήρα. Περισσότερο θιγόμενες είναι οι υποβαθμισμένες αστικές περιοχές, οι ορεινές και οι απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα παραμεθόριες περιοχές. • Λόγω της κρίσης διευρύνθηκαν οι ειδικές ομάδες πληθυσμού που δεν έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας. Για τις ομάδες αυτές χρειάζονται νέα μοντέλα παροχής υγείας (π.χ. κοινωνικά ιατρεία). • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του ΕΠΜ, όπως και του νέου ΕΣΠΑ.
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Οι κοινωνικές επιχειρήσεις μπορούν να έχουν σημαντική συμβολή στην περιφερειακή κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη. Η αύξηση της ανεργίας και οι επιπτώσεις της παρατεταμένης ύφεσης διευρύνουν τους τομείς δυνητικής παρέμβασης και ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας. • Παρά το νέο θεσμικό

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>πλαίσιο η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας αντιμετωπίζει μεγάλα προβλήματα με σημαντικότερο την πρόσβαση στη χρηματοδότηση των αναγκών επενδύσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος απαιτείται η παροχή χρηματοδοτικής στήριξης, ούτως ώστε να ενισχυθούν οι υφιστάμενες και να δημιουργηθούν νέες κοινωνικές επιχειρήσεις. • Συμπεριλαμβάνεται στις προτεραιότητες του νέου ΕΣΠΑ.
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης	<ul style="list-style-type: none"> • Το συνολικό ποσοστό απασχόλησης της Περιφέρειας (51,1% το 2012) βρίσκεται κάτω από το μ.ο. της χώρας, και υπολείπεται κατά πολύ του 75%, που είναι ο στόχος της Στρατηγικής της Λισσαβόνας ή του 70% που είναι ο εθνικός στόχος. • Αύξηση του ποσοστού της ανεργίας λόγω της παρατεταμένης ύφεσης (30,1 το δεύτερο τρίμηνο του 2013), ενώ η ανεργία των νέων (15-24 ετών) ανήλθε το 2012 σε 60,4%. Τα ποσοστά αυτά την κατατάσσουν στις περιφέρειες της Ευρώπης με τα μεγαλύτερα προβλήματα ανεργίας. • Μεγάλη αύξηση των μακροχρόνια άνεργων (περ. 70%). • Η αγορά εργασίας παρουσιάζει αύξηση των ευέλικτων μορφών της

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>προσωρινής και μερικής απασχόλησης των γυναικών, μείωση των αυτοαπασχολούμενων ανδρών και μείωση των βοηθών πλήρους απασχόλησης στην οικογενειακή επιχείρηση.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του ΕΠΜ και του νέου ΕΣΠΑ.
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	<ul style="list-style-type: none"> • Στη Περιφέρεια εντοπίζονται σταθερά τα τελευταία χρόνια κοινωνικές ομάδες όπως οι ρομά, ενώ παράλληλα εμφανίστηκαν και νέες όπως οι μετανάστες και οι άστεγοι. • Οι Ρομά αντιμετωπίζουν μία σειρά από προβλήματα όπως η ελλιπής εκπαίδευση και κατάρτιση, η ανεργία, η εξαφάνιση πολλών παραδοσιακών επαγγελμάτων, η ανεπαρκής πρόσβαση σε υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος, η μη συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις, κ.α. • Οι κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες αντιμετωπίζουν κατά κανόνα φαινόμενα ρατσισμού και ξеноφοβίας. • Η κοινωνική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων ομάδων θα συνέβαλε στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των εν λόγω ομάδων και στην κοινωνική

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>συνοχή και σταθερότητα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΠ είναι εναρμονισμένη με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά. • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του ΕΠΜ και του νέου ΕΣΠΑ.
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτός από τις παραδοσιακές ομάδες του πληθυσμού που θίγονται από διακρίσεις, λόγω της κρίσης και της μετανάστευσης έχει διευρυνθεί ο αριθμός των ομάδων/ατόμων που είναι θύματα διακρίσεων. • Η οικονομική κρίση έχει περιορίσει σε σημαντικό βαθμό την αρχή της ισότητας των ευκαιριών. • Αποτελεί οριζόντια αρχή της πολιτικής συνοχής.
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας	<ul style="list-style-type: none"> • Λόγω της οικονομικής κρίσης αυξήθηκε ο αριθμός των ατόμων χωρίς πρόσβαση σε ζωτικής σημασίας δημόσιες υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος όπως η υγεία. • Επίσης, στις παραδοσιακές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (π.χ. ΑΜΕΑ, μετανάστες, ρομά, πάσχοντες από ψυχική ασθένεια) δημιουργήθηκαν και νέες (π.χ. μακροχρόνια άνεργοι, άστεγοι). • Υπάρχει ανάγκη για υποστήριξη αυτών των

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>ομάδων μέσω νέων δράσεων (π.χ. νέα μοντέλα παροχής υπηρεσιών υγείας, ειδικά προγράμματα για μετανάστες και ψυχικά πάσχοντες κ.α.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
<p>09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης</p>	<p>9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκτιμάται ότι το 10% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων, με 11.000.000 θέσεις εργασίας και 5,9% εργαζόμενους συνολικά απασχολούνται στην Κοινωνική Οικονομία. • Η Περιφέρεια υπολείπεται στα ποσοστά αυτά, υπάρχουν όμως σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης της Κοινωνικής Οικονομίας. • Για την αντιμετώπιση της κρίσης δημιουργήθηκαν και δημιουργούνται πολλές νέες κοινωνικές επιχειρήσεις και κοινωνικές συμπράξεις. • Οι συνεταιρισμοί παλαιού και νέου τύπου (π.χ. ΚΟΙΣΠΕ) στην Περιφέρεια μπορούν αν επεκταθούν σε πάρα πολλούς τομείς (π.χ. υγεία, περιβάλλον, ενέργεια, εμπόριο, εκπαίδευση, πολιτισμό, αγροτική και βιοτεχνική παραγωγή, εθελοντισμό κ.α.). • Η Κοινωνική Οικονομία αντιμετωπίζει προβλήματα και ειδικά αυτό της χρηματοδότησης και της τεχνικής στήριξης.

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<ul style="list-style-type: none"> • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	9νι - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων	<ul style="list-style-type: none"> • Η εμπειρία των ΤΟΠΕΚΟ/ΤΟΠΣΑ/LEADER και η ανάγκη για ολοκληρωμένα έργα και την τοπική κοινωνική ανάπτυξη μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση των τοπικών υποδομών και υπηρεσιών. • Οι στόχος της ΕΕ για την εδαφική συνοχή και την ολοκληρωμένη τοπική ανάπτυξη σε διάφορους τύπους περιοχών. • Η στρατηγική χωρικής ανάπτυξης της Περιφέρειας. • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του νέου ΕΣΠΑ.
10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η περιφέρεια υπολείπεται των στόχων της χώρας για τους δείκτες απασχόλησης και εκπαίδευσης της στρατηγικής Ευρώπη 2020 (απασχόληση 70%, πρόωρη εγκατάλειψη της σχολικής εκπαίδευσης 9,7%, τριτοβάθμια εκπαίδευσης 32%). • Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί βασικό

Επιλεγμένος θεματικός στόχος	Επιλεγμένη επενδυτική προτεραιότητα	Αιτιολόγηση της επιλογής
		<p>στόχο για την έξοδο από την κρίση και την αλλαγή του παραγωγικού προτύπου της Περιφέρειας, με βασική προϋπόθεση τις υψηλής ποιότητας υποδομές εκπαίδευσης, ιδιαίτερα στους τομείς των εργαστηρίων βιβλιοθηκών, εξοπλισμών για την ανάπτυξη τεχνικών δεξιοτήτων, των ΤΠΕ και της ψηφιακής μάθησης, εργαστηρίων κ.α.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τα ποσοστά ανεργίας είναι υψηλότερα στους έχοντες χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και στους ανειδίκευτους. • Η χώρα και η Περιφέρεια υστερούν σημαντικά στην ποιοτική επαγγελματική και στη συνεχιζόμενη εκπαίδευση και κατάρτιση. • Η ΕΠ περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Εταιρικό Σύμφωνο με της Ελλάδα • Η ΕΠ συνάδει με τους στόχους του ΕΠΜ και του νέου ΕΣΠΑ.

1.2 Αιτιολόγηση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης

Αιτιολόγηση της χρηματοδοτικής ενίσχυσης (στήριξη της Ένωσης) για κάθε θεματικό στόχο και, κατά περίπτωση, κάθε επενδυτική προτεραιότητα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις θεματικής συγκέντρωσης, λαμβάνοντας υπόψη την εκ των προτέρων αξιολόγηση.

Όπως αναλυτικά παρουσιάστηκε στην προηγούμενη ενότητα 1.2, η συνολική στρατηγική της ΠΚΜ προωθείται μέσω του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος, αλλά και μέσω των πόρων των τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς και των κατανεμημένων στην Περιφέρεια πόρων του Ταμείου Συνοχής, των Επιχειρησιακών

Προγραμμάτων Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας και άλλων ειδικών πρωτοβουλιών. Επίσης, στη βάση της αρχιτεκτονικής του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020 και της συνεπαγόμενης κατανομής πόρων και δράσεων, η προώθηση της αναπτυξιακής στρατηγικής της ΠΚΜ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό και από την αποτελεσματική και στοχευμένη ενεργοποίηση των πόρων των τομεακών ΕΠ.

Η κατανομή των πόρων ανά Περιφέρεια και Θεματικό Στόχο, ορίστηκε κεντρικά από την Εθνική Αρχή Συντονισμού, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η θεματική συγκέντρωση των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Υπό αυτό το πρίσμα, οι χρηματοδοτικές κατανομές ανά Θεματικό Στόχο που περιλαμβάνονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα σε σχέση με τις υλοποιούμενες παρεμβάσεις των λοιπών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και εξυπηρετούν στοχευμένες παρεμβάσεις σε περιφερειακό επίπεδο, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τους Θεματικούς Στόχους 1, 2, 3, 6 και 8.

Πίνακας 2: Επισκόπηση της επενδυτικής στρατηγικής του επιχειρησιακού προγράμματος

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
AΞ01	ERDF	18.396.536,00	2.28%	<p>▼ 01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας</p> <p>▼ 1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος</p> <p>▼ 1a1 - Προώθηση εφαρμοσμένης έρευνας σε τομείς περιφερειακού ενδιαφέροντος (RIS3).</p> <p>▼ 1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσής εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής</p> <p>▼ 1b1 - Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)</p> <p>▼ 1b2 - Δημιουργία μόνιμων συνεργατικών μηχανισμών μεταξύ ερευνητικών μονάδων και επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων για την προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας (τομείς RIS3) και για μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας.</p>	[T1302, T1309]
AΞ02	ERDF	9.024.275,00	1.12%	<p>▼ 02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών</p> <p>▼ 2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ</p>	[T1303, T1304, T1305]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 2b1 - Αύξηση της προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ ▼ 2b2 - Ενδυνάμωση της χρήσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ ▼ 2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας ▼ 2c1 - Διεύρυνση της προσφοράς υπηρεσιών ΤΠΕ από Δημόσιους Φορείς Περιφερειακής κλίμακας 	
ΑΞ03	ERDF	83.306.389,00	10.31%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ) ▼ 3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3a1 - ΕΣ 3a1: Αύξηση των νέων εταιρειών ένταξης τεχνολογίας και καινοτομίας σε κλάδους διεθνώς εμπορευσίμων προϊόντων και υπηρεσιών ▼ 3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3c1 - Αύξηση του ρυθμού εισαγωγής νέων / βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών των ΜΜΕ ▼ 3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας <ul style="list-style-type: none"> ▼ 3d1 - Αύξηση της παραγωγικότητας και του εξωστρεφούς προσανατολισμού των ΜΜΕ 	[T1306, T1308, T1311]
ΑΞ04	ERDF	26.303.003,00	3.26%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς 	[T1321, T1322]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης ▼ 4c1 - Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές ▼ 4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων ▼ 4e1 - Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας 	
ΑΞ05	ERDF	59.151.204,00	7.32%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων ▼ 5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα ▼ 5a1 - Ενίσχυση της πρόληψης και των δυνατοτήτων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών σε ζώνες υψηλού κινδύνου 	[T1323]
ΑΞ06	ERDF	102.347.878,00	12.67%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων ▼ 6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις ▼ 6b1 - Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και ανάπτυξη των σχετικών υποδομών ▼ 6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς 	[T1324, T1325, T1326, T1327, T1328]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 6c1 - Προστασία και ανάδειξη του οικοπολιτιστικού αποθέματος ▼ 6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών ▼ 6d1 - Βελτίωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στην προστασία της βιοποικιλότητας ▼ 6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου ▼ 6e1 - Ανάπλαση και αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος ▼ 6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης ▼ 6f1 - Εξελεγμένες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην διαχείριση αποβλήτων 	
ΑΞ07	ERDF	287.131.217,00	35.54%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων ▼ 7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-M ▼ 7a1 - Ολοκλήρωση έργων μεταφορικών υποδομών σχετικών με το ΔΕΔ-M ▼ 7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-M, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων 	[T1241, T1242, T1314]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 7b1 - Ολοκλήρωση ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου και σύνδεση αυτού με ΔΕΔ-Μ ▼ 7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ▼ 7e1 - Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές 	
ΑΞ08	ESF	9.794.540,00	1.21%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού ▼ 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων <ul style="list-style-type: none"> ▼ 8iii1 - Αύξηση αριθμού νέων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων καινοτόμων επιχειρήσεων ▼ 8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές <ul style="list-style-type: none"> ▼ 8v1 - Ανάπτυξη νέων γνώσεων εξειδίκευσης και δεξιοτήτων σε τομείς υψηλού περιφερειακού ενδιαφέροντος 	[11305, 11306, CR03]
ΑΞ09Α	ERDF	24.451.683,00	3.03%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9a1 - Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και διευκόλυνση της πρόσβασης σ' αυτές ευπαθών κοινωνικών ομάδων 	[T1350, T1370]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<ul style="list-style-type: none"> ▼ 9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις ▼ 9γ1 - Προώθηση επενδύσεων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας 	
ΑΞ09Β	ESF	149.384.580,00	18.49%	<ul style="list-style-type: none"> ▼ 09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης ▼ 9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9i1 - Ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό ▼ 9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9ii1 - Βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην τοπική κοινωνική ζωή ▼ 9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9iii1 - Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση ▼ 9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγιεινομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας <ul style="list-style-type: none"> ▼ 9iv1 - Προαγωγή της πρόσβασης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας / πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας ▼ 9v - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην 	[05504, 10502, 11102, 11104, 11206, 11303, 11509, CR03, T1385]

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα	Θεματικός στόχος / Επενδυτική προτεραιότητα / Ειδικός στόχος	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
				<p>απασχόληση</p> <p>▼ 9ν1 - Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη στην αγορά εργασίας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού</p> <p>▼ 9νi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων</p> <p>▼ 9νi1 - Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα για ενδογενή τοπική ανάπτυξη και άρση των τοπικών ανισοτήτων και αδυναμιών</p>	
ΑΞ10	ERDF	24.451.683,00	3.03%	<p>▼ 10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>▼ 10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης</p> <p>▼ 10a1 - Ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών εκπαίδευσης</p>	[T1380]
ΑΞ11	ERDF	11.791.054,00	1.46%	<p>11a1 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 για το ΕΤΠΑ</p> <p>11a2 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020</p>	[T1312, T1390]
ΑΞ12	ESF	2.415.534,00	0.30%	<p>12a1 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 για το ΕΚΤ</p> <p>12a2 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων δράσεων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020</p>	[T1313, T1391]

2. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

2.Α ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

2.Α.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ01
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.Α.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.Α.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
--------	-----------------------	---	---

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	1a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Προώθηση εφαρμοσμένης έρευνας σε τομείς περιφερειακού ενδιαφέροντος (RIS3).
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Ενδυνάμωση των περιφερειακών ερευνητικών δομών και υποδομών • Αξιοποίηση του ερευνητικού δυναμικού προς όφελος της περιφερειακής οικονομίας. • Αύξηση των εισροών νέας γνώσης στους οικονομικούς κλάδους έξυπνης εξειδίκευσης. • Αύξηση δημόσιας δαπάνης για ETAK

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		1a1 - Προώθηση εφαρμοσμένης έρευνας σε τομείς περιφερειακού ενδιαφέροντος (RIS3).						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1309	Επιστημονικές Δημοσιεύσεις ανά Έτος	Αριθμός	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3.227,00	2013	3.800,00	Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης / Βιβλιογραφικές βάσεις Δεδομένων (Web of Science ή Scopus)	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>Η ΠΚΜ διαθέτει σημαντικό αριθμό ερευνητών και ερευνητικών υποδομών υπερτοπικού χαρακτήρα. Παρόλα αυτά, η προσφορά γνώσης βρίσκεται σε αναντιστοιχία με τις ανάγκες της περιφερειακής οικονομίας στους τομείς όπου η ΠΚΜ εμφανίζει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Αυτό οφείλεται, μεταξύ άλλων, στην περιορισμένη χρηματοδότηση σύγχρονων ερευνητικών υποδομών και εξοπλισμών, καθώς και στους περιορισμένους πόρους για ερευνητικά προγράμματα, με στόχους συμβατούς με τις ανάγκες του παραγωγικού ιστού. Συνολικά, ακόμα κι αν το ύψος της δημόσιας (ακαδημαϊκά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα) χρηματοδότησης για ΕΤΑΚ υπολείπεται των εθνικών και ευρωπαϊκών στόχων, μόνο ένα μικρό τμήμα αυτού αφορά τις ανάγκες της περιφερειακής οικονομίας.</p> <p>Μία σύγχρονη δημόσια ερευνητική υποδομή, προσανατολισμένη στις ανάγκες της περιφερειακής οικονομίας, είναι όμως αναγκαία συνθήκη για την υποστήριξη των καινοτομικών διαδικασιών των επιχειρήσεων, καθώς επίσης και για τη μόχλευση ιδιωτικών δαπανών για την ΕΤΑΚ. Μέσω αυτής, δημιουργούνται προϋποθέσεις για την παραγωγή νέας γνώσης με σημαντικά περιθώρια τοπικής αξιοποίησης για την ανάπτυξη καινοτόμων αγαθών και μεθόδων παραγωγής και εν κατακλείδι για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του περιφερειακού παραγωγικού συστήματος. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της ΕΠ 1a θα επιδιωχθεί η ενίσχυση των ερευνητικών μονάδων για την προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας στους τομείς περιφερειακού ενδιαφέροντος που έχουν οριστεί από τη RIS3 (ΕΣ 1a1).</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>Ο ΕΣ 1a1 συνεισφέρει αποκλειστικά στην υλοποίηση των στόχων της Περιφερειακής RIS3 και συγκεκριμένα στις Ειδικές Στρατηγικές 1 & 3</p> <p>Το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα της παρέμβασης του ΕΤΠΑ είναι η ενίσχυση και η αναβάθμιση του περιφερειακού ερευνητικού συστήματος, ώστε μέσω της περαιτέρω βελτίωσης των υποδομών ΕΤΑΚ να υπάρξει επαρκής προσφορά γνώσης και τεχνολογίας προς στις παραγωγικές επιχειρήσεις της περιφέρειας και να προσεγγιστούν οι στόχοι της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020».</p> <p>Οι δράσεις που θα υποστηριχθούν θα πρέπει να προάγουν τις υποδομές για την εφαρμοσμένη, στοχευμένη και συνεργατική (ερευνητικές μονάδες, επιχειρήσεις ή/και φορείς του δημόσιου τομέα) έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων και διεργασιών.</p> <p>Ενδεικτικά παραδείγματα δράσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επενδύσεις για τη δημιουργία, επέκταση ή αναβάθμιση υποδομών ΕΤΑΚ. Προτεραιότητα θα δοθεί σε υποδομές και ερευνητικές μονάδες που θα στοχεύουν στην προαγωγή της προσφοράς νέας γνώσης στους ειδικούς και οριζόντιους τομείς της RIS3 με πρώτη προτεραιότητα το αγροδιατροφικό σύμπλεγμα και τις ΤΠΕ, κατά προτίμηση με αξιοποίηση των Βασικών Τεχνολογιών Γενικής Εφαρμογής (KETs). • Επενδύσεις σε εξοπλισμό και ειδικές εγκαταστάσεις για την εφαρμοσμένη και στοχευμένη έρευνα με τα ίδια θεματικά κριτήρια όπως παραπάνω. <p><i>Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή</i></p> <p>Οι παραπάνω επενδύσεις είναι αναγκαίες προκειμένου να παραχθεί εξειδικευμένη έρευνα και να ενισχυθεί η καινοτομική επίδοση της περιφερειακής παραγωγής. Η αξιοποίηση στην πράξη των ερευνητικών αποτελεσμάτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, υπηρεσιών και διεργασιών αναμένεται να οδηγήσει στην ανάδειξη των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων της ΠΚΜ και να βελτιώσει την ανταγωνιστική της θέση στον εθνικό και διεθνή χώρο.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>Πέραν τούτου, η αναβάθμιση των υποδομών ΕΤΑΚ θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του ερευνητικού δυναμικού της ΠΚΜ καθώς και στην αναβάθμιση της διεθνούς ανταγωνιστικής του θέσης, γεγονός που αναμένεται να προάγει διεθνείς συνεργασίες για έρευνα και μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας. Επίσης, μέσω της αναβάθμισης των υποδομών ΕΤΑΚ βελτιώνουν τις προϋποθέσεις των περιφερειακών ερευνητικών μονάδων για ανάπτυξη συνεργασιών στο πλαίσιο του HORIZON 2020.</p> <p>Οι προτεινόμενες δράσεις συνδέονται άρρηκτα με τους αναπτυξιακούς στόχους και τις προτεραιότητες της αναπτυξιακής στρατηγικής της ΠΚΜ, καθώς και της ευρωπαϊκής στρατηγικής «Ευρώπη 2020».</p> <p>Οι παρεμβάσεις μέσω του ΕΣ-1α1 λειτουργούν συμπληρωματικά με εκείνες των ΕΣ-1β1 και ΕΣ-1β2</p> <p>Ομάδες στόχου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ερευνητές, ερευνητικές ομάδες. <p>Τύποι δικαιούχων:</p> <p>Οι δράσεις στο πλαίσιο του ΕΣ1 απευθύνονται σε</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<ul style="list-style-type: none"> • δημόσια ακαδημαϊκά ιδρύματα και • ερευνητικά κέντρα. <p>Από την ενίσχυση ερευνητικών υποδομών των ερευνητικών μονάδων για εφαρμοσμένη και στοχευμένη έρευνα άμεσα επωφελούνται οι ερευνητές που εργάζονται σ' αυτές και δευτερευόντως οι επιχειρήσεις στους κλάδους προτεραιότητας της RIS3.</p> <p>Περιοχές στόχου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μητροπολιτικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης. 	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p><i>Δεν θα προκηρυχθούν δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 1 εάν δεν ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3, με εξαίρεση τις πιλοτικές δράσεις, τις προδημοσιεύσεις προσκλήσεων και τα εμπροσθοβαρή έργα (frontloading projects).</i></p> <p>Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Ε.Π., η Δ.Α. θα εξειδικεύσει συγκεκριμένη μεθοδολογία και κριτήρια τα οποία και θα</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>εφαρμόζει ύστερα από την έγκρισή τους από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. (αρθρ.125, παρ. 3 (α) και 111, παρ. 2(α) του κανονισμού1303/2013 αντίστοιχα).</p> <p>Οι βασικές αρχές που θα διέπουν τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων για την αξιολόγηση και επιλογή των αιτήσεων χρηματοδότησης είναι η αξιολόγηση ως προς τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλίζεται η μέγιστη δυνατή συμβολή τους στην επίτευξη των Ειδικών Στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται για κάθε αντίστοιχη επενδυτική προτεραιότητα των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος.</p> <p>Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διατύπωση των κριτηρίων με τρόπο που θα διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αντικειμενικότητα και την ισοτιμία στις επιλογές, ενώ αυξημένη βαρύτητα θα δίδεται σε πράξεις που αναδεικνύουν συνέργειες και συμπληρωματικότητες με άλλες πράξεις, Ταμεία και Ε.Π..</p> <p>Είναι προφανές ότι θα επιλέγονται μόνο πράξεις που συνάδουν με τις επιλεξιμότητες και τους στόχους των Ταμείων και τούτο θα είναι ήδη ξεκάθαρο – μαζί και με όλα τα άλλα κριτήρια- από την πρόσκληση που θα εκδίδεται προς τους δικαιούχους από την Δ.Α..</p> <p>Σε ό,τι αφορά στους δικαιούχους, η Δ.Α. θα καθορίζει συγκεκριμένα κριτήρια –στη βάση κατευθύνσεων που θα εκδοθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού- στη βάση των οποίων θα αξιολογεί την ικανότητα και επάρκειά τους να φέρουν σε πέρας με επιτυχία το έργο που τους εγκρίνεται.</p> <p>Το κριτήριο της ωριμότητας μιας πράξης δύναται επίσης να λαμβάνεται υπόψη, ιδίως για έργα που μπορούν να συμβάλουν στην εμπροσθοβαρή υλοποίηση του προγράμματος και την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης.</p> <p>Βάσει όλων των παραπάνω, ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης 	

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<ul style="list-style-type: none"> • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων-στόχος που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας. <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).</p> <p>Τα ειδικά κριτήρια επιλογής των πράξεων στο πλαίσιο του ΕΣ 1a1 είναι τα ακόλουθα:</p> <p>(α) Θεματική Στόχευση βάσει RIS3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αγροδιατροφικός Τομέας • Δομικά υλικά • Ένδυση - Κλωστοϋφαντουργία • Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών • Τεχνολογίες Ενέργειας • Τεχνολογίες Περιβάλλοντος • Μεταφορές και εφοδιαστική αλυσίδα 	

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<ul style="list-style-type: none"> • Λοιπές σχετιζόμενες περιοχές, συμπεριλαμβανομένων των KETs. <p>(β) Ενδείξεις επιστημονικής αριστείας και ερευνητικής ανταγωνιστικότητας της υποψήφιας ερευνητικής ομάδας (κατά φθίνουσα προτεραιότητα):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός έργων FP7/Horizon2020 με την ερευνητική ομάδα ως συντονιστή • Αριθμός έργων FP7/Horizon2020 με την ερευνητική ομάδα ως εταίρο • Αριθμός αναφορών / σύνολο δημοσιεύσεων ερευνητικής ομάδας κατά την τελευταία 4ετία. <p>(γ) Επιδόσεις της ερευνητικής ομάδας σε θέματα μεταφοράς τεχνολογίας (κατά φθίνουσα προτεραιότητα):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αριθμός διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε διεθνή γραφεία ευρεσιτεχνιών • Αριθμός διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας στο εθνικό γραφείο ευρεσιτεχνιών • Κύκλος εργασιών της ερευνητικής ομάδας από έργα χρηματοδοτούμενης έρευνας από επιχειρήσεις κατά την τελευταία 4ετία • Κύκλος εργασιών της ερευνητικής ομάδας από έργα παροχής υπηρεσιών προς επιχειρήσεις κατά την τελευταία 4ετία. <p>(δ) Εύρος αξιοποίησης Βασικών Τεχνολογιών Γενικής Εφαρμογής από τις νέες ερευνητικές υποδομές.</p> <p>(ε) Συσχέτιση ερευνητικής στρατηγικής της ερευνητικής ομάδας με τις αιτούμενες ερευνητικές υποδομές.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		1a - Ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας και ικανοτήτων ανάπτυξης αριστείας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας και προώθηση κέντρων ικανότητας, ιδίως των κέντρων ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO25	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών κέντρων	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			175,00	Στοιχεία ΟΠΣ - Δικαιούχοι	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	1b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση των δαπανών και των επενδύσεων των επιχειρήσεων για δραστηριότητες ETAK. • Ενδυνάμωση της συνεργατικής ETAK μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς και μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών φορέων. • Προαγωγή της ενδογενούς ικανότητας τεχνολογικής καινοτομίας των επιχειρήσεων στους κλάδους έξυπνης εξειδίκευσης. • Αύξηση του ποσοστού των επιχειρήσεων που αναπτύσσουν προϊόντα νέα στην αγορά <p>Παράλληλα, μέσω της συνέργειας και συνεργασίας στο πεδίο της ETAK αναμένεται η ανάπτυξη μιας νέα κουλτούρας καινοτομίας, καθώς και διάχυση και διάδοση των αποτελεσμάτων</p>
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	1b2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Δημιουργία μόνιμων συνεργατικών μηχανισμών μεταξύ ερευνητικών μονάδων και επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων για την προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας (τομείς RIS3) και για μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας.
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη συστάδων παραγωγικών δραστηριοτήτων, κοινοπραξιών, πόλων καινοτομίας, πλατφορμών ή άλλων δομών με συμμετοχή επιχειρήσεων και ερευνητικών και εκπαιδευτικών οργανισμών • Ανάπτυξη μιας νέα κουλτούρας καινοτομίας, καθώς και διάχυση και διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων • Αύξηση των δαπανών και των επενδύσεων των επιχειρήσεων για ETAK. • Βελτίωση ανταγωνιστικότητας και αύξηση των εξαγωγών

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		1b1 - Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1302	Δαπάνη E&A του τομέα επιχειρήσεων (σε σχέση με το περιφερειακό ΑΕΠ)	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,16	2011	0,30	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ -ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ	Ετήσια

Ειδικός στόχος		1b2 - Δημιουργία μόνιμων συνεργατικών μηχανισμών μεταξύ ερευνητικών μονάδων και επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων για την προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας (τομείς RIS3) και για μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας.						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1302	Δαπάνη E&A του τομέα επιχειρήσεων (σε σχέση με το περιφερειακό ΑΕΠ)	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	0,16	2011	0,30	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ -ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
<p>Οι δαπάνες ΕΤΑΚ των επιχειρήσεων της ΠΚΜ είναι ιδιαίτερα χαμηλές και απέχουν σημαντικά από τους αντίστοιχους εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους. Το γεγονός αυτό οφείλεται μεταξύ άλλων στο γεγονός ότι η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων της ΠΚΜ είναι ΜΜΕ. Οι επιχειρήσεις αυτές διαθέτουν περιορισμένους οικονομικούς, ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους για ΕΤΑΚ, ενώ παράλληλα είναι σχετικά πιο «αποστασιοποιημένες» από τα περιφερειακά, εθνικά και διεθνή κέντρα Ε&ΤΑ και μεταφοράς τεχνολογίας.</p> <p>Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων και με απώτερο στόχο την αναβάθμιση της καινοτομικής ικανότητας και δυναμικότητας των επιχειρήσεων, η ΠΚΜ ενεργοποιεί πόρους του ΕΤΠΑ στο πλαίσιο της ΕΠ 1β και του ΕΣ 1β1, «Προαγωγή επενδύσεων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών στους τομείς προτεραιότητας της έξυπνης εξειδίκευσης», ο οποίος προωθεί αποκλειστικά τους στόχους της περιφερειακής στρατηγικής RIS3.</p> <p>Προκειμένου οι επιχειρήσεις της περιοχής και ειδικά οι ΜΜΕ να μπορέσουν να αναπτύξουν ίδια ερευνητικά αποτελέσματα ή να αξιοποιήσουν την μεταφορά τεχνολογίας ή να συμμετάσχουν σε ερευνητικές συμπράξεις για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών θα πρέπει να διαθέτουν πόρους για την ίδρυση ή συντήρηση μιας εσωτερικής τεχνολογικής και καινοτομικής δομής και υποδομής. Ειδικά, νέες καινοτόμες επιχειρήσεις είναι εκτεθειμένες σε σημαντικούς κινδύνους και αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα εξεύρεσης χρηματοδότησης. Συνεπώς, στο πλαίσιο του ΕΣ-1β1 ενισχύεται η ενδογενής ικανότητα των επιχειρήσεων για δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και καινοτομίας και προάγεται η</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

επενδυτική τους δραστηριότητα σε E&A.

Αναμενόμενα αποτελέσματα:

Μέσω των πόρων του ΕΤΠΑ για την επίτευξη του ΕΣ 1β1 προωθούνται τόσο οι στόχοι της γενικής αναπτυξιακής στρατηγικής της ΠΚΜ, όσο και οι στόχοι της ευρωπαϊκής στρατηγικής. Μέχρι το 2023 αναμένεται ουσιαστική αύξηση των δαπανών των επιχειρήσεων για ΕΤΑΚ.

Οι ενδεικτικές δράσεις περιλαμβάνουν:

1. Ενίσχυση της προσφοράς γνώσης προς κάλυψη διαπιστωμένα αναγκαίων παρεμβάσεων σε τμήματα της αλυσίδας αξίας των κλάδων προτεραιότητας RIS3 μέσω δράσεων E&A που αναλαμβάνουν ερευνητικές ομάδες του ακαδημαϊκού ή του ερευνητικού τομέα. Οι δράσεις της παρούσας κατηγορίας μπορεί να λειτουργούν συμπληρωματικά με τις ερευνητικές υποδομές του ΕΣ 1α1.
2. Υλοποίηση, εκ μέρους της ακαδημαϊκής ή ερευνητικής κοινότητας, μικρών επιδεικτικών έργων με στόχο τη διάχυση ώριμων ερευνητικών αποτελεσμάτων, ιδίως με εφαρμογή KETs, στον παραγωγικό ιστό. Τα έργα αυτά μπορεί να είναι αποτέλεσμα διάγνωσης αναγκών στο πλαίσιο του ΕΣ 1β2.
3. Ενίσχυση μεμονωμένων επιχειρήσεων κατάλληλου μεγέθους για επενδύσεις σε εφαρμοσμένη έρευνα που στοχεύει σε προϊόντική, ή διεργασιακή, τεχνολογικά οδηγούμενη καινοτομία.
4. Ενίσχυση επενδύσεων για ΕΤΑΚ συμπράξεων ή συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων, ακαδημαϊκών ή ερευνητικών κέντρων ή/και διεθνών εταίρων για την εφαρμοσμένη έρευνα προς επίλυση προβλημάτων κοινού ενδιαφέροντος ή για την από κοινού ανάπτυξη νέων προϊόντων. Η δράση μπορεί να περιλαμβάνει και πιλοτικά σχέδια.
5. Ενίσχυση επιχειρήσεων που βρίσκονται στην αρχική τους φάση (seed or startup phase) και έχουν να επιδείξουν ένα καινοτόμο προϊόν ή υπηρεσία ώστε να εισάγουν το προϊόν/την υπηρεσία τους στην αγορά.
6. Διάθεση κουπονιών καινοτομίας σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις για τόνωση της καινοτομικής τους δραστηριότητας και παροχή κινήτρων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

για πειραματισμό.

Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.

Στο πλαίσιο των παραπάνω δράσεων ενισχύονται δραστηριότητες βιομηχανικής έρευνας, πειραματικής ανάπτυξης και κατοχύρωσης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Προβλέπεται η χρηματοδότηση δράσεων χαμηλού σχετικά προϋπολογισμού με τοπική στόχευση, αξιοποίηση και ανάδειξη περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, δράσεων με κύρια συμμετοχή των φορέων της περιφέρειας.

Ομάδες-στόχου:

Οι ομάδες στόχου για τις δύο πρώτες κατηγορίες δράσεων είναι ερευνητικές ομάδες που δραστηριοποιούνται σε αντικείμενα που μπορούν να υποστηρίξουν με εισροές γνώσης τις αλυσίδες αξίας που έχουν αναγνωριστεί ως προτεραιότητες από τη RIS3.

Ομάδα-στόχος για την τρίτη κατηγορία δράσεων είναι επιχειρήσεις με ανεπτυγμένες ικανότητες και υποδομές E&TA που δραστηριοποιούνται στους κλάδους προτεραιότητας της RIS3.

Η τέταρτη κατηγορία δράσεων στοχεύει στις ανάγκες μικρομεσαίων επιχειρήσεων που είτε δραστηριοποιούνται στους κλάδους προτεραιότητας της RIS3 ή διαθέτουν δεξιότητες ETAK που μπορούν να υποστηρίξουν με εισροές γνώσης ή λύσεις τις αλυσίδες αξίας που έχουν αναγνωριστεί ως προτεραιότητες από τη RIS3.

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

Η πέμπτη κατηγορία δράσεων στοχεύει στην κάλυψη των αναγκών νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης μέχρι την απόκτηση του πρώτου πελάτη τους.

Τέλος, η έκτη κατηγορία δράσεων στοχεύει στην ενίσχυση του λανθάνοντος δυναμικού για καινοτομία πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και των υπηρεσιών..

Τύποι δικαιούχων:

- Ακαδημαϊκά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα
- Μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- Πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.

Περιοχές στόχου:

- Το σύνολο της ΠΚΜ.

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
--------------------------	---

Ο ΕΣ 1β2 «Δημιουργία μόνιμων συνεργατικών μηχανισμών μεταξύ ερευνητικών μονάδων και επιχειρήσεων, αλλά και μεταξύ επιχειρήσεων για την προώθηση της εφαρμοσμένης έρευνας (τομείς RIS3) και για μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας», σκοπεύει στη βελτίωση της ικανότητας σχεδιασμού και εκτέλεσης της περιφερειακής στρατηγικής καινοτομίας, στην ανάπτυξη ικανοτήτων πρόβλεψης και διαχείρισης της εξέλιξης της τεχνολογίας, παραγόντων και κινδύνων του εξωτερικού περιβάλλοντος και των επιπτώσεών τους στο περιφερειακό σύστημα καινοτομίας και στην ενίσχυση των διασυνδέσεων μεταξύ των συντελεστών της τριπλής έλικας για μεταφορά τεχνολογίας και ανταλλαγή γνώσεων και προωθεί αποκλειστικά τους στόχους της περιφερειακής στρατηγικής RIS3.

Προβλέπονται δράσεις για τη διεύρυνση των κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων των υποδομών έρευνας και καινοτομίας, δράσεις ενίσχυσης της συμμετοχής του επιχειρηματικού ιστού της περιφέρειας στις υποδομές, δράσεις ενδυνάμωσης των γνώσεων και δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού. Παραδείγματα δράσεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του ΕΣ 1β2 περιλαμβάνουν:

1. Ενίσχυση μόνιμων συνεργατικών μηχανισμών που θα σχεδιάσουν ένα πλαίσιο για τα ενδιαφερόμενα μέρη, με επικεφαλής τη βιομηχανία, για τον καθορισμό των προτεραιοτήτων στον τομέα της ETAK, των χρονικών πλαισίων και των σχεδίων δράσης σε τομείς στρατηγικής σημασίας (RIS3) στους οποίους η επίτευξη των στόχων για τη μελλοντική ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την αειφορία της ΠΚΜ εξαρτάται από ερευνητικές και τεχνολογικές εξελίξεις, σε μεσοπρόθεσμο ή μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Προβλέπεται η ενίσχυση ενός τέτοιου μηχανισμού για κάθε μία προτεραιότητα της RIS3 που περιλαμβάνει αντικείμενα τεχνολογικής καινοτομίας.
2. Δημιουργία κοινής δομής διαμεσολάβησης (one-stop liaison office) μεταξύ των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων της ΠΚΜ μέσω της οποίας δίνεται στις επιχειρήσεις η δυνατότητα αναζήτησης (α) ερευνητικών ομάδων, (β) δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας προς εκχώρηση, (γ) ώριμων προς εκμετάλλευση ερευνητικών αποτελεσμάτων, (δ) εργαστηριακού εξοπλισμού και ερευνητικών υποδομών προς χρήση, και (ε) αποτελεσμάτων επιδεικτικών έργων – όπως π.χ. τα υλοποιηθέντα στο πλαίσιο του ΕΣ-2, (στ) παροχή τεχνικής στήριξης για αξιοποίηση προγράμματος HORIZON. Η κοινή δομή διαμεσολάβησης θα αναλάβει πρωτοβουλίες ενεργητικής μεταφοράς τεχνολογίας καταγράφοντας τις

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
<p>ανάγκες των επιχειρήσεων στους τομείς προτεραιότητας της RIS3 (π.χ., technology & innovation audits) και στη συνέχεια, βάσει αυτών, θα οργανώσει στοχευμένες δράσεις για την αντιμετώπισή τους.</p> <p><i>Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.</i></p> <p>Στόχος της κοινής δομής διαμεσολάβησης των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων της ΠΚΜ είναι να αξιοποιηθεί και να διαχυθεί η εμπειρία για θέματα μεταφοράς τεχνολογίας που έχει ήδη αναπτυχθεί σε ορισμένα απ' αυτά (ΑΠΘ, ΕΚΕΤΑ) και να επιτευχθούν οικονομίες κλίμακας στη συστηματική ανταλλαγή γνώσης μεταξύ του ερευνητικού τομέα της ΠΚΜ και του παραγωγικού τομέα σε υπερ-περιφερειακή κλίμακα. Οι απαιτούμενες εκροές περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων (α) Ένα ενιαίο ψηφιακό σύστημα (knowledge transfer portal) που δίνει δυνατότητες εύκολης αναζήτησης, στη ελληνική και αγγλική γλώσσα, για ερευνητικές ομάδες, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας προς εκχώρηση, ώριμα ερευνητικά αποτελέσματα προς εμπορική αξιοποίηση, διατιθέμενες ερευνητικές υποδομές & εξοπλισμό, παρεχόμενες υπηρεσίες και αποτελέσματα επιδεικτικών έργων., (β) Ένα συστηματικό μοντέλο κωδικοποίησης όλων των παραπάνω και μία ενιαία ροή εργασιών (workflow) για την κατανεμημένη ενημέρωση του συστήματος του σημείου 1 και τη δρομολόγηση αιτημάτων επιχειρήσεων για συνδρομή στους κατάλληλους αποδέκτες, (γ) Ένα εργαλείο αποτύπωσης των τεχνολογικών αναγκών και εισροών καινοτομίας των επιχειρήσεων, με έμφαση στους κλάδους προτεραιότητας της RIS3 ,(δ) Μιά σειρά από technology & innovation audits, με τη διαμεσολάβηση της δομής και χρήση του εργαλείου του σημείου 3, μέσω των οποίων θα καταγράφονται αρχικά και θα ενημερώνονται οι ανάγκες για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία τουλάχιστον για τις 500 μεγαλύτερες επιχειρήσεις της ΠΚΜ, (ε) Μια σειρά από στοχευμένες εκδηλώσεις μεταξύ των ερευνητικών ιδρυμάτων και του παραγωγικού τομέα όπου θα συζητούνται κατηγοριοποιημένες (ανά κλάδο, ή τεχνολογία, ή άλλου είδους καινοτομία) οι ανάγκες του επιχειρηματικού τομέα και οι λύσεις που προσφέρει ο ερευνητικός τομέας.</p> <p>Η δράση υλοποιείται με τη συνεργασία των Γραφείων Διαμεσολάβησης / Μεταφοράς Τεχνολογίας των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων της ΠΚΜ.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

Στα αναμενόμενα, άμεσα αποτελέσματα της παρέμβαση περιλαμβάνονται η αύξηση των συμφωνιών μεταφοράς τεχνολογίας κάθε είδους (χρηματοδοτούμενη έρευνα, εκχώρηση, συμβουλευτικές υπηρεσίες, συνεργατική έρευνα) μεταξύ ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων και η αύξηση των δαπανών για E&A των ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων που καλύπτεται από επιχειρήσεις

Ομάδες στόχου:

- Επιχειρήσεις, κλαδικές ενώσεις επιχειρήσεων, επιμελητήρια, ερευνητικά κέντρα, ΑΕΙ/ΤΕΙ, ερευνητές.

Τύποι Δικαιούχων:

- Ενώσεις Επιχειρήσεων, Εταιρείες Σύμπραξης, Ερευνητικά Κέντρα, ΑΕ/ΤΕΙ.

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
<p>Περιοχή-στόχου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το σύνολο της Περιφέρειας. 	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
<p><i>Δεν θα προκηρυχθούν δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 1 εάν δεν ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3, με εξαίρεση τις πιλοτικές δράσεις, τις προδημοσιεύσεις προσκλήσεων και τα εμπροσθοβαρή έργα (frontloading projects).</i></p> <p>Ισχύουν οι βασικές αρχές επιλογής πράξεων που αναφέρονται στην επενδυτική Προτεραιότητα 1α</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:

- Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης
- Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ
- Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη
- Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους
- Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται)
- Το εύρος των ομάδων-στόχος που εξυπηρετείται
- Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ
- Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας.

Τα ειδικά κριτήρια επιλογής των δράσεων στο πλαίσιο του ΕΣ 1β1 είναι: 1. Για την πρώτη κατηγορία δράσεων τα ίδια κριτήρια με εκείνα που αναφέρονται στον ΕΣ 1α1. 2. Για τη δεύτερη κατηγορία δράσεων:

- Τα ίδια κριτήρια θεματικής στόχευσης που εφαρμόζονται στον ΕΣ 1α1.
- Το πλήθος των επιχειρήσεων που εν δυνάμει μπορούν να αξιοποιήσουν τα επιδεικνυόμενα αποτελέσματα.
- Ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων που εν δυνάμει μπορούν να αξιοποιήσουν τα επιδεικνυόμενα αποτελέσματα.

3. Για την τρίτη και την τέταρτη κατηγορία δράσεων:

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

- Τα ίδια κριτήρια θεματικής στόχευσης που αναφέρονται στον ΕΣ 1α1.
- Η μόχλευση ιδιωτικής δαπάνης E&A κάθε δράσης.
- Η ικανότητα της επιχείρησης / ένωσης επιχειρήσεων να ιδιοποιηθεί σημαντικό μερίδιο της εμπορικής αξίας που δημιουργείται από τη δράση.
- Η διαθεσιμότητα συμπληρωματικών στοιχείων ενεργητικού για την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της δράσης (παραγωγικές υποδομές, υφιστάμενοι πελάτες, δίκτυα διανομής, brandnames, κατοχυρωμένοι τίτλοι πνευματικής ιδιοκτησίας, κ.ά.)
- Οι αναμενόμενες επιπτώσεις στις εξαγωγές ή στην υποκατάσταση εισαγωγών με ορίζοντα πενταετίας.
- Οι αναμενόμενες επιπτώσεις στον κύκλο εργασιών, τα κέρδη προ φόρων και αποσβέσεων και την απασχόληση με ορίζοντα πενταετίας.

4. Για την πέμπτη κατηγορία δράσεων:

- Η ύπαρξη ρεαλιστικού και υλοποιήσιμου επιχειρηματικού σχεδίου με ορίζοντα πενταετίας.
- Ο λόγος του αθροιστικού κύκλου εργασιών 5ετίας προς το ύψος της ζητούμενης ενίσχυσης.

5. Για την έκτη κατηγορία δράσεων:

- Η δυνατότητα εξαγωγών ή υποκατάστασης εισαγωγών.
- Η μόχλευση ιδιωτικής δαπάνης ως συμπλήρωμα της χρηματοδότησης.

Σε κάθε περίπτωση, όσον αφορά την 3η και την 4η κατηγορία δράσεων παραπάνω, ενισχύονται αποκλειστικά δραστηριότητες που έχουν ξεκάθαρο χαρακτήρα έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας και / ή προσβλέπουν στην ανάπτυξη των αρχικών σταδίων μιας παραγωγικής επένδυσης (π.χ., πιλοτικές γραμμές παραγωγής, αρχική επικύρωση προϊόντων, κ.ά.α.). Δεν θα ενισχύονται μεγάλης κλίμακας επενδύσεις που βασίζονται στην απόκτηση

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
---------------------------------	---

υφιστάμενης γνώσης ή εξοπλισμού που ήδη διατίθεται στην αγορά.

Τα ενδεικτικά κριτήρια επιλογής δράσεων στο πλαίσιο της πρώτης κατηγορίας δράσεων στο πλαίσιο του ΕΣ 1β2 περιλαμβάνουν:

- Πλήθος επιχειρήσεων που έχουν δεσμευτεί να συμμετάσχουν, κύκλος εργασιών τους, απασχολούμενοι, και ύψος εξαγωγών κατά την τελευταία τριετία.
- Αριθμός ερευνητικών μονάδων που έχουν δεσμευτεί να συμμετάσχουν.
- Αριθμός φορέων της δημόσιας διοίκησης που έχουν δεσμευτεί να συμμετάσχουν.
- Ποιότητα προγράμματος εργασιών και ποσοτική εκτίμηση της αξίας που δημιουργείται με ορίζοντα το 2020.
- Ποσοστό της ιδιωτικής δαπάνης στον προϋπολογισμό του προγράμματος εργασιών.
- Σχήμα διοίκησης και ποιότητα στελεχών που θα τεθούν επικεφαλής του εγχειρήματος.

Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της **προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ**, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013)

Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες θέσεις εντός της Ένωσης

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ	
Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυσών εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			280,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			80,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO04	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν μη οικονομική στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			200,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO26	Έρευνα, καινοτομία:	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			400,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		1b - Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργιών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα								
CO28	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			20,00	ΓΓΕΤ / ΟΠΣ	Ετήσια
CO29	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			40,00	ΓΓΕΤ / ΟΠΣ	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
-----------------------	---

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας			ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας										
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						A	Γ	Σ	A	Γ	Σ		
CO25	O	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών κέντρων	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			45			175,00	Δικαιούχοι / Στοιχεία ΟΠΣ	
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			6.342.215			22.995.670,00	Τελικοί Δικαιούχοι Στοιχεία ΟΠΣ	-

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 επιλέχθηκε ο δείκτης:

- «Αριθμός ερευνητών που εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών υποδομών»

ο οποίος σχετίζεται με δύο πεδία παρέμβασης που αντιστοιχούν στο 54% του Π/Υ του ΑΠ. Η βελτίωση της απασχόλησης των ερευνητών αποτελεί σημαντικό κρίκο στην αλυσίδα αξίας της RIS3 και βασικό στοιχείο αποτίμησης της πολιτικής E2020.

Η **τιμή στόχος 2023** του δείκτη εκροών είναι 175 ισοδύναμα έτη εργασίας (μέση επένδυση 72.000 € ΔΔ / ερευνητή).

Η ένταξη έργων θα καλύπτει όλη την διάρκεια του προγράμματος και θα υπάρχουν πολλαπλοί κύκλοι αξιολόγησης προτάσεων. Η διάρκεια υποστήριξης (κύκλος ανάπτυξης) των επενδύσεων σε παρόμοια προγράμματα της ΓΓΕΤ εκτιμάται σε δύο έτη, δηλαδή καλύπτει κατά 2 ισοδύναμα έτη εργασίας ανά άτομο που δηλώνεται ως ερευνητής στην πρόταση έργου. Παράλληλα η διαδικασία ένταξης έργων προϋποθέτει την δημιουργία οδηγού και προκήρυξης (6 μήνες), την περίοδο κατάθεσης προτάσεων (6 μήνες) και την περίοδο αξιολόγησης τους (6 μήνες), σύνολο 1,5 ετών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά κατά το τέλος του 2018 αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί μόνον κάποια από τα έργα του Α' κύκλου και πιθανώς να υπάρχουν κάποιες εκροές από τον Β' κύκλο. Για το λόγο αυτό τίθεται ως **ορόσημο 2018** η τιμή των **45** ισοδύναμων ετών εργασίας που αντιστοιχεί περίπου στο 25% της τιμής επίτευξης του δείκτη.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας		
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός		Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	056. Επένδυση σε υποδομές, ικανότητες και εξοπλισμό σε ΜΜΕ που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας		2.396.536,00

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	058. Υποδομές έρευνας και καινοτομίας (δημόσιες)	5.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	060. Δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας σε δημόσια ερευνητικά κέντρα και κέντρα δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένης της συγκρότησης δικτύων	5.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	062. Μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία πανεπιστημίων - επιχειρήσεων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	4.500.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	064. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας σε ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων συστημάτων κουπονιών, διεργασιών, σχεδιασμού, υπηρεσιών και κοινωνικής καινοτομίας)	1.500.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	18.396.536,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	10.486.026,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	3.127.411,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	4.783.099,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	18.396.536,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
<p>Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 01 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 01 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p>	

B. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 01 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 01 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 01 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.

Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 01, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 01, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 01 και η ανάπτυξη δράσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης της RIS3.

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 01.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ02
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	2b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η αύξηση της προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ • Η αύξηση των επενδύσεων και της απασχόλησης • Η βελτίωση της παραγωγής, διάθεσης και ανταγωνιστικότητας και των εξαγωγών των παραγωγικών επιχειρήσεων • Η τόνωση μέσω και πολλαπλασιαστικών επιδράσεων της γενικής οικονομικής ανάπτυξης
Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2b2
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ενδυνάμωση της χρήσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η επέκταση της εφαρμογής ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ • Η αύξηση των επενδύσεων και της ζήτησης προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ καθώς και η τόνωση της σχετικής προσφοράς • Η διοικητική και παραγωγική ενδυνάμωση των επιχειρήσεων μέσω εφαρμογών ΤΠΕ

	• Η βελτίωση της παραγωγής, διάθεσης και ανταγωνιστικότητας και των εξαγωγών των παραγωγικών επιχειρήσεων

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		2b1 - Αύξηση της προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1303	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία των επιχειρήσεων ΤΠΕ	€	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	849 εκ €	2011	960 εκ €	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

Ειδικός στόχος		2b2 - Ενδυνάμωση της χρήσης ΤΠΕ από τις επιχειρήσεις της ΠΚΜ						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1304	Επιχειρήσεις που μοιράζονται ηλεκτρονικά πληροφορίες κατά μήκος της αλυσίδας αξίας (ποσοστό επί των επιχειρήσεων με 10+ εργαζόμενους σε όλους τους κλάδους πλην χρηματοπιστωτικού)	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	20,60	2010	40,00	Eurostat – ICT Enterprises Survey	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>Η ΕΠ 2β έχει διπλή στόχευση. Από τη μια επιδιώκει την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών του κλάδου ΤΠΕ και από την άλλη την ενίσχυση της ζήτησης και των εφαρμογών των ΤΠΕ. Για το λόγο αυτό η ΠΚΜ έχει θέσει δύο διακριτούς ειδικούς στόχους.</p> <p>Ο ΕΣ 2β1 «Αύξηση της προσφοράς προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ» τίθεται προκειμένου η ΠΚΜ να αξιοποιήσει τους πόρους του ΕΤΠΑ για την ανάπτυξη και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου των ΤΠΕ. Πρόκειται για έναν από τους δυναμικότερους κλάδους διεθνώς, με σημαντική συμβολή στην Ε&ΤΑ, στην παραγωγή και στην απασχόληση της περιφερειακής οικονομίας. Η ανάπτυξη του κλάδου πέρα από την άμεση συμβολή στο ΑΕΠ της ΠΚΜ, θα συμβάλλει μέσω της ανάπτυξης και διάθεσης ενός ευρέως φάσματος προϊόντων και υπηρεσιών και στην υποστήριξη της ανάπτυξης άλλων τομέων της περιφερειακής οικονομίας. Ο κλάδος των ΤΠΕ είναι δυναμικά εξελισσόμενος, με πολύ σύντομο κύκλο ζωής των προϊόντων του, γεγονός που αφενός συνεπάγεται υψηλές δαπάνες για ΕΤΑΚ και αφετέρου για επενδύσεις για διαρθρωτική προσαρμογή. Επίσης, είναι ένας κλάδος με έντονο εθνικό και διεθνή ανταγωνισμό. Όλοι αυτοί οι παράγοντες καθιστούν τον κλάδο ευάλωτο σε τεχνολογικές αλλαγές και σε αλλαγές λόγω του ανταγωνισμού, ενώ λόγω της ύπαρξης στον κλάδο πολλών ΜΜΕ είναι δυσχερής η χρηματοδότησή του. Για όλους τους παραπάνω λόγους είναι αναγκαία η συνδρομή των πόρων του ΕΤΠΑ.</p> <p>Ενδεικτικές δράσεις για τον ΕΣ 2β1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση της ίδρυσης ή της επέκτασης επιχειρήσεων παραγωγής προηγμένων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ. • Ενίσχυση επενδύσεων για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ.	

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση επενδύσεων για την ανάπτυξη και εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ. • Ενίσχυση νέων επιχειρήσεων του κλάδου ΤΠΕ με ιδιαίτερα καινοτόμες ιδέες. <p><i>Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.</i></p> <p><i>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου:</i></p> <p>Μικρομεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου ΤΠΕ, ερευνητές και απόφοιτοι με σχετική εξειδίκευση.</p> <p><i>Ενδεικτικοί Τύποι Δικαιούχων:</i></p> <p>Υπό σύσταση ή υφιστάμενες μικρομεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου ΤΠΕ.</p> <p><i>Περιοχή στόχου:</i> Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας</p>	

Οι ΤΠΕ τυγχάνουν πλέον εφαρμογής σ' όλα τα πεδία της οικονομικής δράσης και σ' όλους τους κλάδους της οικονομίας. Η εφαρμογή σύγχρονων ΤΠΕ στον εφοδιασμό, παραγωγή και διάθεση αγαθών και υπηρεσιών αυξάνει την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων, ενώ μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου διευρύνονται οι αγορές των επιχειρήσεων και ενισχύεται η εξωστρέφειά τους. Παράλληλα, μέσω των ΤΠΕ μπορούν να παραχθούν μία σειρά από νέα ψηφιακά προϊόντα και υπηρεσίες. Συνεπώς, οι ΤΠΕ συνιστούν έναν αυτούσιο κλάδο οικονομικής παραγωγής και αφετέρου λειτουργούν υποστηρικτικά (οριζόντια) σε όλους τους κλάδους της οικονομίας. Για το λόγο αυτό, η ανάπτυξη και εφαρμογή των ΤΠΕ συνιστά οριζόντιο τομέα προτεραιότητας της RIS3 της ΠΚΜ. Λόγω των περιορισμένων ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων και των προβλημάτων εξωτερικής χρηματοδότησης κρίνεται απαραίτητη η ενεργοποίηση των πόρων του ΕΤΠΑ, προκειμένου η περιφερειακή οικονομία να αποκτήσει την κατάλληλη ψηφιακή βάση, και έτσι να προάγει τους στρατηγικούς της στόχους της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας.

Ο ΕΣ 2β2 «Ενδυνάμωση της ζήτησης και εφαρμογής ΤΠΕ σε στοχευμένους κλάδους (RIS3) της περιφερειακής οικονομίας, ιδίως για την ενίσχυση του ηλεκτρονικού εμπορίου» αποσκοπεί στην ενίσχυση της πλευράς της ζήτησης για εφαρμογές ΤΠΕ. Στο πλαίσιο του ΕΣ 2β2 επιχειρείται η ενίσχυση του σκέλους της εφαρμογής ΤΠΕ, ως βασικής υποστηρικτικής τεχνολογίας, για την επίτευξη βελτιώσεων σε παραγωγικότητα από επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις με έμφαση σε τομείς προτεραιότητας της RIS3. Ένα από τα βασικά εργαλεία προώθησης των δράσεων του ΕΣ 2β2 αναμένεται να είναι τα ICT Innovation Vouchers, που συνιστούν έναν ευέλικτο και ιδιαίτερα αποτελεσματικό μηχανισμό υποστήριξης των ΜΜΕ όλων των κλάδων. Ο ΕΣ 2β2 λειτουργεί συμπληρωματικά με τον ΕΣ 2β1 υπό την έννοια ότι στοχεύουν στη δημιουργία ενός οικοσυστήματος καινοτομίας όπου η προσφορά υπηρεσιών ΤΠΕ εξυπηρετεί κατά κύρια βάση την τοπική ζήτηση.

Ενδεικτικές δράσεις για τον ΕΣ 2β2:

- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα και του τουρισμού-πολιτισμού για την εισαγωγή διεργασιών, οργανωτικών ή

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>προωθητικών καινοτομιών, υποστηριζόμενων από τις ΤΠΕ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση επενδύσεων για ολοκληρωμένες εφαρμογές πληροφόρησης και επικοινωνιακών • Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων του δευτερογενή τομέα και του εμπορίου για την εφαρμογή λύσεων ηλεκτρονικού εμπορίου ή διαχείρισης εφοδιαστικής αλυσίδας. • Εφαρμογές ΤΠΕ στην κοινωνική οικονομία και στο περιβάλλον. <p><i>Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.</i></p> <p>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου:</p> <p>Οι άμεσα ωφελούμενοι από την εφαρμογή των παραπάνω δράσεων είναι επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στις αλυσίδες αξίας που έχουν αναγνωριστεί ως προτεραιότητες της RIS3.</p> <p>Οι έμμεσα ωφελούμενοι είναι οι επιχειρήσεις του κλάδου ΤΠΕ.</p> <p>Τύποι δικαιούχων:</p> <p>Επιχειρηματικοί φορείς (Σύνδεσμοι, επιμελητήρια, κλπ), Επιχειρήσεις ή οργανισμοί.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>Περιοχή στόχου:</p> <p>Το σύνολο της ΠΚΜ</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p><i>Το ΕΠ δεν θα ενεργοποιήσει δράσεις ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δεν θα προβεί σε καμία δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ούτε σε οποιαδήποτε επιλογή των εμπροσθοβαρών έργων έως ότου το σχέδιο δράσης συμφωνηθεί με τις υπηρεσίες της Ε.Επιτροπής για κάθε μία από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες κριθεί ότι εκπληρώνεται</i></p> <p><i>Κάθε δράση προς χρηματοδότηση θα είναι εναρμονισμένη με τους στόχους και τα πεδία παρέμβασης τόσο της στρατηγικής «A Digital Agenda for Europe», όσο και με την «Εθνική Στρατηγική για τη Ψηφιακή Ανάπτυξη – Ψηφιακή Ελλάδα 2021» καθώς και με τις προτεινόμενες οικονομικές δραστηριότητες της εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής ευφυούς εξειδίκευσης στον τομέα των ΤΠΕ. Επίσης, η διαλειτουργικότητα κάθε δράσης θα είναι ευθυγραμμισμένη με το εθνικό πλαίσιο διαλειτουργικότητας</i></p>	

Ισχύουν οι βασικές αρχές επιλογής πράξεων που αναφέρονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:

- Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης
- Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ
- Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη
- Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους
- Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται)
- Το εύρος των ομάδων-στόχος που εξυπηρετείται
- Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ
- Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας.

Όσον αφορά το σκέλος της προσφοράς προϊόντων ΤΠΕ, τίθενται οι ακόλουθες ειδικές κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή πράξεων:

(α) Συνάφεια με τη διάγνωση αναγκών των κλάδων προτεραιότητας κατά RIS3: προκρίνονται δράσεις που έχουν αναγνωριστεί ως ενδεικτικές ανά πεδίο προτεραιότητας. (β) Ωριμότητα – Μικρός χρόνος για την εισαγωγή στην αγορά: προκρίνονται ώριμες δράσεις με μικρό χρόνο μέχρι την πρώτη τους εφαρμογή. (γ) Μέγεθος περιφερειακής αγοράς: προκρίνονται δράσεις με μεγαλύτερο πλήθος δυνητικών χρηστών. (δ) Συμβολή στη βελτίωση της παραγωγικότητας: προκρίνονται δράσεις με μεγαλύτερη επίπτωση στη βελτίωση της παραγωγικότητας των δυνητικών χρηστών τους.

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>Όσον αφορά το σκέλος της ζήτησης προϊόντων ΤΠΕ, τίθενται οι ακόλουθες κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή πράξεων:</p> <p>(α) Ετοιμότητα φορέα υποδοχής να της υιοθετήσει: προκρίνονται δράσεις στις οποίες ο φορέας-χρήστης έχει υψηλότερη ΙΤ ωριμότητα (προσωπικό, διαδικασίες, υποστηρικτικά συστήματα και υποδομές). Δεν είναι επιλέξιμες δράσεις εισαγωγής συστημάτων οικονομικής διαχείρισης, διαχείρισης αποθηκών, κ.ά.</p> <p>(β) Δυνατότητα ποσοτικοποίησης της επίπτωσης: προκρίνονται δράσεις στις οποίες ο φορέας υποδοχής μπορεί να τεκμηριώσει τα κέρδη παραγωγικότητας από την υιοθέτηση των λύσεων και να τα μετρά μετά την εφαρμογή τους.</p> <p>(γ) Θεματική στόχευση: προκρίνονται δράσεις που λύνουν προβλήματα σε αλυσίδες αξίας που έχουν αναγνωριστεί ως προτεραιότητες στη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης.</p> <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013)</p> <p><i>Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες θέσεις εντός της Ένωσης</i></p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			78,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			78,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO28	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			12,00	Στοιχεία ΟΠΣ / ΓΓΕΤΚ	Ετήσια
CO29	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			40,00	Στοιχεία ΟΠΣ / ΓΓΕΤΚ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		2b - Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην εταιρεία								
T1203	Επιχειρήσεις που ενισχύθηκαν για να υιοθετήσουν καινοτομίες υποστηριζόμενες από ΤΠΕ	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			26,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	2c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	2c1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Διεύρυνση της προσφοράς υπηρεσιών ΤΠΕ από Δημόσιους Φορείς Περιφερειακής κλίμακας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν	<ul style="list-style-type: none"> Βελτίωση της πληροφοριακής ωριμότητας στις αλληλεπιδράσεις κυρίως των πολιτών και δευτερευόντως των

<p>τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης</p>	<p>επιχειρήσεων με τη δημόσια διοίκηση,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άνοιγμα δημόσιων δεδομένων προς επαναξιοποίηση και αξιοποίηση ΤΠΕ από φορείς της δημόσιας διοίκησης για υποστήριξη των πολιτικών τους.
---	--

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		2c1 - Διεύρυνση της προσφοράς υπηρεσιών ΤΠΕ από Δημόσιους Φορείς Περιφερειακής κλίμακας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1305	Αριθμός ιδιωτών που αλληλεπιδρούν επιγραμμικά (online) με δημόσιες αρχές	Αριθμός	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	35,52% του πληθυσμού	2013	55% του πληθυσμού	Eurostat – ICT household surveys	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<p>Με τον ΕΣ 2γ1 «Διεύρυνση της προσφοράς υπηρεσιών ΤΠΕ τοπικού ενδιαφέροντος από Δημόσιους Φορείς» αντιμετωπίζεται ο χαμηλός βαθμός αξιοποίησης ΤΠΕ για μη διαχειριστικές εφαρμογές και η χαμηλή πληροφοριακή ωριμότητα στη δημόσια διοίκηση και την αυτοδιοίκηση.</p> <p>Οι ενδεικτικοί τύποι δράσεων περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις για την προώθηση της περιφερειακής και τοπικής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. • Συμπλήρωση της λειτουργικότητας υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων της δημόσιας διοίκησης και της αυτοδιοίκησης ώστε να προστεθούν νέες λειτουργίες (ψηφιακές υπογραφές, ηλεκτρονική τιμολόγηση, ηλεκτρονικές προμήθειες, κ.ο.κ.) ή να βελτιωθεί ο βαθμός πληροφοριακής τους ωριμότητας στο επίπεδο των πλήρως ψηφιακών συναλλαγών με τους πολίτες. • Ψηφιοποίηση πολιτιστικού περιεχομένου με σκοπό να αξιοποιηθεί στη συνέχεια σε δράσεις ολοκληρωμένης τουριστικής προβολής. • Ψηφιοποίηση και διάθεση με όρους ανοικτής πρόσβασης δημόσιων δεδομένων. • Ανάπτυξη συστημάτων αλληλεπίδρασης των Δήμων με τους δημότες τους στη λογική των «έξυπνων πόλεων». • Παρεμβάσεις για την επέκταση της κάλυψης υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας και βελτίωση της διαλειτουργικότητάς τους ώστε να υποστηρίζουν διασυνοριακή ανταλλαγή ιατρικών δεδομένων. • Επέκταση και ενδυνάμωση του e-learning από τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της ΠΚΜ.	

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<p><i>Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.</i></p> <p>Στις περιπτώσεις ανάπτυξης νέων εφαρμογών ή συμπλήρωσης της λειτουργικότητας υφιστάμενων συστημάτων, θα δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα στη διασφάλιση της συμβατότητας & διαλειτουργικότητας με άλλα εθνικά / περιφερειακά συστήματα. Οι προβλεπόμενες δράσεις στους τομείς e-υγεία και e-εκπαίδευση αναμένεται να αντιστοιχούν -λόγω του χαμηλού π/υ του Άξονα- σε παρεμβάσεις επιδεικτικού χαρακτήρα.</p> <p>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου:</p> <p>Οι παραπάνω δράσεις απευθύνονται σε ομάδες στόχου όπως είναι οι οργανισμοί της αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ΝΠΔΔ, πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί οργανισμοί, φορείς δημόσιας υγείας. Άλλες ομάδες στόχου με έμμεση ωφέλεια είναι οι πολίτες, οι επιχειρήσεις και οι εμπλεκόμενοι στην παραγωγή και διάθεση ηλεκτρονικών υπηρεσιών όπως οι επιχειρήσεις ΤΠΕ, ιατρικοί φορείς, εκπαιδευτικοί φορείς κ.α.</p> <p>Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων: Φορείς Δημόσιας Διοίκησης και τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΝΠΔΔ, πολιτιστικοί και εκπαιδευτικοί οργανισμοί, φορείς δημόσιας υγείας.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
Περιοχή στόχου: Το σύνολο της ΠΚΜ	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<p><i>Το ΕΠ δεν θα ενεργοποιήσει δράσεις ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δεν θα προβεί σε καμία δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων, ούτε σε οποιαδήποτε επιλογή των εμπροσθοβαρών έργων έως ότου το σχέδιο δράσης συμφωνηθεί με τις υπηρεσίες της Ε.Επιτροπής για κάθε μία από τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες κριθεί ότι εκπληρώνεται</i></p> <p><i>Κάθε δράση προς χρηματοδότηση θα είναι εναρμονισμένη με τους στόχους και τα πεδία παρέμβασης τόσο της στρατηγικής «A Digital Agenda for Europe», όσο και με την «Εθνική Στρατηγική για τη Ψηφιακή Ανάπτυξη – Ψηφιακή Ελλάδα 2021» καθώς και με τις προτεινόμενες οικονομικές δραστηριότητες της εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής ευφυνούς εξειδίκευσης στον τομέα των ΤΠΕ. Επίσης, η διαλειτουργικότητα κάθε δράσης θα είναι ευθυγραμμισμένη με το εθνικό πλαίσιο διαλειτουργικότητας</i></p> <p>Ισχύουν οι βασικές αρχές επιλογής πράξεων που αναφέρονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ 	

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<ul style="list-style-type: none"> • Η ικανότητα του υποψηφίου ν α υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων-στόχος που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας. <p>Όσον αφορά το σκέλος της τόνωσης της προσφοράς υπηρεσιών ΤΠΕ από φορείς της δημόσιας διοίκησης, τίθενται οι ακόλουθες ειδικές κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή πράξεων:</p> <p>(α) Προκρίνονται δράσεις που συμπληρώνουν ή ολοκληρώνουν παρεμβάσεις φορέων του δημοσίου σε άλλους τομείς πολιτικής σε περιφερειακό επίπεδο (π.χ., ηλεκτρονική ενσωμάτωση, εκπαίδευση και δια βίου μάθηση, κ.ο.κ.)</p> <p>(β) Προκρίνονται δράσεις που έχουν στόχο παροχή υπηρεσιών προς πολίτες ή επιχειρήσεις στα επίπεδα πληροφορικής ωριμότητας 4 ή 5 στην κλίμακα που έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.</p> <p>(γ) Ειδικά για τη ψηφιοποίηση δεδομένων από πλευράς δημόσιου τομέα, προκρίνονται δράσεις των οποίων τα αποτελέσματα διατίθενται με όρους ανοικτής πρόσβασης και μπορούν να επαναξιοποιηθούν για άλλες χρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4305/2014 περί ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης εγγράφων, πληροφορικών και δεδομένων του δημόσιου τομέα και της Οδηγίας 2013/37/ΕΕ (ΦΕΚ Α/31.10.2014).</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013)</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		2c - Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
T1201	Αριθμός δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών που αναβαθμίστηκαν	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			7,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών

2.Α.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						A	Γ	Σ	A	Γ	Σ		
CO02	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			15			78,00	Στοιχεία ΟΠΣ	Ετήσια
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3.111.124			11.280.344,00	Τελικοί Δικαιούχοι Στοιχεία ΟΠΣ	-

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Στον Άξονα Προτεραιότητας 2 επιλέχθηκε ο δείκτης

- «Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις».

Ο δείκτης αυτός σχετίζεται με την επιδίωξη του ΑΠ2 που είναι η επέμβαση στην αγορά (προσφορά και ζήτηση) του τομέα και συγκεκριμένα την στήριξη επιχειρήσεων - παρόχων για εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ καθώς και τη στήριξη επιχειρήσεων - χρηστών για υιοθέτηση προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ. Ο δείκτης αφορά το 55,4 % του π/υ του Άξονα .

Τα έργα ενίσχυσης της ζήτησης (ανάπτυξη νέων προϊόντων) ΤΠΕ αναμένεται να ολοκληρωθούν μετά το 2018 καθώς ο μέσος χρόνος υλοποίησης τέτοιων έργων ξεπερνά τα 2,5 έτη. Συνυπολογίζοντας τις διαδικασίες πρόσκλησης, ένταξης και συμβασιοποίησης ο μέσος χρόνος υλοποίησης ξεπερνά τα τέσσερα (4) χρόνια. Κρίνεται πως μόνο τα έργα στήριξης επιχειρήσεων για υιοθέτηση καινοτομιών βασισμένων στις ΤΠΕ δύνανται να έχουν ολοκληρωθεί έως το 2018.

Για το λόγο αυτό –και με την προϋπόθεση απρόσκοπτης έναρξης της υλοποίησης των δράσεων (πχ με ικανοποίηση, σε εθνικό επίπεδο, όλων των σχετικών εκ των προτέρων όρων)- τίθεται ως **ορόσημο του 2018** η ενίσχυση 15 επιχειρήσεων που αντιστοιχεί σε 60% του αναμενόμενου αριθμού (26).

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	078. Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (συμπεριλαμβάνονται οι ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, τα μέτρα ΤΠΕ για τη στήριξη της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης, η ασφάλεια του κυβερνοχώρου, τα μέτρα εμπιστοσύνης και προστασίας της ιδιωτικής ζωής, η ηλεκτρονική δικαιοσύνη και η ηλεκτρονική δημοκρατία)	840.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	079. Πρόσβαση σε πληροφορίες του δημόσιου τομέα (συμπεριλαμβανομένων ανοικτών δεδομένων ηλεκτρονικού πολιτισμού, ψηφιακών βιβλιοθηκών, ηλεκτρονικού περιεχομένου και ηλεκτρονικού τουρισμού)	840.000,00

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	080. Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής ένταξης, ηλεκτρονικής προσβασιμότητας, ηλεκτρονικής μάθησης και ηλεκτρονικής εκπαίδευσης, ψηφιακός γραμματισμός	2.344.275,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	082. Υπηρεσίες και εφαρμογές ΤΠΕ για ΜΜΕ (συμπεριλαμβάνονται το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ηλεκτρονική επιχειρηματική δραστηριότητα και οι δικτυωμένες επιχειρηματικές διεργασίες), ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες του διαδικτύου, νεοσύστατες επιχειρήσεις στον τομέα των ΤΠΕ κλπ.)	5.000.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	9.024.275,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	5.143.837,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	1.534.127,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	2.346.311,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	2.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	7.024.275,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών
<p>Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 02 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 02 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p>	

B. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 02 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 02 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 02 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.

Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 02, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 02, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 02. Προβλέπεται επίσης η υποστήριξη της παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων της RIS3 που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα 02.

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 02.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ03
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	ΕΣ 3a1: Αύξηση των νέων εταιρειών έντασης τεχνολογίας και καινοτομίας σε κλάδους διεθνώς εμπορευσίμων προϊόντων και υπηρεσιών
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και η ενθάρρυνση της νεανικής επιχειρηματικότητας • Η αύξηση του αριθμού νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων με προτεραιότητα στους κλάδους που ανέδειξε η RIS3 • Η βελτίωση του βαθμού οικονομικής εκμετάλλευσης καινοτόμων ιδεών μέσω της μετατροπής τους σε εμπορεύσιμα προϊόντα/υπηρεσίες • Η ενίσχυση της εξειδίκευσης της περιφερειακής οικονομίας σε κλάδους με συγκριτικά πλεονεκτήματα και κατ' επέκταση η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας • Η ενίσχυση της απασχόλησης επιστημονικού προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		3a1 - ΕΣ 3a1: Αύξηση των νέων εταιρειών έντασης τεχνολογίας και καινοτομίας σε κλάδους διεθνώς εμπορευσίμων προϊόντων και υπηρεσιών						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1311	Αναλογία start-ups / νέων εταιρειών εντάσεως έρευνας και τεχνολογίας στους ενισχυόμενους κλάδους προς σύνολο νέων επιχειρήσεων	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	2,25	2014	5,50	ΓΕΜΗ - Γενικό Εμπορικό Μητρώο	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<p>Η επιχειρηματικότητα, ιδίως στους κλάδους έντασης γνώσης και τεχνολογίας, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της RIS3 και για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της περιφερειακής οικονομίας. Το ποσοστό, όμως, των νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στην ΠΚΜ, ως προς το σύνολο των επιχειρήσεων, εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα χαμηλό. Επίσης, λόγω της κρίσης, έχουν μειωθεί σημαντικά οι ιδιωτικές επενδύσεις σε δυναμικούς τομείς. Μέσω της αύξησης των νέων καινοτόμων επιχειρήσεων επιδιώκεται αφενός η προώθηση της νεανικής επιχειρηματικότητας, η αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, η υποστήριξη της διαρθρωτικής προσαρμογής και η αλλαγή του περιφερειακού παραγωγικού προτύπου προς την κατεύθυνση των καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών.</p> <p>Για την επίτευξη αυτών των επιδιώξεων θα αξιοποιηθούν πόροι του ΕΤΠΑ, δεδομένου ότι το επιχειρηματικό περιβάλλον στην ΠΚΜ, όπως και στο σύνολο της χώρας, έχει επιδεινωθεί σημαντικά και έχει καταστεί απολύτως δυσχερής η πρόσβαση σε επενδυτικά κεφάλαια και ιδιαίτερα για επενδύσεις υψηλού κινδύνου, όπως είναι οι επενδύσεις για την υλοποίηση καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών. Συγχρόνως, ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η ενίσχυση, μέσω του ΕΤΠΑ, της ίδρυσης ή επέκτασης επιχειρήσεων κατά τα αρχικά και περισσότερο ριψοκίνδυνα στάδια της επιχείρησης ή της υλοποίησης της καινοτόμου ιδέας. Αυτό θα επέτρεπε τη στοχευμένη δημιουργία ή ενδυνάμωση αλυσίδων προστιθέμενης αξίας σε καινοτόμα θεματικά πεδία.</p> <p>Το βασικό αναμενόμενο αποτέλεσμα των ως άνω δραστηριοτήτων είναι η αύξηση του αριθμού των νεοϊδρυόμενων επιχειρήσεων με καινοτόμες ιδέες με φυσικό συνεπακόλουθο την αύξηση της απασχόλησης επιστημονικού προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης, καθώς από τα μέχρι τώρα δεδομένα εταιρείες έντασης γνώσης και καινοτομίας απασχολούν σε ποσοστό μεγαλύτερο του 70% προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<p>Στο πλαίσιο του ΕΣ 3a1 «Αύξηση των νέων εταιρειών έντασης τεχνολογίας και καινοτομίας σε κλάδους διεθνώς εμπορευσίμων προϊόντων και υπηρεσιών» ενισχύεται η αξιοποίηση της γνώσης σε τομείς περιφερειακού ενδιαφέροντος βάσει και των προτεραιοτήτων της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης. Εκτός από τους πόρους του ΕΤΠΑ θα επιδιωχθεί και η ενεργοποίηση εργαλείων ιδιωτικών ενισχύσεων καθώς και εναλλακτικά χρηματοδοτικά εργαλεία, ανάλογα με το στάδιο του κύκλου ζωής των καινοτόμων επιχειρήσεων. Σημαντική αναμένεται να είναι και η συνεισφορά των υπάρχουσών θερμοκοιτίδων επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας στην υποστήριξη της αρχικής λειτουργίας των νέων επιχειρήσεων. Παραδείγματα δράσεων είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων έντασης γνώσης και καινοτομίας για την ίδρυση και αρχική λειτουργία τους • Ίδρυση τεχνοβλαστών (spin-offs) από ερευνητές σε ακαδημαϊκά ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα. • Ίδρυση νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης με απόσχιση τομέων δραστηριότητας από υφιστάμενες επιχειρήσεις (spin-outs). <p>Η ενίσχυση μπορεί να δίνεται σε δύο στάδια: (α) ενίσχυση για τον καταρχήν έλεγχο της βιωσιμότητας της επένδυσης (παράδειγμα εφαρμογής θα μπορούσε να αποτελέσει η δράση ΠΡΑΞΕ Α' του Γ' ΚΠΣ) (β) ενίσχυση για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου ίδρυσης και αρχικής λειτουργίας της νέας καινοτόμου επιχείρησης.</p> <p>Στις παραπάνω κατηγορίες δράσεων ενισχύονται κατά προτεραιότητα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επενδυτικά σχέδια που ανήκουν στις προτεραιότητες παρέμβασης κατά RIS3 ή συμβάλλουν στη βελτίωση ολοκληρωμένων αλυσίδων αξίας με εξωστρεφή προσανατολισμό. • Επενδυτικά σχέδια που παρουσιάζουν σαφή τεκμήρια ως προς την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων τους, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα εξαγωγών. <p><i>Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ</i></p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<p>προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.</p> <p>Ομάδες στόχου:</p> <p>Στις ομάδες στόχου συμπεριλαμβάνονται</p> <ul style="list-style-type: none"> • Νέοι, απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ, • Ερευνητές, • Υφισταμένες ΜΜΕ. <p>Τύποι δικαιούχων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υπό ίδρυση τεχνοβλαστοί ή/και νέες καινοτόμες επιχειρήσεις • Υπάρχουσες νέο-ιδρυθείσες επιχειρήσεις (οι οποίες λειτουργούν μέχρι 3 έτη) <p>Περιοχή στόχου:</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<ul style="list-style-type: none"> • Το σύνολο της ΠΚΜ 	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<p><i>Δεν θα προκηρυχθούν δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 3 που σχετίζονται με καινοτομία εάν δεν ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3, με εξαίρεση τις πιλοτικές δράσεις, τις προδημοσιεύσεις προσκλήσεων και τα εμπροσθοβαρή έργα (frontloading projects).</i></p> <p><i>Η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν επιτρέπεται παρά μόνο έμμεσα και όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).</i></p> <p>Ισχύουν οι βασικές αρχές επιλογής πράξεων που αναφέρονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης 	

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<ul style="list-style-type: none"> • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων-στόχος που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο βαθμός αξιοποίησης της νέας γνώσης και της καινοτομίας • Το ύψος της μόχλευσης ιδιωτικών κεφαλαίων στους επιλεγμένους τομείς της RIS3 • Ο εξωστρεφής προσανατολισμός των προς αξιολόγηση σχεδίων και η εστίαση αυτών σε κλάδους εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών • Η βιωσιμότητα των σχεδίων με παρουσίαση όσο το δυνατόν ασφαλών προβλέψεων ως προς την εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων τους, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα εξαγωγών. • Η συμβολή στην αύξηση της απασχόλησης εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού. <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν 1303/2013)</p> <p><i>Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες θέσεις εντός της Ένωσης</i></p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		3α - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			90,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			90,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			90,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			720,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3a - Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
	ενίσχυση								

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3c1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση του ρυθμού εισαγωγής νέων / βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών των ΜΜΕ
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ μέσω ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών αιχμής. • Η βελτίωση της παραγωγικότητας με υιοθέτηση διεργασιακών ή οργανωσιακών ή προωθητικών καινοτομιών • Η παραγωγή νέων καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών • Η διαφοροποίηση προς την κατεύθυνση των εμπορεύσιμων προϊόντων και υπηρεσιών και εξαγωγών • Η ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων και των υπηρεσιών και η πιστοποίηση αυτών • Η βελτίωση του χρόνου εισαγωγής νέων καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών στην αγορά • Η αύξηση της παραγωγής, της απασχόλησης και της ανάπτυξης του συνόλου της περιφερειακής οικονομίας

--	--

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		3c1 - Αύξηση του ρυθμού εισαγωγής νέων / βελτιωμένων προϊόντων και υπηρεσιών των ΜΜΕ						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1306	Περιφερειακή Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ)	Μ€	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	12.358,00	2011	15.433,00	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ - Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία κατά κλάδο (Α10) - NACE REV.2	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
<p>Ο ΕΣ 3γ1 «Αύξηση του ρυθμού εισαγωγής νέων καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών των ΜΜΕ» αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της ενσωμάτωσης προηγμένων τεχνολογιών στις ΜΜΕ όλων των κλάδων (με προτεραιότητα τους τομείς πρωταθλητές σύμφωνα με τη μεθοδολογία RIS3) με στόχο την παραγωγή νέων ή/και την αναβάθμιση των προσφερόμενων προϊόντων/υπηρεσιών. Την ίδια στιγμή αναγνωρίζεται πως η εφαρμογή μη-τεχνολογικής καινοτομίας μπορεί να συνεισφέρει εξίσου στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας μέσω παρεμβάσεων στους συντελεστές κόστους ή στην αύξηση των εμπορικών επιδόσεων μιας επιχείρησης.</p> <p>Το βασικό αναμενόμενο αποτέλεσμα της ενίσχυσης με πόρους του ΕΤΠΑ των παραπάνω δραστηριοτήτων είναι ο εμπλουτισμός του προσφερόμενου μείγματος προϊόντων/υπηρεσιών από τις ΜΜΕ της Περιφέρειας με νέα καινοτόμα προϊόντα και η μείωση του χρόνου εισαγωγής τους στην αγορά.</p> <p>Παραδείγματα δράσεων που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του ΕΣ 3c1 περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων (κατά προτεραιότητα των επιλεγμένων τομέων πρωταθλητών από τη RIS3 διαδικασία) για την εισαγωγή βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής. Ως βασικές τεχνολογίες νοούνται οι επιλεγμένες από τη ΓΓΕΤ: ΤΠΕ, νανοτεχνολογία, βιοτεχνολογία, φωτονική, προηγμένα υλικά. • Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων όλων των κλάδων για την εισαγωγή διεργασιακών, οργανωτικών ή προωθητικών καινοτομιών • Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων επιχειρήσεων των επιλεγμένων από τη RIS3 κλάδων για την ανάπτυξη και παραγωγή νέων προϊόντων και	

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
<p>υπηρεσιών ή για τη διαφοροποίηση και ποιοτική αναβάθμιση υφιστάμενων προϊόντων.</p> <p><i>Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.</i></p> <p>Ομάδες στόχου</p> <p>Οι ομάδες στόχου των παραπάνω δράσεων μπορεί να είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υφιστάμενες επιχειρήσεις των κλάδων που ανήκουν στους «τομείς πρωταθλητές» όπως προέκυψε από τη διαδικασία RIS3, οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση/δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών τα οποία θα βασίζονται σε εισαγωγή τεχνολογικών και μη καινοτομιών, • Υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλων κλάδων οι οποίες στοχεύουν στη βελτίωση προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και άλλων συντελεστών λειτουργίας τους, η οποία θα βασίζεται σε εισαγωγή μη τεχνολογικών καινοτομιών. <p>Τύποι δικαιούχων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι ΜΜΕ της Π.Κ.Μ. 	

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
<p>Περιοχή στόχου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το σύνολο της Π.Κ.Μ. 	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
<p><i>Δεν θα προκηρυχθούν δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 3 που σχετίζονται με καινοτομία εάν δεν ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3, με εξαίρεση τις πιλοτικές δράσεις, τις προδημοσιεύσεις προσκλήσεων και τα εμπροσθοβαρή έργα (frontloading projects).</i></p> <p><i>Η οικονομική ενίσχυση μεγάλων επιχειρήσεων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία δεν επιτρέπεται παρά μόνο έμμεσα και όταν αυτή λειτουργεί σε συνέργεια με ΜΜΕ και εφόσον τα οφέλη είναι περιορισμένα για τη μεγάλη επιχείρηση, και δεν οδηγεί σε εξάρτηση των ΜΜΕ από τη μεγάλη επιχείρηση (π.χ. μέσω συμβάσεων ΤΠΕ).</i></p> <p>Ισχύουν οι βασικές αρχές επιλογής πράξεων που αναφέρονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ 	

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
<ul style="list-style-type: none"> • Η ικανότητα του υποψηφίου ν α υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων-στόχος που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας <p>Θα πρέπει επίσης να τεκμηριώνεται η βιωσιμότητα του επενδυτικού σχεδίου και η διαφοροποίηση στα βασικά χαρακτηριστικά ανάπτυξης ή/και παραγωγής ή/και διάθεσης νέων προϊόντων/υπηρεσιών. Η απεικόνιση της βελτίωσης των επιδόσεων στους συντελεστές κόστους ή στην αύξηση των εμπορικών επιδόσεων θα πρέπει να τεκμηριώνεται από επιχειρηματικά σχέδια σε χρονικό ορίζοντα πενταετίας ώστε να διακρίνονται οι θετικές επιπτώσεις. Ειδικά η εισαγωγή νέων τεχνολογιών αιχμής στις επιχειρήσεις των κλάδων των τομέων πρωταθλητών κατά RIS3, θα πρέπει να οδηγεί σε εξέλιξη/ανάπτυξη καινοτομικών προϊόντων με δυνατότητες εμπορικής αξιοποίησης κυρίως στις αγορές του εξωτερικού ή την υποκατάσταση εισαγωγών παρόμοιων προϊόντων.</p> <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συμβολή στην παραγωγή νέων προϊόντων, στη διαφοροποίηση, ποιοτική αναβάθμιση και πιστοποίηση των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών • Ο εξαγωγικός προσανατολισμός • Η μόχλευση ιδιωτικών πόρων <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
<p>διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013)</p> <p><i>Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες θέσεις εντός της Ένωσης</i></p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
---------------------------------	---

Επενδυτική προτεραιότητα	3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		3c - Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			240,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			240,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	3d
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	3d1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της παραγωγικότητας και του εξωστρεφούς προσανατολισμού των ΜΜΕ
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η επίτευξη οικονομιών κλίμακας από ΜΜΕ μέσω εντατικοποίησης των κάθετων και των οριζόντιων συνεργασιών • Η προώθηση της δημιουργίας συνεργατικών σχηματισμών ως καταλύτης επιχειρηματικής ανάπτυξης • Η διευκόλυνση της εισόδου ΜΜΕ της ΠΚΜ σε διεθνείς (πρωτίστως) αλλά και εγχώριες αλυσίδες αξίας • Η αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων • Η βελτίωση των δεικτών εξωστρέφειας σε κλάδους της περιφερειακής οικονομίας και της σχετικής θέσης της με τις λοιπές ελληνικές περιφέρειες • Η μείωση κόστους παραγωγής και διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών. • Η βελτίωση των συντελεστών παραγωγής και διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών • Η αύξηση της απασχόλησης

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		3d1 - Αύξηση της παραγωγικότητας και του εξωστρεφούς προσανατολισμού των ΜΜΕ						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1308	Εξαγωγές (εκτός πετρελαιοειδών)	Μ€	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	3.608,00	2013	5.340,00	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ / ΣΕΒΕ - "Ετήσια Έκθεση Εξαγωγές Κεντρικής Μακεδονία ανά κλάδο, σε ευρώ"	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p>Η δημιουργία, συνεχής διατήρηση και περαιτέρω ανάπτυξη παραγωγικής δυναμικότητας είναι βασική προϋπόθεση για την οικονομική μεγέθυνση. Στο ιδιαίτερα ανταγωνιστικό περιβάλλον η συνεχής διαρθρωτική και τεχνολογική προσαρμογή των επιχειρήσεων είναι βασική προϋπόθεση για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητάς τους. Κατά συνέπεια, η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και ειδικά των ΜΜΕ είναι ζωτικής σημασίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Π.Κ.Μ.</p> <p>Επιπλέον το σύνολο των επιχειρηματικών κλάδων της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται από την κυριαρχία των μικρού σχετικά μεγέθους και οικογενειακού χαρακτήρα επιχειρήσεων, με οργανωτική δομή που δεν εξασφαλίζει δυναμισμό στη στρατηγική αντιμετώπιση των προκλήσεων και χαμηλής έντασης τεχνολογίας. Η συγκεκριμένη αδυναμία επιτείνεται από την έλλειψη επιχειρηματικών συστάδων (clusters) που θα μπορούσαν σε μεγάλο βαθμό να υπερκεράσουν τα προβλήματα οικονομίας κλίμακας, ώστε να μπορέσουν να ανταγωνιστούν με καλύτερους όρους τις μεγάλες επιχειρήσεις.</p> <p>Κατά συνέπεια, προκειμένου οι ΜΜΕ της περιοχής να επιβιώσουν και να διατηρήσουν την ικανότητά τους να εντάσσονται σε σημαντικές αλυσίδες αξίας είτε του εσωτερικού είτε του εξωτερικού θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε αφενός να αναδιαρθρώσουν την παραγωγή τους στην κατεύθυνση βελτίωσης των συντελεστών παραγωγικότητας και αφετέρου να συγκεντρώσουν τις δυνάμεις τους προκειμένου να καταφέρουν να διεisdύσουν σε νέους πελάτες και νέες αγορές.</p> <p>Ως ενδεικτικές δράσεις του ΕΣ 3d1 αναφέρονται:</p>	

- Δημιουργία συνεργατικών σχηματισμών σε επιλεγμένες αλυσίδες αξίας τομέων της οικονομίας για παραγωγή και διάθεση καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών.
- Ανάπτυξη Σχημάτων διεπαφής και συνεργασίας μεταξύ του τουριστικού τομέα και λοιπών τομέων/κλάδων της περιφερειακής οικονομίας που επηρεάζουν άμεσα το τουριστικό προϊόν όπως για παράδειγμα: πολιτισμός, υγεία, αγροδιατροφικό σύμπλεγμα, θαλάσσιες και λοιπές μεταφορές, εστίαση, με στόχο τόσο την ενθάρρυνση νέας επιχειρηματικότητας όσο και την αναβάθμιση των βασικών δεικτών ανταγωνιστικότητας του τουριστικού τομέα στην ΠΚΜ.
- Ενίσχυση σχεδίων αναδιάρθρωσης, διαφοροποίησης προϊόντων και τεχνολογικού εκσυγχρονισμού ΜΜΕ για το σύνολο των οικονομικών δραστηριοτήτων
- Ενίσχυση επενδύσεων για μείωση του κόστους παραγωγής μέσω νέου τεχνολογικού εξοπλισμού ή/και μέσω νέων μεθόδων/συστημάτων παραγωγής
- Ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων ΜΜΕ όλων των κλάδων για την βελτίωση της αποδοτικότητας στη χρήση των συντελεστών παραγωγής στην εξοικονόμηση ενέργειας και φυσικών πόρων και στη διάθεση προϊόντων ή/και υπηρεσιών

Οι συνέργειες και συμπληρωματικότητες δράσεων επιχειρηματικότητας και έξυπνης εξειδίκευσης μεταξύ του ΠΕΠ και του ΕΠΑΝΕΚ προσδιορίζονται σαφώς στο ΕΠΑΝΕΚ και, μετά την ολοκλήρωση των RIS3 (εθνικής και περιφερειακών), καθορίζουν την υλοποίηση των δράσεων σε αμφότερα κατά την εφαρμογή.

Στο πλαίσιο δράσεων ενίσχυσης των συνεργατικών σχηματισμών, ενισχύονται κατά προτεραιότητα οριζόντια clusters συνεργασιών και παραγωγικών συμπράξεων μεταξύ επιχειρήσεων στους κλάδους των τομέων πρωταθλητών της RIS3 και δευτερευόντως επιχειρήσεις άλλων κλάδων-τομέων που συγκροτούν αλυσίδες αξίας, μεταξύ κλαδικών οίκο-συστημάτων.

Ειδικότερα τα καινοτομικά clusters που θα επιλεγούν θα βασίζονται στη γνώση και θα διαθέτουν εξειδίκευση σε καινοτομικές δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας με ισχυρό εξαγωγικό προσανατολισμό των τεχνολογιών / προϊόντων που αναπτύσσουν στην παγκόσμια αγορά. Για τις υπόλοιπες δράσεις που αφορούν τη δημιουργία ολοκληρωμένων τουριστικών προορισμών, αυτές θα δράσουν συμπληρωματικά με δράσεις άλλων ΘΣ που αφορούν κυρίως υποδομές, ψηφιακό περιεχόμενο και ανάδειξης - αξιοποίησης τοπικών δυνατοτήτων.

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p>Ομάδες στόχου του ΕΣ 3d1 είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υπάρχουσες και υπό σύσταση επιχειρήσεις των κλάδων των «τομέων πρωταθλητών» όπως προέκυψαν από τη διαδικασία RIS3 που σχηματίζουν οριζόντια ή/και κάθετα clusters , • Υπάρχουσες και υπό σύσταση επιχειρήσεις άλλων κλάδων οι οποίοι συνδέονται άμεσα και συνεισφέρουν στην αλυσίδα αξίας στην οποία κυριαρχούν οι επιχειρήσεις των κλάδων των «τομέων πρωταθλητών», • Υπάρχουσες και υπό σύσταση επιχειρήσεις των κλάδων που συμμετέχουν στη διαμόρφωση του τουριστικού προϊόντος της ΠΚΜ με την προϋπόθεση να οργανώσουν άτυπες συνενώσεις με στόχο το σχεδιασμό και προώθηση ολοκληρωμένων τουριστικών υπηρεσιών. <p>Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων: ΜΜΕ της Π.Κ.Μ</p> <p>Περιοχή στόχου: Το σύνολο της Περιφέρειας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
---------------------------------	---

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p><i>Δεν θα προκηρυχθούν δράσεις στο πλαίσιο του Θεματικού Στόχου 3 που σχετίζονται με καινοτομία εάν δεν ολοκληρωθούν η εθνική και περιφερειακή RIS3, με εξαίρεση τις πιλοτικές δράσεις, τις προδημοσιεύσεις προσκλήσεων και τα εμπροσθοβαρή έργα (frontloading projects).</i></p> <p>Ισχύουν οι βασικές αρχές επιλογής πράξεων που αναφέρονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων-στόχος που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας <p>Για μεν τις δράσεις συνεργατικών σχηματισμών ισχύει η κατά προτεραιότητα ενίσχυση των κλάδων των «τομέων πρωταθλητών» της RIS3. Για τις δράσεις βελτίωσης των συντελεστών παραγωγικότητας θα πρέπει να τεκμηριώνεται είτε η βελτίωση στους συντελεστές του λειτουργικού κόστους ή/και της διάθεσης των προϊόντων/υπηρεσιών.</p> <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο βαθμός δικτύωσης και συνεργασίας και η δυναμικότητα των συμμετεχόντων στο συνεργατικό σχήμα και ο προσανατολισμός αυτών. 	

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<ul style="list-style-type: none"> • Η συμβολή του σχεδίου στην αύξηση της παραγωγικότητας και στη μείωση του κόστους λειτουργίας <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013)</p> <p><i>Σε περίπτωση που η ενίσχυση χορηγείται από τα Ταμεία σε μια μεγάλη επιχείρηση, η διαχειριστική αρχή εξασφαλίζει ότι η χρηματοδοτική συνεισφορά των Ταμείων δεν οδηγεί σε σημαντική απώλεια θέσεων εργασίας σε υφιστάμενες θέσεις εντός της Ένωσης</i></p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			635,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO02	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			635,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			620,00	ΟΠΣ Δικαιούχοι -	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		3d - Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση								

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΛΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας			ΛΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων										
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO02	O	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			56			370,00	Στοιχεία ΟΠΣ	
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			28.719.919			104.132.987,00	Τελικοί Δικαιούχοι Στοιχεία ΟΠΣ	-

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Στον Άξονα Προτεραιότητας 3 επιλέγεται ο δείκτης

- «Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις»

που αποτελεί σύνθεση των επιμέρους εκροών των δράσεων των ΕΣ 3α1, ΕΣ 3γ1 και ΕΣ 3δ1 που αφορούν το Π.Π 67 – «Επιχειρησιακή ανάπτυξη ΜΜΕ, στήριξη στην επιχειρηματικότητα και φυτωρίων επιχειρήσεων [συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνοβλαστούς και παράγωγες εταιρείες (spin offs και spin outs)]» και αντιστοιχεί σε 58,7% του π/υ του Άξονα. Ως εκ τούτου αποτελεί άθροισμα των αντίστοιχων δεικτών CO02 για τους ως άνω ΕΣ.

Για τον ΕΣ 3α1 το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται σε 400.000 € (ΔΔ) για ενίσχυση αξιόλογων επιχειρηματικών σχεδίων ίδρυσης Νέων Επιχειρήσεων Έντασης Τεχνολογίας (NEET) και στον 3γ1 το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται σε περίπου 85.000€ (ΔΔ) για δράσεις ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων υφιστάμενων επιχειρήσεων για εισαγωγή τεχνολογικής και μη καινοτομίας καθώς για τη στήριξη φυτωρίων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνοβλαστούς και παράγωγες εταιρείες (spin offs και spin outs).

Για τον ΕΣ 3δ1 το μοναδιαίο κόστος υπολογίζεται σε περίπου 98.000€ (ΔΔ) για έργα δράσεις δικτύωσης / συστάδων. Το ποσό αυτό είναι περίπου ίσο με αυτό που προκύπτει από παρόμοιες δράσεις (κατά μέσο όρο καθώς διαφοροποιείται αναλόγως του τομέα / κλάδου) που υλοποιήθηκαν την περίοδο 2007□2013 (σύνολο ΕΠΑΝ II 99.620€).

Εκτιμάται πως το 20% (επί συνόλου 280) των επιχειρήσεων, που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο των ΕΣ3γ1 και ΕΣ3δ1 για το Πεδίο Παρ. 67, θα έχουν ολοκληρώσει τις παρεμβάσεις τους για την εισαγωγή καινοτομίας και την μείωση του κόστους παραγωγής. Αντίθετα οι παρεμβάσεις του ΕΣ3α1 που αναφέρονται σε ίδρυση NEET, δεν αναμένεται να έχουν ολοκληρωθεί πριν το τέλος του 2018 λόγω της φύσης και των απαιτήσεων της υλοποίησης τέτοιων έργων. Για το λόγο αυτό τίθεται σχετικό ορόσημο για το 2018 οι 56 (=280 χ 20%) επιχειρήσεις.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	063. Στήριξη συνεργατικών σχηματισμών (cluster) και επιχειρηματικών δικτύων κατ' εξοχήν προς όφελος ΜΜΕ	12.800.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	066. Προηγμένες υπηρεσίες στήριξης για ΜΜΕ και ομίλους ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διαχείρισης, μάρκετινγκ και σχεδιασμού)	4.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	067. Επιχειρησιακή ανάπτυξη ΜΜΕ, στήριξη της επιχειρηματικότητας και των φυτωρίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένης της στήριξης σε τεχνολογικούς (spin offs) και παράγωγες εταιρείες (spin outs))	48.906.389,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	068. Ενεργειακή απόδοση και έργα επίδειξης στις ΜΜΕ και υποστηρικτικά μέτρα	8.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	074. Ανάπτυξη και προβολή των στοιχείων που αποτελούν κεφάλαιο για τον τουρισμό στις ΜΜΕ	9.600.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	83.306.389,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	47.484.642,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	14.162.086,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	21.659.661,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	8.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	75.306.389,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	
-----------------------	--	--	--

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
--------	-----------------------	---------	--------------

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
<p>Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 03 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 03 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p> <p>Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα</p> <p>Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 03 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 03 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 03 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.</p> <p>Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνομοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι</p>	

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 03, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 03, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυμών για έργα και δράσεις του Άξονα 03. Προβλέπεται επίσης η υποστήριξη της παρακολούθησης και αξιολόγησης των δράσεων της RIS3 που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του Άξονα 03.

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 03.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ04
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	4c1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η αύξηση των επενδύσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κτιρίων και υποδομών • Η αύξηση της χρήσης και η αποδοτικότερη αξιοποίηση ΑΠΕ και ΣΗΘ για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών δημόσιων κτιρίων και δημόσιων υποδομών • Η μείωση της κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας και των εκπομπών GHG στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της χώρας για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής • Η μείωση της δαπάνης για αγορά ενέργειας και η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των ωφελοούμενων • Η μείωση της εκπομπής ρύπων, η βελτίωση της ατμόσφαιρας και της ποιότητας ζωής των πολιτών • Η αύξηση της απασχόλησης και των εισοδημάτων από την υλοποίηση των επενδύσεων • Η συμβολή στον μετριασμό τοπικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα αστικά κέντρα λόγω της υπερθέρμανσης.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		4c1 - Αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1321	Κατανάλωση τελικής ενέργειας σε όλους τους τομείς, πλην του τομέα των μεταφορών	ΚΤΠΠ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.751,00	2013	1.618,00	ΥΠΕΚΑ, Έκθεση Αρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ. Υπολογισμός βάσει πληθυσμιακής βαρύτητας ΠΚΜ	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
<p>Η ποιότητα του περιβάλλοντος στις μεγάλες πόλεις της ΠΚΜ επιβαρύνεται από τη χρήσης συμβατικών πηγών ενέργειας όπως είναι όλες οι μορφές υδρογονανθράκων. Λόγω της κρίσης αυξήθηκε η καύση ξύλων και βιομάζας, με αποτέλεσμα τη μεγάλη έκλυση στην ατμόσφαιρα σωματιδίων κατά τους χειμερινούς μήνες.</p> <p>Παράλληλα, η ΠΚΜ απέχει σημαντικά από την εκπλήρωση των στόχων της ΕΕ για τη μείωση των ρύπων του θερμοκηπίου κατά 20%, για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά 20% και για την αύξηση του ποσοστού της ενέργειας από ΑΠΕ κατά 20%.</p> <p>Επιπλέον, η Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ), η οποία βασίζεται στην ταυτόχρονη παραγωγή εκμεταλλεύσιμης ή αξιοποιήσιμης ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας, από την ίδια ενεργειακή πηγή, δύναται να συμβάλει στη μείωση των ρύπων και στην εξοικονόμηση ενέργειας. Ως πηγή ενέργειας σε μονάδες Συμπαγωγής μπορεί να χρησιμοποιηθεί οποιοδήποτε ενεργειακή πηγή. Στα αστικά κέντρα κυρίαρχη είναι πλέον η χρήση του φυσικού αερίου για οικονομικούς και περιβαλλοντικούς λόγους. Η αξιοποίηση της Συμπαγωγής στην Π.Κ.Μ. είναι πολύ περιορισμένη, παρά τα μεγάλα πλεονεκτήματα για την οικονομία και το περιβάλλον. Επιπλέον, υπάρχει ήδη εμπειρία από την εφαρμογή σχετικών συστημάτων ΣΗΘΥΑ σε νοσοκομεία, με εξοικονόμηση ενέργειας της τάξης των 25%, ενώ υπάρχει ζήτηση για την επέκταση της εφαρμογής συστημάτων συμπαγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας από νοσοκομειακές μονάδες της Π.Κ.Μ.</p> <p>Προκειμένου η ΠΚΜ να συμβάλει στη επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και να προωθήσει τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών ρύπων με απώτερο στόχο την ποιότητα του περιβάλλοντος και της ζωής των πολιτών υιοθέτησε στο πλαίσιο του παρόντος Ε.Π. τον ΕΣ-4γ1 «Αύξηση της</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων, και στον τομέα της στέγασης
<p>ενεργειακής απόδοσης και αξιοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές». Μέσω της αξιοποίησης των πόρων του ΕΤΠΑ θα επιδιωχθούν δράσεις όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης με ανακαίνιση των δημοσίων κτιρίων, εφαρμογές κριτηρίων βιοκλιματικού σχεδιασμού σε νέα και υφιστάμενα κτίρια, επεμβάσεις στο κέλυφος, και στα λειτουργικά χαρακτηριστικά του κτιρίου, με προτεραιότητα σε μεγάλα ενεργοβόρα κτίρια όπως: κτίρια σχολείων, γυμναστήρια, κολυμβητήρια κα. • Προώθηση έργων επίδειξης • Προώθηση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων σε δημόσια κτίρια και δημόσιες υποδομές • Προώθηση χρήσης άλλων ΑΠΕ, όπως αβαθούς γεωθερμίας χαμηλής ενθαλπίας σε δημόσια κτίρια κά. • Προώθηση της ΣΗΘ Υψηλής Απόδοσης (π.χ. σε νοσοκομεία). <p>Μέσω της υλοποίησης των δράσεων αυτών αναμένεται αφενός αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και της χρήσης ΑΠΕ και αφετέρου μείωση των ρύπων και του κόστους λειτουργίας.</p> <p>Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης, σε συμφωνία με το άρθρο 3 και 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ, θα υποβληθεί στην ΕΕ μέχρι 31/12/2014. Οι στόχοι και οι προτάσεις του σχεδίου θα ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό δράσεων προς χρηματοδότηση κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η Εθνική Στρατηγική για την ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος, σύμφωνα με το άρθρο 4 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ, θα υποβληθεί στην ΕΕ μέχρι 31/12/2014.</p> <p>Η υλοποίηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων βασίζεται στα αποτελέσματα της ενεργειακής επιθεώρησης και στις προτάσεις παρεμβάσεων που καταγράφονται στο Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης (ΠΕΑ), το οποίο εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΝΑΚ (ΚΥΑ υπ' αριθμ. Δ6/Β/οικ. 5825, ΦΕΚ Β407 - 09/04/2010), και σχετικών τεχνικών οδηγιών του ΤΕΕ (ΤΟΤΕΕ), και προσδιορίζει την ενεργειακή απόδοση του κτιρίου κατατάσσοντάς το στην αντίστοιχη ενεργειακή κατηγορία. Η χρηματοδότηση παρεμβάσεων σε κτίρια θα γίνεται βάσει του σχετικού ΠΕΑ και των εν λόγω συστάσεων.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτιρίων, και στον τομέα της στέγασης
---------------------------------	---

Η επιλογή και η κατηγοριοποίηση των δημοσίων κτιρίων που θα αναβαθμιστούν ενεργειακά μέσω της παρούσας Επενδυτικής Προτεραιότητας του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας θα γίνει σε απόλυτη συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις αντίστοιχες δράσεις που προβλέπονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα ΥΜΠΕΡΑΑ και ΕΠΑΝΕΚ. Από τα τομεακά Προγράμματα θα υποστηριχθούν δράσεις που αφορούν κυρίως στα κτίρια της κεντρικής κυβέρνησης ενώ από το ΠΕΠ θα υποστηριχθούν παρεμβάσεις ως επί το πλείστον σε κτίρια περιφερειακού και τοπικού χαρακτήρα.

Ενδεικτικές ομάδες στόχου:

Στις ομάδες στόχου που επωφελούνται άμεσα συμπεριλαμβάνονται οι φορείς με σημαντικές κτιριακές και άλλες δημόσιες υποδομές όπως είναι οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, κτίρια της κεντρικής κυβέρνησης, ΝΠΔΔ, σχολεία, Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, Νοσοκομεία, φορείς πολιτισμού και αθλητισμού με μεγάλες εγκαταστάσεις κ.α. καθώς και οι κάτοικοι των πόλεων της Π.Κ.Μ. και τα άτομα με αναπηρία.

Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων:

ΟΤΑ, Υπουργεία, ΝΠΔΔ, ΑΕΙ/ΤΕΙ, Πολιτιστικοί Οργανισμοί, Νοσοκομεία κ.α.

Περιοχή στόχου:

Το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
---------------------------------	---

Ισχύουν οι γενικές αρχές για την επιλογή των πράξεων όπως περιγράφονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α (2.Α.6.2).

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:

- Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης
- Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ
- Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη
- Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους
- Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται)
- Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται
- Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ
- Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας.

Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:

- Ο βαθμός μείωσης των εκπομπών CO₂
- Ο βαθμός μείωσης της κατανάλωσης συμβατικής ενέργειας
- Ο βαθμός υφιστάμενης ενεργειακής απόδοσης του κτιρίου (προτεραιότητα θα δίνεται σε κτίρια με ιδιαίτερα κακή ενεργειακή απόδοση)
- Η περιοχή παρέμβασης (κατηγορία, καλυπτόμενη έκταση και εξυπηρετούμενος πληθυσμός)
- Η συνθετότητα της παρέμβασης. Προτεραιότητα θα δίνεται σε σύνθετες παρεμβάσεις που προβλέπουν συνδυασμό πολλαπλών ειδών ενεργειακής αναβάθμισης (π.χ. ταυτόχρονη αντικατάσταση κουφωμάτων, λαμπτήρων, γενική ανακαίνιση, χρήση ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ, κλπ). Στις περιπτώσεις αυτές, κριτήριο θα αποτελεί η διενέργεια προκαταρκτικής ενεργειακής επιθεώρησης

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
<ul style="list-style-type: none"> • Η μόχλευση πόρων, η βιωσιμότητα και οι οικονομικές επιπτώσεις της παρέμβασης • Χαμηλό εισόδημα ιδιοκτήτη ή παρεμβάσεις που ξεπερνούν τα ελάχιστα απαιτούμενα επίπεδα ενεργειακής απόδοσης, στην περίπτωση της εξοικονόμησης ενέργειας σε ιδιωτικά κτίρια. <p>Κατά το σχεδιασμό και την αξιολόγηση των δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης σε δημόσια κτίρια θα τεθούν κριτήρια που αφορούν στην ενεργειακή κατανάλωση και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων (π.χ. χρήση κτιρίου, προφίλ λειτουργίας, παλαιότητα συστημάτων, συνολική επιφάνεια, κατηγορία ενεργειακής απόδοσης κ.α.) προκειμένου να δοθεί προτεραιότητα σε κτίρια που έχουν υψηλή ενεργειακή κατανάλωση και μέσω της αναβάθμισης των οποίων επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας (βάσει των δεικτών του προγράμματος). Επιπλέον οι προς χρηματοδότηση παρεμβάσεις θα περιλαμβάνουν, όπου αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά εφικτό, έξυπνα συστήματα διαχείρισης ενέργειας και αξιοποίηση ΑΠΕ.</p> <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		

Επενδυτική προτεραιότητα		4c - Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO32	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	kWh/έτος	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			5.800.000,00	ΥΠΕΚΑ/ΚΑΠΕ Ετήσια Έκθεση Οδηγίας 2012/27/ΕΕ - ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013 - Τελικοί Δικαιούχοι	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	4c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	4e1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη	<ul style="list-style-type: none"> • Η μείωση της αστικής ρύπανσης (ατμοσφαιρικής, θορύβου) στις μεγάλες πόλεις • Η βελτίωση του συστήματος αστικής κινητικότητας μέσω της διεύρυνσης της χρήσης ήπιων μέσων μαζικής

της Ένωσης	<p>μεταφοράς και μέσω νέων αστικών υποδομών ήπιας μετακίνησης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η μείωση του χρόνου και του κόστους μετακινήσεων με θετικές επιπτώσεις στην παραγωγή και στο εισόδημα των πολιτών. • Η αναβάθμιση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος, της υγείας και της ποιότητας ζωής των κατοίκων • Η βελτίωση της αισθητικής εικόνας των πόλεων.
------------	---

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		4e1 - Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1322	Κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας στις μεταφορές	ΚΤΙΠ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.204,80	2013	1.177,30	ΥΠΕΚΑ, Έκθεση Άρθρου 7 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ. Υπολογισμός βάσει πληθυσμιακής βαρύτητας ΠΚΜ	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων
<p>Η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού της ΠΚΜ ζει στα αστικά κέντρα. Η ποιότητα ζωής των πολιτών στις μεγαλουπόλεις της Περιφέρειας υφίσταται υποβάθμιση, μεταξύ άλλων, λόγω της αυξημένης κυκλοφορίας των οχημάτων. Πέραν των επιπτώσεων στο αστικό περιβάλλον (ρύποι και σωματίδια) και στην υγεία των κατοίκων, η κυκλοφορία των οχημάτων προκαλεί σημαντικό οικονομικό κόστος. Η συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση των μεγάλων πόλεων της ΠΚΜ κινείται σε επίπεδα χαμηλότερα σε σύγκριση με αρκετές ευρωπαϊκές πόλεις. Η αστική κινητικότητα και προσβασιμότητα αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λόγω της κυκλοφοριακής συμφόρησης, την ελλιπή πολιτική στάθμευσης και το χαμηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των μέσων μαζικής μεταφοράς (MMM).</p> <p>Για την αντιμετώπιση του προβλήματος η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε την Πράσινη Βίβλο για την Αστική Κινητικότητα, ενώ το ΥΠΕΚΑ διαμόρφωσε μια Ολοκληρωμένη Στρατηγική για τη Αστική Κινητικότητα. Σχέδιο Αστικής Κινητικότητας εφαρμόζει και η πόλη της Θεσσαλονίκης για το κέντρο της πόλης. Η βελτίωση της αστικής κινητικότητας δύναται να επιτευχθεί με τη λήψη μιας δέσμης μέτρων στα πεδία: χωροταξικός και συγκοινωνιακό σχεδιασμός, διαχείριση κυκλοφορίας, αναπλάσεις για ήπιες μορφές κυκλοφορίας, τεχνολογίες και μέτρα για το περιβάλλον, καθώς και μέτρα οριζόντιας δράσης (π.χ. θεσμικά).</p> <p>Στο πλαίσιο των Σχεδίων Αστικής πολυτροπικής Κινητικότητας, η ενίσχυση εναλλακτικών μεταφορικών συστημάτων φιλικών προς το περιβάλλον θα συμβάλλει στην αποσυμφόρηση του Π.Σ. Θεσσαλονίκης, αλλά και άλλων αστικών κέντρων που μπορεί να έχουν αντίστοιχα ζητήματα. Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει και την αξιοποίηση - ανάπτυξη της θαλάσσιας συγκοινωνίας στο Θερμαϊκό, ως ένα μέσο που θα εκτρέψει σημαντικό μέρος των οδικών Ι.Χ. καθημερινών μετακινήσεων μεταξύ του κέντρου της πόλης με τα ανατολικά προάστια προς μια μορφή μετακίνησης χαμηλών εκπομπών ρύπου (θαλάσσια</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων
<p>συγκοινωνία) άλλα και θα ενισχύσει την χρήση των εναλλακτικών μέσων αστικής μετακίνησης (σε συνδυασμό με ποδήλατο). Η θαλάσσια συγκοινωνία, κυρίως η σύνδεση του λιμανιού Θεσσαλονίκης με την Περαιά, τους Νέους Επιβάτες, την Αγία Τριάδα και τη Νέα Μηχανιώνα, θα δώσει διέξοδο στα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι, λόγω του έντονου κυκλοφοριακού φόρτου, και θα βοηθούσε στην τουριστική ανάπτυξη. Η σύνδεση θα μπορούσε να επεκταθεί στο μέλλον προς τη Χαλκιδική και την Πιερία, βελτιώνοντας τις συγκοινωνίες της Θεσσαλονίκης με τις όμορες περιοχές. Για την προώθηση του έργου αυτού υπογράφηκε Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης, των Δήμων Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς και Θερμαϊκού και της «Εγνατία Οδός Α.Ε.». Η «Εγνατία Οδός» ανέλαβε την ευθύνη της μελετητικής ωρίμανσης και δημοπράτησης του έργου.</p> <p>Τέλος, σημαντικό ρόλο στην επιτυχή εφαρμογή των Σχεδίων Αστικής Κινητικότητας – με στόχο τη μείωση των εκπομπών CO₂ – μπορεί να παίξουν δράσεις ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης των πολιτών των αστικών κέντρων, σχετικά με τη χρήση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς, όπως π.χ. το λεωφορείο, το ποδήλατο, το περπάτημα, ώστε να μειωθεί η συχνότητα χρήσης ΙΧ και να αμβλυνθεί το πρόβλημα της στάθμευσης.</p> <p>Μέσω του ΕΣ-4ε1 «Προώθηση της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας» θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε οι πόλεις της Π.Κ.Μ. να αποκτήσουν πόλεις ελεύθερης ροής και καθαρότερο περιβάλλον. Μέρος των απαιτούμενων παρεμβάσεων θα υλοποιηθεί μέσω της αξιοποίησης των πόρων του ΕΤΠΑ, δεδομένου ότι οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης που έχουν την ευθύνη της προώθησης των σχεδίων αστικής κινητικότητας αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα στη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων. Σημειώνεται ότι η ανάπτυξη των μέσων σταθερής τροχιάς θα προωθηθεί από άλλους πόρους, σε εθνικό επίπεδο.</p> <p>Μέσω της υλοποίησης του ΕΣ-4ε1 το αναμενόμενο αποτέλεσμα είναι η μείωση της κατανάλωσης συμβατικών καυσίμων και η μείωση των ρύπων και ειδικά του CO₂.</p> <p>Οι ενδεικτικές δράσεις περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαχείριση της κυκλοφορίας με έξυπνα συστήματα μεταφορών (π.χ. Κέντρο Διαχείρισης Κυκλοφορίας) - Προώθηση διαλειτουργικότητας μεταξύ Κέντρου Διαχείρισης Κυκλοφορίας και Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (MMM) αλλά και διασύνδεση των MMM με ήπιους τρόπους μεταφοράς και 	

Επενδυτική προτεραιότητα	4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων
<p>υποδομές της πόλης (στάθμευση, πεζόδρομοι, ποδηλατοδρόμοι κλπ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επιλεκτική καταλυτική αναγωγή και φίλτρα σωματιδίων σε δημόσια πετρελαιοκίνητα οχήματα • Εισαγωγή φυσικού αερίου σε περισσότερα λεωφορεία, διερεύνηση αξιοποίησής του και σε άλλα δημόσια βαρέα οχήματα - Περαιτέρω ενθάρρυνση της χρήσης υβριδικών οχημάτων στα ΜΜΜ • Τεχνολογίες περιορισμού εκπομπών στα καύσιμα, με προώθηση «Καθαρών» καυσίμων με χαμηλή περιεκτικότητα σε θείο όπως Βιοντήζελ και Βιοαιθανόλης • Δημιουργία υποδομών για την ανάπτυξη και την επέκταση της αστικής θαλάσσιας συγκοινωνίας στον Θερμαϊκό κόλπο • Δημιουργία ποδηλατόδρομων, πεζοδρόμων και οδών ήπιας κυκλοφορίας • Δράσεις ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης των κατοίκων των αστικών κέντρων περί πολυτροπικής αστικής κινητικότητας. <p>Οι δράσεις του Ειδικού Στόχου θα υλοποιηθούν σύμφωνα και σε συνάφεια με τα Σχέδια Δράσης για την Ποιότητα του Αέρα, που αναμένεται να επικαιροποιηθούν ή να καταρτιστούν σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2008/50/ΕΚ. Τα εν λόγω Σχέδια Δράσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της Ατμόσφαιρας και την Έκθεση για την Ποιότητα της Ατμόσφαιρας στην Ευρώπη το 2013 που εκπονεί η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος, αφορούν τουλάχιστον το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης και την πόλη των Σερρών. Επίσης, οι δράσεις θα συνάδουν με τη Στρατηγική Χαμηλών Εκπομπών CO₂, σύμφωνα με το εθνικό και κοινοτικό δίκαιο.</p> <p>Στο πλαίσιο ενός Ολοκληρωμένου Σχεδίου Αστικής Ανάπτυξης θα συμπεριλαμβάνεται στη στρατηγική και η διάσταση της κλιματικής αλλαγής.</p> <p>Η κατανομή των παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας μεταξύ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας και του ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ είναι σε απόλυτη συνέργεια και συμπληρωματικότητα, καθώς έχει προηγηθεί μακρά περίοδος διαβούλευσης με το ΥΠΕΚΑ και οι παρεμβάσεις έχουν συμφωνηθεί μεταξύ φορέα πολιτικής και Περιφέρειας, με στόχο τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας τους στα αναμενόμενα αποτελέσματα των σχετικών Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.</p> <p>Στην περίπτωση δράσεων που εμπίπτουν σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής (όπως η επέκταση της αστικής θαλάσσιας συγκοινωνίας στο Θερμαϊκό κόλπο) θα λαμβάνεται υπόψη η συμβολή στην κάλυψη του σχετικού Ευρωπαϊκού κεκτημένου, όπως η Οδηγία για το Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής, το</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων
<p>πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, η Οδηγία για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό κα. Θα εξασφαλίζεται επίσης η μέγιστη δυνατή συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις που θα χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας στο πλαίσιο του ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας.</p> <p>Για το σύνολο των υποδομών που προβλέπονται στα Σχέδια Αστικής Κινητικότητας, θα εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες.</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες στόχου:</u></p> <p>Οι άμεσα ωφελούμενες ομάδες στόχου είναι οι αρμόδιες τοπικές αρχές, οργανισμοί και επιχειρήσεις που κατέχουν και διαχειρίζονται τα μέσα μαζικής μεταφοράς, ενώ έμμεσα οι εταιρείες παραγωγής και εμπορίας ΜΜΜ, οι εταιρίες ανάπτυξης και διάθεσης ευφύων συστημάτων διαχείρισης της κυκλοφορίας, επιχειρήσεις ΤΠΕ και φυσικά οι κάτοικοι των αστικών κέντρων της Π.Κ.Μ. και τα άτομα με αναπηρία.</p> <p><u>Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων:</u></p> <p>Φορείς δημόσιας & Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Οργανισμοί και επιχειρήσεις</p> <p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <p>Τα μεγάλα αστικά κέντρα (π.χ. Θεσσαλονίκη, Σέρρες, κλπ)</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων
---------------------------------	---

Ισχύουν οι γενικές αρχές για την επιλογή των πράξεων όπως περιγράφονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α (2.Α.6.2).

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:

- Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης
- Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ
- Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη
- Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους
- Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται)
- Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται
- Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ
- Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας.

Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:

- Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της παρέμβασης : προτεραιότητα θα δίδεται σε ολοκληρωμένα σχέδια πολυτροπικής αστικής κινητικότητας
- Η περιοχή παρέμβασης (κατηγορία, καλυπτόμενη έκταση και εξυπηρετούμενος πληθυσμός)
- Η επίπτωση των σχεδίων στη μείωση των ρύπων
- Ο βαθμός συνεισφοράς της παρέμβασης στις μαζικές μεταφορές
- Στην περίπτωση παρεμβάσεων στο θαλάσσιο μέτωπο, η συμβατότητα με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής και η συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις του ΕΠ Θάλασσα & Αλιεία

Επενδυτική προτεραιότητα	4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων
<ul style="list-style-type: none"> • Η προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρίες για το σύνολο των παρεμβάσεων που προβλέπονται στα ολοκληρωμένα σχέδια. <p>Στο πλαίσιο ενός Ολοκληρωμένου Σχεδίου Αστικής Ανάπτυξης θα συμπεριλαμβάνεται στη στρατηγική και η διάσταση της κλιματικής αλλαγής.</p> <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		4e - Προώθηση στρατηγικών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα για όλα τα είδη περιοχών, ιδιαίτερα για τις αστικές περιοχές, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της αειφόρου πολυτροπικής αστικής κινητικότητας και των μέτρων προσαρμογής σχετικά με τον περιορισμό των επιπτώσεων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO34	Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου: Εκτιμώμενη ετήσια μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου	Τόνοι ισοδυνάμου CO2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			24.000,00	Τελικοί Δικαιούχοι	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας			ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση	
						A	Γ	Σ	A	Γ	Σ			
CO32	O	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	kWh/έτος	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			522.000,00			5.800.000,00	ΥΠΕΚΑ/ΚΑΠΕ, Ετήσια Έκθεση Οδηγίας 2012/27/ΕΕ - ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013 - Τελικοί Δικαιούχοι		
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			9.067.974			32.878.754,00	Τελικοί Δικαιούχοι Στοιχεία ΟΠΣ	-	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων καταλαμβάνουν άνω του 68% του Π/Υ του Άξονα (Κατηγορία Παρέμβασης 013). Το σύνολο της ενίσχυσης συμβάλει στην επίτευξη του δείκτη.

Τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης απαιτούν σημαντικό χρόνο υλοποίησης, καθώς προϋποθέτουν τεχνικές μελέτες (ενεργειακές επιθεωρήσεις και κτιριακά), αδειοδοτήσεις και κατασκευαστικά έργα. Παράλληλα, λόγω του ότι ορισμένοι τύποι δημοσίων κτιρίων έχουν «εποχική» λειτουργία (π.χ. σχολεία), η έναρξη των εργασιών μπορεί να καθυστερήσει ως και 9 μήνες προκειμένου να συμπίσει με την περίοδο μειωμένης λειτουργίας τους. Τέλος, η επιβεβαίωση της εκροής απαιτεί την διενέργεια ex post ενεργειακής επιθεώρησης, η οποία επίσης μπορεί να απαιτήσει την ολοκλήρωση τουλάχιστον ενός έτους λειτουργίας.

Το ορόσημο του 2018 διαμορφώνεται με βάση την υπόθεση της ολοκλήρωσης του 1/3 των παρεμβάσεων σε κτίρια που θα έχουν ενταχθεί έως το τέλος 2018, δηλαδή σε 3 κτίρια. Με βάση την παραδοχή ότι θα ολοκληρωθούν γρηγορότερα οι λιγότερο σύνθετες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων, εκτιμάται ότι η μέση ετήσια εξοικονόμηση ενέργειας ανά κτίριο θα κυμαίνεται στο 60% της μοναδιαίας τιμής ετήσιας εξοικονόμησης ενέργειας που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό της τιμής-στόχου για το 2023 (290.000 Kwh/έτος), θα ισούται δηλαδή με 174.000 Kwh/έτος/κτίριο. Το ορόσημο του δείκτη για το 2018 διαμορφώνεται σε 522.000 Kwh/έτος.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	013. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση της δημόσιας υποδομής, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα	17.903.003,00

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	042. Εσωτερικές πλωτές οδοί και λιμένες (περιφερειακά και τοπικά)	3.200.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	043. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές και προώθησή τους (συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού και του τροχαίου υλικού)	2.400.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	044. Έξυπνα συστήματα μεταφορών (συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής της διαχείρισης της ζήτησης, των συστημάτων διοδίων, συστημάτων παρακολούθησης, ελέγχου και πληροφοριών ΤΠ)	2.400.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	090. Ποδηλατόδρομοι και μονοπάτια	400.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	26.303.003,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	14.992.712,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	4.471.510,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	6.838.781,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	8.400.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	17.903.003,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
<p>Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 04 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού. που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 04 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p>	

B. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 04 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 04 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 04 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.

Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 04, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 04, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 04.

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 04.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ05
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	5a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	5a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ενίσχυση της πρόληψης και των δυνατοτήτων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών σε ζώνες υψηλού κινδύνου
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η αποτελεσματικότερη διαχείριση του υδάτινου δυναμικού ποταμών και χειμάρρων και ο έλεγχος του κινδύνου που προκαλείται από ραγδαία φαινόμενα (πλημμύρες) ή κλιματικές μεταβολές (ξηρασία). • Η ενίσχυση των υποδομών για την πρόληψη από καταστροφές • Αύξηση των επενδύσεων για τη θωράκιση των ακτών από διαβρώσεις και από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας • Η βελτίωση της πρόληψης καταστροφών, που έχουν αρνητικές συνέπειες στη ποιότητα ζωής των κατοίκων, στις περιουσίες τους, στον τουρισμό, στην αλιεία κ.α. • Η προστασία των παράκτιων οικοσυστημάτων • Η αύξηση της ανθεκτικότητας έναντι φαινομένων που αναμένεται να ενταθούν (π.χ. πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές) • Βελτίωση της υποδομής, των ανθρώπινων πόρων και της ετοιμότητας των αρμοδίων φορέων στη διαχείριση καταστροφών • Η προαγωγή του συστήματος ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης για την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων (π.χ. πλημμύρες, πυρκαγιές κλπ.) και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή • Η άμβλυνση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, των κινδύνων και των καταστροφών από φυσικές ή απρόβλεπτες αιτίες στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		5a1 - Ενίσχυση της πρόληψης και των δυνατοτήτων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών σε ζώνες υψηλού κινδύνου						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1323	Σύνολο πληθυσμού οικισμών που καλύπτονται από σύγχρονα συστήματα αντιπλημμυρικής προστασίας	Φυσικά πρόσωπα	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	56.000,00	2014	356.000,00	ΕΛΣΤΑΤ / ΥΠΕΚΑ - Ειδική Γραμματεία Υδάτων	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>Η Π.Κ.Μ. χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη πολλών επιφανειακών υδάτων (π.χ. ποταμοί και λίμνες). Λόγω της κλιματικής αλλαγής οι ποσότητες και η ποιότητα των υδάτων αυτών υφίσταται συχνά απότομες διακυμάνσεις, με συνέπεια την διατάραξη του υδάτινου ισοζυγίου, αλλά και την πρόκληση σημαντικών καταστροφών. Επίσης, θα πρέπει να τονιστεί ότι σε ορισμένες περιπτώσεις οι λεκάνες απορροής ποταμού της Π.Κ.Μ. εκτείνονται σε όμορες χώρες (π.χ. Αξίος, Στρυμόνας, Λίμνη Δοϊράνης). Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ συνδυάζει ποιοτικούς, οικολογικούς και ποσοτικούς στόχους για την προστασία υδάτινων οικοσυστημάτων και την καλή κατάσταση όλων των υδατικών πόρων και θέτει ως κεντρική ιδέα την ολοκληρωμένη διαχείριση τους στη γεωγραφική κλίμακα των Λεκανών Απορροής Ποταμών. Επιπλέον, επαναπροσδιορίζει την έννοια της Λεκάνης Απορροής, η οποία περιλαμβάνει τα εσωτερικά επιφανειακά (ποταμοί, λίμνες), τα υπόγεια ύδατα, τα μεταβατικά (δέλτα, εκβολές ποταμών) και τα παράκτια οικοσυστήματα. Στο πλαίσιο της μεταφοράς της εν λόγω Οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη καθορίστηκαν τα σχέδια διαχείρισης περιοχής λεκάνης απορροής ποταμού ανά υδατικό διαμέρισμα, τα μέτρα των σχεδίων αυτών καθώς και τα προγράμματα παρακολούθησης.</p> <p>Τα εγκεκριμένα Διαχειριστικά Σχέδια Λεκανών Απορροής Ποταμών που αφορούν τη γεωγραφική περιοχή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι το Διαχειριστικό Σχέδιο Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας (GR10), τμήμα του Διαχειριστικού Σχεδίου Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Μακεδονίας (GR11), τμήμα του Διαχειριστικού Σχεδίου Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Μακεδονίας (GR09) και ένα μικρό τμήμα του Διαχειριστικού Σχεδίου Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (GR08), κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ για τα Νερά.</p> <p>Σε σχέση με τις πλημμύρες και σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ έχει ολοκληρωθεί η προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας, από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ, που περιλαμβάνει και τον προσδιορισμό των Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας στα 14 Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας (βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=252&language=el-GR). Σημειώνεται ότι</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>στον πρώτο κύκλο εφαρμογής της Οδηγίας εξετάζονται υδρολογικά σενάρια πολύ χαμηλής πιθανότητας με τη χρήση στοχαστικής ανάλυσης (κατανομές ακραίων τιμών), ενσωματώνοντας, με τον τρόπο αυτό σε αυτή τη φάση, την επίδραση της κλιματικής αλλαγής.</p> <p>Παράλληλα, οι παράκτιες περιοχές της ΠΚΜ και ειδικά οι παράκτιες περιοχές του Θερμαϊκού και της Χαλκιδικής αντιμετωπίζουν όλο και μεγαλύτερα προβλήματα διάβρωσης, δηλαδή σταδιακής καταστροφής του εδάφους από τη θάλασσα και σταδιακή εισχώρηση αυτής στη στεριά. Η διάβρωση των παράκτιων ζωνών έχει πολύ σοβαρές επιπτώσεις για το περιβάλλον και τις ανθρώπινες δραστηριότητες και μπορεί να καταστρέψει παράκτια οικοσυστήματα (περίπου το 50% των ακτών του Θερμαϊκού), κατοικίες και υποδομές, απειλώντας την ασφάλεια του πληθυσμού και την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως του τουρισμού και της γεωργίας. Ένα από τα αίτια της διάβρωσης των ακτών είναι τα ακραία καιρικά φαινόμενα και η κλιματική αλλαγή, καθώς και ανθρωπογενή αίτια (π.χ. κατασκευή φραγμάτων ποταμών, μεγάλων έργων υποδομής, οικιστική ανάπτυξη, καταστροφή των δασών). Λόγω της ανόδου της στάθμης της Θάλασσας, των αλλαγών στις βροχοπτώσεις και της αύξησης της συχνότητας και σφοδρότητας ακραίων καιρικών φαινομένων αναμένεται επιδείνωση του προβλήματος.</p> <p>Συγχρόνως, η Πολιτική Προστασία (Νόμος 3013/2002) έχει ως σκοπό την «προστασία της ζωής, υγείας και περιουσίας των πολιτών από φυσικές, τεχνολογικές και λοιπές καταστροφές που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, κατά τη διάρκεια ειρηνικής περιόδου». Ο όρος περιλαμβάνει την πρόληψη, την προετοιμασία, την έγκαιρη προειδοποίηση, την άμεση επέμβαση, τη διαχείριση των συνεπειών και την αποκατάσταση. Στο περιφερειακό και τοπικό επίπεδο έχουν ανατεθεί αρμοδιότητες διαχείρισης κινδύνων, που προέρχονται από φυσικούς ή ανθρωπογενείς παράγοντες, η συντήρηση των υποδομών και η διαχείριση τοπικών μικρής έκτασης περιστατικών. Στην αντιμετώπιση κινδύνων σημαντική είναι η συμβολή των Σωμάτων Ασφάλειας (ΕΛΑΣ, ΠΣ, ΛΣ) και των Ενόπλων Δυνάμεων. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται ιδιαίτερα κρίσιμη η συγκρότηση αποτελεσματικών δομών και μηχανισμών, ιδιαίτερα εάν ληφθεί υπόψη ότι τα περιστατικά συνδρομής της Πολιτικής Προστασίας συνεχώς αυξάνονται. Επιπλέον των καταστροφών που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, η ΠΚΜ λόγω γεωμορφολογίας απειλείται από φαινόμενα όπως η έντονη και επαναλαμβανόμενη σεισμική δραστηριότητα. Έτσι, σχετικές δράσεις είναι η διαμόρφωση ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης κρίσεων, η δημιουργία και η ενίσχυση μηχανισμών πρόληψης και αντιμετώπισης κινδύνων που είτε προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή (πλημμύρες, δασικές πυρκαγιές, διάβρωση ακτών και εδαφών κλπ), είτε σχετίζονται με τους σεισμούς, και η προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού για την πρόληψη και την αντιμετώπιση των παραπάνω κινδύνων.</p> <p>Με βάση τα παραπάνω η Π.Κ.Μ. στο πλαίσιο του Ε.Π. θέτει τον ΕΣ-5a1 «Ενίσχυση της πρόληψης και των δυνατοτήτων αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών σε ζώνες υψηλού κινδύνου».</p>	

Μέσω της διάθεσης πόρων των ΕΤΠΑ θα επιδιωχθεί η επέκταση των λεκανών απορροής και των εκβολών των ποταμών και η βελτίωση της διαχείρισης των υδάτων, ώστε να περιοριστούν οι κίνδυνοι φυσικών και περιβαλλοντικών καταστροφών. Επίσης θα επιδιωχθεί η πρόληψη και η αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τη σεισμική δραστηριότητα που εμφανίζει η ΠΚΜ. Στην περίπτωση αυτή, οι επενδύσεις θα συνάδουν με την Εθνική Πολιτική για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών, τον Εθνικό Σχεδιασμό Πολιτικής Προστασίας και το Εθνικό Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (Ν. 4249/2014, ΦΕΚ 73Α/24-03-2014).

Οι ενδεικτικές δράσεις είναι:

- Εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης των οικείων Υδατικών Διαμερισμάτων και του σχετικού Προγράμματος Μέτρων για τις περιοχές λεκάνης απορροής ποταμού.
- Διαχείριση εκβολών ποταμών.
- Εφαρμογή σχεδίων για τη διαχείριση διεθνούς λεκάνης απορροής.
- Εφαρμογή σχεδίων για την αποκατάσταση λεκανών απορροής (π.χ. λιμνών) που βρίσκονται σε κίνδυνο.
- Βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους, συγκράτησης του επιφανειακού νερού και προστασίας του περιβάλλοντος με τη στήριξη πρακτικών που αποτρέπουν την αποσάθρωση του εδάφους, όπως διατήρηση φυσικής κάλυψης με πράσινο κλπ.
- Υποστήριξη ολοκληρωμένων σχεδίων διαχείρισης των παράκτιων ζωνών ανά «ιζηματικό κελί».
- Μελέτη και προώθηση έργων προστασίας (π.χ. θωρακίσεις, πρόβολοι, ύφαλοι, κυματοθραύστες), έργων επανάμμοσης και σταθεροποίησης της ακτής.
- Εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων από Πλημμύρες ανά λεκάνη απορροής ποταμού
- Επενδύσεις για παράδειγμα για τη διαμόρφωση – διευθέτηση κοιτών ποταμών / χειμάρρων / λιμνών, για την ενίσχυση αναχωμάτων προστασίας ποταμών, χειμάρρων και λιμνών κ.α.
- Κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων σε αστικές και περιαστικές περιοχές
- Επενδύσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση πυρκαγιών.
- Ενίσχυση δομών και υποδομών φορέων πολιτικής προστασίας και διαχείρισης κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή
- Ενίσχυση συστημάτων και εξοπλισμού φορέων πολιτικής προστασίας για την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων των σεισμών.

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>Οι δράσεις θα επιλεγούν μετά από εκπόνηση περιφερειακού σχεδιασμού για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και εκπόνηση σχεδίων για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων σε τοπικό επίπεδο, σε εξειδίκευση της εθνικής στρατηγικής. Οι δράσεις αυτές θα είναι σε συνάφεια με τον εθνικό σχεδιασμό για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και για την πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων.</p> <p>Η κατανομή των παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας μεταξύ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας και του ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ είναι σε απόλυτη συνέργεια και συμπληρωματικότητα, καθώς έχει προηγηθεί μακρά περίοδος διαβούλευσης με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ και οι παρεμβάσεις έχουν συμφωνηθεί μεταξύ φορέα πολιτικής και Περιφέρειας, με στόχο τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας τους στα αναμενόμενα αποτελέσματα των σχετικών Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.</p> <p>Στην περίπτωση δράσεων που εμπίπτουν σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής (όπως οι παρεμβάσεις σε παράκτιες ζώνες) θα λαμβάνεται υπόψη η συμβολή στην κάλυψη του σχετικού Ευρωπαϊκού κεκτημένου, όπως η Οδηγία για το Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής, το πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, η Οδηγία για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό κα. Θα εξασφαλίζεται επίσης η μέγιστη δυνατή συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις που θα χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας στο πλαίσιο του ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας.</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες στόχου:</u></p> <p>Όλοι οι αρμόδιοι φορείς διαχείρισης υδάτινων πόρων, φορείς πολιτικής προστασίας, οι κάτοικοι της Κεντρικής Μακεδονίας και τα άτομα με αναπηρία.</p> <p><u>Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων:</u></p> <p>Φορείς δημόσιας & Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δ/νση Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Δ/νση Πολιτικής Προστασίας, φορείς διαχείρισης</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <p>Το σύνολο της Περιφέρειας</p>	

2.A.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές για την επιλογή των πράξεων όπως περιγράφονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1a (2.A.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας. 	

Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:

- Η συμβολή της παρέμβασης στην εφαρμογή του σχετικού Ενωσιακού δικαίου
- Η επιστημονική τεκμηρίωση των κινδύνων που πρόκειται να αντιμετωπιστούν
- Η αποτελεσματικότητα και το κόστος της μεθόδου παρέμβασης
- Η καλυπτόμενη περιοχή και ο καλυπτόμενος πληθυσμός
- Τα περιβαλλοντικά οφέλη της παρέμβασης
- Η συμβατότητα της σχετικής παρέμβασης με τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών, κατ' εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο 2000/60/EK για τα Νερά
- Η ιεράρχηση βάσει των Σχέδιων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής Ποταμών και ειδικότερα των Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (για τα Υδατικά Διαμερίσματα GR 08, 09, 10, 11 στα τμήματα που αφορούν τη γεωγραφική κάλυψη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας)
- Στην περίπτωση παρεμβάσεων στο θαλάσσιο μέτωπο, η συμβατότητα με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής και η συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις του ΕΠ Θάλασσα & Αλιεία.

Ειδικά για περιοχές οικολογικού ενδιαφέροντος - (περιοχές Natura 2000), η επιλογή των δράσεων θα λαμβάνει υπόψη τις επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα, συμπεριλαμβανομένης της «ακατάλληλης προσαρμογής» (maladaptation). Η εφαρμογή της αρχής θα εξασφαλιστεί μέσω της διαδικασίας Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης καθώς και τις διαδικασίες γνωμοδότησης των αρμόδιων για την διαχείριση του οικοσυστήματος φορέων, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στις κανονιστικές διατάξεις της ΣΜΠΕ.

Επίσης, για δράσεις ενίσχυσης φορέων πολιτικής προστασίας που σχετίζονται με την πρόληψη και αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τους σεισμούς, η επιλογή των πράξεων θα πρέπει να συνάδει με την Εθνική Πολιτική για τη Μείωση του Κινδύνου Καταστροφών, τον Εθνικό Σχεδιασμό Πολιτικής Προστασίας και το Εθνικό Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (Ν. 4249/2014).

Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		5a - Στήριξη των επενδύσεων για προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή καθώς και των τεχνικών που βασίζονται στο οικοσύστημα							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO20	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			80.000,00	Σύστημα Διαχείρισης ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας / ΟΠΣ / Δικαιούχοι	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας			ΛΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων										
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO20	O	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			80.000,00	Σύστημα Διαχείρισης ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας / ΟΠΣ / Δικαιούχοι	
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			20.392.407			73.939.005,00	Τελικοί Δικαιούχοι - Στοιχεία ΟΠΣ	
K221	I	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3				ΥΠΕΚΑ / ΕΠ Μακεδονίας-Θράκης 2007-2013 / Στοιχεία ΟΠΣ	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Στον Άξονα Προτεραιότητας 5 επιλέγεται ο μοναδικός δείκτης ο οποίος σχετίζεται με αντιπλημμυρικά έργα, τα οποία προϋπολογίζονται στο 59% των πόρων του Ειδικού Στόχου.

Το πλαίσιο ενεργοποίησης των έργων δεν είναι σήμερα εντελώς καθορισμένο. Συγκεκριμένα, βρίσκονται υπό εκπόνηση τα Σχέδια Διαχείρισης Πλημμυρικού Κινδύνου σύμφωνα με την Οδηγία 2006/70/ΕΚ, ενώ ως το 2015 αναμένεται να εκπονηθεί το Περιφερειακό Σχέδιο για την αντιμετώπιση της Κλιματικής Αλλαγής που θα ιεραρχήσουν τα απαιτούμενα έργα και προτεραιότητες. Για τον λόγο αυτό και καθώς τα εν λόγω έργα έχουν ιδιαίτερα σημαντικούς χρόνους τόσο για την μελέτη και αδειοδότηση τους, όσο και για την κατασκευή τους, προτείνεται η χρήση Βασικού Σταδίου Υλοποίησης : «Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων» με τιμή-στόχο/ορόσημο 3 για το 2018. Η τιμή 3 αναμένεται να αντιστοιχεί σε περίπου το 35% των έργων που αναμένεται να ενταχθούν δεδομένου ότι το μέσο κόστος παρόμοιων παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας κατά

την περίοδο 2007-2013 ήταν περίπου 2,5 εκ. €, συνυπολογίζοντας επίσης ότι από το Σχέδιο Διαχείρισης Πλημμυρικού κινδύνου θα προκύψουν ως υψηλής προτεραιότητας 1 με 2 «μεγάλες» (άνω των 10 εκ. €) παρεμβάσεις. Σε κάθε περίπτωση, η τιμή του δείκτη για το Βασικό Στάδιο Υλοποίησης για το 2018 τελεί υπό την αίρεση της ιεράρχησης των αναγκών που θα αναδείξει το Διαχειριστικό Σχέδιο Πλημμυρικού Κινδύνου.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	087. Προσαρμογή σε μέτρα για την κλιματική αλλαγή και πρόληψη και διαχείριση κινδύνων σχετικών με το κλίμα, π.χ. διάβρωση, πυρκαγιές, πλημμύρες, καταιγίδες και ξηρασία, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και συστημάτων και υποδομών διαχείρισης καταστροφών	59.151.204,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	59.151.204,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	33.716.186,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	10.055.705,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	15.379.313,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	2.500.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	56.651.204,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.A.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 05 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:	
Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης	
Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 05 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.	
Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα	
Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 05 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 05 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 05 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.	
Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι	
Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 05, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 05, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 05.	

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 05.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ06
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και ανάπτυξη των σχετικών υποδομών
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η εφαρμογή του Κοινοτικού κεκτημένου για την προστασία και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων (Οδηγία 2000/60/EK) • Η συμβολή στην εφαρμογή των οικείων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών • Η μακροπρόθεσμη διασφάλιση του υδάτινου ισοζυγίου • Η βελτίωση της ποιότητας και η διασφάλιση της ποσότητας πόσιμου ύδατος • Η βελτίωση της ποιότητας ζωής, των συνθηκών διαβίωσης και της παραγωγικής ικανότητας της περιοχής • Η διασφάλιση καλής ποιότητας των υδάτων των θαλασσών

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6b1 - Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και ανάπτυξη των σχετικών υποδομών						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1324	Αριθμός Επιφανειακών Υδατικών Συστημάτων που διαθέτουν καλή οικολογική κατάσταση	Αριθμός Υδατικών Συστημάτων	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	54,00	2013	96,00	ΥΠΕΚΑ –Ειδική Γραμματεία Υδάτων / Διεύθυνση Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης / Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης Επιφανειακών Υδάτων	Διετής

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p>Παρόλο που η χώρα μας υιοθέτησε την Οδηγία 2000/60/EK για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίησή της.</p> <p>Παράλληλα, η Π.Κ.Μ. αντιμετωπίζει μία σειρά από ειδικά προβλήματα που αφορούν τόσο στην ποιότητα, όσο και στην διαθέσιμη ποσότητα υδάτων. Παρατηρείται συχνά μία υποβάθμιση της ποιότητας του νερού, σε ορισμένες δε περιπτώσεις και ρύπανση αυτού λόγω της ανθρωπογενούς δραστηριότητας (π.χ. ρύπανση από αγροτική και βιομηχανική δραστηριότητα). Για παράδειγμα, η αγροτική δραστηριότητα προκαλεί σε ορισμένες περιοχές νιτρορύπανση, ενώ η υπεράντληση των υπόγειων υδάτων έχει προκαλέσει σε παράκτιες περιοχές το πρόβλημα της υφαλμύρωσης. Επίσης, παρατηρούνται μεγάλες σπατάλες νερού κυρίως από τη γεωργία και τη βιομηχανία, ενώ λόγω της παλαιότητας των συστημάτων διανομής πόσιμου νερού, παρατηρούνται μεγάλες διαρροές και απώλειες, καθώς και κίνδυνοι για την υγεία των πολιτών.</p> <p>Τα εγκεκριμένα Διαχειριστικά Σχέδια Λεκανών Απορροής Ποταμών που αφορούν τη γεωγραφική περιοχή της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας είναι το Διαχειριστικό Σχέδιο Υδατικού Διαμερίσματος Κεντρικής Μακεδονίας (GR10), τμήμα του Διαχειριστικού Σχεδίου Υδατικού Διαμερίσματος Ανατολικής Μακεδονίας (GR11), τμήμα του Διαχειριστικού Σχεδίου Υδατικού Διαμερίσματος Δυτικής Μακεδονίας (GR09) και ένα μικρό τμήμα του Διαχειριστικού Σχεδίου Υδατικού Διαμερίσματος Θεσσαλίας (GR08), κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60/EK για τα Νερά.</p> <p>Για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων θα αξιοποιηθούν πόροι του ΕΤΠΑ στο πλαίσιο του ΕΣ-6β1 «Βελτίωση της διαχείρισης των υδάτινων</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p>πόρων και ανάπτυξη των σχετικών υποδομών».</p> <p>Ως αποτέλεσμα των παρεμβάσεων αναμένεται η διεύρυνση των περιοχών που εφαρμόζουν σχέδια ολοκληρωμένης διαχείρισης του νερού, η μείωση της απώλειας νερού καθώς και η βελτίωση της ποιότητάς του.</p> <p>Οι ενδεικτικές δράσεις συμπεριλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενέργειες εφαρμογής των Διαχειριστικών Σχεδίων των οικείων Υδατικών Διαμερισμάτων, παρακολούθηση και καταγραφή της κατάστασης (ποιότητα, ποσότητα, πιέσεις, χρήση) των υδάτων, προστασία υδατικών συστημάτων, δράσεις για τη βελτίωση της αποδοτικότητας κατά τη χρήση του νερού, κλπ • Εξοικονόμηση και βελτίωση ποιότητας ύδατος (δράσεις και υποδομές για την εξασφάλιση της επάρκειας ύδατος, προώθηση επαναχρησιμοποίησης, εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών και εξοπλισμών για την προστασία της ποιότητας των υδάτων και για τον περιορισμό της σπατάλης και των διαρροών, υποστηρικτικές δράσεις κλπ) • Δράσεις για τη μείωση απωλειών από συστήματα αποθήκευσης, υδροληψίας και διανομής ύδατος (έλεγχος διαρροών και απολήψεων νερού, αποκατάσταση, επέκταση, εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων και δικτύων ύδρευσης με στόχο τον περιορισμό απωλειών) • Γενικότερα μέτρα για την ορθολογική διαχείριση επιφανειακών και υπόγειων υδάτων • Ανάπτυξη και βελτίωση υποδομών εξαγωγής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής νερού για ανθρώπινη κατανάλωση. <p>Η κατανομή των παρεμβάσεων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας μεταξύ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας και του ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ είναι σε απόλυτη συνέργεια και συμπληρωματικότητα, καθώς έχει προηγηθεί μακρά περίοδος διαβούλευσης με την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΚΑ και οι παρεμβάσεις έχουν συμφωνηθεί μεταξύ φορέα πολιτικής και Περιφέρειας, με στόχο τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας τους στα αναμενόμενα αποτελέσματα των σχετικών Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
<p><u>Ενδεικτικές ομάδες στόχου:</u></p> <p>ΟΤΑ α' και β' βαθμού, ΔΕΥΑ, καταναλωτές νερού</p> <p><u>Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων</u></p> <p>Φορείς δημόσιας & Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δ/νση Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ΔΕΥΑ</p> <p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <p>Το σύνολο της Περιφέρειας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
Ισχύουν οι γενικές αρχές για την επιλογή των πράξεων όπως περιγράφονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α (2.Α.6.2).	

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις
---------------------------------	--

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:

- Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης
- Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ
- Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη
- Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους
- Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται)
- Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται
- Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ
- Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας.

Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:

- Η συμβολή των σχεδίων στην εφαρμογή του Ενωσιακού κεκτημένου για τα νερά (Οδηγία Πλαίσιο 2000/60/ΕΚ)
- Η συμβολή των σχεδίων στην υλοποίηση των μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών
- Η καλυπτόμενη έκταση και ο ωφελούμενος πληθυσμός
- Η τεχνολογία και η βιωσιμότητα της παρέμβασης.

Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6b - Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO18	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			200.000,00	Τελικοί δικαιούχοι	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του	6c1
-------------------------	-----

ειδικού στόχου	
Τίτλος του ειδικού στόχου	Προστασία και ανάδειξη του οικοπολιτιστικού αποθέματος
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η προστασία και αειφορική ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων • Η αύξηση της επισκεψιμότητας των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, με προφανείς επιπτώσεις στην τοπική και υπερτοπική οικονομία • Η αύξηση Μουσειακών Υποδομών - Πιστοποίηση των μουσείων • Η ανάδειξη της φυσιογνωμίας, της εικόνας και της ιστορίας των πόλεων στο πλαίσιο της ανάδειξης και προβολής της πολιτιστικής και άυλης κληρονομιάς • Η διατήρηση της ταυτότητας της περιοχής και η βελτίωση της ελκυστικότητάς • Η ανάδειξη νέων πόλων έλξης και τουριστικών προορισμών, με ενίσχυση της οικονομίας της περιοχής • Η προώθηση του θεματικού τουρισμού και η αύξηση των επενδύσεων και της απασχόλησης.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6c1 - Προστασία και ανάδειξη του οικοπολιτιστικού αποθέματος						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1325	Αριθμός διανυκτερεύσεων σε καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ στην ΠΚΜ	Αριθμός διανυκτερεύσεων	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	7.831.206,00	2012	7.850.000,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<p>Η Π.Κ.Μ. διαθέτει πλούσια και πολυποικίλη φυσική και πολιτιστική κληρονομία. Στο οικοπολιτιστικό απόθεμα της περιοχής συμπεριλαμβάνονται μυθολογικές περιοχές (π.χ. Όλυμπος), οι αρχαίες πόλεις των Μακεδόνων, μνημεία της ρωμαϊκής και βυζαντινής εποχής, σημαντικά θρησκευτικά και νεότερα ιστορικά μνημεία, αστική και αγροτική αρχιτεκτονική κληρονομιά, παραδοσιακοί οικισμοί, σύγχρονη πολιτισμική δράση, εθνικά πάρκα και δρυμοί, αισθητικά δάση και τοπία, λίμνες και ποταμοί, κ.α. Η προστασία και ανάδειξη του εν λόγω αποθέματος είναι καθοριστική για τη διατήρηση της ταυτότητας της περιοχής, για την ποιότητα της ζωής των κατοίκων, για την ελκυστικότητά της ως τόπου κατοίκησης και τουρισμού κ.α. Η πολιτιστική και φυσική κληρονομιά της Π.Κ.Μ. δέχεται πιέσεις από την αστικοποίηση, την άναρχη τουριστική ανάπτυξη, τις συγκρούσεις χρήσεων γης, την περιβαλλοντική ρύπανση κ.α. Από την άλλη, υπάρχουν πολλά περιθώρια για την οικονομική αξιοποίηση του αποθέματος αυτού.</p> <p>Για όλους τους παραπάνω λόγους η Π.Κ.Μ. υιοθέτησε τον ΕΣ-6γ1 «Προστασία και ανάδειξη του οικοπολιτιστικού αποθέματος», τον οποίο θα προωθήσει με πόρους του ΕΤΠΑ.</p> <p>Μέσω της αύξησης του αριθμού των προστατευόμενων και αναδεικνυόμενων φυσικών και πολιτιστικών πόρων η Π.Κ.Μ. αναμένει αύξηση των επισκεπτών και κατ' επέκταση των εισοδημάτων του τουριστικού κλάδου.</p> <p>Ως ενδεικτικές δράσεις αναφέρονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επεμβάσεις στα μνημεία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς (μνημεία UNESCO όπως ο Αρχαιολογικός Χώρος των Αιγών, τα μνημεία	

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
	<p>της Θεσσαλονίκης, το Άγιο Όρος κ.α.). Για τα μνημεία αυτά θα επικαιροποιηθούν και θα υλοποιηθούν συνολικά σχέδια διαχείρισης, σε συνεργασία με τους Δήμους και άλλους συναρμόδιους φορείς, ώστε να δημιουργηθούν πολιτιστικά δίκτυα διαδρομών, αλλά και άλλες επεμβάσεις που θα διευκολύνουν την πρόσβαση των επισκεπτών.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επεμβάσεις στα μνημεία που αποτελούν καθιερωμένους τουριστικούς προορισμούς, προκειμένου να συνεχίσουν να αποτελούν πόλους προσέλκυσης του τουριστικού ενδιαφέροντος (π.χ. Αρχαία Όλυνθος, Δίον, Άγιο Όρος, Σπήλαιο Πετραλώνων κλπ). • Επεμβάσεις σε αναδυόμενους νέους πόλους τουριστικού ενδιαφέροντος (π.χ. Όλυμπος, Βέροια, Έδεσσα, Πέλλα κ.α.). • Επεμβάσεις σε προορισμούς που συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον επισκεπτών προερχόμενων από τις νέες τουριστικές αγορές (βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία, μνημεία της οθωμανικής περιόδου, δίκτυα μνημείων). • Ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων κατά μήκος των οδικών και θαλάσσιων δρόμων (μεγάλοι οδικοί άξονες όπως η Εγνατία Οδός και η Π.Α.Θ.Ε., θαλάσσιες διαδρομές κρουαζιερόπλοιων, κλπ) με την προοπτική της λειτουργικής τους δικτύωσης. • Ανάδειξη μνημείων και αρχαιολογικών χώρων στους ορεινούς όγκους, προκειμένου να εξασφαλιστεί μακροπρόθεσμα η άρση της απομόνωσης των περιοχών αυτών και η μείωση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. • Βελτίωση και επέκταση μουσειακών υποδομών • Δημιουργία οικοπολιτιστικών διαδρομών και δικτύων. <p>Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 6γ1, θα υλοποιηθεί ένα σημαντικό έργο phasing, του οποίου η υλοποίηση ξεκίνησε στο ΕΣΠΑ 2007-2013 και θα συνεχιστεί στην προγραμματική περίοδο 2014-2020. Η ένταξη του έργου θα υπόκειται στους περιορισμούς που αναφέρονται στις κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των έργων του παρόντος στόχου.</p> <p>Στην περίπτωση δράσεων που εμπίπτουν σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής (όπως οι παρεμβάσεις σε παράκτιες ζώνες) θα λαμβάνεται υπόψη η συμβολή στην κάλυψη του σχετικού Ευρωπαϊκού κεκτημένου, όπως η Οδηγία για το Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής, το πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, η Οδηγία για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό κα. Θα εξασφαλίζεται επίσης η μέγιστη δυνατή συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις που θα χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας στο πλαίσιο του ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας.</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες στόχου:</u></p>

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<p>ΟΤΑ α' και β' βαθμού, εφορίες αρχαιοτήτων, βυζαντινών μνημείων και νεωτέρων μνημείων, πολιτιστικοί φορείς, Υπουργείο Πολιτισμού, μουσεία, δασικές υπηρεσίες, τουριστικές επιχειρήσεις, επισκέπτες της ΠΚΜ και τα άτομα με αναπηρία.</p> <p><u>Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων:</u></p> <p>Φορείς δημόσιας & Τοπικής Αυτοδιοίκησης, εφορίες αρχαιοτήτων, βυζαντινών μνημείων και νεωτέρων μνημείων, πολιτιστικοί φορείς, Υπουργείο Πολιτισμού</p> <p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <p>Το σύνολο της Περιφέρειας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές για την επιλογή των πράξεων όπως περιγράφονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης 	

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<ul style="list-style-type: none"> • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η σπουδαιότητα των αρχαιολογικών χώρων και μνημείων • Το είδος της προστασίας ή της παρέμβασης • Η επίδραση του σχεδίου στην πολιτιστική και τουριστική ανάπτυξη, καθώς και στη δημιουργία βιώσιμων θέσεων εργασίας • Στην περίπτωση παρεμβάσεων σε προστατευόμενες περιοχές ή σε περιοχές Natura 2000, η απαρέγκλιτη τήρηση των προβλεπόμενων στο Σχέδιο Διαχείρισης ή της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της περιοχής • Στην περίπτωση παρεμβάσεων στο θαλάσσιο μέτωπο, η συμβατότητα με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής και η συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις του ΕΠ Θάλασσα & Αλιεία • Η ικανότητα της πράξης να προσελκύσει πρόσθετους επενδυτικούς πόρους • Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της παρέμβασης. <p>Η υποστήριξη σε έργα υποδομής πολιτισμού και τουρισμού περιορίζεται μόνο σε έργα μικρής κλίμακας, κατά την έννοια του άρθρου 3.1.e του Κανονισμού (ΕΚ) 1301/2013 (Κανονισμός ΕΤΠΑ) που περιορίζει τη στήριξη "σε επενδύσεις στην ανάπτυξη ενδογενούς δυναμικού μέσω επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου σε εξοπλισμό και υποδομές μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων των υποδομών πολιτιστικού και βιώσιμου τουρισμού μικρής κλίμακας". Μια επένδυση σε υποδομές στους τομείς αυτούς θα θεωρείται μικρής κλίμακας, αν το συνολικό κόστος του είναι μικρότερο ή ίσο των 5 εκατομμυρίων ευρώ. Το όριο αυτό αυξάνεται σε 10 εκατομμύρια ευρώ στην περίπτωση έργων υποδομής που θεωρούνται παγκόσμια πολιτιστική</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
<p>κληρονομιά κατά την έννοια του άρθρου 1 της Σύμβασης του 1972 που αφορά στην προστασία της παγκόσμιας πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς από την UNESCO. Πέραν των ανωτέρω, η διατήρηση, η προστασία, η προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς μπορεί να λάβει τη μορφή μιας ολοκληρωμένης παρέμβασης, συμπεριλαμβάνοντας συμπληρωματικές μεταξύ τους δράσεις που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της εν λόγω επενδυτικής προτεραιότητας. Αυτή η ολοκληρωμένη παρέμβαση μπορεί να περιλαμβάνει πολλές μικρής κλίμακας υποδομές ή ακόμη και να συνιστά ένα μεγάλο έργο. Όταν το συνολικό κόστος όλων των μικρής κλίμακας έργων υποδομής αθροιζομένων σε μια ενιαία ολοκληρωμένη παρέμβαση υπερβαίνει τα όρια που αναφέρονται παραπάνω, η παρέμβαση θα πρέπει να καταδεικνύει σαφώς τη θετική επίπτωση στην αναπτυξιακή δυναμική της περιφέρειας, καθώς και τον πρόσθετο αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και στη δημιουργία θέσεων εργασίας.</p> <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6c - Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO09	Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών	Επισκέψεις/έτος	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			5.000,00	Τελικοί δικαιούχοι	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6d
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6d1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στην προστασία της βιοποικιλότητας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η βελτίωση της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και των δασών • Η ολοκλήρωση του δικτύου Natura 2000 συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων περιοχών και η διασφάλιση της διατήρησης και χρηστής και ολοκληρωμένης διαχείρισής του • Η προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων οικοσυστημάτων • Η αποκατάσταση βλαβών στο οικοσύστημα, στα ύδατα και στο έδαφος • Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Π.Κ.Μ.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6d1 - Βελτίωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στην προστασία της βιοποικιλότητας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1326	Περιοχές του δικτύου Natura 2000 για τις οποίες διασφαλίζεται η χρηστή διαχείριση	Εκτάρια	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	422.259,00	2013	954.455,00	Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
<p>Η Π.Κ.Μ. ένα ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό περιοχών με υψηλή οικολογική αξία, οι οποίες προστατεύονται από διεθνείς, εθνικές και ευρωπαϊκές συνθήκες και νόμους. Συγκεκριμένα το σύνολο των περιοχών που εντάσσονται στον Εθνικό Κατάλογο Προστατευόμενων Περιοχών του δικτύου Natura 2000 (μη αφαιρώντας κοινές περιοχές μεταξύ ΖΕΠ και ΕΔΖ) ανέρχονται σε 954.455,3 εκτάρια εκ των οποίων μόνο το 44,2% διαθέτει τις ελάχιστες προϋποθέσεις ορθής διαχείρισης (Σχέδιο ή και Φορέα).</p> <p>Η βιοποικιλότητα της περιοχής είναι σημαντική και απαντάται σε όλα τα οικολογικά υποσυστήματα (δάση, ποταμοί, λίμνες, θάλασσα). Η βιοποικιλότητα της Π.Κ.Μ. δέχεται πιέσεις από ανθρωπογενή δραστηριότητα (π.χ. αγροτική και κτηνοτροφική δραστηριότητα, υλοτομία, τεχνικά έργα, ρύπανση, υπεραλίευση, λαθροθηρία, φυσικές καταστροφές όπως είναι οι πυρκαγιές, οικιστική ανάπτυξη κ.α.). Επίσης, παρατηρούνται ελλείψεις σε αποτελεσματικούς μηχανισμούς περιβαλλοντικής προστασίας και σε ενέργειες πρόληψης, παρακολούθησης και προστασίας της βιοποικιλότητας. Συνεπώς, υπάρχει ανάγκη για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των οικοσυστημάτων και για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης μέσω «πράσινων» υποδομών, ώστε να επιτευχθεί αφενός η προστασία της βιοποικιλότητας, αφετέρου η αειφορική οικονομική αξιοποίησή της.</p> <p>Στη βάση των παραπάνω η Π.Κ.Μ. υιοθετεί τον ΕΣ-6δ1 «Βελτίωση και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με έμφαση στην προστασία της βιοποικιλότητας». Η υλοποίηση του στόχου θα επιδιωχθεί με αξιοποίηση των πόρων του ΕΤΠΑ.</p> <p>Το αποτέλεσμα που αναμένεται είναι η αύξηση της έκτασης της Περιφέρειας στην οποία εφαρμόζονται ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης και</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
<p>προστασίας της βιοποικιλότητας.</p> <p>Οι ενδεικτικές δράσεις συμπεριλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σχέδια Διαχείρισης και υποστήριξη της εφαρμογής τους • Μέτρα ελέγχου και αποκατάστασης ρυπασμένων - υποβαθμισμένων οικοσυστημάτων (υδροβιότοπων) • Μέτρα / έργα πράσινων υποδομών που στοχεύουν στην αναβάθμιση του οικοσυστήματος και την βιώσιμη διαχείριση των πόρων (απομάκρυνση ιζημάτων, αποφυγή ερημοποίησης, οριοθέτηση αμμοληπιών) • Ενίσχυση των πράσινων υποδομών για την αναβάθμιση των οικολογικών διαδρόμων και την βελτίωση της συνδεσιμότητας - συνεκτικότητας του δικτύου των περιοχών N2000 • Ενέργειες παρακολούθησης και εξέτασης της επικινδυνότητας φαινομένων που απειλούν φυσικούς οικοτόπους (π.χ. διάβρωση σε παράκτιους οικοτόπους προτεραιότητας) • Επεμβάσεις για την αναμόρφωση -αναβάθμιση του τοπίου (καθαρισμός - εμπλουτισμός) • Μέτρα για τον έλεγχο στην πρόσβαση και την διαχείριση των επισκεπτών. <p>Οι παρεμβάσεις του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 στις περιοχές του δικτύου NATURA 2000 θα είναι εντός του «Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας για το Δίκτυο NATURA 2000 για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020» (Σεπτέμβριος 2014), που έχει εκπονηθεί από το ΥΠΕΚΑ. Θα είναι συμπληρωματικές αντίστοιχων παρεμβάσεων που θα χρηματοδοτηθούν από το τομεακό ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ ή άλλες χρηματοδοτικές πηγές που αναφέρονται στο συγκεκριμένο πλαίσιο δράσεων, το οποίο προβλέπει κατανομή των δράσεων προτεραιότητας ανά πιθανή χρηματοδοτική πηγή. Σε κάθε περίπτωση, έχει προηγηθεί μακρά περίοδος διαβούλευσης με το ΥΠΕΚΑ και οι παρεμβάσεις έχουν συμφωνηθεί μεταξύ φορέα πολιτικής και Περιφέρειας, με στόχο τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας τους στα αναμενόμενα αποτελέσματα των σχετικών αντίστοιχων Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.</p> <p>Στην περίπτωση δράσεων που εμπίπτουν σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής (όπως οι παρεμβάσεις σε παράκτιες ζώνες) θα λαμβάνεται υπόψη η συμβολή στην κάλυψη του σχετικού Ευρωπαϊκού κекτημένου, όπως η Οδηγία για το Πλαίσιο της Θαλάσσιας Στρατηγικής, το πρωτόκολλο της Βαρκελώνης, η</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
<p>Οδηγία για το Θαλάσσιο Χωροταξικό Σχεδιασμό κα. Θα εξασφαλίζεται επίσης η μέγιστη δυνατή συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις που θα χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας στο πλαίσιο του ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας.</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες στόχου:</u></p> <p>ΟΤΑ, αρμόδια υπουργεία, δασικές υπηρεσίες, λιμενικό σώμα, Περιφερειακή διοίκηση, ερευνητικές μονάδες, ειδικοί επιστήμονες, αγρότες αλιείς, οι επισκέπτες των περιοχών Natura και τα άτομα με αναπηρία.</p> <p><u>Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων:</u></p> <p>Φορείς δημόσιας & Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΝΠΔΔ, φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών</p> <p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <p>Προστατευόμενες περιοχές, περιοχές Natura, άλλες ειδικές περιοχές (π.χ. δασικές) στο σύνολο της Περιφέρειας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
---------------------------------	---

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές για την επιλογή των πράξεων όπως περιγράφονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η εναρμόνιση του σχεδίου με το δίκαιο της ΕΕ για την βιοποικιλότητα και τις προστατευμένες περιοχές • Η συμβατότητα της παρέμβασης με το Εθνικό Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιοποίησης (PAF) για το Δίκτυο Natura 2000 για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 (Σεπτέμβριος 2014), που έχει εκπονηθεί από το ΥΠΕΚΑ • Η έκταση και η οικολογική αξία της περιοχής παρέμβασης • Η κατάσταση του προστατευτέου είδους • Στην περίπτωση παρεμβάσεων στο θαλάσσιο μέτωπο, η συμβατότητα με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο σε θέματα θαλάσσιας πολιτικής και η συνέργεια και συμπληρωματικότητα με ανάλογες δράσεις του ΕΠ Θάλασσα & Αλιεία. 	

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
<p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6d - Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO23	Φύση και βιοποικιλότητα: Επιφάνεια οικοτόπων που λαμβάνουν ενίσχυση για να αποκτήσουν καλύτερο καθεστώς διατήρησης	Εκτάρια	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			60.000,00	Διεύθυνση Περιβαλλοντικό ή Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ / Τελικοί δικαιούχοι	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6e
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6e1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ανάπλαση και αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου στα αστικά κέντρα • Η αναβάθμιση των αστικών υποδομών και της αστικής επίπλωσης – προστασία και επέκταση δημόσιων ελεύθερων χώρων • Η οικονομική αναζωογόνηση αστικών περιοχών και η αύξηση της απασχόλησης • Η βελτίωση της ποιότητας ζωής στο αστικό και περιαστικό περιβάλλον • Η πολεοδομική ανασυγκρότηση της πόλης • Η αποκατάσταση μολυσμένων περιοχών και αξιοποίηση εγκαταλειμμένων κτιρίων • Η βελτίωση της ελκυστικότητας και της ανταγωνιστικότητας της πόλης.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6e1 - Ανάπλαση και αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1327	Μέγιστος αριθμός ημερών με μέση ημερήσια τιμή ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 µg/m ³ που καταγράφεται στο σταθμό με τη δυσμενέστερη επίδοση κατ' έτος	Αριθμός ημερών	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	43,00	2013	35,00	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Περιβάλλοντος / Ετήσια Έκθεση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p>Κύριο ζήτημα για τον αστικό χώρο στην ΠΚΜ είναι η υποβάθμιση των περιβαλλοντικών συνθηκών που συμβάλλουν στον καθορισμό του επιπέδου διαβίωσης και ευημερίας των πολιτών. Τόσο η Θεσσαλονίκη, όσο και τα μεσαίου μεγέθους αστικά κέντρα της ΠΚΜ αντιμετωπίζουν (τα δεύτερα σε μικρότερο βαθμό) προβλήματα ατμοσφαιρικής ρύπανσης τα οποία αφορούν κατά κύριο :</p> <ul style="list-style-type: none"> • την πολύ συχνή υπέρβαση των επιτρεπόμενων ορίων που ισχύουν για τα PM10 • τις υπερβάσεις σύμφωνα με τα νέα όρια για το NO₂, το οποίο τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει μια σταθεροποιητική τάση • το O₃ για το οποίο παρουσιάζεται αυξητική τάση των συγκεντρώσεων, η οποία ενισχύεται από τις κλιματολογικές συνθήκες της Θεσσαλονίκης και κυρίως την θερμοκρασιακή αναστροφή που σχηματίζεται κατά τις περιόδους άπνοιας. <p>Οι υποβαθμισμένες ατμοσφαιρικές συνθήκες σε συνδυασμό με τις ελλείψεις σε πράσινες επιφάνειες εντός αστικού ιστού και περιαστικά επιτείνουν τις επιπτώσεις του φαινομένου της «αστικής νήσου θερμότητας». Η επιβάρυνση αυτή σε συνδυασμό με την κλιματική αλλαγή αναμένεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής.</p> <p>Για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και για την αναβάθμιση της λειτουργίας, εικόνας και ελκυστικότητας των πόλεων της Περιφέρειας, απαιτούνται μία σειρά από συντονισμένες παρεμβάσεις πρόληψης και αποκατάστασης. Για το λόγο αυτό υιοθετείται ο ΕΣ 6ε1 «Ανάπλαση και</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6ε - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p>αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος», ο οποίος προωθείται με πόρους του ΕΤΠΑ.</p> <p>Η ΠΚΜ υπήρξε πρωτοπόρος στην εφαρμογή μέτρων χωροταξικού σχεδιασμού εντάσσοντας ήδη στο ΠΕΠ 2000-2006 47 μελέτες εκπόνησης Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΓΠΣ) του Ν.2508/97 που αφορούσαν αντίστοιχο αριθμό Δημοτικών Ενοτήτων. Με τη συμβολή και άλλων χρηματοδοτικών πηγών στην ΠΚΜ έχουν εγκριθεί περισσότερα από 53 ΓΠΣ που καλύπτουν άνω του 45% της έκτασης της Περιφέρειας, ενώ άλλα 15 βρίσκονται υπο εκπόνηση. Τα Σχέδια αυτά (που πλέον μετονομάζονται σε Γενικά Χωρικά Σχέδια - ΓΧΣ) απαιτούν σημαντικές προσαρμογές αφενός σε σχέση με την εφαρμογή του Νόμου Καλλικράτη (ενοποίηση - σύνθεση) και αφετέρου σε σχέση με τις προβλέψεις τους στο πλαίσιο των νέων συνθηκών και αναγκών.</p> <p>Ενδεικτικές δράσεις για την επίτευξη του Ειδικού Στόχου είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση σχεδίων αναπλάσεων, ανάκτησης και αξιοποίησης ελευθέρων χώρων σε ειδικές αστικές περιοχές • Ενίσχυση σχεδίων για αποκατάσταση ή αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών περιοχών εντός των αστικών κέντρων • Εγκατάσταση συστημάτων μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, εκπόνηση Σχεδίων Δράσης για την ποιότητα της ατμόσφαιρας, την χαρτογράφηση και την κατάρτιση Σχεδίων Δράσης για την αντιμετώπιση του Θορύβου σε αστικά κέντρα (στο πλαίσιο εφαρμογής των σχετικών υποχρεώσεων που απορρέουν από την νομοθεσία) • Υλοποίηση έργων προτεραιότητας / παρεμβάσεις εντός αστικού ιστού για την εφαρμογή μέτρων των εγκεκριμένων Σχεδίων Δράσης για την Ποιότητα της Ατμόσφαιρας και την Καταπολέμηση του Θορύβου • Σύνταξη ΓΧΣ για την κάλυψη ευρύτερων ενοτήτων ως απόρροια της μετάβασης από το Σχέδιο «Καποδίστριας» στο Σχέδιο «Καλλικράτης» και σύνταξη Πλαισίων Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (ΠΕΧΠ) όπως θα προκύψουν από το Περιφερειακό Χωροταξικό Σχέδιο για την Κεντρική Μακεδονία. <p>Οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 6ε1 βρίσκονται σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις παρεμβάσεις των Σχεδίων Αστικής Κινητικότητας του Ειδικού Στόχου 4ε1, και συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών CO₂ στις αστικές περιοχές.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6ε - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
---------------------------------	---

Οι δράσεις του Ειδικού Στόχου θα υλοποιηθούν σύμφωνα και σε συνάφεια με τα Σχέδια Δράσης για την Ποιότητα του Αέρα, που αναμένεται να επικαιροποιηθούν ή να καταρτιστούν σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2008/50/ΕΚ. Τα εν λόγω Σχέδια Δράσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης της Ατμόσφαιρας και την Έκθεση για την Ποιότητα της Ατμόσφαιρας στην Ευρώπη το 2013 που εκπονεί η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος, αφορούν τουλάχιστον το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης και την πόλη των Σερρών.

Η κατανομή των παρεμβάσεων που αφορούν στην αστική ρύπανση και το θόρυβο στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας μεταξύ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας και του ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ είναι σε απόλυτη συνέργεια και συμπληρωματικότητα, καθώς έχει προηγηθεί μακρά περίοδος διαβούλευσης με το ΥΠΕΚΑ και οι παρεμβάσεις έχουν συμφωνηθεί μεταξύ φορέα πολιτικής και Περιφέρειας, με στόχο τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας τους στα αναμενόμενα αποτελέσματα των σχετικών αντίστοιχων Επενδυτικών Προτεραιοτήτων.

Για το σύνολο των υποδομών που προβλέπονται στα Σχέδια Αστικής Κινητικότητας, θα εξασφαλιστεί η προσβασιμότητα για τα άτομα με αναπηρίες.

Ενδεικτικές ομάδες στόχου:

ΟΤΑ, δημοτικές επιχειρήσεις και οργανισμοί, δημόσιο, ΝΠΔΔ, ερευνητικά ινστιτούτα, οι κάτοικοι των μεγάλων πόλεων της ΠΚΜ και τα άτομα με αναπηρία.

Ενδεικτικοί τύποι Δικαιούχων:

Φορείς δημόσιας & Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δημοτικές επιχειρήσεις και οργανισμοί, ΝΠΔΔ, ερευνητικά ινστιτούτα κά

Επενδυτική προτεραιότητα	6ε - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <p>Τα στικά κέντρα της Περιφέρειας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6ε - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές για την επιλογή των πράξεων όπως περιγράφονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ 	

Επενδυτική προτεραιότητα	6ε - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<ul style="list-style-type: none"> • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κατάσταση του αστικού περιβάλλοντος της περιοχής αναφοράς και τα αναμενόμενα οφέλη από την παρέμβαση • Ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της παρέμβασης • Η καλυπτόμενη έκταση και ο ωφελούμενος πληθυσμός • Οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιδράσεις της παρέμβασης • Η προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρίες για το σύνολο των παρεμβάσεων που προβλέπονται στις παρεμβάσεις. <p>Για τις πράξεις που αφορούν μέτρα για την ατμόσφαιρα και το θόρυβο, η αξιολόγηση θα λαμβάνει υπ' όψιν τη συνάφεια με τα Σχέδια Δράσης για την Ποιότητα του Αέρα που αναμένεται να επικαιροποιηθούν ή να καταρτιστούν σύμφωνα με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2008/50/ΕΚ και τα Σχέδια Δράσης Καταπολέμησης του Θορύβου, για τις περιοχές που θα εκπονηθούν.</p> <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6e - Ανάλυση δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6e - Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπλαση των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO37	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές με ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			200.000,00	Τελικοί δικαιούχοι	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	6f
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	6f1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Εξελιγμένες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην διαχείριση αποβλήτων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η εφαρμογή καινοτόμων λύσεων στη διαχείριση των απορριμμάτων, των λυμάτων και στον περιορισμό των ρύπων • Η ενδυνάμωση της εφαρμογής της καινοτόμου πράσινης τεχνολογίας και η αύξηση των σχετικών επενδύσεων • Η ενίσχυση της οικονομίας των υλικών • Η μείωση της σπατάλης των πόρων • Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και της απασχόλησης.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		6f1 - Εξελιγμένες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην διαχείριση αποβλήτων						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1328	Αριθμός ΧΥΤΑ στους οποίους το οργανικό φορτίο εκροής των στραγγιδίων υπερβαίνει τα 30 mg/l	Αριθμός ΧΥΤΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	15,00	2014	14,00	Περιφερειακός Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Κεντρικής Μακεδονίας Εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ /	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
<p>Η οικοκαινοτομία, οι «πράσινες» και φιλικές προς το περιβάλλον τεχνολογίες και υπηρεσίες δύνανται να προσφέρουν αποτελεσματικές λύσεις στην προστασία του περιβάλλοντος και στην αποδοτικότερη χρήση των πόρων. Πέραν τούτου, ο ίδιος ο κλάδος της οικοκαινοτομίας ανήκει στους δυναμικότερα αναπτυσσόμενους κλάδους της ευρωπαϊκής οικονομίας (8% ετησίως), με σημαντική συμβολή στις εξαγωγές και στην απασχόληση της ΕΕ. Οι τομείς στους οποίους η οικοκαινοτομία βρίσκει ευρύτατη εφαρμογή είναι η διαχείριση υδάτων και αποβλήτων, η ενεργειακή απόδοση και οι ΑΠΕ, η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και του θορύβου, η ανακύκλωση και επανάχρηση υλικών, η ανάπτυξη νέων υλικών για τη μείωση των αποβλήτων, οι ΤΠΕ για την περιβαλλοντική πληροφόρηση, ανάλυση και παρακολούθηση κ.α. Στο πλαίσιο της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η πρωτοβουλία «Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποδοτικά τους πόρους» αναγνωρίζει τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η οικοκαινοτομία και περιγράφει αναλυτικά την προβλεπόμενη στήριξη στο πλαίσιο πολλών μέσων πολιτικής της ΕΕ.</p> <p>Στην ΠΚΜ, όπως και στο σύνολο της χώρας, υπάρχουν φορείς και επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε προγράμματα οικολογικής καινοτομίας, αλλά χρειάζεται να ενισχυθεί η δικτύωση και η συνεργασία σε ευρωπαϊκό, επίπεδο, αλλά και η αύξηση των φορέων που στρέφονται προς την οικολογική καινοτομία.</p> <p>Στο πλαίσιο του Ε.Π. η Π.Κ.Μ. υιοθετεί τον ΕΣ-6στ1 «Εξελιγμένες μέθοδοι που χρησιμοποιούνται στην διαχείριση αποβλήτων», με χρηματοδότηση του ΕΤΠΑ.</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
---------------------------------	--

Οι ενδεικτικές δράσεις συμπεριλαμβάνουν:

- Προώθηση καινοτομικών λύσεων στην προστασία του περιβάλλοντος, όπως για παράδειγμα η εφαρμογή ηλεκτρολυτικής τεχνολογίας για την επεξεργασία των στραγγιδίων ΧΥΤΑ, με στόχο την αποφυγή δημιουργίας λυματολάσπης και τη μείωση των επιπέδων COD και BOD στην έξοδο κάτω από τα όρια που επιβάλλει η ισχύουσα νομοθεσία
- Προώθηση καινοτόμων εφαρμογών στην αποδοτικότερη χρήση των πόρων.

Οι παρεμβάσεις του παρόντος Ειδικού Στόχου είναι σε συνέργεια με τις παρεμβάσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη" (Άξονας Προτεραιότητας 13, Επενδυτική Προτεραιότητα 1).

Έως την υιοθέτηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμάτων και Πρόληψης δεν θα προκηρυχθούν σχετικές δράσεις. Κάθε εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν (συμπεριλαμβανομένων και των εμπροσθοβαρών έργων) μπορεί αν γίνει αποδεκτή μόνο μετά από γραπτή έγκριση των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ενδεικτικές ομάδες στόχου:

ΟΤΑ, δημόσιοι και δημοτικοί οργανισμοί και επιχειρήσεις, ΝΠΔΔ, καινοτομικές επιχειρήσεις, ερευνητικές μονάδες, μεμονωμένοι ερευνητές κ.α.

Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων:

Φορείς δημόσιας & Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δημόσιοι και δημοτικοί οργανισμοί και επιχειρήσεις, ΝΠΔΔ

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
<p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <p>Το σύνολο της Περιφέρειας.</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές για την επιλογή των πράξεων όπως περιγράφονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της 	

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
<p>Επενδυτικής Προτεραιότητας.</p> <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το καινοτομικό περιεχόμενο του σχεδίου • Η σπουδαιότητα του προβλήματος που επιλύει • Η μόχλευση ιδιωτικών πόρων για επενδύσεις. <p>Έως την υιοθέτηση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμάτων και Πρόληψης δεν θα προκηρυχθούν σχετικές δράσεις. Κάθε εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν (συμπεριλαμβανομένων και των εμπροσθοβαρών έργων) μπορεί αν γίνει αποδεκτή μόνο μετά από γραπτή έγκριση των Υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.</p> <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		6f - Προώθηση καινοτόμων τεχνολογιών για τη βελτίωση της προστασίας του περιβάλλοντος και την αποδοτικότερη χρήση των πόρων στον τομέα των αποβλήτων, των υδάτων, και αναφορικά με το έδαφος, ή για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
T1223	Δυναμικότητα επεξεργασίας στραγγισμάτων ΧΥΤΑ με καινοτόμες μεθόδους	m3/ημέρα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			150,00	ΦοΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας / Τελικοί δικαιούχοι	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Αξονας προτεραιότητας	ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
-----------------------	--

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας			ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων										
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						A	Γ	Σ	A	Γ	Σ		
CO18	O	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			200.000,00	Τελικοί δικαιούχοι	
CO37	O	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε παρωχές με ολοκληρωμένους στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			0			200.000,00	Τελικοί δικαιούχοι	
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			33.316.773			127.934.848,00	Τελικοί δικαιούχοι Στοιχεία ΟΠΣ	-
K222	I	Ενταγμένα έργα	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			4				ΥΠΕΚΑ Ειδική Γραμματεία Υδάτων ΕΠΠΕΡΑΑ 2007-2013	- /
K223	I	Στρατηγικές για την αστική ανάπτυξη για τις οποίες έχει ενταχθεί τουλάχιστον ένα έργο	Αριθμός	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			4				Τελικοί δικαιούχοι	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Ως πρώτος δείκτης επιλέγεται αυτός που παρακολουθεί τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης τα οποία έχουν στρατηγική σημασία για το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας. Οι δράσεις που εντάσσονται στην Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη στο πλαίσιο του ΠΕΠ αθροίζουν στο 44,7% του Π/Υ του Άξονα (Κατηγορίες Παρέμβασης 083 - 089 - 096). Ως δεύτερος τομέας παρέμβασης που θα παρακολουθηθεί επιλέγεται αυτός που αφορά στη διαχείριση υδάτινων πόρων. Η επιλογή αυτή γίνεται καθώς το πεδίο αυτό διαθέτει την δεύτερη μεγαλύτερη τοποθέτηση πόρων (26% των πόρων του Άξονα από τις Κατηγορίες Παρέμβασης 020 - 021), άλλα και γιατί η εφαρμογή των Σχεδίων Διαχείρισης των Υδάτων έχει ιδιαίτερη σημασία για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Οι δύο παραπάνω δείκτες αντιστοιχούν σε δράσεις που αθροίζουν το 70,7% των πόρων του Άξονα Προτεραιότητας.

Σχετικά με τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, η στοχοθέτηση προκύπτει από την αποτίμηση του μέσου μεγέθους στα αστικά κέντρα της ΠΚΜ και θεωρώντας ότι τουλάχιστον ένα εκ των σχεδίων θα πραγματοποιηθεί εντός του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης (εντός του Μητροπολιτικού ή/και των λοιπών δήμων). Η υλοποίηση αυτού του είδους των δράσεων και τα αποτελέσματά τους απαιτούν σημαντικό χρόνο τόσο για την προετοιμασία και το σχεδιασμό (σύμφωνα με το νέο πλαίσιο που ορίζει ο Κανονισμός), όσο και για την ενεργοποίηση. Ως εκ τούτου, ο επιχειρησιακός στόχος για το 2018 είναι να έχουν ενεργοποιηθεί οι φορείς που θα αναλάβουν τις διαδικασίες υλοποίησης, να έχουν εκπονηθεί και εγκριθεί οι σχεδιασμοί τους και να έχει ολοκληρωθεί η ένταξη των έργων προτεραιότητας, σύμφωνα με το σχεδιασμό τους. Ως Βασικό Στάδιο Υλοποίησης επιλέγεται «Στρατηγικές για την αστική ανάπτυξη για τις οποίες έχει ενταχθεί τουλάχιστον ένα έργο» με τιμή-στόχο/ορόσημο για το 2018 τις 4 (στρατηγικές).

Όσον αφορά στις δράσεις διαχείρισης υδάτινων πόρων, η τιμή-στόχος για το 2023 υπολογίζεται βάσει του μοναδιαίου κόστους αντίστοιχων παρεμβάσεων του ΕΣΠΑ 2007-2013 για έργα που αφορούν πόσιμο νερό, λαμβάνοντας υπόψη και τα πληθυσμιακά δεδομένα σε περιοχές προτεραιότητας των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών των Υδατικών Διαμερισμάτων που αφορούν την ΠΚΜ. Οι ανάγκες και απαιτήσεις για έργα ύδρευσης είναι διαπιστωμένες και ιεραρχημένες από τα Σχέδια Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών και η επιλογή και ένταξη έργων δεν αναμένεται να καθυστερήσει, ωστόσο ο χρόνος που απαιτείται για την υλοποίηση των έργων, είναι πιθανόν να μην επιτρέψει την λειτουργία ολοκληρωμένων δικτύων ως το 2018. Έτσι, επιλέγεται ως ορόσημο – στόχος για το 2018 τα 4 συμβασιοποιημένα έργα.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	020. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (υποδομή εξαγωγής, επεξεργασίας, αποθήκευσης και διανομής)	5.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	021. Διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση πόσιμου νερού (συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, του εφοδιασμού σε νερό, των ειδικών μέτρων προσαρμογής στην αλλαγή του κλίματος, της μέτρησης σε επίπεδο περιοχής και καταναλωτή, των συστημάτων χρέωσης και της μείωση των διαρροών)	21.640.247,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	022. Επεξεργασία λυμάτων	5.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	083. Μέτρα για την ποιότητα του αέρα	29.707.631,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	086. Προστασία, αναστήλωση και βιώσιμη χρήση των περιοχών Natura 2000	4.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	089. Αποκατάσταση βιομηχανικών εγκαταστάσεων και μολυσμένων εκτάσεων	12.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	091. Ανάπτυξη και προώθηση του τουριστικού δυναμικού φυσικών περιοχών	4.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	093. Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων υπηρεσιών τουρισμού	5.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	094. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή στοιχείων δημόσιας πολιτιστικής κληρονομιάς	4.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	095. Ανάπτυξη και προβολή δημόσιων υπηρεσιών πολιτιστικής κληρονομιάς	8.000.000,00

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	096. Θεσμική ικανότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημόσιων υπηρεσιών ως προς την εφαρμογή του ΕΤΠΑ ή ενεργειών που στηρίζουν πρωτοβουλίες του ΕΚΤ για ανάπτυξη θεσμικής ικανότητας	4.000.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	102.347.878,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	58.338.291,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	17.399.139,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	26.610.448,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	46.707.631,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	55.640.247,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
<p>Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 06 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 06 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p>	

B. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 06 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 06 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 06 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.

Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 06, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 06, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 06.

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 06.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ07
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	7a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-M

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	7a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ολοκλήρωση έργων μεταφορικών υποδομών σχετικών με το ΔΕΔ-M
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η ολοκλήρωση της ανάπτυξης των «βασικών» αξόνων του εθνικού συστήματος μεταφορών • Η βελτίωση της εθνικής και διεθνούς προσπελασιμότητας της περιοχής • Η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών μετακίνησης προσώπων • Η βελτίωση της ασφάλειας στις μεταφορές • Η μείωση του μεταφορικού κόστους και του μεταφορικού χρόνου των προϊόντων.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		7a1 - Ολοκλήρωση έργων μεταφορικών υποδομών σχετικών με το ΔΕΔ-Μ						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1241	Ετήσια Κατανάλωση Ενέργειας από οχηματοχιλιόμετρα	ΚΤΠΠ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1.074,00	2013	860,00	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής/ ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-M
<p>Η σημασία των μεταφορικών υποδομών στην ανάπτυξη της Περιφέρειας είναι μεγάλη, καθώς τα δίκτυα αυτά αποτελούν προϋποθέσεις της ανάπτυξης, και η ανυπαρξία ή το χαμηλό τους επίπεδο θέτει σημαντικά εμπόδια στην κίνηση των ανθρώπων και των προϊόντων και αυξάνει κατά πολύ τα μεταφορικά κόστη.</p> <p>Μέσω της ολοκλήρωσης των δικτύων ΔΕΔ-M, η Π.Κ.Μ. θα αξιοποιήσει την κεντροβαρή της θέση στο χώρο της νοτιανατολικής Ευρώπης, θα συνδεθεί καλύτερα με τις χώρες της ΕΕ και θα ενισχύσει την εξωστρέφεια της Περιφερειακής Οικονομίας.</p> <p>Για τους λόγους αυτούς η Π.Κ.Μ. θα επιδιώξει την υλοποίηση του ΕΣ-7α1 «Ολοκλήρωση έργων μεταφορικών υποδομών σχετικών με το ΔΕΔ-M».</p> <p>Στο πλαίσιο του ΕΣ αυτού, και σε συμφωνία με την εθνική στρατηγική στον τομέα των μεταφορών, αναμένεται να συνεχιστούν και ολοκληρωθούν οι βασικές μεταφορικές υποδομές της Π.Κ.Μ. που εντάσσονται στα ΔΕΔ-M και στις υπερ-περιφερειακές υποδομές και διευκολύνουν την κινητικότητα από και προς την Π.Κ.Μ. Η αύξηση της κινητικότητας θα βοηθήσει στην αύξηση των τουριστικών ροών, αλλά και στην μείωση του μεταφορικού κόστους των διακινούμενων προϊόντων και ειδικά των εξαγωγών.</p> <p><u>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</u></p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ
<ul style="list-style-type: none"> • ολοκλήρωση οδικών συνδέσεων ΔΕΔ-Μ • αναβάθμιση σιδηροδρομικής σύνδεσης του λιμένα Θεσσαλονίκης με το οδικό δίκτυο, ώστε να ενισχυθεί η εμπορευματική κίνηση. <p><u>Ενδεικτικές ομάδες στόχου:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάτοικοι Περιφέρειας • Επισκέπτες Περιφέρειας. <p><u>Ενδεικτικοί τύποι Δικαιούχων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, Εποπτευόμενοι φορείς. <p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. 	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ
---------------------------------	--

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συνεισφορά της προτεινόμενης πράξης στην επίτευξη των στόχων της ευρωπαϊκής, εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής για την ανάπτυξη των ΔΕΔ και τις βιώσιμες μεταφορές • Η συνεισφορά της προτεινόμενης πράξης στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και στην χωρική συνοχή • Η συμβολή της προτεινόμενης πράξης στη βελτίωση της μεταφορικής ασφάλειας. <p>Σημειώνεται πως δεν είναι επιλέξιμες παρεμβάσεις συντήρησης του οδικού δικτύου.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO13	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,40	Δικαιούχοι / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		7a - Στήριξη ενός πολυτροπικού ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου μεταφορών μέσω επενδύσεων στο δίκτυο ΔΕΔ-M							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ		
CO13a	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών, εκ των οποίων: ΔΕΔ-M	χλμ.	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,40	Δικαιούχοι / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	7b
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-M, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	7b1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ολοκλήρωση ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου και σύνδεση αυτού με ΔΕΔ-M
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η ολοκλήρωση και βελτίωση των διασυνδέσεων του δικτύου της περιοχής με τους κεντρικούς άξονες μεταφορών • Η βελτίωση της μεταφορικής ασφάλειας • Η μείωση του χρόνου και του κόστους των μετακινήσεων • Η αξιοποίηση έξυπνων συστημάτων μεταφορών για τη διαχείριση της κυκλοφορίας και τη βελτίωση των μετακινήσεων

	• Η ενδυνάμωση της ενδοπεριφερειακής και διαπεριφερειακής χωρικής συνοχής.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		7b1 - Ολοκλήρωση ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου και σύνδεση αυτού με ΔΕΔ-Μ						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1242	Πληθυσμός της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας που εξυπηρετείται από τα αναβαθμισμένα δίκτυα	Φυσικά Πρόσωπα	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	773.600,00	2011	1.220.000,00	ΕΛΣΤΑΤ	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
<p>Τα Διευρωπαϊκά δίκτυα και οι μεγάλες υπερ-περιφερειακές υποδομές δεν μπορούν να αξιοποιηθούν πλήρως από την περιφερειακή οικονομία, αν δεν ολοκληρωθεί το ενδοπεριφερειακό μεταφορικό δίκτυο ώστε να ενισχυθεί η ενδο-περιφερειακή κινητικότητα και η ενδο-περιφερειακή χωρική και οικονομική συνοχή. Βασική επιδίωξη της Π.Κ.Μ. είναι η ολοκλήρωση του ενδο-περιφερειακού μεταφορικού δικτύου για την καλύτερη διάχυση των αναπτυξιακών προοπτικών σε όλη την Περιφέρεια. Η ενίσχυση των μεταφορών θα μπορέσει να δώσει μια ώθηση σε όλες τις περιοχές της Περιφέρειας για να αξιοποιήσουν τις ενδογενείς αναπτυξιακές τους δυνατότητες. Επίσης, η κατασκευή και ολοκλήρωση των συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ, η ολοκλήρωση της παράκαμψης περιοχών που μέχρι σήμερα τέμνονται από τα μεταφορικά δίκτυα ενισχύει την ασφάλεια των μετακινήσεων και επιφέρει αύξηση της κινητικότητας.</p> <p>Μέσω της υλοποίησης του ΕΣ-7β1 «Ολοκλήρωση ενδοπεριφερειακού οδικού δικτύου και σύνδεση αυτού με ΔΕΔ-Μ» αναμένονται θετικά αποτελέσματα όπως είναι η επέκταση και βελτίωση των περιφερειακών οδών, η διασύνδεσή τους με τα ΔΕΔ-Μ και τελικά η μείωση του χρόνου των μετακινήσεων, με παράλληλη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και αξιοποίηση των δυνατοτήτων που δίνουν τα έξυπνα συστήματα μεταφορών.</p> <p>Ο ειδικός στόχος 7β1, όπως και ο ειδικός στόχος 7α1, συνάδει με την εθνική στρατηγική στον τομέα των μεταφορών και ακολουθεί της προτεραιότητας που αυτή ορίζει.</p> <p>Διευκρινίζεται ότι, με βάση τους περιορισμούς που υπάρχουν στην επιλεξιμότητα για επενδύσεις στον τομέα μεταφορών, έργα τοπικής οδοποιίας δεν</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
<p>είναι επιλέξιμα προς συγχρηματοδότηση.</p> <p>Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν θα αφορούν ενδεικτικά στη:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση ή κατασκευή περιφερειακών συνδέσεων με τα ΔΕΔ-Μ • Βελτίωση ή επέκταση των ενδοπεριφερειακών μεταφορικών δικτύων. <p>Στο πλαίσιο του ΕΣ-7β1, θα υλοποιηθούν και σημαντικά οδικά έργα τα οποία είναι phasing καθώς η υλοποίησή τους ξεκίνησε στο ΕΣΠΑ 2007-2013 και θα συνεχιστεί στο νέο ΕΣΠΑ 2014-2020.</p> <p><u>Ενδεικτικές ομάδες στόχου:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Κάτοικοι Περιφέρειας • Επισκέπτες Περιφέρειας. <p><u>Ενδεικτικοί τύποι Δικαιούχων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, εποπτευόμενοι φορείς <p><u>Περιοχή στόχου:</u></p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
<ul style="list-style-type: none"> • Το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας. 	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. 	

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-M, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
<p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συνεισφορά της προτεινόμενης πράξης στην επίτευξη των στόχων της ευρωπαϊκής, εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής για την ανάπτυξη των ΔΕΔ και τις βιώσιμες μεταφορές • Η συνεισφορά της προτεινόμενης πράξης στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και στη χωρική συνοχή • Η συμβολή της προτεινόμενης πράξης στη βελτίωση της μεταφορικής ασφάλειας. • Η αξιοποίηση έξυπνων συστημάτων μεταφορών. <p>Σημειώνεται πως δεν είναι επιλέξιμες παρεμβάσεις συντήρησης του οδικού δικτύου.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-M, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-M, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων
---------------------------------	--

Επενδυτική προτεραιότητα	7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO13	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			35,00	Δικαιούχοι / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια
CO14	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος ανακατασκευασμ ή αναβαθμισμένων οδών	χλμ.	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			11,00	Δικαιούχοι / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	7e
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	7e1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση της διείσδυσης του φυσικού αερίου • Βελτίωση ενεργειακής απόδοσης των υποδομών δικτύων • Ενίσχυση της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		7e1 - Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1314	Ποσοστό του πληθυσμού που καλύπτεται από το δίκτυο του φυσικού αερίου	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	55,00	2013	65,00	ΔΕΠΑ	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
<p>Η επενδυτική προτεραιότητα 7e θα εξυπηρετήσει την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου διανομής φυσικού αερίου στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Η αγορά του φυσικού αερίου είναι σχετικά νέα και για τη διείσδυσή του σε περισσότερες περιοχές, απαιτούνται ενέργειες έτσι ώστε να επεκταθεί το υφιστάμενο δίκτυο.</p> <p>Οι εθνικές αναπτυξιακές προτεραιότητες, σύμφωνα και με τις κατευθύνσεις αναπτυξιακής στρατηγικής του αρμόδιου Υπουργείου, στον τομέα του φυσικού αερίου «συνδέονται με την ενίσχυση της ασφάλειας εφοδιασμού σε φυσικό αέριο και τη διείσδυσή του σε όλους τους τομείς κατανάλωσης. Η υλοποίηση επενδύσεων σε υποδομές και η συμμετοχή σε διασυνοριακά έργα ενίσχυσης και κατασκευής αγωγών φυσικού αερίου, θα μετατρέψουν την Ελλάδα σε ενεργειακό κόμβο, συμβάλλοντας στην ασφάλεια εφοδιασμού και ενισχύοντας την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και γενικότερα της εθνικής οικονομίας.». Όσον αφορά το σχεδιασμό σε περιφερειακό επίπεδο, έμφαση πρέπει να δοθεί στην κατασκευή νέων δικτύων διανομής φυσικού αερίου, προκειμένου να προωθηθεί η διείσδυση του φυσικού αερίου σε νέες περιοχές.</p> <p>Σε εναρμόνιση με το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ), οι σχεδιαζόμενες επενδύσεις σε φυσικό αέριο που θα πραγματοποιηθούν μέσω της επενδυτικής προτεραιότητας 7e θα οδηγήσουν στην αύξηση της ευελιξίας των δικτύων φυσικού αερίου για να υποστηρίξουν τις προκλήσεις της ζήτησης και της προσφοράς, μειώνοντας τη συνολική κλιματική και περιβαλλοντική επίπτωση σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση.</p> <p>Μέσω της υλοποίησης του ΕΣ-7e1 «Διείσδυση του φυσικού αερίου σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές», θα αναπτυχθούν κατά προτεραιότητα δίκτυα φυσικού αερίου μεσαίας και χαμηλής τάσης σε αστικές και βιομηχανικές περιοχές για την προμήθεια αερίου σε πελάτες που βρίσκονται εγγύτερα</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
<p>στο δίκτυο μεταφοράς αερίου και σε ήδη υπάρχοντα τμήματα του δικτύου διανομής.</p> <p>Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο του ΕΣ-7ε1 δεν αφορούν στο υπάρχον δίκτυο διανομής αερίου στην περιφερειακή μονάδα της Θεσσαλονίκης ούτε στα τμήματα του δικτύου διανομής αερίου της ΕΠΑ Κεντρικής Μακεδονίας που προορίζονται για τον εφοδιασμό των πελατών που βρίσκονται στους δήμους Βέροιας, Νάουσας και Έδεσσας και εξαρτώνται από την ολοκλήρωση του αγωγού Ιταλίας - Ελλάδα, ο οποίος αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 2015</p> <p>Ενδεικτικοί τύποι δράσεων:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη δικτύων φυσικού αερίου χαμηλής πίεσης • Ανάπτυξη δικτύων φυσικού αερίου μεσαίας πίεσης. <p>Ενδεικτικές Ομάδες Στόχου: Κάτοικοι αστικών κέντρων και επιχειρήσεις εγκατεστημένες σε βιομηχανικές περιοχές</p> <p>Ενδεικτικοί τύποι δικαιούχων: Εταιρίες Παροχής Αερίου (ΕΠΑ)</p> <p>Περιοχή στόχου: Αστικές και βιομηχανικές περιοχές Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συνεισφορά των παρεμβάσεων στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη • Η συνεισφορά στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στα σημεία κατανάλωσης • Η συνεισφορά στην ενίσχυση της ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού • Ο ωφελούμενος πληθυσμός.	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		7e - Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της ασφάλειας του εφοδιασμού μέσω της ανάπτυξης έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας και μέσω της ενσωμάτωσης σε αυτά της διανεμόμενης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
T1250	Νέο δίκτυο παροχής φυσικού αερίου	Χιλιόμετρα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			300,00	Δικαιούχοι / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

2.Α.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΛΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων

2.Α.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας	ΛΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
-----------------------	---

ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO13	O	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών	χλμ.	ΕΠΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1,4			36,40	Δικασύχοι, Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΠΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			98.988.629			358.914.022,00	Δικασύχοι, Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Στον Άξονα Προτεραιότητας 7 επιλέγεται ο δείκτης:

- «*Συνολικό μήκος νέων οδών*»,

που συνδέεται τόσο με την ολοκλήρωση τμήματος (ανισόπεδου κόμβου) αυτοκινητόδρομου ΔΕΔ-Μ όσο και με την υλοποίηση δευτερευουσών οδικών συνδέσεων με τους κόμβους ΔΕΔ-Μ, παρεμβάσεις στις οποίες κατανέμεται άνω του 74% του προϋπολογισμού του Άξονα (Κατηγορίες Παρέμβασης 028 και 030). Ο Άξονας Προτεραιότητας περιλαμβάνει -πέραν των νέων έργων που θα υλοποιηθούν- κυρίως έργα phasing που έχουν ξεκινήσει κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και παρουσιάζουν την απαραίτητη ωριμότητα.

Η υλοποίηση έργων οδοποιίας (συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών ανάθεσης) έχει μέση διάρκεια που ξεπερνάει κατά πολύ τα τέσσερα (4) έτη, από την ένταξη του έργου ως την ολοκλήρωση του φυσικού αντικείμενου. Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, οι ανάδοχοι αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, τα οποία εντείνονται από την έλλειψη χρηματοροής, λόγω της περιορισμένης δανειοδότησης από πλευράς τραπεζών τα τελευταία χρόνια.

Εάν στα παραπάνω συνυπολογιστούν διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες – επίσης προϊόντα της οικονομικής κρίσης στη χώρα - που διακόπτουν την ομαλή εξέλιξη της υλοποίησης των παρεμβάσεων, όπως πχ οι δικαστικές προσφυγές που αναστέλλουν τις εργασίες ή οι αιτήσεις θεραπείας στις οποίες

προσφεύγουν οι ανάδοχοι, γίνεται εύκολα κατανοητό πως οι καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων είναι συχνό φαινόμενο και καθιστούν δυσχερή την εκτίμηση του χρόνου ολοκλήρωσής τους, ως προς το φυσικό τους αντικείμενο.

Στο πλαίσιο αυτό, για τον κοινό δείκτη εκροών "CO13 Οδικό Δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών" που έχει επιλεγεί για το πλαίσιο επίδοσης, τίθεται ως ορόσημο για το 2018 η κατασκευή 1,4 χλμ νέου οδικού δικτύου από το σύνολο των 36,4 χλμ που θα υλοποιηθούν συνολικά. Το ορόσημο αυτό αντιστοιχεί σε έργο phasing το οποίο αφορά σε ΔΕΔ-Μ και η χρηματοδότησή που θα λάβει από την επενδυτική προτεραιότητα 7α για να συνεχίσει και ολοκληρωθεί αντιστοιχεί περίπου στο 12% του συνολικού π/υ του Άξονα Προτεραιότητας.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	007. Φυσικό αέριο	9.600.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	025. Σιδηρόδρομοι (ΔΕΔ-Μ συνολικό)	5.600.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	028. Αυτοκινητόδρομοι ΔΕΔ-Μ και κεντρικό οδικό δίκτυο (νέα κατασκευή)	35.200.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	029. Αυτοκινητόδρομοι ΔΕΔ-Μ και συνολικό οδικό δίκτυο (νέα κατασκευή)	54.960.000,00

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	030. Δευτερεύουσες οδικές συνδέσεις με το οδικό δίκτυο και τους κόμβους ΔΕΔ-Μ (νέα κατασκευή)	178.571.217,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	044. Έξυπνα συστήματα μεταφορών (συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής της διαχείρισης της ζήτησης, των συστημάτων διοδίων, συστημάτων παρακολούθησης, ελέγχου και πληροφοριών ΤΠ)	3.200.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	287.131.217,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	163.664.794,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	48.812.307,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	74.654.116,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	
-----------------------	--	---	--

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	287.131.217,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων		
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
<p>Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 07 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 07 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p> <p>Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα</p> <p>Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 07 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020,</p>	

ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 07 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 07 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.

Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνομosύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 07, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 07, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνομosυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 07.

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 07.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	AΞ08
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8iii
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	8iii1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αύξηση αριθμού νέων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων καινοτόμων επιχειρήσεων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η αύξηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της αυτοαπασχόλησης σε τομείς έντασης γνώσης και καινοτομίας • Η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας • Η αντιμετώπιση της ανεργίας και η αύξηση της συνολικής απασχόλησης • Η αύξηση των επενδύσεων

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων			0,00	Αριθμός	2014			200,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
11305	Αριθμός επιχειρήσεων που η λειτουργία τους συνεχίζεται 12 μήνες μετά τη λήξη της παρείμβασής	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				3.500,00	Αριθμός	2014			59,00	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)	1 έτος μετά την ολοκλήρωση των πράξεων

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Η κατάσταση της απασχόλησης στην ΠΚΜ έχει λάβει δραματικές διαστάσεις κατά τα έτη της ύφεσης. Η συνολική απασχόληση βρίσκεται σε πτωτική πορεία, με συνέπεια την αύξηση της ανεργίας. Σημειώνεται, ότι η ανεργία πλήττει σημαντικά νέες ομάδες, όπως είναι οι ελεύθεροι επαγγελματίες και οι	

Επενδυτική προτεραιότητα	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
<p>ιδιοκτήτες μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Από την άλλη, η πτώση των επενδύσεων συνεπάγεται περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης.</p> <p>Συνεπώς, στο πλαίσιο του ΕΣ 8iii1 Αύξηση αριθμού νέων, πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων καινοτόμων επιχειρήσεων, για την αναστροφή της πορείας αυτής απαιτούνται παρεμβάσεις για την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στους τομείς της αυτοαπασχόλησης και των μικρών επιχειρήσεων, με αξιοποίηση νέων, καινοτόμων ιδεών.</p> <p>Στη βάση αυτή, θα υλοποιηθούν, ενδεικτικά, δράσεις που αφορούν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στην ευαισθητοποίηση, ενθάρρυνση και παροχή συμβουλών ίδρυσης μικρών επιχειρήσεων, για την υλοποίηση καινοτόμων ιδεών • Σε προγράμματα εκπαίδευσης στην επιχειρηματικότητα (π.χ. οργάνωση και διοίκηση, εκπόνηση Businessplan, μάρκετινγκ, χρηματοδότηση, οικονομική επιχειρηματικότητα) • Στην παροχή prestart and coaching υποστήριξης νέων επιχειρηματιών • Στην παροχή κινήτρων για ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών <p>Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν μέσω της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα υποστηρίξουν τη στόχευση της περιφερειακής στρατηγικής RIS3 για την έξυπνη εξειδίκευση με γνώμονα τη διατήρηση και ενδυνάμωση του ανθρώπινου κεφαλαίου της Περιφέρειας που διαθέτει ή μπορεί να αναπτύξει καινοτομικά χαρακτηριστικά, στο πλαίσιο του στρατηγικού πυλώνα «Ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου στην κατεύθυνση της καινοτομίας – γνώσης βασισμένη στις ανάγκες της αγοράς».</p> <p><u>Ενδεικτικές Ομάδες-Στόχος:</u> άνεργοι, πρώην ελεύθεροι επαγγελματίες και ιδιοκτήτες ΜΜΕ, απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ και άλλων σχολών</p> <p><u>Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων:</u> επιμελητήρια, επαγγελματικές και επιστημονικές ενώσεις, ΟΤΑ, ΑΕΙ/ΤΕΙ, επαγγελματικές σχολές, ΜΚΟ</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
<u>Περιοχές Στόχου:</u> Το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
<ul style="list-style-type: none"> • Το ύψος της ανεργίας των νέων στην περιοχή αναφοράς της προτεινόμενης πράξης • Η συνάφεια και συμβολή της προτεινόμενης πράξης στη στόχευση της Περιφερειακής Στρατηγικής RIS3 • Το καινοτομικό περιεχόμενο της προτεινόμενης πράξης • Το εύρος του ωφελούμενου πληθυσμού • Η ενσωμάτωση της παρέμβασης σε Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Αστικής Ανάπτυξης. <p>Τέλος, προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται α) στο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και β) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		δiii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			650,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
11304	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			70,00	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	8v
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	8v1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ανάπτυξη νέων γνώσεων εξειδίκευσης και δεξιοτήτων σε τομείς υψηλού περιφερειακού ενδιαφέροντος
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> Προσαρμογή των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού στις επικρατούσες κοινωνικοοικονομικές συνθήκες της αγοράς Ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων που θα υποστηρίξουν την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις νέες αναπτυξιακές απαιτήσεις, Η βελτίωση της καινοτομικής και οργανωσιακής βάσης των ΜΜΕ και της ανταγωνιστικότητάς τους

	<ul style="list-style-type: none"> • Η αύξηση της συνολικής απασχόλησης
--	--

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων			0,00	Αριθμός	2014			225,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
11306	Αριθμός ΜΜΕ που εφάρμοσαν επιτυχώς τα έργα/παρεμβάσεις/επιχειρηματικά σχέδια	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				1.954,00	Αριθμός	2014			99,00	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
Η οικονομία της ΠΚΜ βρίσκεται σε φάση έντονης διαρθρωτικής προσαρμογής. Λόγω της κρίσης, ορισμένοι κλάδοι όπως του χονδρικού και λιανικούεμπορίου, των κατασκευών, της παραδοσιακής μεταποίησης, των καταναλωτικών και προσωπικών υπηρεσιών συρρικνώθηκαν δραστικά. Από την άλλη, η τεχνολογική εξέλιξη και η προσπάθεια για αλλαγή του παραγωγικού προτύπου της ΠΚΜ, με ενδυνάμωση και περαιτέρω ανάπτυξη των	

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>κλάδων πουπροτείνει η RIS3, καθιστά αναγκαία την προσαρμογή στα νέα διαρθρωτικά δεδομένα τόσο των επιχειρηματικών στρατηγικών όσο και των εργαζομένων.</p> <p>Βασική επιδίωξη της συγκεκριμένης προτεραιότητας αποτελεί η στήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζομένων έτσι ώστε να μεταβούν στα νέαδεδομένα της εποχής, μέσω παρεμβάσεων αναδιάρθρωσης επιχειρήσεων και ενίσχυσης δεξιοτήτων των εργαζομένων που θα συμβάλλουν στηνπροσαρμογή των επιχειρήσεων στην αλλαγή. Ειδικότερα, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων, θα υποστηρίξει τον αναπροσανατολισμό τωνεπιχειρήσεων προς νέες αγορές, τη βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας και της παραγωγής με επικέντρωση σε τομείς με αναπτυξιακή προοπτική καιυψηλή προστιθέμενη αξία.</p> <p>Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο του ΕΣ 8ν1«Ανάπτυξη νέων γνώσεων, εξειδίκευσης και δεξιοτήτων σε τομείς υψηλού περιφερειακού ενδιαφέροντος», για τις αναγκαίες προσαρμογές στο εξωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων προωθούνται δράσεις όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η παροχή συμβουλών σε ΜΜΕ από ομάδες ειδικών συμβούλων επιχειρήσεων σε θέματα όπως διαχείριση καινοτομίας και τεχνολογίας,διεθνοποίησης, συνεργασίας και δικτύωσης, χρηματοδότησης, μάρκετινγκ, κ.α. • Η (δια βίου) κατάρτιση και εκπαίδευση των εργαζομένων των ΜΜΕ στις νέες τεχνολογίες και στις ΤΠΕ • Πιστοποίηση γνώσεων, δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων εργαζομένων βάσει αναγνωρισμένων προτύπων • Η ενημέρωση/εκπαίδευση των επιχειρηματιών για τις αναγκαίες διορθωτικές και τεχνολογικές προσαρμογές <p>Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν μέσω της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας θα υποστηρίξουν τη στόχευση της περιφερειακής στρατηγικής RIS3για την έξυπνη εξειδίκευση με γνώμονα τη διατήρηση και ενδυνάμωση του ανθρώπινου κεφαλαίου της Περιφέρειας που διαθέτει ή μπορεί να αναπτύξει καινοτομικά χαρακτηριστικά, στο πλαίσιο του στρατηγικού πυλώνα «Ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου στην κατεύθυνση της καινοτομίας – γνώσης βασισμένη στις ανάγκες της αγοράς».</p> <p><u>Ενδεικτικές Ομάδες-Στόχος:</u> Εργαζόμενοι, επιχειρηματίες, υποψήφιοι επιχειρηματίες, εργαζόμενοι σε ερευνητικά/εκπαιδευτικά ιδρύματα</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p><u>Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων:</u> επιχειρήσεις, ενώσεις επιχειρήσεων, ερευνητικές/εκπαιδευτικές μονάδες στο σύνολο της ΠΚΜ, Φορείς Δημόσιας & Τοπικής Αυτοδιοίκησης</p> <p><u>Περιοχές Στόχου:</u> το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. 	

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο συνδυασμός δράσεων εκπαίδευσης/κατάρτισης με δράσεις πιστοποίησης γνώσεων • Η συνάφεια και συμβολή της προτεινόμενης πράξης στη στόχευση της Περιφερειακής Στρατηγικής RIS3 • Το καινοτομικό περιεχόμενο της προτεινόμενης πράξης • Το εύρος του ωφελούμενου πληθυσμού • Η ενσωμάτωση της παρέμβασης σε Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Αστικής Ανάπτυξης. <p>Τέλος, προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται α) στο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και β) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
ΕΕ αριθ. 1303/2013	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO05	απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			750,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		8ν - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	αυτοαπασχολουμένων							Σύστημα (ΟΠΣ)	
CO23	αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			110,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
<p>Στο πλαίσιο των επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΕΚΤ και κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΠΕΠ, θα ενεργοποιηθούν δράσεις που προωθούν την κοινωνική καινοτομία, καθώς η κοινωνική καινοτομία μπορεί να λειτουργήσει ως μια νέα μέθοδος προσέγγισης των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων, η οποία προσανατολίζεται στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και των οικονομικών ευκαιριών, ενώ βρίσκει πεδία εφαρμογής στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής προστασίας και της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.</p> <p>Οι δράσεις του ΕΚΤ που θα υλοποιηθούν στον ΑΠ 8, θα συνεισφέρουν στην επίτευξη και των Θεματικών Στόχων 1,2,3 οι οποίοι, μεταξύ άλλων, εξυπηρετούν την Περιφερειακή Στρατηγική RIS3.</p>	

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας			ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση	
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ			
CO23	O	αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσάιων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταρυστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)	Αριθμός		EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			22			110,00	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)	
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)		EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			3.877.205			12.243.175,00	Τελικοί δικαιούχοι	
11304	O	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Αριθμός		EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			14			70,00	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Στον Άξονα Προτεραιότητας 8 επιλέγονται:

- ο δείκτης που αφορά στον αριθμό υποστηριζόμενων σχεδίων για δημιουργία νέων επιχειρήσεων
- ο κοινός δείκτης που αφορά στον αριθμό υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας)

Για την αναστροφή της πτώσης των επενδύσεων, απαιτούνται παρεμβάσεις για την τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στους τομείς της αυτοαπασχόλησης και των μικρών επιχειρήσεων, με αξιοποίηση νέων, καινοτόμων ιδεών. Οι δείκτες που έχουν επιλεγεί συνδέονται με αυτή ακριβώς την προσπάθεια.

Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας που επιδιώκεται μέσω του συγκεκριμένου Άξονα Προτεραιότητας συνδέεται άμεσα με τη στόχευση της περιφερειακής στρατηγικής RIS3 για την έξυπνη εξειδίκευση με γνώμονα τη διατήρηση και ενδυνάμωση του ανθρώπινου κεφαλαίου της Περιφέρειας που διαθέτει ή μπορεί να αναπτύξει καινοτομικά χαρακτηριστικά, στο πλαίσιο του στρατηγικού πυλώνα «Ενδυνάμωση ανθρώπινου κεφαλαίου στην κατεύθυνση της καινοτομίας – γνώσης βασισμένη στις ανάγκες της αγοράς».

Τα έργα που θα υλοποιηθούν αφενός βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην υιοθέτηση και αφομοίωση της περιφερειακής στρατηγικής RIS3 και αφετέρου δύνανται να περιλαμβάνουν τόσο στοιχεία εκπαίδευσης/κατάρτισης όσο και ανάπτυξης καινοτόμων επιχειρηματικών ιδεών.

Υπολογίζεται ότι μέχρι το τέλος του 2018, το 20% του συνολικού στόχου εκροών θα έχει επιτευχθεί, δηλαδή θα έχει ξεκινήσει η υποστήριξη είκοσι δύο (22) πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και τουλάχιστον δεκατέσσερα (14) σχέδια για δημιουργία επιχειρήσεων θα έχουν υποστηριχθεί.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	104. Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των καινοτομικών πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων	6.497.270,40
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	106. Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές	3.297.269,60

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	9.794.540,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	5.582.888,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	1.665.072,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	2.546.580,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	5.845.315,80
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	3.949.224,20

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ	6.497.270,40
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	04. Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	3.297.269,60

2.A.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 08 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:	
Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης	
Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 08 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.	
Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα	
Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 08 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 08 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 08 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.	
Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι	
Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 08, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 08, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 08.	

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 08.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ09Α
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και διευκόλυνση της πρόσβασης σ' αυτές ευπαθών κοινωνικών ομάδων
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η βελτίωση και επέκταση των υποδομών και δομών υγείας, με έμφαση στην αναβάθμιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας και σε νέες ειδικές δομές υπηρεσιών υγείας • Η ενίσχυση των υποδομών πρόνοιας για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού • Η μείωση των ανισοτήτων στην κατανομή των δομών και υποδομών υγείας • Η αναβάθμιση της υγείας του πληθυσμού και της ποιότητας ζωής

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		9a1 - Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και διευκόλυνση της πρόσβασης σ' αυτές ευπαθών κοινωνικών ομάδων						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1350	Δυναμικότητα που προκύπτει από βελτιωμένες υποδομές υγείας	Κλίνες	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	6.791,00	2014	6.901,00	Υπουργείο Υγείας / 4η Υγειονομική Περιφέρεια	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
<p>Η ΠΚΜ διαθέτει ένα εκτεταμένο σύστημα υγείας. Υπάρχουν, όμως, ανάγκες για επέκταση και εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων υγείας, έως ένα βαθμό και για την ολοκλήρωση των έργων που έχουν δρομολογηθεί κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Επίσης, παρατηρούνται ανάγκες την απόκτηση σύγχρονου εξοπλισμού σε υφιστάμενες μονάδες. Πέραν τούτου υπάρχουν ανάγκες για τη δημιουργία νέων υποδομών για ειδικές κατηγορίες ασθενών, αλλά και για την ανάπτυξη υποδομών υγείας σε ειδικές περιοχές του υπαίθρου χώρου με περιορισμένη προσφορά. Για τους λόγους αυτούς υιοθετήθηκε ο ΕΣ 9α1 : "Βελτίωση υποδομών και υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υποδομών σε αστικές και μειονεκτικές περιοχές και διευκόλυνση της πρόσβασης σ' αυτές ευπαθών κοινωνικών ομάδων". Μέσω των δράσεων του στόχου αναμένεται η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών καθώς και η πιο ισορροπημένη κατανομή τους.</p> <p>Δυνητικά θα χρηματοδοτηθούν οι παρακάτω ενδεικτικές δράσεις στο πλαίσιο των διαθέσιμων πόρων στον εν λόγω Άξονα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επέκταση και αναβάθμιση υφιστάμενων δομών και υποδομών υγείας • Ανάπτυξη Κέντρων Ψυχικής Υγείας και μετανοσοκομειακών ξενώνων για τους ψυχικά ασθενείς • Υποδομές στέγασης και εκπαίδευσης, χώροι υγιεινής, one stop shops / Κέντρα Κοινότητας με διευρυμένες υπηρεσίες και κινητές μονάδες για ευπαθείς ομάδες (ρομά, κ.λπ.) • Κέντρα φιλοξενίας (π.χ. για αστέγους, ασυνόδευτους ανηλίκους, γυναίκες θύματα βίας κ.α.) • Ανοικτές Δομές Φιλοξενίας για μετανάστες και αιτούντες Άσυλο	

Επενδυτική προτεραιότητα	9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
<ul style="list-style-type: none"> • Διαμόρφωση κτιρίων για τη στέγαση των Κέντρων Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ) • Επέκταση και αναβάθμιση κοινωνικών υποδομών (Οικοτροφεία, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ΑΜΕΑ, Ξενώνες και οικοτροφεία παιδιών ή εφήβων ΑΜΕΑ). <p>Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 9α1, θα υλοποιηθούν σημαντικά έργα phasing, των οποίων η υλοποίηση ξεκίνησε στο ΕΣΠΑ 2007-2013 και θα συνεχιστεί στην προγραμματική περίοδο 2014-2020.</p> <p><u>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου:</u></p> <p>Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, ρομά, μετανάστες κ.α.</p> <p><u>Ενδεικτικοί Τύποι Δικαιούχων:</u></p> <p>ΟΤΑ, ΔΥΠΕ, Υπουργεία και εποπτευόμενοι φορείς.</p> <p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <p>Το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η συμβολή των σχεδίων στη βελτίωση και επέκταση των υποδομών υγείας • Η συμβολή των σχεδίων στη μείωση των ανισοτήτων πρόσβασης • Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός. <p>Νέες υποδομές και εξοπλισμός θα επιλέγονται μετά από αιτιολόγηση στη βάση της χαρτογράφησης των υφισταμένων υποδομών και των αναγκών της περιφέρειας και θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την ασκούμενη πολιτική στον αντίστοιχο τομέα. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας
χωροθέτηση της υποδομής (προσβασιμότητα, εξυπηρετούμενος πληθυσμός, δυνατότητα επέκτασης) στη σχέση κόστους- ωφέλους και στην εξασφάλιση του απαραίτητου προσωπικού για την λειτουργία της.	
Σε περίπτωση που το ΕΤΠΑ χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή ή ανακαίνιση ανοικτών κέντρων μεταναστών (κλειστά κέντρα δεν είναι επιλέξιμα), μέτρα διαχείρισης και ελέγχου θα προβλεφτούν, ώστε να εξασφαλίζεται ότι το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί ανοικτά κέντρα, τα οποία πρέπει να παραμείνουν ανοικτά	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9a - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9α - Επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας, προωθώντας την κοινωνική ένταξη μέσω βελτίωσης της πρόσβασης σε υπηρεσίες κοινωνικού, πολιτιστικού χαρακτήρα και υπηρεσίες αναψυχής και τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO36	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			1.200.000,00	ΕΛΣΤΑΤ Τελικοί Δικαιούχοι /	Ετήσια

2.Α.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9c
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις

2.Α.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9γ1
--	-----

Τίτλος του ειδικού στόχου	Προώθηση επενδύσεων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων και των επενδύσεων στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας • Η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε περισσότερους κλάδους και η διεύρυνση του φάσματος των παρεχόμενων υπηρεσιών • Η αύξηση της απασχόλησης στις κοινωνικές επιχειρήσεις • Η βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και της ποιότητας ζωής

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		9γ1 - Προώθηση επενδύσεων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1370	Άτομα που βρίσκουν απασχόληση σε νέες επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας	Φυσικά πρόσωπα	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	420,00	2014	595,00	ΕΥΚΕΚΟ, Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
<p>Οι κοινωνικές επιχειρήσεις, κινούμενες στον τρίτο τομέα της οικονομίας, δύνανται να προσφέρουν σημαντικές υπηρεσίες σε μία σειρά από τομείς όπως η κοινωνική πρόνοια, το περιβάλλον, η υγεία, η εκπαίδευση, ο πολιτισμός, ο αθλητισμός, η παραγωγή παραδοσιακών και άλλων προϊόντων (π.χ. γυναικείοι συνεταιρισμοί) κ.α. Λόγω της παρατεταμένης οικονομικής κρίσης έχουν δημιουργηθεί σημαντικά κενά στην προσφορά υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης, τα οποία μπορούν να καλύψουν οι εν λόγω επιχειρήσεις. Επίσης, μείωση της ανεργίας μπορεί να επέλθει από τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων από ανέργους. Συνεπώς, υπάρχει ανάγκη για υποστήριξη της ίδρυσης, της οργάνωσης και της λειτουργίας των κοινωνικών επιχειρήσεων, δεδομένου ότι αντιμετωπίζουν αφενός σημαντικά προβλήματα χρηματοδότησης, αφετέρου παρουσιάζουν ελλείμματα γνώσεων και εμπειρίας στη διοικητική οργάνωση και την επιχειρησιακή τους αποτελεσματικότητα.</p> <p>Μέσω της υλοποίησης του ΕΣ 9γ1 «Προώθηση επενδύσεων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας» αναμένεται η αύξηση της απασχόλησης και η αύξηση του αριθμού των κοινωνικών επιχειρήσεων στην Περιφέρεια.</p> <p>Οι δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 9c που χρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ θα υλοποιηθούν σε συντονισμό με τις δράσεις της επενδυτικής προτεραιότητας 9n που χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ.</p> <p><u>Ενδεικτικές δράσεις:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων	

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
<ul style="list-style-type: none"> Ενίσχυση των επενδύσεων των επιχειρήσεων της κοινωνικής οικονομίας για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. <p><u>Ενδεικτικές Ομάδες-στόχος:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Άτομα ευπαθών κοινωνικών ομάδων (όπως ενδεικτικά άνεργοι, πολύτεκνοι, άτομα με αναπηρία, μονογονεϊκές οικογένειες) <p><u>Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Κοινωνικές επιχειρήσεις Κοιν.Σ.Επ., Αναπτυξιακές Εταιρείες, Κοινωνικοοικονομικοί Εταίροι, ΜΚΟ, Σύλλογοι. <p><u>Περιοχή στόχου:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Το σύνολο της Περιφέρειας. 	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).	

Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:

- Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης
- Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ
- Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη
- Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους
- Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται)
- Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται
- Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ
- Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π.

Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:

- Το εύρος της κοινωνικής υποστήριξης που προβλέπεται να παρέχει η κοινωνική επιχείρηση
- Η μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων για επενδύσεις μέσω των σχεδίων
- Η συμβολή των σχεδίων στην αύξηση της απασχόλησης

Επιπλέον, στις προσκλήσεις που θα εκδίδονται στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας δύνανται να περιέχονται και κριτήρια συντονισμού των προτεινόμενων πράξεων με αντίστοιχες προτάσεις / πράξεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 9ν «Προαγωγή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ένταξης σε κοινωνικές επιχειρήσεις καθώς και την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της οικονομίας της αλληλεγγύης προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση», ώστε οι παρεμβάσεις να προσλαμβάνουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και την αποτελεσματικότητα

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
<p>Τέλος, προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται α) στο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και β) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και γ) στην Περιφερειακή Στρατηγική RIS3 για την έξυπνη εξειδίκευση.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013.</p>	

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9c - Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO01	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			11,00	Δικαιούχοι / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια
CO05	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός νέων επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	Επιχειρήσεις	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			6,00	Δικαιούχοι / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια
CO08	Παραγωγικές επενδύσεις: Αύξηση της απασχόλησης στις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση	Ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			40,00	Δικαιούχοι / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ											
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO36	O	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			140.600,00			1.200.000,00	ΕΛΣΤΑΤ / Τελικοί Δικαιούχοι	
T1390	F	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			8.429.730			30.564.604,00	Τελικοί δικαιούχοι Στοιχεία ΟΠΣ	-

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Στον Άξονα Προτεραιότητας 9Α ο δείκτης της Επενδυτικής Προτεραιότητας 9α που αναφέρεται στις βελτιωμένες υπηρεσίες δημόσιας υγείας αφορά στο 78,5% του προϋπολογισμού του Άξονα (Κατηγορία Παρέμβασης 053).

Τα έργα που αφορούν τις υποδομές δημόσιας υγείας είναι ιδιαίτερα χρονοβόρα στις διαδικασίες και στην υλοποίησή τους και ως εκ τούτου δεν θεωρείται πιθανό να έχουν ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2018. Έτσι, επιλέγεται ως Βασικό Στάδιο Υλοποίησης οι συμβάσεις που θα έχουν υπογραφεί για δύο έργα αναβάθμισης/επέκτασης υποδομών υγείας, τα οποία αντιστοιχούν σε έργα phasing του ΕΠ Μακεδονίας-Θράκης 2007-2013.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	053. Υποδομές στον τομέα της υγείας	19.200.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	055. Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη	4.800.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	073. Στήριξη κοινωνικών επιχειρήσεων (MME)	451.683,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	24.451.683,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	13.937.459,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	4.156.786,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	6.357.438,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	2.721.455,80
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	21.730.227,20

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ
Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 09Α αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:	
Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης	
Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 09Α του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.	
Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα	
Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 09Α του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 09Α και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 09Α και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.	
Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι	
Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 09Α, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 09Α, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 09Α.	

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 09Α.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ09Β
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9i
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9i1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η βελτίωση των συνθηκών ένταξης ευπαθών ατόμων στην αγορά εργασίας • Η αύξηση της απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας • Η μείωση του αριθμού των ατόμων σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού • Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και της κοινωνικής συνοχής

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
CR03	συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός	άνεργοι, συμπεριλαμβανομένου ν των μακροχρόνια ανέργων			0,00	Αριθμός	2016	187,00	150,00	337,00	OIE, microdata	Ετήσια
10502	Συμμετέχοντες που αποδίδονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε ανανέωση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός		15,00	1.785,00	1.800,00	Αριθμός	2016	100,00	9.900,00	10.000,00	OIE, microdata	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
--------------------------	---

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>Η ένταξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων, οι οποίες έχουν διευρυνθεί σημαντικά μετά την έναρξη της οικονομικής κρίσης, δύναται να αντιμετωπιστεί μέσα από μια ενεργό κοινωνική πολιτική ενσωμάτωσης στον οικονομικό και εργασιακό βίο. Μέσω του ΕΣ 9i1 Ενίσχυση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες πληθυσμού που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό αναμένεται η αύξηση των ατόμων που θα ενταχθούν στην αγορά εργασίας και στην κοινωνική διεργασία.</p> <p>Με βάση τα αξιολογικά ευρήματα σχετικής έρευνας πεδίου που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της on-going αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013 και τα διδάγματα της περιόδου 2007-2013, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα περαιτέρω ενίσχυσης των γυναικών μέσω ολοκληρωμένων και στοχευμένων δράσεων που θα αποσκοπούν στην αύξηση της απασχόλησης και στην εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας γυναικών που βαρύνονται με ευθύνες φροντίδας εξαρτημένων μελών. Επιπλέον, προέκυψαν συμπεράσματα αναφορικά με τη βελτίωση στο σχεδιασμό των επόμενων σχετικών δράσεων. Για τις δράσεις Εναρμόνισης και Οικογενειακής Ζωής θα διατεθούν κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 450 εκ. ευρώ ΚΣ (580 εκ. ευρώ ΔΔ), , εκ των οποίων 254 εκ. ευρώ ΚΚ (329,1 εκ. ευρώ ΔΔ) από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Τα Π.Ε.Π. θα εστιάσουν σε άτομα που αποδεδειγμένα από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και κυρίως γυναίκες κάτω του ορίου της φτώχειας (άνεργες ή εργαζόμενες), ενώ το Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση" θα εστιάσει την ενίσχυση του κυρίως σε γυναίκες με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα άνω του ορίου της φτώχειας, είτε εργαζόμενες με επισφαλή θέση εργασίας, είτε άνεργες.</p> <p>«Για την δράση της «Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», εντός του Α' εξαμήνου του 2018 θα επικαιροποιηθεί η συμφωνία μεταξύ Ελληνικών Αρχών και Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με το πλάνο απομείωσης της κοινοτικής συνδρομής».</p> <p>Ενδεικτικές δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκληρωμένες δράσεις / παρεμβάσεις για ευπαθείς ομάδες οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν πλέγμα δράσεων (συμβουλευτική, mentoring, επαγγελματικός προσανατολισμός, απασχόληση, κατάρτιση, ευαισθητοποίηση, δημοσιότητα κλπ) • Δράσεις προώθησης στην απασχόληση (τύπου NEE, ΝΘΕ) για ευπαθείς ομάδες • Στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης συνδεδεμένα με πρακτική άσκηση για ευπαθείς ομάδες σε κλάδους αιχμής της οικονομίας της Περιφέρειας/ τοπικής οικονομίας, τα οποία οδηγούν σε πιστοποίηση • Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών (παιδικοί / βρεφικοί / βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΔΑΠ, κλπ) για άτομα που έχουν την ευθύνη 	

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στοχευμένα μέτρα ενίσχυσης της διαχειριστικής ικανότητας και της ενθάρρυνσης της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών <p>Σημείωση: ο δείκτης αποτελέσματος με κωδικό 10502 έχει την ονομασία «Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους»</p> <p>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου: Όλες οι ευπαθείς ομάδες που βιώνουν τον κοινωνικό αποκλεισμό και διαχωρισμό, όπως μακροχρόνια και νέοι άνεργοι, ρομά, μετανάστες, ΑμεΑ, πρώην εξαρτημένα άτομα, αποφυλακισμένοι, άτομα που πλήττονται από τη φτώχεια, παιδιά, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης</p> <p>Ενδεικτικές Ομάδες δικαιούχων: ΟΤΑ, Υπουργεία και εποπτευόμενοι φορείς, ΓΓΙΦ, ΚΕΚ, Κοινωνικές επιχειρήσεις, ΜΚΟ, ειδικοί οργανισμοί κοινωνικής πρόνοιας</p> <p>Περιοχή στόχου: Το σύνολο της ΠΚΜ</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το εύρος του ωφελούμενου πληθυσμού • Οι ανάγκες των ομάδων-στόχου στις οποίες απευθύνεται η προτεινόμενη πράξη • Η συμβολή των σχεδίων στην αύξηση της απασχόλησης ατόμων ευπαθών ομάδων. <p>Τέλος, προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται α) στο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και β) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης
κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και γ) στην Περιφερειακή Στρατηγική RIS3 για την έξυπνη εξειδίκευση.	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9i - Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση των δυνατοτήτων απασχόλησης					
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή	Συχνότητα

				περίπτωση)	A	Γ	Σ	στοιχείων	υποβολής εκθέσεων
CO01	άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	400,00	350,00	750,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	500,00	39.500,00	40.000,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9ii
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9iil
Τίτλος του ειδικού στόχου	Βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην τοπική κοινωνική ζωή
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η αναβάθμιση του επιπέδου εκπαίδευσης και η βελτίωση των δεξιοτήτων ατόμων από περιθωριοποιημένες ομάδες • Η βελτίωση της απασχολησιμότητας ατόμων από περιθωριοποιημένες ομάδες και η προώθηση της ένταξης αυτών στην αγορά εργασίας

	<ul style="list-style-type: none"> • Η ενίσχυση των δομών κοινωνικής αρωγής σε άτομα από περιθωριοποιημένες ομάδες και η βελτίωση της κοινωνικής συνοχής • Η μεγαλύτερη συμμετοχή των περιθωριοποιημένων ομάδων στον κοινωνικό βίο και στις τοπικές υποθέσεις
--	---

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				0,00	Αριθμός				2,00	Έρευνα	Ολοκλήρωση μελέτης αξιολόγησης
11104	Μεταναστευτικές συμμετέχουσες αλλοδαπής προέλευσης, μετανάστες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά) που δραστηριοποιούνται σε ανάλυση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαιδευτική/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				240,00	Αριθμός	2014			30,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
Η ένταξη των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στη οικονομική και κοινωνική δύναται να επιτευχθεί μόνον μέσα μία ολοκληρωμένη πολιτική, η οποία	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
<p>θα αξιολογεί παρεμβάσεις εκπαίδευσης και κατάρτισης, εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας, θα προωθεί την απασχόληση καθώς και της συμμετοχή στις τοπικές υποθέσεις των εν λόγω κοινοτήτων.</p> <p>Μέσω των παρεμβάσεων του ΕΣ 9ii1: Βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και στην τοπική κοινωνική ζωή αναμένεται αύξηση της συμμετοχής του πληθυσμού των ομάδων αυτών στην κοινωνικοοικονομική ζωή. Στόχος είναι, όπου είναι εφικτό, να σχεδιαστούν ολοκληρωμένες παρεμβάσεις χωρικά προσδιορισμένες οι οποίες να περιλαμβάνουν μείγμα δράσεων σε ένα ευρύ φάσμα της κοινωνικής ζωής των ομάδων-στόχου.</p> <p>Ενδεικτικές δράσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργία κέντρων υποδοχής αστεγών με πρόβλεψη κινητών μονάδων • Λειτουργία χώρων Υγιεινής (Δημόσια λουτρά, κοινόχρηστοι χώροι πλυντηρίων). • Προγράμματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας και σε ενήλικες μετανάστες και ρομά εκτός δομών εκπαίδευσης • Προγράμματα κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για την ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση • Παροχή συμβουλών και υποστήριξης για τον επαγγελματικό προσανατολισμό και την εύρεση εργασίας, την αυτοαπασχόληση ή την ίδρυση επιχειρήσεων • Δημιουργία και Ανάπτυξη Δικτύων και Κοινωνικών Συμμαχιών για την Ευαισθητοποίηση και Ενημέρωση σε θέματα κοινωνικής ένταξης των περιθωριοποιημένων ομάδων • Προγράμματα για την κινητοποίηση και ενεργό συμμετοχή των ΡΟΜΑ και των μεταναστών στις διαδικασίες Τοπικής Διακυβέρνησης • Προγράμματα Ενημέρωσης, Ευαισθητοποίησης - Διασφάλιση της συμμετοχής των Ρομά στην εφαρμογή του Περιφερειακού Σχεδίου Δράσης. <p>Σημείωση: ο δείκτης αποτελέσματος με κωδικό 11104 έχει την ονομασία ««Μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ) που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους»	
Ενδεικτικές Ομάδες-στόχος: Ρομά, μετανάστες, λοιπές περιθωριοποιημένες κοινότητες, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης	
Ενδεικτικοί Τύποι Δικαιούχων: ΟΤΑ, ΓΠΦ, δημόσιοι φορείς, κοινωνικές επιχειρήσεις, ΜΚΟ, οργανισμοί πρόνοιας	
Περιοχή στόχου: Το σύνολο της Περιφέρειας	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).	
Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:	
<ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ 	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
<ul style="list-style-type: none"> • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ο ολοκληρωμένος και βιώσιμος χαρακτήρας της παρέμβασης • Η συμβολή του σχεδίου στην υλοποίηση του Περιφερειακού Στρατηγικού Σχεδίου Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας • Η συμβολή του σχεδίου στην υλοποίηση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονία • Το εύρος του ωφελούμενου πληθυσμού. <p>Το ΕΚΤ μπορεί να συγχρηματοδοτήσει μόνο συγκεκριμένες υπηρεσίες, που σχετίζονται με απασχόληση και κοινωνική ένταξη</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO15	μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ)	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			200,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
								Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πληροφοριακό Σύστημα ΓΤ Ισότητας των Φύλων	
05503	Αριθμός ωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2.000,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πληροφοριακό Σύστημα ΓΤ Ισότητας των Φύλων	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9iii
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9iii1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η δημιουργία συνθηκών που θα περιορίζουν τα εμπόδια και θα προσφέρουν ίσες ευκαιρίες στους πολίτες • Η καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων για οποιοδήποτε λόγο • Η ίση μεταχείριση στο χώρο της εργασίας και στις κοινωνικές υποθέσεις • Η βελτίωση των συνθηκών απασχόλησης ατόμων με αντικειμενικές δυσκολίες, μέσω της διεύρυνσης των υποδομών φροντίδας ανήμπορων ατόμων και παιδιών • Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και της κοινωνικής συνοχής

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διευρυμένες υπηρεσίες	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				0,00	Αριθμός	2015			19,00	Έρευνα	Ολοκλήρωση μελέτης αξιολόγησης
10502	Συμμετέχοντες που αποδίδονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός		9,00	66,00	75,00	Αριθμός	2016	20,00	235,00	255,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
11102	Συμμετέχοντες με αναπηρία που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση που αποκτούν εξειδίκευση που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				0,00	Αριθμός	2015			30,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
11509	Ποσοστό σχολείων που παρέχουν υπηρεσίες εκπαιδευτικής στήριξης σε μαθητές ΑμεΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό				3,60	Λόγος (%)	2016			14,60	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Παιδείας	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
<p>Η καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων αποτελεί βασική αρχή του Ε.Π. Λόγω της κρίσης και της μετανάστευσης έχει διευρυνθεί ο αριθμός των ομάδων/ατόμων που είναι θύματα διακρίσεων. Για την αντιμετώπιση του φαινομένου υιοθετείται ο ΕΣ 9iii1: Περιορισμός των διακρίσεων που υφίστανται οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην καθημερινή τους διαβίωση.</p> <p>Απώτερος σκοπός της παρέμβασης είναι η μείωση των ατόμων που υφίστανται διακρίσεις και η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.</p> <p>Με βάση τα αξιολογικά ευρήματα σχετικής έρευνας πεδίου που διενεργήθηκε στο πλαίσιο της on-going αξιολόγησης του ΕΠΑΝΑΔ 2007-2013 και τα διδάγματα της περιόδου 2007-2013, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα περαιτέρω ενίσχυσης των γυναικών μέσω ολοκληρωμένων και στοχευμένων δράσεων που θα αποσκοπούν στην αύξηση της απασχόλησης και στην εξέλιξη της επαγγελματικής σταδιοδρομίας γυναικών που βαρύνονται με ευθύνες φροντίδας εξαρτημένων μελών. Επιπλέον, προέκυψαν συμπεράσματα αναφορικά με τη βελτίωση στο σχεδιασμό των επόμενων σχετικών δράσεων. Για τις δράσεις Εναρμόνισης και Οικογενειακής Ζωής θα διατεθούν κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 450 εκ. ευρώ ΚΣ (580 εκ. ευρώ ΔΔ), εκ των οποίων 254,1 εκ. ευρώ ΚΣ (329,1 εκ. ευρώ ΔΔ) από τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα. Τα Π.Ε.Π. θα εστιάσουν σε άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και κυρίως γυναίκες κάτω του ορίου της φτώχειας (άνεργες ή εργαζόμενες), ενώ το Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση" θα εστιάσει την ενίσχυση του κυρίως σε γυναίκες με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα άνω του ορίου της φτώχειας, είτε εργαζόμενες με επισφαλή θέση εργασίας, είτε άνεργες.</p> <p>Για την δράση της «Εναρμόνισης Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», εντός του Α' εξαμήνου του 2018 θα επικαιροποιηθεί η συμφωνία μεταξύ Ελληνικών Αρχών και Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με το πλάνο απομείωσης της κοινοτικής συνδρομής.</p>	

Οι ενδεικτικές δράσεις αφορούν σε:

- Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά και εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αναπηρίες
- Βρεφονηπιακούς Σταθμούς Ολοκληρωμένης Φροντίδας
- Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Κέντρα Δημέρευσης ατόμων με αναπηρία
- Συμβουλευτικά κέντρα και ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών
- Ενέργειες ευαισθητοποίησης τοπικής κοινωνίας και φορέων
- Κέντρα Ένταξης Μεταναστών (ΚΕΜ)
- Στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης ΑμεΑ
- Ξενώνες και οικοτροφεία παιδιών ή εφήβων ΑμεΑ
- Προώθηση των δικαιωμάτων των ΑμεΑ και υποστήριξή τους με στόχο την προώθησή τους στην απασχόληση
- Συμβουλευτική υποστήριξη, κατάρτιση και υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης πρώην φυλακισμένων
- Αναμόρφωση του συστήματος των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) για την αξιολόγηση της αναπηρίας

Σημείωση: ο δείκτης αποτελέσματος με κωδικό 10502 έχει την ονομασία «Συμμετέχοντες που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτημένων ατόμων και που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, ή που διατηρούν τη θέση εργασίας τους, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους».

Ενδεικτικές Ομάδες-στόχος: Μετανάστες, Ρομά, ΑμεΑ, πρώην φυλακισμένοι, άτομα με εξάρτηση, παιδιά, έφηβοι, γυναίκες, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης

Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων: ΓΠΦ, φορείς δημόσιας και τοπικής αυτοδιοίκησης, Κοινωνικές επιχειρήσεις, ΜΚΟ, οργανισμοί πρόνοιας, τοπικοί φορείς

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
Περιοχή στόχου: Το σύνολο της ΠΚΜ	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. 	

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
<p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το εύρος της παρέμβασης όσον αφορά στον περιορισμό της διάκρισης στην οποία αναφέρεται η πράξη • Το εύρος του ωφελούμενου πληθυσμού • Η ύπαρξη περίπτωσης ατόμων που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις • Η συνάφεια/συνέργεια με παρόμοιες παρεμβάσεις που έχουν υλοποιηθεί στο παρελθόν. <p>Το ΕΚΤ μπορεί να συγχρηματοδοτήσει μόνο συγκεκριμένες υπηρεσίες, που σχετίζονται με απασχόληση και κοινωνική ένταξη</p> <p>Τέλος, προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται α) στο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και β) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO16	συμμετέχοντες με αναπηρία	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			170,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			19,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πληροφοριακό Σύστημα ΓΓ Ισότητας των Φύλων	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
05503	Αριθμός ωφελουμένων των υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2.200,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πληροφοριακό Σύστημα ΓΓ Ισότητας των Φύλων	Ετήσια
10501	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			850,00	ΟΠΣ, microdata	Ετήσια
11501	Αριθμός σχολικών μονάδων που επωφελοούνται από εκπαιδευτικές παρεμβάσεις	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			339,00	Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Παιδείας	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9iv
--	-----

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9iv
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9iv1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Προαγωγή της πρόσβασης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας / πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η καθιέρωση του δικτύου πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας • Η διευκόλυνση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας σε όλους τους πολίτες • Η προαγωγή της υγείας μέσω της πρόληψης και της αγωγής • Η αναβάθμιση των δομών υγείας και της κατάρτισης του προσωπικού αυτών • Η δημιουργία των απαραίτητων συνθηκών φιλοξενίας μεταναστών και αιτούντων άσυλο

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
05504	Αριθμός δομών που προσφέρουν βελτιωμένες / διατηρημένες υπηρεσίες	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				0,00	Αριθμός	2016			66,00	Έρευνα	Ολοκλήρωση μελέτης αξιολόγησης
11206	Ποσοστό ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ) στο σύνολο των ατόμων που ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Ποσοστό				0,00	Λόγος (%)	2016			35,70	Υπουργείο Υγείας, Διεύθυνση Προσταθμάτους Φροντίδας Υγείας	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
Η οικονομική κρίση προκάλεσε την αύξηση του αριθμού των ατόμων, τα οποία δεν έχουν πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες και ειδικά σε υπηρεσίες	

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>υγείας και πρόνοιας. Χωρίς κοινωνική στήριξη είναι αδύνατο να υπάρξει αντιμετώπιση του προβλήματος. Συνεπώς, απαιτούνται παρεμβάσεις για υποστήριξη αυτών των ατόμων μέσω νέων δράσεων τόσο στον τομέα της υγείας όσο και στον τομέα της πρόνοιας.</p> <p>Για τους παραπάνω λόγους, επιλέχθηκε ο ΕΣ 9iv1: Προαγωγή της πρόσβασης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε υπηρεσίες υγείας / πρόνοιας / κοινωνικής φροντίδας.</p> <p>Κύριος σκοπός των δράσεων στο πλαίσιο του ΕΣ 9iv1 είναι η αύξηση του αριθμού των ατόμων των ευπαθών κοινωνικών ομάδων που έχουν (βελτιωμένη) πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας και κοινωνικής φροντίδας.</p> <p>Οι δράσεις που αφορούν τον τομέα της Υγείας, μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τρία βασικά πεδία: Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ), Ψυχική Υγεία, Εξαρτήσεις. Τα πεδία αυτά υπηρετούν την Εθνική Στρατηγική Υγείας η οποία επικαιροποιήθηκε το 2016, στοχεύοντας στη διατήρηση της υγείας των πολιτών σε υψηλό επίπεδο, στοιχείο που θα επιτρέπει την ενεργό συμμετοχή τους στον παραγωγικό και κοινωνικό ιστό της χώρας, ενώ η εξειδίκευση της στοχοθεσίας και η ακριβής ποσοτική και ποιοτική αποτύπωση των παρεχόμενων υπηρεσιών ήδη γίνεται από το Υπουργείο Υγείας και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.</p> <p>Η μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα δίνεται στις δράσεις που αφορούν στη μεταρρύθμιση του νέου Συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, που έχει ως στόχο την καθολική κάλυψη και ίση πρόσβαση, με ειδική μέριμνα για τους μη έχοντες ασφαλιστική ικανότητα, τους διαβιούντες κάτω από το όριο της φτώχειας και άλλες απειλούμενες από κοινωνικό αποκλεισμό ομάδες του πληθυσμού.</p> <p>Οι δράσεις προγραμματίζεται να υλοποιηθούν με την εφαρμογή συνεκτικής σειράς παρεμβάσεων, σε περιφερειακό επίπεδο, που διασφαλίζουν προς τους πολίτες υψηλού επιπέδου υπηρεσίες υγείας, με σκοπό την διατήρηση της υγείας τους σε υψηλό επίπεδο, έτσι ώστε να αποφευχθεί η τυχόν επιδείνωση των δεικτών υγείας των πολιτών ως αποτέλεσμα της κρίσης, καθώς και την υποστήριξη/ενίσχυση του συστήματος παροχής των υπηρεσιών ΠΦΥ σε περιοχές όπου εντοπίζονται θύλακες φτώχειας (υψηλή ανεργία, αγροτικές, ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, κ.α), συμβάλλοντας άμεσα στην εθνική στρατηγική για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ιν - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
---------------------------------	--

Οι κύριες ενδεικτικές δράσεις του Τομέα Υγείας είναι οι εξής:

- Παροχή υπηρεσιών στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας, μέσω της λειτουργίας Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY), για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού
- Ολοκλήρωση των υποχρεώσεων για την Ψυχική Υγεία που απορρέουν από το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης και του Υπουργού Υγείας για τα έτη 2014-15 και υλοποίηση καινοτόμων δράσεων ή πιλοτικών προγραμμάτων σε τοπικό επίπεδο για την αντιμετώπιση νέων αναδυόμενων αναγκών
- Υποστήριξη της αναδοχής (φιλοξενούσες οικογένειες) ως μεθόδου αποϊδρυματισμού και κοινωνικής επανένταξης ατόμων με ψυχικές ασθένειες που παραμένουν στα ψυχιατρικά ιδρύματα.
- Λειτουργία δομής/δομών ψυχικής υγείας για πάσχοντες από τη νόσο Alzheimer
- Λειτουργία ξενώνα/ξενώνων για την παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε παιδιά
- Παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας σε πρόσφυγες/μετανάστες/αιτούντες άσυλο
- Αποασυλοποίηση χρονίως πασχόντων ψυχικά ασθενών

Όσον αφορά στον τομέα της πρόνοιας, στόχος είναι οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν να ενισχύσουν τις έννοιες της κοινωνικής φροντίδας και προστασίας των ατόμων ευπαθών ομάδων πληθυσμού.

Ενδεικτικές δράσεις:

- Λειτουργία one stop shops / Κέντρων Κοινότητας με διευρυμένες υπηρεσίες και κινητές μονάδες παροχής υπηρεσιών
  - ο Τα Κέντρα Κοινότητας / One Stop Shops προσφέρουν μία ευρεία γκάμα υπηρεσιών για την προώθηση στην απασχόληση και την κοινωνική ένταξη. Ειδικότερα, μέσω της ανάπτυξης παρεμβάσεων μπορεί να οργανωθεί η κοινότητα για τοπική αναπτυξιακή και κοινωνική δράση στους τομείς της απασχόλησης, της υγείας, της εκπαίδευσης, της προώθησης της προσωπικής και κοινωνικής ευημερίας

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>και γενικότερα της δημιουργίας έργων αρωγής και συμπαράστασης. Ο στόχος της συγκεκριμένης δομής είναι να συγκεντρώσει ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών υπηρεσιών ώστε να αποφευχθεί η διασπορά πόρων, να επιτευχθεί η ολιστική παρέμβαση σε πολλές ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (φτωχές οικογένειες, μετανάστες, Ρομά, κ.λ.π), καθώς επίσης και να διασυνδεθούν μέσω παραπομπών οι επιμέρους φορείς και παρεμφερείς υπηρεσίες (δημόσιες και κοινωνίας των πολιτών), υποστηρίζοντας και προωθώντας την προσέγγιση της κοινωνικής σύμπραξης.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Υποστήριξη κοινωνικής ένταξης για μετανάστες - αιτούντες άσυλο – αιτούντες διεθνούς προστασίας (Οι σχετικές δράσεις θα καλύπτουν υπηρεσίες που προωθούν την απασχολησιμότητα και κοινωνική ένταξη των ωφελουμένων, όπως ενδεικτικά συμβουλευτική, νομική υποστήριξη, μετάφραση/διερμηνεία, όχι όμως λειτουργικά κόστη) • Λειτουργία Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία και φαρμακεία, δομές σίτισης) • Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων • Δράσεις επιμόρφωσης και κατάρτισης προσωπικού που απασχολούνται σε δομές / υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και πρόνοιας • Δράσεις αποϊδρυματοποίησης παιδιών • Προώθηση και ανάπτυξη του εθελοντισμού σε τοπικό επίπεδο • Προγράμματα Επανακατάρτισης Στελεχών και επαγγελματιών Κοινωνικής Φροντίδας • Διαπολιτισμική Μεσολάβηση σε Νοσοκομεία • Δημιουργία Κέντρων Στήριξης Οικογένειας • Δημιουργία Κέντρων Παρακολούθησης του Ο.Φ.ΗΛΙ. (Ολοκληρωμένο Σύστημα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας για Ηλικιωμένους) <p>Τα Κέντρα Στήριξης Οικογένειας (ΚΣΟΙ) και τα Κέντρα Παρακολούθησης του Ολοκληρωμένου Συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας για Ηλικιωμένους (Ο.Φ.ΗΛΙ) δεν συνιστούν ξεχωριστές-νέες δομές. Αφορούν σε διεύρυνση των υπηρεσιών από τα ήδη λειτουργούντα Κέντρα Κοινότητας, μέσω της πρόσληψης πρόσθετου προσωπικού.</p> <p>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου: Άποροι, άνεργοι χωρίς ασφάλιση, άστεγοι, ψυχικά ασθενείς, μετανάστες, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης</p> <p>Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων: Δημόσιοι φορείς, ΟΤΑ, ΜΚΟ, ΓΠΦ, κοινωνικές επιχειρήσεις, οργανισμοί πρόνοιας, Κέντρα Πρόνοιας των Περιφερειών,</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ιν - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
μονάδες υγείας, ΚΗΦΗ, Ιδρύματα	
Περιοχή στόχου: Το σύνολο της Περιφέρειας	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ιν - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. 	

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
<p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η εναρμόνιση της προτεινόμενης πράξης με τους στόχους της στρατηγικής του Υπουργείου Υγείας για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας • Η συνεισφορά της προτεινόμενης πράξης στην προώθηση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας • Η συμβολή της προτεινόμενης πράξης στην πρόληψη • Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός • Για δράσεις ψυχικής υγείας, η συμπληρωματικότητα/συνέργεια με τα οριζόμενα στο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του Επιτρόπου Απασχόλησης και του Υπουργού Υγείας για τα έτη 2014-15 • Για δράσεις υποστήριξης ανοικτών δομών φιλοξενίας, η συμβολή στην προώθηση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης των ωφελουμένων. <p>Τέλος, προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται α) στο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και β) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
05502	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			66,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πληροφοριακό Σύστημα ΓΓ Ισότητας των Φύλων	Ετήσια
05503	Αριθμός ωφελουμένων	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			20.000,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικ	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	των υποστηριζόμενων δομών							ός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πληροφοριακό Σύστημα ΓΓ Ισότητας των Φύλων	
11202	Αριθμός ατόμων που πλήττονται από τη φτώχεια και ωφελούνται από τις υπηρεσίες των Τοπικών Ομάδων Υγείας (TOMY)	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			62.832,00	ΗΔΙΚΑ, Υπουργείο Υγείας/Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9v
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	9v1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη στην αγορά εργασίας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η ενδυνάμωση των κοινωνικών επιχειρήσεων • Η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας σε περισσότερους κλάδους και η διεύρυνση του φάσματος των παρεχόμενων υπηρεσιών • Η αύξηση της απασχόλησης στις κοινωνικές επιχειρήσεις • Η δικτύωση και συνεργασία μεταξύ κοινωνικών επιχειρήσεων • Η βελτίωση της κοινωνικής συνοχής και της ποιότητας ζωής

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ			Α	Γ	Σ		
11303	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται 1 έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός				45,00	Αριθμός	2016			54,00	Μητρώο Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας, Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης	1 έτος μετά την ολοκλήρωση των πράξεων

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>Στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας υιοθετείται ο ΕΣ 9ν1: Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη στην αγορά εργασίας ευπαθών ομάδων του πληθυσμού. Οι δράσεις του στόχου αυτού είναι συμπληρωματικές και ενισχυτικές των δράσεων που περιλαμβάνονται στην επενδυτική προτεραιότητα 9γ του ΕΤΠΑ.</p> <p>Οι παρεμβάσεις στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας έχουν ως κύριο στόχο την ενίσχυση των δυνατοτήτων απασχόλησης για άτομα των ευπαθών ομάδων πληθυσμού σε περιφερειακό επίπεδο.</p> <p>Η κοινωνική επιχειρηματικότητα που θα αναπτυχθεί μπορεί να αφορά σε διάφορους τομείς της οικονομίας και να σχετίζονται τόσο με προϊόντα όσο και με παροχή υπηρεσιών.</p> <p>Οι ενδεικτικές δράσεις του ΕΣ είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενημέρωση, κινητοποίηση, υποστήριξη για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων / μεταφορά καλών πρακτικών • Δράσεις δικτύωσης Επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας • Στήριξη για ανάπτυξη καινοτόμων συστάδων επιχειρήσεων Κοινωνικής Οικονομίας (clusters) • Ενίσχυση υφιστάμενων και δημιουργία νέων ΚΟΙ.Σ.Π.Ε. (π.χ. για προώθηση της Ψυχικής Υγείας) • Κατάρτιση στελεχών κοινωνικών επιχειρήσεων <p>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Άνεργοι, εργαζόμενοι, ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης 	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>Τύποι δικαιούχων: Κοινωνικές επιχειρήσεις, ΓΓΙΦ</p> <p>Περιοχή στόχου: Το σύνολο της Περιφέρειας</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της 	

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>Ε.Π.</p> <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το εύρος της κοινωνικής υποστήριξης που προβλέπεται να παρέχει η κοινωνική επιχείρηση • Η μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων για επενδύσεις μέσω των σχεδίων • Η συμβολή των σχεδίων στην αύξηση της απασχόλησης • Η συνέργεια (όπου έχει εφαρμογή) της προτεινόμενης πράξης με τον Περιφερειακό Μηχανισμό Υποστήριξης της ανάπτυξης και προώθησης των Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) • Η προώθηση κοινωνικής καινοτομίας. <p>Επιπλέον, στις προσκλήσεις που θα εκδίδονται στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας δύνανται να περιέχονται και κριτήρια συντονισμού των προτεινόμενων πράξεων με αντίστοιχες προτάσεις / πράξεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 9γ «Παροχή στήριξης για κοινωνικές επιχειρήσεις», ώστε οι παρεμβάσεις να προσλαμβάνουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα, μεγιστοποιώντας τις συνέργειες και την αποτελεσματικότητα.</p> <p>Τέλος, προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται α) στο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και β) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και γ) στην Περιφερειακή Στρατηγική RIS3 για την έξυπνη εξειδίκευση.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
<p>Η ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων θα γίνει στη βάση των συμπερασμάτων της ex ante αξιολόγησης που εκπονείται σύμφωνα με το άρθρο 37(2δ) του Καν.1303/2013 για δράσεις ΤΠΕ, ΜΜΕ, ενεργειακής αποδοτικότητας και ΑΠΕ.</p> <p>Ο πίνακας Κατηγορίες παρέμβασης-Μορφή χρηματοδότησης σε ό,τι αφορά τα Μέσα Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, καθώς και οι αντίστοιχοι δείκτες αποτελεσμάτων, θα συμπληρωθούν κατά την πρώτη αναθεώρηση του ΕΠ με ενδεικτικά ποσά για δάνεια, εγγυήσεις, επιχειρηματικά κεφάλαια, ανάλογα με τα συμπεράσματα που θα προκύψουν μετά την ολοκλήρωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης που θα γίνει με βάση το Άρθρο 37 (2) του Κανονισμού ΕΕ αριθ. 1303/2013</p>	

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
11301	Αριθμός υποστηριζόμενων υφιστάμενων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Αριθμός	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			90,00	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)	Ετήσια

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	9vi
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του	9vil
-------------------------	------

ειδικού στόχου	
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα για ενδογενή τοπική ανάπτυξη και άρση των τοπικών ανισοτήτων και αδυναμιών
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<ul style="list-style-type: none"> • Η προώθηση της βιώσιμης, ολοκληρωμένης τοπικής κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης περιοχών με μειονεκτήματα • Η επιτάχυνση της σύγκλισης μεταξύ άνισα αναπτυγμένων τόπων • Η δημογραφική ενδυνάμωση περιοχών με φαινόμενα εγκατάλειψης • Η ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της ποιότητας ζωής των πολιτών περιοχών με μειονεκτήματα

Πίνακας 4: Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων για τους οποίους έχει οριστεί τιμή στόχος και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων που αντιστοιχούν στον ειδικό στόχο (ανά επενδυτική προτεραιότητα και κατηγορία περιφέρειας) (για το ΕΚΤ)

Επενδυτική προτεραιότητα : 9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων														
ID	Δείκτης	Κατηγορία περιφέρειας	Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη	Κοινός δείκτης εκροών που χρησιμοποιείται ως βάση για τον καθορισμό στόχων	Τιμή βάσης			Μονάδα μέτρησης για την τιμή βάσης και την τιμή-στόχο	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					A	Γ	Σ			A	Γ	Σ		
T1385	Αριθμός νέων ολοκληρωμένων παρεμβάσεων τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα που βελτιώνουν την απασχολησιμότητα	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός έργων				7,00	Αριθμός	2014			7,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

2.A.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.A.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
Ο ΕΣ 9vi1: "Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα για ενδογενή τοπική ανάπτυξη και άρση των τοπικών ανισοτήτων και αδυναμιών" θα χρηματοδοτήσει κοινωνικές δράσεις στο πλαίσιο ολοκληρωμένων πολυθεματικών παρεμβάσεων σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις από τοΕΤΠΑ με έμφαση στην κάλυψη αναγκών των τοπικών κοινοτήτων και στην ενίσχυση της ενδογενούς τοπικής ανάπτυξης.	

Επενδυτική προτεραιότητα	9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
<p>Ενδεικτικές δράσεις</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ολοκληρωμένες κοινωνικές παρεμβάσεις σε μειονεκτικές περιοχές, με ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών με σκοπό την προώθηση της ενεργού ένταξης, με την προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, και της ενεργού συμμετοχής και της βελτίωσης της απασχολησιμότητας <p>Ενδεικτικές Ομάδες στόχου: ΟΤΑ, οργανισμοί πρόνοιας, άνεργοι, ευπαθείς ομάδες, δικαιούχοι Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης</p> <p>Ενδεικτικοί Τύποι δικαιούχων: Φορείς δημόσιας και τοπικής αυτοδιοίκησης, ΜΚΟ, συλλογικοί φορείς</p> <p>Περιοχές στόχου: Οι ειδικές περιοχές που υποδεικνύονται από τη χωρική ανάλυση</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
<p>Ισχύουν οι γενικές αρχές όπως αυτές αναφέρονται στην επενδυτική προτεραιότητα 1(α) (2.Α.6.2).</p> <p>Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΠΕΠ 	

Επενδυτική προτεραιότητα	9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
<ul style="list-style-type: none"> • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (όπου αυτό απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων στόχων που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Ε.Π. <p>Ειδικά κριτήρια που θα λαμβάνονται υπόψη κατά τη αξιολόγηση πράξεων στο πλαίσιο της παρούσας επενδυτικής προτεραιότητας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κατηγορία της περιοχής παρέμβασης και τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται με την πράξη • Η βιώσιμη και ολοκληρωμένη δομή της παρέμβασης • Η μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων • Ο ωφελούμενος πληθυσμός • Η προβλεπόμενη αύξηση της απασχόλησης με βάση την παρεχόμενη τεκμηρίωση. <p>Τέλος, προτεραιότητα στην επιλογή θα δίδεται σε πράξεις που συμβάλουν στην επίτευξη στόχων που συμπεριλαμβάνονται α) στο Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και β) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ή/και γ) στην Περιφερειακή Στρατηγική RIS3 για την έξυπνη εξειδίκευση.</p>	

2.Α.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων

2.Α.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων

2.Α.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		9vi - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
T1263	Αριθμός εγκεκριμένων έργων που αφορούν σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικού ή περιφερειακού	Αριθμός έργων	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			7,00	Σύστημα παρακολούθησης δικαιούχων / Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

Επενδυτική προτεραιότητα		9νι - Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
	χαρακτήρα								

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ
<p>Στο πλαίσιο των επενδυτικών προτεραιοτήτων του ΕΚΤ και κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ΠΕΠ, θα ενεργοποιηθούν δράσεις που προωθούν την κοινωνική καινοτομία, καθώς η κοινωνική καινοτομία μπορεί να λειτουργήσει ως μια νέα μέθοδος προσέγγισης των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων, η οποία προσανατολίζεται στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και των οικονομικών ευκαιριών, ενώ βρίσκει πεδία εφαρμογής στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής προστασίας και της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης.</p> <p>Οι δράσεις του ΕΚΤ που θα υλοποιηθούν στον ΑΠ 9, και συγκεκριμένα στις επενδυτικές προτεραιότητες 9νκαι 9νι θα συνεισφέρουν στην επίτευξη και των Θεματικών Στόχων 1,2,3 οι οποίοι, μεταξύ άλλων, εξυπηρετούν την Περιφερειακή Στρατηγική RIS3.</p>	

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ
-----------------------	---

ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO15	O	μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ)	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			30			200,00	ΟΠΣ, microdata	
T1390	F	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			47.120.037			186.730.725,00	Τελικοί δικαιούχοι Στοιχεία ΟΠΣ -	
05502	O	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			50			85,00	Πληροφοριακό Σύστημα/Εθνικός Μηχανισμός του Υπουργείου Εργασίας Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Πληροφοριακό Σύστημα IT Ισότητας των Φύλων	
10501	O	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Αριθμός	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	240	16100	16340	540,00	40.310,00	40.850,00	ΟΠΣ, microdata	
T1263	O	Αριθμός εγκατεστημένων έργων που αφορούν σε οικολογικές παρεμβάσεις τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα	Αριθμός έργων	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2			7,00	Δικαιούχοι ΟΠΣ -	

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Στον ΑΠ 9B (EKT) επιλέγονται τέσσερις δείκτες εκροών καθώς κανένα είδος παρέμβασης δεν ξεπερνάει το 50% του συνολικού προϋπολογισμού του ΑΠ. Συγκεκριμένα, επιλέγονται οι εξής δείκτες:

- Ο δείκτης εκροών που αφορά στις δράσεις «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής Ζωής» και «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής Ζωής-ΑμεΑ» και συγκεκριμένα στα άτομα (μητέρες και πατέρες με επιμέλεια παιδιών) που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων

- Ο δείκτης εκροών που αφορά στον αριθμό των υποστηριζόμενων κοινωνικών δομών, όπως είναι τα Κέντρα Κοινότητας, τα ΚΗΦΗ, τα ΚΔΗΦ κ.α.
- Ο δείκτης εκροών που αφορά σε μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ) σε δράσεις περιορισμού των διακρίσεων που υφίστανται.
- Ο δείκτης εκροών που αφορά σε εγκεκριμένα έργα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα. Πρόκειται για ολοκληρωμένες κοινωνικές παρεμβάσεις σε μειονεκτικές περιοχές, με ενίσχυση των κοινωνικών υποδομών με σκοπό την προώθηση της ενεργούς ένταξης, της ενεργούς συμμετοχής και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας.

Ο άξονας προτεραιότητας 9B περιλαμβάνει πλήθος ετερογενών δράσεων, με διαφορετικούς χρόνους και διαφορετικά επιμέρους στοιχεία υλοποίησης αλλά με κοινό παρανομαστή την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων.

Υπολογίζεται ότι μέχρι το τέλος του 2018, θα έχει ξεκινήσει η πλειοψηφία των δράσεων του Άξονα Προτεραιότητας 9B και θα έχει προχωρήσει σε τέτοιο βαθμό η υλοποίηση των κυριότερων παρεμβάσεων που να διασφαλίζει (έως τότε):

- τη συμμετοχή του 40% του αριθμού των ατόμων που έχει τεθεί ως στόχος εκροής για τις δράσεις της «Εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής Ζωής»
- τη συμμετοχή του 15% του αριθμού των ατόμων που προέρχονται από περιθωριοποιημένες κοινότητες, όπως οι Ρομά

την έναρξη της υποστήριξης του 60% των κοινωνικών δομών (όπως Κέντρα Κοινότητας, Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων).

Όσο για τα έργα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων, στο ορόσημο του 2018 προβλέπεται να έχουν ξεκινήσει την υλοποίησή τους τα δύο (2) από το σύνολο των επτά (7).

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ		
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός		Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	109. Ενεργητική ένταξη, μεταξύ άλλων και με σκοπό την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της δραστήριας συμμετοχής και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας		49.631.941,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	110. Κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά		7.205.980,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	111. Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών		29.665.219,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	112. Ενίσχυση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας		52.831.440,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	113. Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση		4.050.000,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	114. Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων		6.000.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	149.384.580,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	85.149.211,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	25.395.379,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	38.839.990,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	9.537.804,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	06. Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων	7.529.846,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	132.316.930,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ	2.007.959,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	06. Κατάργηση διακρίσεων	39.162.701,00
ESF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	08. Δεν ισχύει	108.213.920,00

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ
<p>Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 09Β αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 09Β του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p> <p>Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα</p> <p>Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 09Β του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020,</p>	

ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 09B και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 09B και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.

Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνομοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι

Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 09B, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 09B, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνομοσυνών για έργα και δράσεις του Άξονα 09B.

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 09B.

2.A.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	AΞ10
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση

- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρηματοδοτικά μέσα
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί αποκλειστικά με χρήση χρηματοδοτικών μέσων που θεσπίζονται σε επίπεδο Ένωσης
- ☐ Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας θα υλοποιηθεί μέσω της τοπικής ανάπτυξης που δημιουργείται με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων
- ☐ Για το ΕΚΤ: Το σύνολο του άξονα προτεραιότητας αφορά κοινωνική καινοτομία ή διακρατική συνεργασία ή και τα δύο

2.A.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας, περισσότερους από έναν θεματικούς στόχους ή περισσότερα από ένα ταμεία (κατά περίπτωση)

2.A.3 Ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)	Κατηγορία περιφέρειας για τις εξόχως απόκεντρες περιοχές και τις βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες (κατά περίπτωση)
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	

2.A.4 Επενδυτική προτεραιότητα

Κωδικός αναγνώρισης της επενδυτικής προτεραιότητας	10a
Τίτλος της επενδυτικής προτεραιότητας	Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης

2.A.5 Ειδικοί στόχοι που αντιστοιχούν στην επενδυτική προτεραιότητα και αναμενόμενα αποτελέσματα

Κωδικός αναγνώρισης του ειδικού στόχου	10a1
Τίτλος του ειδικού στόχου	Ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών εκπαίδευσης
Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης	<p>Τα αναμενόμενα κύρια αποτελέσματα είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αναβάθμιση υποδομών τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και δια βίου μάθησης • Η βελτίωση του περιβάλλοντος και των συνθηκών μάθησης • Η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού και η προσαρμογή αυτού στις διαρθρωτικές αλλαγές.

Πίνακας 3: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων, για κάθε ειδικό στόχο (για το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής)

Ειδικός στόχος		10a1 - Ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών εκπαίδευσης						
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή βάσης	Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)	Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
T1380	Ποσοστό κάλυψης του πληθυσμού από υποδομές εκπαίδευσης	%	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	90	2014	100	Υπουργείο Παιδείας και Δια Βίου Μάθησης.	Ετήσια

2.Α.6 Δράση που λαμβάνει στήριξη στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας (ανά επενδυτική προτεραιότητα)

2.Α.6.1 Περιγραφή του είδους των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη, σχετικά παραδείγματα και η αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των καθορισμένων κύριων στοχευόμενων ομάδων, των ειδικών στοχευόμενων περιοχών και των κατηγοριών των δικαιούχων

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της αναβάθμισης όλως των βαθμίδων της εκπαίδευσης αποτελεί κεντρικό στόχο της ΠΚΜ. Η αναβάθμιση αυτή προϋποθέτει την ύπαρξη σύγχρονων υποδομών όπως κτιρίων, εποπτικών μέσων, εξοπλισμών για την ανάπτυξη ειδικών δεξιοτήτων, ΤΠΕ και υποδομών για τη ψηφιακή μάθηση, βιβλιοθηκών, εργαστηρίων κ.α. Παράλληλα, ιδιαίτερη σημασία αποδίδει η ΠΚΜ στην προσχολική και επαγγελματική εκπαίδευση.</p> <p>Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας θεωρεί ότι ένας παράγοντας που μπορεί να ενισχύσει την διεθνή ανταγωνιστικότητα είναι η παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών Γ' βαθμίας Εκπαίδευσης. Πολύ δε, δεδομένης της ύπαρξης στη Θεσσαλονίκη του μοναδικού Διεθνούς Πανεπιστημίου της χώρας. Εκτιμάται ότι η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, συνιστά ευκαιρία για την ανάπτυξη του κυρίαρχου αστικού κέντρου της Θεσσαλονίκης.</p> <p>Οι εκπαιδευτικές υποδομές της ΠΚΜ, σε γενικό επίπεδο, είναι ικανοποιητικές. Υπάρχουν ανάγκες για νέες κτιριολογικές υποδομές, για βελτίωση ή επέκταση υφιστάμενων, για ανάπτυξη υποστηρικτικών υποδομών κ.α. Για το λόγο αυτό η ΠΚΜ δίδει έμφαση σε δράσεις βελτίωσης ή επέκτασης των νέων υποδομών μέσω εντοπισμένων παρεμβάσεων και στη δημιουργία ή ενίσχυση ειδικών εργαστηρίων για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και για την πρακτική εξάσκηση. Συνεπώς, στο πλαίσιο του ΕΣ 10α1 «Ανάπτυξη σύγχρονων υποδομών εκπαίδευσης», προβλέπονται δράσεις όπως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών σ' όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης • Δημιουργία ή περαιτέρω ανάπτυξη ειδικών εργαστηριακών υποδομών και απόκτηση εξοπλισμών για βελτίωση δεξιοτήτων σε όλες τις βαθμίδες	

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>της εκπαίδευσης, με έμφαση στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στις υποδομές επαγγελματικής εκπαίδευσης</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προαγωγή των ψηφιακών υποδομών στην εκπαίδευση. <p>Οι δράσεις απευθύνονται σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης και ειδικότερα στις δομές προσχολικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, καθώς και σε υψηλού επιπέδου υπηρεσίες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.</p> <p>Επιπλέον, με δεδομένο ότι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας παρατηρείται μειωμένη συμμετοχή στη δια βίου μάθηση, στόχος είναι η ενίσχυση της, μέσω της ανάπτυξης υποδομών, κατάρτισης και εκπαίδευσης. Λόγω της υψηλής διαρθρωτικής ανεργίας, της ανεργίας των νέων, της ανεργίας των αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της ανάγκης περισσότερων ατόμων για είσοδο στην αγορά εργασίας, της τεχνολογικής εξέλιξης, της ανάγκης για ενίσχυση των ανταγωνιστικών κλάδων της περιφερειακής οικονομίας, της ύπαρξης μεγάλου αριθμού μεταναστών, αλλά και της διεύρυνσης του οικονομικού και κοινωνικού αποκλεισμού, έχει αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων που αναζητούν μία θέση για επανακατάρτιση, επανεκπαίδευση, για απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων, για μια νέα ευκαιρία εκπαίδευσης κλπ.</p> <p>Η ΠΚΜ στοχεύει στην ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης μέσω της ενίσχυσης του δικτύου των κέντρων δια βίου μάθησης για τη βελτίωση της πρόσβασης, όπως και στην υλοποίηση συστήματος κινήτρων για την προώθηση της συμμετοχής των ενηλίκων και ιδιαίτερα των ευάλωτων ομάδων σε προγράμματα δια βίου μάθησης. Μέσω της συγκεκριμένης επενδυτικής προτεραιότητας επιδιώκεται η επέκταση και αναβάθμιση των υλικοτεχνικών υποδομών της δια βίου εκπαίδευσης.</p> <p>Οι <u>ενδεικτικοί ωφελούμενοι</u> των παραπάνω δράσεων μπορεί να είναι ενήλικοι, γονείς, άτομα με κοινωνικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, ευπαθείς ομάδες κ.α.</p> <p><u>Ενδεικτικοί δικαιούχοι των δράσεων</u> : φορείς δημόσιας και τοπικής αυτοδιοίκησης</p>	

2.Α.6.2 Κατευθυντήριες αρχές για την επιλογή των πράξεων

Επενδυτική προτεραιότητα	10α - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
<p>Ισχύουν οι βασικές αρχές επιλογής πράξεων που αναφέρονται στην Επενδυτική Προτεραιότητα 1α</p> <p>Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια από τα γενικά κριτήρια (αρχές) αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη των τυπικών προϋποθέσεων υποβολής και ενίσχυσης • Η ποιότητα των προτάσεων και η συμβολή τους στην επίτευξη του ειδικού στόχου του ΕΠ • Η ικανότητα του υποψηφίου να υλοποιήσει την πράξη • Η σχέση μεταξύ κόστους και αναμενόμενου οφέλους • Η διασφάλιση της ίδιας συμμετοχής στη χρηματοδότηση (εφόσον αυτή απαιτείται) • Το εύρος των ομάδων-στόχος που εξυπηρετείται • Η σαφής και αποτελεσματική ενσωμάτωση των οριζόντιων στόχων του ΠΕΠ • Η ύπαρξη συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής των σχετικών δεικτών εκροών και αποτελεσμάτων που αφορούν στις παρεμβάσεις της Επενδυτικής Προτεραιότητας <p>Νέες υποδομές και εξοπλισμός θα επιλέγονται μετά από αιτιολόγηση στη βάση της χαρτογράφησης των υφισταμένων υποδομών και των αναγκών της περιφέρειας και θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την ασκούμενη πολιτική στον αντίστοιχο τομέα. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δίνεται στη χωροθέτηση της υποδομής (προσβασιμότητα, εξυπηρετούμενος πληθυσμός, δυνατότητα επέκτασης) στη σχέση κόστους- οφέλους και στην εξασφάλιση του απαραίτητου προσωπικού για την λειτουργία της.</p> <p>Η μεθοδολογία και τα κριτήρια θα είναι επίσης συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται από τους Κανονισμούς και αφορούν στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, καθώς επίσης και με τις αρχές της</p>	

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης
διατηρήσιμης ανάπτυξης (άρθρα 7 και 8 του Καν. 1303/2013).	

2.A.6.3 Προγραμματισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης

2.A.6.4 Προγραμματισμένη χρήση μεγάλων έργων (κατά περίπτωση)

Επενδυτική προτεραιότητα	10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης

2.A.6.5 Δείκτες εκροών ανά επενδυτική προτεραιότητα και, κατά περίπτωση, ανά κατηγορία περιφέρειας

Πίνακας 5: Κοινοί δείκτες εκροών και ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες εκροών (ανά επενδυτική προτεραιότητα, με ανάλυση ανά κατηγορία περιφέρειας για το ΕΚΤ και, κατά περίπτωση, για το ΕΤΠΑ)

Επενδυτική προτεραιότητα		10a - Επενδύσεις στην εκπαίδευση την κατάρτιση, και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης							
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας (κατά περίπτωση)	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
					Α	Γ	Σ		
CO35	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας εκπαίδευσης ή	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			2.150,00	ΟΠΣ	Ετήσια

2.A.7 Κοινωνική καινοτομία, διεθνική συνεργασία και συμβολή στους θεματικούς στόχους 1-7

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση

2.A.8 Πλαίσιο επιδόσεων

Πίνακας 6: Πλαίσιο επιδόσεων του άξονα προτεραιότητας (ανά Ταμείο και, για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ, ανά κατηγορία περιφέρειας)

Άξονας προτεραιότητας			ΛΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση										
ID	Τύπος δείκτη	Δείκτης ή βασικό στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Επεξήγηση της σημασίας του δείκτη, ανάλογα με την περίπτωση
						Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ		
CO35	O	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			360,00			2.150,00	Υπουργείο Παιδείας / Τελικοί δικαιούχοι	
T1390	F	Ποσό πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες			8.429.730			30.564.604,00	Τελικοί δικαιούχοι Στοιχεία ΟΠΣ	-

Πρόσθετες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τη δημιουργία του πλαισίου επιδόσεων

Χρησιμοποιείται ο δείκτης :

- **Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης**

Η τιμή στόχος προκύπτει βάσει του προϋπολογισμού του ΕΣ, του κατασκευαστικού κόστους των κτιριακών υποδομών και των ενδεικτικών κτιριοδομικών προτύπων για σχολικά κτήρια (αρ. μαθητών ανα m2 σχολικού κτιρίου, μέγιστος αριθμός μαθητών ανα αίθουσα) . Ο υπολογισμός του δείκτη θα προκύψει ως άθροισμα των επιμέρους στοιχείων των ΤΔΕ των έργων που θα ενταχθούν με βάση τα ίδια χαρακτηριστικά.

Η αποτύπωση της εξέλιξης του δείκτη θα γίνεται από τους δικαιούχους των έργων και θα καταχωρείται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Η δέσμευση του δικαιούχου για την παρακολούθηση του δείκτη θα γίνεται από τη φάση της αξιολόγησης της πράξης.

Ως ορόσημο 2018 υπολογίζεται η ένταξη 10 έργων (κτηρίων εκπαίδευσης) δεδομένων των απαιτούμενων χρόνων για ολοκλήρωση των διοικητικών διαδικασιών ένταξης έργων παρόμοιας φύσης.

2.A.9 Κατηγορίες παρέμβασης

Κατηγορίες παρέμβασης που αντιστοιχούν στο περιεχόμενο του άξονα προτεραιότητας με βάση ονοματολογία που θεσπίζει η Επιτροπή και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης.

Πίνακες 7-11: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 7: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	049. Εκπαιδευτική υποδομή για τριτοβάθμια εκπαίδευση	6.800.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	050. Εκπαιδευτική υποδομή για επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και εκπαίδευση ενηλίκων	1.251.683,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	051. Εκπαιδευτική υποδομή για σχολική εκπαίδευση (δημοτικό και γενική δευτεροβάθμια)	12.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	052. Υποδομή για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα	4.400.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
-----------------------	---

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	24.451.683,00

Πίνακας 9: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	13.937.459,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	4.156.786,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	6.357.438,00

Πίνακας 10: Διάσταση 4 – Μηχανισμοί εδαφικής υλοποίησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση – Αστικές περιοχές	1.000.000,00
ERDF	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	07. Δεν ισχύει	23.451.683,00

Πίνακας 11: Διάσταση 6 – Δευτερεύον θέμα του ΕΚΤ (μόνο ΕΚΤ και ΠΑΝ)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ

2.Α.10 Σύνοψη της σχεδιαζόμενης χρήσης τεχνικής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων, όπου χρειάζεται, δράσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των προγραμμάτων και των δικαιούχων (κατά περίπτωση) (ανά άξονα προτεραιότητας)

Άξονας προτεραιότητας:	ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
<p>Η τεχνική συνδρομή για τον Άξονα 10 αναμένεται να χρησιμοποιηθεί για τις κάτωθι ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων:</p> <p>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά δράσεις προμήθειας, ανάπτυξης και αναβάθμισης συστημάτων και εξοπλισμού που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση των αναγκών προετοιμασίας, εφαρμογής, διαχείρισης και επιθεώρησης των δράσεων του Άξονα 10 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p> <p>Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα</p> <p>Περιλαμβάνονται ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των δράσεων του Άξονα 10 του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων των δράσεων του Άξονα 10 και της κοινής γνώμης, εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών του Άξονα 10 και γενικότερα την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013.</p> <p>Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι</p> <p>Περιλαμβάνονται ενδεικτικά παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας της υλοποίησης των δράσεων του Άξονα 10, η εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης που αφορούν το Θεματικό Στόχο του Άξονα 10, οδηγών εφαρμογής κλπ, η εκπόνηση εξειδικευμένων</p>	

μελετών και εμπειρογνωμοσυιών για έργα και δράσεις του Άξονα 10.

Παράλληλα, προβλέπεται ενδεχόμενη υλοποίηση δράσεων για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας και ικανότητας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, για τις δράσεις του Άξονα 10.

2.Β ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ

2.Β.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ11
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ

2.Β.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας (κατά περίπτωση)

2.Β.3 Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο

2.Β.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
11a1	Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 για το ΕΤΠΑ	Μέσω των παρεμβάσεων Τεχνικής Βοήθειας του Ειδικού Στόχου 11a1, αναμένονται τα παρακάτω αποτελέσματα :

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
		<ul style="list-style-type: none"> • η ενίσχυση και η αναβάθμιση της ικανότητας διαχείρισης και παρακολούθησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020. • η τήρηση των υποχρεώσεων δημοσιότητας και πληροφόρησης όπως απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013, η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες από το Πρόγραμμα και συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, η παροχή υποστηρικτικού υλικού στους δικαιούχους των έργων, η διάχυση των αποτελεσμάτων στην κοινή γνώμη, η προβολή των καλών πρακτικών και η ενημέρωση για τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πιο συγκεκριμένα για το ΕΤΠΑ. • η ορθή τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013 σχετικά με την αξιολόγηση του Προγράμματος. • η ωρίμανση, η εξειδίκευση και η βελτιστοποίηση της εφαρμογής και της αποτίμησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, είτε σε οριζόντιο επίπεδο, είτε για δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		11a1 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 για το ΕΤΠΑ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			Α	Γ	Σ		Α	Γ	Σ		
T1312	Ποσοστό πληροφόρησης (ανακοινώσεων, προκηρύξεων) σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από τα ΕΠ που παρέχεται ηλεκτρονικά %	%			100,00	2014			100,00	ΕΔΑ ΠΚΜ	Ετήσια

2.B.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
11a2	Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020	<p>Μέσω των παρεμβάσεων Τεχνικής Βοήθειας του Ειδικού Στόχου 11a2, αναμένονται τα παρακάτω αποτελέσματα :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη αναγκών υποστήριξης της διαχειριστικής ικανότητας Περιφερειών, δήμων και λοιπών δικαιούχων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 • Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής και υλοποίησης των σχετικών δράσεων και έργων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		11a2 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			A	Γ	Σ		A	Γ	Σ		
T1390	Ποσοστό δημοσιονομικών διορθώσεων ΕΤΠΑ επί πληρωμών ΕΤΠΑ που προκύπτουν από μη επάρκεια δικαιούχου	% συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης			1,26	2014			1,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

2.B.6 Δράσεις που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους (ανά άξονα προτεραιότητας)

2.B.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ
<p>Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 11a1 εντάσσονται οι ακόλουθες ενδεικτικές δράσεις:</p> <p><i>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</i></p> <p>Περιλαμβάνονται δράσεις ανάπτυξης και αναβάθμισης συμπληρωματικών και/ή εξειδικευμένων υποστηρικτικών συστημάτων και εργαλείων, προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού, αγορά ή/και ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη και διάχυση μεθόδων οργάνωσης, προμήθεια ή/και ανάπτυξη ειδικών εφαρμογών κλπ. που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση ειδικών αναγκών αποτελεσματικής υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης των</p>	

Αξονας προτεραιότητας	ΑΞ11 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ
<p>παρεμβάσεων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, είτε οριζόντια είτε συγκεκριμένα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, πέραν εκείνων που καλύπτονται κεντρικά από τον αντίστοιχο Ειδικό Στόχο του ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» για όλα τα ΕΠ.</p> <p><i>Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 και των επιμέρους παρεμβάσεών του που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ), όσο και στην Ελληνική και διεθνή κοινή γνώμη • Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, την δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ • Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης του ρόλου και των επιτευγμάτων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 ή/και των επιμέρους παρεμβάσεών του που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία • Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών • Τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013. <p>Στην περίπτωση της διαχείρισης στερεών απορριμμάτων, στο πλαίσιο των δράσεων που θα εκχωρηθούν από το ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ ενδέχεται να υλοποιηθούν δράσεις ευαισθητοποίησης & ενημέρωσης του κοινού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Οι δράσεις αυτές θα χρηματοδοτηθούν από το παρόντα Άξονα Τεχνικής Βοήθειας του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 μόνο εφόσον δεν καλυφθούν από την Τεχνική Βοήθεια του ΕΠ ΥΜΠΕΡΑΑ, με δράσεις οριζόντιου χαρακτήρα και σε συνέργεια & συμπληρωματικότητα με αντίστοιχες δράσεις ενημέρωσης & ευαισθητοποίησης στον ίδιο τομέα.</p> <p><i>Γ. Αξιολόγηση, Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι</i></p>	

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ
<ul style="list-style-type: none"> • Εκπόνηση των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 και το Σχέδιο Αξιολόγησης του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020. • Παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης, με την εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυμών προετοιμασίας / ωρίμανσης / εξειδίκευσης / βελτιστοποίησης της εφαρμογής και της αποτίμησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, είτε οριζόντια είτε για εκείνες που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ. • Εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης, οδηγών εφαρμογής κλπ, όπως κατά περίπτωση απαιτούνται (ενδεικτικά αναφέρονται Σχέδια βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης περιοχών, κλπ) • Εκπόνηση στρατηγικών και προπαρασκευαστικών μελετών και εμπειρογνωμοσυμών και εξασφάλιση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης σε εξειδικευμένα θέματα • Εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυμών και ανάπτυξη δράσεων παρακολούθησης και αξιολόγησης της RIS3 (υποστήριξη της λειτουργίας του Περιφερειακού Συμβουλίου Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας ή άλλης σχετικής δομής, τεχνολογικές πλατφόρμες, δράσεις ενημέρωσης για την χρηματοδότηση δραστηριοτήτων Ε&ΤΑ από πόρους εκτός Ελλάδας, δράσεις υποστήριξης ενεργειών δικτύωσης και εξεύρεσης εταίρων, δράσεις διάχυσης καλών πρακτικών σε τομείς προτεραιότητας μέσω ενημέρωσης και επιδεικτικών προγραμμάτων κλπ). <p>Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 11a2 περιλαμβάνονται δράσεις για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, όπως αυτές απορρέουν σαν αποτέλεσμα αναγκών και/ή των σχετικών μελετών και αξιολογήσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 3 του ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» και που δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα εκείνο, ή ειδικότερες δράσεις για την ενίσχυση των δικαιούχων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, όπως αυτές ενδεχομένως θα αναδειχθούν κατά το στάδιο της υλοποίησης. Οι δράσεις ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων θα διαμορφώνονται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος του φορέα, τις ειδικές του ανάγκες και την φύση και το μέγεθος (προϋπολογισμό) των έργων που υλοποιεί ή διαχειρίζεται και συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.</p> <p>Το κόστος στελέχωσης και οι μισθοί του προσωπικού που εμπλέκεται στη διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, έλεγχο και πληροφόρηση του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 θα καλυφθεί από το ΕΠ ΤΒ 2014-2020 και όχι από τον παρόντα άξονα ΤΒ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p>	

Αξονας προτεραιότητας	ΑΞ11 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ
<p>Προβλέπεται η υλοποίηση παρεμβάσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων έργων ΕΤΠΑ, ώστε να βελτιώσουν την οργανωτική τους αποτελεσματικότητα, την καταλληλότητα της οργανωτικής τους δομής και την ποσοτική και ποιοτική επάρκεια της στελέχωσης και διοίκησής τους, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Ο βασικός στόχος της προσπάθειας αναβάθμισης της ικανότητας των δικαιούχων είναι να εξασφαλιστεί ο αρτιότερος σχεδιασμός των έργων / δράσεων, η σύντμηση και τήρηση των εκτιμώμενων χρόνων υλοποίησής τους, ο ακριβέστερος προϋπολογισμός του κόστους και η μη υπέρβασή του, καθώς και η εξασφάλιση της ποιότητας του παραγόμενου έργου. Σχετική οριζόντιας μορφής μελέτη έχει ανατεθεί από την ΕΑΣ του ΕΣΠΑ και τα συμπεράσματά της θα λειφθούν υπόψη κατά την υλοποίηση του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p> <p>Σχετικά με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις, οι δράσεις που θα προβλέπονται στο Σχέδιο Δράσης για τη συγκεκριμένη αιρεσιμότητα θα βαρύνουν το ΕΠ ΤΒ. Επίσης, δράσεις για θέματα εκπαίδευσης δημόσιων φορέων - πλην Διαχειριστικών Αρχών - θα προβλεφθούν στο πλαίσιο του ΕΠ "Μεταρρύθμιση του Δημοσίου Τομέα".</p> <p>Η εφαρμογή του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 θα βρίσκεται σε άμεση συνάφεια με την Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης, όπως περιγράφεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020. Σύμφωνα με αυτό, το νέο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου καλύπτει τις απαιτήσεις για την πρόληψη της απάτης, όπως αυτές τίθενται από τον νέο Γενικό Κανονισμό. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας έχει προβεί, μέσω των Υπηρεσιών της και σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στη διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής κατά της Απάτης στα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Σκοπός της στρατηγικής είναι η αναχαίτιση και καταπολέμηση της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, μέσω ενός συστήματος διαχείρισης, το οποίο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • βασίζεται στις αρχές της πρόληψης και συνεχούς βελτίωσης και το οποίο θα εφαρμοστεί από το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 • συνάδει με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής και μπορεί να λειτουργήσει υποστηρικτικά προς τις κανονιστικές ρυθμίσεις • επιτρέπει την αξιοποίηση των σχετικών πληροφορικών εργαλείων που προτείνει η Επιτροπή • θέτει το πλαίσιο για ένα συνεκτικό σύνολο διαδικασιών, αρμοδιοτήτων και δράσεων για την αντιμετώπιση της απάτης, που μπορεί να διατρέξει όλες τις λειτουργίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. 	

Αξονας προτεραιότητας	ΑΞ11 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ
<p>Για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Απάτης, έχουν τεθεί οι ακόλουθοι στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση και καθιέρωση Ηθικής Κουλτούρας • Αποτελεσματική Συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων Εθνικών Αρχών • Αποτελεσματική Συνεργασία με τους αρμόδιους εξωτερικούς φορείς • Ενίσχυση της Διαφάνειας • Προσαρμογή ή/και εισαγωγή Δομών και Διαδικασιών στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της ΠΠ 2014-2020, ώστε να επιτυγχάνεται η πρόληψη, η ανίχνευση και η σωστή και έγκαιρη απόκριση σε θέματα απάτης. <p>Σημειώνεται ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Τεχνική Βοήθεια 2014-2020" θα καλύψει κατ' αποκλειστικότητα ενέργειες κατά της απάτης, εκτός εξειδικευμένων περιπτώσεων, που θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p>	

2.B.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα

Πίνακας 13: Δείκτες εκροών (ανά άξονα προτεραιότητας) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ11 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ				
ID	Δείκτης (όνομα δείκτη)	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχος (2023) (προαιρετικό)			Πηγή στοιχείων
			Α	Γ	Σ	

T1395	Δικαιούχοι πράξεων ΕΤΠΑ που υποστηρίζονται	Αριθμός δικαιούχων			100,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα / ΕΔΑ ΠΚΜ
-------	--	--------------------	--	--	--------	---

2.B.7 Κατηγορίες παρέμβασης (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης

Πίνακες 14-16: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 14: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ		
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός		Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση		5.895.527,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	122. Αξιολόγηση και μελέτες		3.537.316,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία		2.358.211,00

Πίνακας 15: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ		
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός		Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση		11.791.054,00

Πίνακας 16: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	6.720.901,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	2.004.479,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	3.065.674,00

2.B.1 Άξονας προτεραιότητας

Κωδικός αναγνώρισης του άξονα προτεραιότητας	ΑΞ12
Τίτλος του άξονα προτεραιότητας	Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ

2.B.2 Αιτιολόγηση για τη θέσπιση άξονα προτεραιότητας που καλύπτει περισσότερες από μία κατηγορίες περιφέρειας (κατά περίπτωση)

2.B.3 Ταμείο και κατηγορία περιφέρειας

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση υπολογισμού (συνολικές επιλέξιμες δαπάνες ή επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες)
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο

2.B.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
12a1	Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 για το ΕΚΤ	<p>Μέσω των παρεμβάσεων Τεχνικής Βοήθειας του Ειδικού Στόχου 12a1, αναμένονται τα παρακάτω αποτελέσματα :</p> <ul style="list-style-type: none"> • η ενίσχυση και η αναβάθμιση της ικανότητας διαχείρισης και παρακολούθησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. • η τήρηση των υποχρεώσεων δημοσιότητας και πληροφόρησης όπως απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013, η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων για τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες τις δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, η παροχή υποστηρικτικού υλικού στους δικαιούχους των έργων ΕΚΤ, η διάχυση των αποτελεσμάτων στην κοινή γνώμη, η προβολή των καλών πρακτικών και η ενημέρωση για τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και πιο συγκεκριμένα για το ΕΚΤ. • η ωρίμανση, η εξειδίκευση και η βελτιστοποίηση της εφαρμογής και της αποτίμησης των παρεμβάσεων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		12a1 - Ενίσχυση των συστημάτων και των διαδικασιών διοίκησης και εφαρμογής του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 για το ΕΚΤ									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			Α	Γ	Σ		Α	Γ	Σ		
T1313	Ποσοστό πληροφόρησης (ανακοινώσεων, προσκλήσεων, προκηρύξεων) σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης από τα ΕΠ που παρέχεται ηλεκτρονικά %	%			100,00	2014			100,00	ΕΔΑ ΠΚΜ	Ετήσια

2.B.4 Ειδικοί στόχοι και αναμενόμενα αποτελέσματα

ID	Ειδικός στόχος	Αποτελέσματα που επιδιώκουν τα κράτη μέλη με τη στήριξη της Ένωσης
12a2	Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων δράσεων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020	<p>Μέσω των παρεμβάσεων Τεχνικής Βοήθειας του Ειδικού Στόχου 12a2, αναμένονται τα παρακάτω αποτελέσματα :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η κάλυψη αναγκών υποστήριξης της διαχειριστικής και λειτουργικής ικανότητας και επάρκειας δικαιούχων έργων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 • Η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της εφαρμογής και υλοποίησης των σχετικών δράσεων και έργων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.

2.B.5 Δείκτες αποτελεσμάτων

Πίνακας 12: Ειδικοί ανά πρόγραμμα δείκτες αποτελεσμάτων (ανά ειδικό στόχο) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		12a2 - Ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων δράσεων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020									
ID	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης			Έτος βάσης	Τιμή-στόχος (2023)			Πηγή στοιχείων	Συχνότητα υποβολής εκθέσεων
			Α	Γ	Σ		Α	Γ	Σ		
T1391	Ποσοστό δημοσιονομικών διορθώσεων ΕΚΤ επί πληρωμών ΕΚΤ που προκύπτουν από μη επάρκεια δικαιούχου	% συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης			4,66	2014			3,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα	Ετήσια

2.B.6 Δράσεις που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους (ανά άξονα προτεραιότητας)

2.B.6.1 Περιγραφή των δράσεων που πρόκειται να λάβουν στήριξη και αναμενόμενη συμβολή τους στους ειδικούς στόχους

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ
<p>Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 12a1 εντάσσονται οι ακόλουθες ενδεικτικές δράσεις:</p> <p><i>Α. Συμπληρωματικά / εξειδικευμένα συστήματα και Εργαλεία Οργάνωσης της Διαχείρισης</i></p> <p>Περιλαμβάνονται δράσεις ανάπτυξης και αναβάθμισης συμπληρωματικών και/ή εξειδικευμένων υποστηρικτικών συστημάτων και εργαλείων, προμήθεια υλικοτεχνικού εξοπλισμού, αγορά ή/και ανάπτυξη λογισμικού, ανάπτυξη και διάχυση μεθόδων οργάνωσης, προμήθεια ή/και ανάπτυξη ειδικών εφαρμογών κλπ. που ενδέχεται να είναι απαραίτητες για την εξυπηρέτηση ειδικών αναγκών αποτελεσματικής υλοποίησης, παρακολούθησης και διαχείρισης των</p>	

Αξονας προτεραιότητας	ΑΞ12 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ
<p>παρεμβάσεων του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, πέραν εκείνων που καλύπτονται κεντρικά από τον αντίστοιχο Ειδικό Στόχο του ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» για όλα τα ΕΠ.</p> <p><i>Β. Πληροφόρηση και Δημοσιότητα</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των επιμέρους παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ), όσο και στην Ελληνική και διεθνή κοινή γνώμη • Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων δράσεων ΕΚΤ και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, την δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ • Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης του ρόλου και των επιτευγμάτων των επιμέρους παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία • Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών ΕΚΤ • Τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1303/2013. <p><i>Γ. Μελέτες, Εμπειρογνωμοσύνες, Τεχνικοί Σύμβουλοι</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Παρεμβάσεις για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης των δράσεων ΕΚΤ, με την εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών και εμπειρογνωμοσυνών προετοιμασίας / ωρίμανσης / εξειδίκευσης / βελτιστοποίησης της εφαρμογής και της αποτίμησης των παρεμβάσεων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 • Εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης, οδηγών εφαρμογής κλπ, όπως κατά περίπτωση απαιτούνται (ενδεικτικά αναφέρονται Σχέδια καταπολέμησης της φτώχειας, κλπ) • Εκπόνηση στρατηγικών και προπαρασκευαστικών μελετών και εμπειρογνωμοσυνών και εξασφάλιση εξωτερικών συμβουλευτικών υπηρεσιών και 	

Αξονας προτεραιότητας	ΑΞ12 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ
<p>Συμβούλων Τεχνικής Υποστήριξης σε εξειδικευμένα θέματα που αφορούν το ΕΚΤ.</p> <p>Στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 12a2 περιλαμβάνονται δράσεις για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων ή/και των Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης (εφόσον υπάρξουν) των δράσεων και έργων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, όπως αυτές απορρέουν σαν αποτέλεσμα αναγκών και/ή των σχετικών μελετών και αξιολογήσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου 3 του ΕΠ «Τεχνική Βοήθεια 2014-2020» και που δεν καλύπτονται από το Πρόγραμμα εκείνο, ή ειδικότερες δράσεις για την ενίσχυση των δικαιούχων των έργων ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, όπως αυτές ενδεχομένως θα αναδειχθούν κατά το στάδιο της υλοποίησης. Οι δράσεις ενίσχυσης της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων θα διαμορφώνονται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος του φορέα, τις ειδικές του ανάγκες και την φύση και το μέγεθος (προϋπολογισμό) των έργων που υλοποιεί ή διαχειρίζεται και συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ.</p> <p>Το κόστος στελέχωσης του προσωπικού που εμπλέκεται στη διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, έλεγχο και πληροφόρηση του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 θα καλυφθεί από το ΕΠ ΤΒ 2014-2020 και όχι από τον παρόντα άξονα ΤΒ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p> <p>Προβλέπεται η υλοποίηση παρεμβάσεων για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων έργων ΕΚΤ, ώστε να βελτιώσουν την οργανωτική τους αποτελεσματικότητα, την καταλληλότητα της οργανωτικής τους δομής και την ποσοτική και ποιοτική επάρκεια της στελέχωσης και διοίκησής τους, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Ο βασικός στόχος της προσπάθειας αναβάθμισης της ικανότητας των δικαιούχων είναι να εξασφαλιστεί ο αρτιότερος σχεδιασμός των έργων / δράσεων, η σύντμηση και τήρηση των εκτιμώμενων χρόνων υλοποίησής τους, ο ακριβέστερος προϋπολογισμός του κόστους και η μη υπέρβασή του, καθώς και η εξασφάλιση της ποιότητας του παραγόμενου έργου. Σχετική οριζόντιας μορφής μελέτη έχει ανατεθεί από την ΕΑΣ του ΕΣΠΑ και τα συμπεράσματά της θα λειφθούν υπόψη κατά την υλοποίηση του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p> <p>Σχετικά με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα που αφορά στις δημόσιες συμβάσεις, οι δράσεις που θα προβλέπονται στο Σχέδιο Δράσης για τη συγκεκριμένη αιρεσιμότητα θα βαρύνουν το ΕΠ ΤΒ. Επίσης, δράσεις για θέματα εκπαίδευσης δημόσιων φορέων - πλην Διαχειριστικών Αρχών - θα προβλεφθούν στο πλαίσιο του ΕΠ "Μεταρρύθμιση του Δημοσίου Τομέα".</p>	

Αξονας προτεραιότητας	ΑΞ12 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ
<p>Η εφαρμογή του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 θα βρίσκεται σε άμεση συνάφεια με την Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης, όπως περιγράφεται και στο ΕΣΠΑ 2014-2020. Σύμφωνα με αυτό, το νέο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου καλύπτει τις απαιτήσεις για την πρόληψη της απάτης, όπως αυτές τίθενται από τον νέο Γενικό Κανονισμό. Η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας έχει προβεί, μέσω των Υπηρεσιών της και σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στη διαμόρφωση Εθνικής Στρατηγικής κατά της Απάτης στα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Σκοπός της στρατηγικής είναι η αναχαίτιση και καταπολέμηση της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, μέσω ενός συστήματος διαχείρισης, το οποίο:</p> <ul style="list-style-type: none"> • βασίζεται στις αρχές της πρόληψης και συνεχούς βελτίωσης και το οποίο θα εφαρμοστεί από το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 • συνάδει με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής και μπορεί να λειτουργήσει υποστηρικτικά προς τις κανονιστικές ρυθμίσεις • επιτρέπει την αξιοποίηση των σχετικών πληροφορικών εργαλείων που προτείνει η Επιτροπή • θέτει το πλαίσιο για ένα συνεκτικό σύνολο διαδικασιών, αρμοδιοτήτων και δράσεων για την αντιμετώπιση της απάτης, που μπορεί να διατρέξει όλες τις λειτουργίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. <p>Για την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Απάτης, έχουν τεθεί οι ακόλουθοι στόχοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση και καθιέρωση Ηθικής Κουλτούρας • Αποτελεσματική Συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων Εθνικών Αρχών • Αποτελεσματική Συνεργασία με τους αρμόδιους εξωτερικούς φορείς • Ενίσχυση της Διαφάνειας • Προσαρμογή ή/και εισαγωγή Δομών και Διαδικασιών στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της ΠΠ 2014-2020, ώστε να επιτυγχάνεται η πρόληψη, η ανίχνευση και η σωστή και έγκαιρη απόκριση σε θέματα απάτης. <p>Σημειώνεται ότι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Τεχνική Βοήθεια 2014-2020" θα καλύψει κατ' αποκλειστικότητα ενέργειες κατά της απάτης, εκτός εξειδικευμένων περιπτώσεων, που θα χρειαστεί να χρηματοδοτηθούν από το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020.</p>	

Άξονας προτεραιότητας	ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ

2.B.6.2 Δείκτες εκροών που αναμένεται να συμβάλουν στα αποτελέσματα

Πίνακας 13: Δείκτες εκροών (ανά άξονα προτεραιότητας) (για ΕΤΠΑ/ΕΚΤ/Ταμείο Συνοχής)

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ				
ID	Δείκτης (όνομα δείκτη)	Μονάδα μέτρησης	Τιμή στόχος (2023) (προαιρετικό)			Πηγή στοιχείων
			Α	Γ	Σ	
T1396	Δικαιούχοι πράξεων ΕΚΤ που υποστηρίζονται	Αριθμός δικαιούχων			20,00	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα / ΕΔΑ ΠΚΜ

2.B.7 Κατηγορίες παρέμβασης (ανά άξονα προτεραιότητας)

Αντίστοιχες κατηγορίες παρέμβασης με βάση ονοματολογία που έχει εγκριθεί από την Επιτροπή, και ενδεικτική κατανομή της στήριξης της Ένωσης

Πίνακες 14-16: Κατηγορίες παρέμβασης

Πίνακας 14: Διάσταση 1 – Τομέας παρέμβασης

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ12 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	121. Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση	1.207.768,00
EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	122. Αξιολόγηση και μελέτες	724.660,00
EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	123. Πληροφόρηση και επικοινωνία	483.106,00

Πίνακας 15: Διάσταση 2 – Μορφή χρηματοδότησης

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ12 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μη επιστρεπτέα επιδότηση	2.415.534,00

Πίνακας 16: Διάσταση 3 – Είδος περιοχής

Αξονας προτεραιότητας		ΑΞ12 - Αξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	01. Μεγάλες αστικές περιοχές (πυκνοκατοικημένες: πληθυσμός άνω των 50 000)	1.376.855,00
EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	02. Μικρές αστικές περιοχές (μεσαία πυκνότητα κατοίκησης: πληθυσμός άνω των 5 000)	410.640,00

Άξονας προτεραιότητας		ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ	
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό σε ευρώ
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	03. Αγροτικές περιοχές (αραιοκατοικημένες)	628.039,00

3. ΣΧΕΔΙΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

3.1 Χρηματοδοτική συνεισφορά από κάθε ταμείο και ποσά για το αποθεματικό επίδοσης

Πίνακας 17

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Σύνολο	
		Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης	Κύρια ενίσχυση	Αποθεματικό επίδοσης
ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	88.129.440,00	5.760.094,00	85.309.358,00	5.575.775,00	85.304.758,00	5.575.474,00	87.117.594,00	5.693.960,00	87.535.730,00	5.721.290,00	86.875.910,00	5.678.165,00	86.428.455,00	5.648.919,00	606.701.245,00	39.653.677,00
Σύνολο ΕΤΠΑ		88.129.440,00	5.760.094,00	85.309.358,00	5.575.775,00	85.304.758,00	5.575.474,00	87.117.594,00	5.693.960,00	87.535.730,00	5.721.290,00	86.875.910,00	5.678.165,00	86.428.455,00	5.648.919,00	606.701.245,00	39.653.677,00
ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	21.535.932,00	1.409.221,00	19.261.861,00	1.260.416,00	18.417.445,00	1.205.161,00	22.894.405,00	1.498.114,00	23.039.402,00	1.507.602,00	23.186.546,00	1.517.231,00	23.334.411,00	1.526.907,00	151.670.002,00	9.924.652,00
Σύνολο ΕΚΤ		21.535.932,00	1.409.221,00	19.261.861,00	1.260.416,00	18.417.445,00	1.205.161,00	22.894.405,00	1.498.114,00	23.039.402,00	1.507.602,00	23.186.546,00	1.517.231,00	23.334.411,00	1.526.907,00	151.670.002,00	9.924.652,00
Σύνολο		109.665.372,00	7.169.315,00	104.571.219,00	6.836.191,00	103.722.203,00	6.780.635,00	110.011.999,00	7.192.074,00	110.575.132,00	7.228.892,00	110.062.456,00	7.195.396,00	109.762.866,00	7.175.826,00	758.371.247,00	49.578.329,00

3.2 Συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση (σε ευρώ)

Πίνακας 18α: Σχέδιο χρηματοδότησης

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a) / (e) (2)	Συνεισφορά ΕΤΕΠ (g)	Κύρια ενίσχυση		Αποθεματικό επίδοσης		Ποσό για το αποθεματικό επίδοσης ως ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης (l) = (j) / (a) * 100
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)				Στήριξη της Ένωσης (h) = (a) - (j)	Εθνική συμμετοχή (i) = (b) - (k)	Στήριξη της Ένωσης (j)	Εθνική συμμετοχή (k) = (b) * (i) / (a)	
ΑΞ01	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	18.396.536,00	4.599.134,00	4.599.134,00	0,00	22.995.670,00	80,000000000000%		17.246.753,00	4.311.688,00	1.149.783,00	287.446,00	6,25%
ΑΞ02	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	9.024.275,00	2.256.069,00	2.256.069,00	0,00	11.280.344,00	79,9999982270%		8.460.258,00	2.115.065,00	564.017,00	141.004,00	6,25%
ΑΞ03	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	83.306.389,00	20.826.598,00	20.826.598,00	0,00	104.132.987,00	79,9999994238%		78.099.739,00	19.524.935,00	5.206.650,00	1.301.663,00	6,25%
ΑΞ04	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	26.303.003,00	6.575.751,00	6.575.751,00	0,00	32.878.754,00	79,9999993917%		24.659.065,00	6.164.766,00	1.643.938,00	410.985,00	6,25%
ΑΞ05	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	59.151.204,00	14.787.801,00	14.787.801,00	0,00	73.939.005,00	80,000000000000%		55.454.254,00	13.863.563,00	3.696.950,00	924.238,00	6,25%
ΑΞ06	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	102.347.878,00	25.586.970,00	25.586.970,00	0,00	127.934.848,00	79,9999996873%		95.957.701,00	23.989.426,00	6.390.177,00	1.597.544,00	6,24%
ΑΞ07	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	287.131.217,00	71.782.805,00	71.782.805,00	0,00	358.914.022,00	79,999998328%		269.185.515,00	67.296.379,00	17.945.702,00	4.486.426,00	6,25%
ΑΞ08	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	9.794.540,00	2.448.635,00	2.448.635,00	0,00	12.243.175,00	80,000000000000%		9.181.710,00	2.295.427,00	612.830,00	153.208,00	6,26%
ΑΞ09Α	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	24.451.683,00	6.112.921,00	6.112.921,00	0,00	30.564.604,00	79,9999993456%		22.923.453,00	5.730.863,00	1.528.230,00	382.058,00	6,25%
ΑΞ09Β	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	149.384.580,00	37.346.145,00	37.346.145,00	0,00	186.730.725,00	80,000000000000%		140.072.758,00	35.018.189,00	9.311.822,00	2.327.956,00	6,23%
ΑΞ10	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	24.451.683,00	6.112.921,00	6.112.921,00	0,00	30.564.604,00	79,9999993456%		22.923.453,00	5.730.863,00	1.528.230,00	382.058,00	6,25%
ΑΞ11	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	11.791.054,00	2.947.764,00	2.947.764,00	0,00	14.738.818,00	79,9999972861%		11.791.054,00	2.947.764,00			
ΑΞ12	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Δημόσιο	2.415.534,00	603.884,00	603.884,00	0,00	3.019.418,00	79,9999987524%		2.415.534,00	603.884,00			
Σύνολο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες		646.354.922,00	161.588.734,00	161.588.734,00	0,00	807.943.656,00	79,9999996534%		606.701.245,00	151.675.312,00	39.653.677,00	9.913.422,00	6,13%

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a) / (e) (2)	Συνεισφορά ΕΤΕΠ (g)	Κύρια ενίσχυση		Αποθεματικό επίδοσης		Ποσό για το αποθεματικό επίδοσης ως ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης (l) = (j) / (a) * 100
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)				Στήριξη της Ένωσης (h) = (a) - (j)	Εθνική συμμετοχή (i) = (b) - (k)	Στήριξη της Ένωσης (j)	Εθνική συμμετοχή (k) = (b) * ((j) / (a))	
Σύνολο	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες		161.594.654,00	40.398.664,00	40.398.664,00	0,00	201.993.318,00	79,9999998020%		151.670.002,00	37.917.500,00	9.924.652,00	2.481.164,00	6,14%
Γενικό σύνολο				807.949.576,00	201.987.398,00	201.987.398,00	0,00	1.009.936.974,00	79,9999996831%	0,00	758.371.247,00	189.592.812,00	49.578.329,00	12.394.586,00	

(1) Συμπληρώνεται μόνον όταν οι άξονες προτεραιότητας εκφράζονται ως συνολικό κόστος.

(2) Το ποσοστό μπορεί να στρογγυλοποιηθεί προς τον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό του πίνακα. Το ακριβές ποσοστό που χρησιμοποιείται για την επιστροφή πληρωμών είναι ο λόγος (στ).

Πίνακας 18β: Πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων – Ειδικά κονδύλια ΕΚΤ και ΥΕΙ (where appropriate)

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βάση για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης (Συνολικό επιλέξιμο κόστος ή δημόσιο επιλέξιμο κόστος)	Στήριξη της Ένωσης (a)	Εθνική συμμετοχή (b) = (c) + (d)	Ενδεικτική ανάλυση του ποσοστού εθνικής συμμετοχής		Συνολική χρηματοδότηση (e) = (a) + (b)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (f) = (a)/(e) (2)
						Εθνική δημόσια χρηματοδότηση (c)	Εθνική ιδιωτική χρηματοδότηση (d) (1)		
Σύνολο				0,00	0,00	0,00	0,00		0,00%

Λόγος	%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις περιφέρειες μετάβασης	0,00%
Ποσοστό του ΕΚΤ για τις περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00%

(1) Συμπληρώνεται μόνον όταν οι άξονες προτεραιότητας εκφράζονται ως συνολικό κόστος.

(2) Το ποσοστό μπορεί να στρογγυλοποιηθεί προς τον πλησιέστερο ακέραιο αριθμό του πίνακα. Το ακριβές ποσοστό που χρησιμοποιείται για την επιστροφή πληρωμών είναι ο λόγος (στ).

Πίνακας 18γ: Ανάλυση του σχεδίου χρηματοδότησης ανά άξονα προτεραιότητας, ταμείο, κατηγορία περιφέρειας και θεματικό στόχο

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	18.396.536,00	4.599.134,00	22.995.670,00
Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	9.024.275,00	2.256.069,00	11.280.344,00
Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	83.306.389,00	20.826.598,00	104.132.987,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
εων						
Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	26.303.003,00	6.575.751,00	32.878.754,00
Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων	59.151.204,00	14.787.801,00	73.939.005,00
Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	102.347.878,00	25.586.970,00	127.934.848,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
πόρων						
Προώθησ η των βιώσιμων μεταφορώ ν και άρση των προβλημά των σε βασικές υποδομές δικτύων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	287.131.217,00	71.782.805,00	358.914.022,00
Προώθησ η της βιώσιμης απασχόλη σης υψηλής ποιότητας και υποστήρι ξη της κινητικότη τας των εργαζομέ νων	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού	9.794.540,00	2.448.635,00	12.243.175,00
Προώθησ η της κοινωνική ς ένταξης και καταπολέ μηση της φτώχειας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	24.451.683,00	6.112.921,00	30.564.604,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Θεματικός στόχος	Στήριξη της Ένωσης	Εθνική συμμετοχή	Συνολική χρηματοδότηση
- ΕΤΠΑ						
Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης	149.384.580,00	37.346.145,00	186.730.725,00
Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	24.451.683,00	6.112.921,00	30.564.604,00
Σύνολο				793.742.988,00	198.435.750,00	992.178.738,00

Πίνακας 19: Ενδεικτικό ποσό της στήριξης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή

Άξονας προτεραιότητας	Ενδεικτικό ποσό της στήριξης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα (%)
ΑΞ03	8.000.000,00	0,99%

Άξονας προτεραιότητας	Ενδεικτικό ποσό της στήριξης που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τους στόχους που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης για το επιχειρησιακό πρόγραμμα (%)
AΞ04	21.503.003,00	2,66%
AΞ05	59.151.204,00	7,32%
AΞ06	22.139.151,20	2,74%
AΞ07	3.520.000,00	0,44%
Σύνολο	114.313.358,20	14,15%

4. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΔΑΦΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περιγραφή της ολοκληρωμένης προσέγγισης στην εδαφική ανάπτυξη λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τους στόχους του επιχειρησιακού προγράμματος όσον αφορά τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και παρουσίαση του τρόπου με τον οποίο το επιχειρησιακό πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων του επιχειρησιακού προγράμματος και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση για χωρική ανάπτυξη εξειδικεύει τις επιμέρους επιλογές του ΕΠ σε περιοχές της Περιφέρειας που αντιμετωπίζουν έντονες οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές, δημογραφικές και φυσικές προκλήσεις, στη βάση και του ΠΠΧΣΑΑ ΚΜ.

Οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες στην ΠΚΜ καλύφθηκαν την τελευταία 10ετία από τη στροφή προς τις λιγότερο παραγωγικές αλλά αμεσότερης εισοδηματικής απόδοσης οικονομικές δραστηριότητες, συνεπικουρούντων των εισροών κοινοτικών πόρων και της χρηματοπιστωτικής επέκτασης. Σε όρους διαθέσιμου εισοδήματος, απόκτησης μόνιμων καταναλωτικών αγαθών και ακίνητης περιουσίας, οι ανισότητες είναι λιγότερο έντονες από ότι σε όρους παραγωγικότητας, ενώ και οι ανισότητες ως προς τις κοινωνικές υποδομές έχουν περιοριστεί (και σε ορισμένους τομείς όπως π.χ. η εκπαίδευση και η υγεία-τρόνοια, έχουν αντιστραφεί εις βάρος της Θεσσαλονίκης, λόγω της συνεχιζόμενης εκεί πληθυσμιακής συγκέντρωσης).

Η κλασική κατηγοριοποίηση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων σε «φτωχές» αγροτικές/περιμετρικές ζώνες και «πλούσιες» μητροπολιτικό κέντρο δεν είναι πλέον τόσο ισχυρή, καθώς προσλαμβάνουν εντοπισμένα τοπικά χαρακτηριστικά με τη δημιουργία θυλάκων τόσο αγροτικών/μειονεκτικών/απομακρυσμένων περιοχών, όσο και αστικών/υποβαθμισμένων.

Συνεπεία των οικονομικών παραγόντων, της γενικότερης υστέρησης του χωρικού σχεδιασμού, της εκτός σχεδίου δόμησης, της εισοδηματικής άνθησης και της συνακόλουθης οικοδομικής και παραθεριστικής έκρηξης και του συχνά υπερφιλόδοξου ή ατελούς σχεδιασμού, η διόγκωση του αστικού ιστού (οικονομικού και οικοδομικού) ήταν παντού εκτεταμένη και όχι μόνο συνόδευσε αλλά κι επέτρεψε την διάχυση των αστικών δραστηριοτήτων στον εξωαστικό χώρο,. Το πρόβλημα δεν επιλύεται εύκολα, και κατά ζώνες είναι οξύτατο: αέναη αστική επέκταση, διογκούμενες ανάγκες για υποδομές, συγκρούσεις χρήσεων και, το κυριότερο, ευρύτατη διασπορά των προβληματικών σημείων ώστε να δυσχεραίνεται μια συνολική παρέμβαση και να απαιτείται εκτεταμένη αξιολόγηση από το σχεδιασμό.

Όσον αφορά τη διάρθρωση του αστικού συστήματος, η Λειτουργική Μητροπολιτική περιοχή Θεσ/νίκης είναι η περιοχή με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση προβλημάτων, έντονη αποβιομηχάνιση, οξεία ανεργία, δραματική μείωση εισοδήματος κατά περιοχές, υπερσυγκέντρωση κοινωνικών ομάδων σε κίνδυνο φτώχειας ή/και αποκλεισμού, γήρανση κοινωνικών υποδομών. Παράλληλα, η πολιτική διάχυσης του αστικού ιστού και συνεχούς επέκτασης των υποδομών οδήγησε σε έξοδο της οικονομικής δραστηριότητας προς την περίμετρο της πόλης και σε οικονομική, παραγωγική και επιχειρηματική απογύμνωση και πολλαπλασιασμό των υποβαθμισμένων περιοχών στον πυρήνα της. Η Θεσ/νίκη είναι η περιοχή όπου κυρίως εκδηλώνονται οι 5 προκλήσεις

(οικονομικές/περιβαλλοντικές/κλιματικές/δημογραφικές/κοινωνικές) και όπου πρέπει να εφαρμοστεί η αρχή της «συμπαγούς πόλης». Στα λοιπά αστικά κέντρα, οι πιέσεις είναι κατά πολύ ασθενέστερες.

Η προσέγγιση μέσω του ΕΠ περιλαμβάνει εφαρμογή των Εργαλείων (α) ΟΧΕ για ΒΑΑ. Η στόχευση των στρατηγικών καλύπτει τους ΘΣ 2-3-4-5-6-8-9-10 και (β) ΤΑΠΤοΚ που θα εφαρμοστεί στον αγροτικό χώρο.

Η προσέγγιση θα γίνει στο πλαίσιο των στόχων, κατευθύνσεων και κριτηρίων που θέτει το ΕΣΠΑ και θα ζητηθεί να συμβάλλουν πόροι και δράσεις των τομεακών ΕΠ. Θα εφαρμοστεί τα εργαλεία ώστε να επιτύχει τη μέγιστη δυνατή μόχλευση πόρων και τα μέγιστα αποτελέσματα στη συνέργεια ΕΔΕΤ, ΘΣ και ΕΠ, αλλά και παράλληλων πολιτικών και πηγών χρηματοδότησης, όπου εκδηλώνονται οι ανισότητες και οι παράγοντες δημιουργίας τους.

4.1 Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΚ) (κατά περίπτωση)

Η προσέγγιση στη χρήση μέσων τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και οι αρχές για τον καθορισμό των περιοχών στις οποίες θα εφαρμοσθεί·

Το εργαλείο της Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων θα εφαρμοστεί στον αγροτικό χώρο της Περιφέρειας και θα χρηματοδοτηθεί μέσα από την εκχώρηση πόρων του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης και την συμπληρωματική διάθεση πόρων του ΕΚΤ του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας.

Οι προκλήσεις που θα αντιμετωπιστούν μέσα από τα ΤΑΠΤΟΚ στον αγροτικό χώρο είναι η παραγωγική ανασυγκρότηση, η βελτίωση του αγροτικού χώρου για καλύτερη ποιότητα ζωής και η ενίσχυση των τάσεων επιστροφής στην ύπαιθρο, η ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων σε συνδυασμό με την καταπολέμηση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής, η διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας μέσω της διασύνδεσής με τις υπηρεσίες τουρισμού και πολιτισμού και η αναβάθμιση του τοπικού ανθρώπινου κεφαλαίου.

Τα χαρακτηριστικά των περιοχών εφαρμογής (τυπολογία περιοχών) θα καθοριστούν από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και θα προσαρμοστούν στις ιδιαιτερότητες του αγροτικού χώρου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Η χρηματοδότηση θα γίνει προς ενιαίες Στρατηγικές Τοπικής Ανάπτυξης που θα υποβάλλουν ενιαίες Τοπικές Ομάδες Δράσεις.

Η επιλογή, έγκριση και χρηματοδότηση των ΤΑΠΤΟΚ θα γίνει στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας, με κριτήρια που θα αφορούν ενδεικτικά στην προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης, στην καταλληλότητα της στρατηγικής του τοπικού προγράμματος και στην επάρκεια της Τοπικής Ομάδας Δράσης.

Την συνολική ευθύνη διαχείρισης των δράσεων των ΤΑΠΤΟΚ θα την έχει η Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας.

Οι διαδικασίες επιλογής και έγκρισης των ΤΑΠΤΟΚ και ο συντονισμός των δράσεων θα γίνουν από επιτροπή ή άλλο σχήμα στο οποίο θα συμμετέχουν, κατ' ελάχιστο, εκτός από την Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας, η Διαχειριστική Αρχή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, η ΕΥΣΕΚΤ κ.ά.

Ο Θεματικός Στόχος, που θα συνδυαστεί με τα Μέτρα του ΠΑΑ για την εφαρμογή των ΤΑΠΤΟΚ στον αγροτικό χώρο, θα είναι ο Θεματικός Στόχος 9 και πιο συγκεκριμένα η Επενδυτική Προτεραιότητα «9.νι.Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα για ενδογενή τοπική ανάπτυξη και άρση των τοπικών ανισοτήτων και αδυναμιών».

Τα ΤΑΠΤΟΚ θα είναι πολυταμειακά, με συμμετοχή του ΕΚΤ και του ΕΓΤΑΑ. Επικεφαλής Ταμείο θα είναι το ΕΓΤΑΑ, το οποίο και αναλαμβάνει τα λειτουργικά έξοδα που σχετίζονται με τις τοπικές στρατηγικές ανάπτυξης.

Το ΕΚΤ θα λειτουργήσει συμπληρωματικά με ιδιαίτερη έμφαση στα θέματα της απασχόλησης και της καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού συνεισφέροντας στους αντίστοιχους εθνικούς στόχους της Ευρώπης 2020. Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν προς αυτή την κατεύθυνση αφορούν, ενδεικτικά, στην προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας, τη βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού κ.α. με απώτερο σκοπό την κοινωνική ένταξη ατόμων ευπαθών ομάδων πληθυσμού, μέσω αξιοποίησης της τοπικής δυναμικής.

Στην παρούσα φάση δεν σχεδιάζουμε να χρησιμοποιήσουμε στο εργαλείο Τοπικής Ανάπτυξης με την Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων πόρους του ΕΤΠΑ. Πιθανώς θα εξεταστεί η αξιοποίηση του σε επόμενη φάση. Στα κριτήρια επιλογής θα ληφθούν υπόψη η συνεισφορά στην κλιματική αλλαγή.

4.2 Ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη (κατά περίπτωση)

Κατά περίπτωση, το ενδεικτικό ποσό της στήριξης μέσω του ΕΤΠΑ για ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη που θα υλοποιηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και η ενδεικτική κατανομή της στήριξης μέσω του ΕΚΤ για ολοκληρωμένες δράσεις.

Η έκταση της Κεντρικής Μακεδονίας καλύπτεται από αστικές περιοχές σε ποσοστό 26,57% , όπου κατοικεί το 76,9% του πληθυσμού της περιφέρειας. Πλήν του ΠΣΘ, στην Περιφέρεια υπάρχουν 11 αστικές περιοχές με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων. Οι πυκνότητες κατοίκησης των αστικών περιοχών, δημιουργούν σημαντικές πιέσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, γεγονός που αναδεικνύει απαραίτητες τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για τη στήριξη των αστικών πληθυσμών, την προστασία του περιαστικού χώρου από την άναρχη επέκταση αστικών λειτουργιών και τέλος την

αναγκαία ενίσχυση του κοινωνικού ιστού των πόλεων μέσω ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για στήριξη απασχόλησης και προώθησης της κοινωνικής ενσωμάτωσης ευάλωτων ομάδων.

Ειδικότερα, το αστικό περιβάλλον της Θεσσαλονίκης χαρακτηρίζεται από την παρουσία οξυμμένων προβλημάτων. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση των κεντρικών περιοχών είναι ένα από αυτά, καθώς και περιοχές με συγκρούσεις χρήσεων γης. Παραμένουν επίσης προβλήματα κυρίως σε σχέση με τις πύλες εισόδου στην πόλη.

Ζητήματα προκύπτουν σε σχέση με την αναβάθμιση των βιομηχανικών συγκεντρώσεων στη ΒΔ πλευρά της πόλης (περιοχή Ευκαρπίας). Ελλείψεις διαπιστώνονται στους τομείς των αναπλάσεων, της ανάδειξης μνημείων και συνόλων, της προβολής και αξιοποίησης των αρχαιολογικών χώρων και των λοιπών πολιτιστικών πόρων, των σύγχρονων πολιτιστικών υποδομών.

Οι περιοχές όπου θα εφαρμοστεί ΒΑΑ, πρέπει να προσεγγιστούν σε δύο επίπεδα: αφενός, η προσέγγιση της μητροπολιτικής λειτουργίας και ανάπτυξης του ΠΣ Θεσσαλονίκης αποτελεί και οφείλει να αποτελέσει αντικείμενο διακριτής και διαφοροποιημένης ως προς τις ανάγκες της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, αναδεικνύοντας τα εργαλεία ΟΧΕ και αφετέρου η επικέντρωση για τα λοιπά σημαντικά αστικά κέντρα στην αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων και συγκρούσεων χρήσεων γης, αστικών-περιαστικών λειτουργιών.

Στις περιοχές αυτές η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη" θα εφαρμοστεί μέσω Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης. Θα χρηματοδοτηθεί μέσω του ΠΕΠ με τη συμπλήρωση πόρων που θα διαθέσουν στις Περιφέρειες ενδεικτικά τα ΕΠΑΝΑΔ και ΕΠΑΝΕΚ. Η χρηματοδότηση θα γίνει προς ενιαίες Ολοκληρωμένες Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Η επιλογή, έγκριση και χρηματοδότηση τους θα γίνει με κριτήρια που θα αφορούν στην καταλληλότητα της στρατηγικής, στη συμβολή στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του Προγράμματος, και στη διαχειριστική ικανότητα, τεχνική ετοιμότητα και ικανότητα μόχλευσης πόρων του φορέα. Θα είναι υπό τη διαχειριστική ευθύνη της Διαχειριστικής Αρχής, με την κατάλληλη συμμετοχή των αρχών των προγραμμάτων που θα συγχρηματοδοτήσουν και θα τηρείται χρηματοδοτικός πίνακας διακριτός κατά ΕΔΕΤ. Οι αστικές αρχές θα υποβάλλουν τις προτεινόμενες στρατηγικές και θα είναι αρμόδιοι για την επιλογή των επιμέρους δράσεων/ έργων

Με στρατηγική ΒΑΑ θα καλυφθεί καταρχήν το αστικό κέντρο που έχει λειτουργική περιοχή με πληθυσμό άνω των 70.000 κατοίκων. Η επιλογή άλλων αστικών κέντρων θα γίνει στο πλαίσιο ανταγωνιστικής διαδικασίας, με κριτήρια που αφορούν στην καταλληλότητα της στρατηγικής, στη συμβολή στην επίτευξη των αποτελεσμάτων του ΠΕΠ, και στη διαχειριστική ικανότητα, τεχνική ετοιμότητα και ικανότητα μόχλευσης πόρων.

Στη ΒΑΑ θα αποδοθούν 10 % των πόρων των ΕΤΠΑ και 10% του ΕΚΤ.

Πίνακας 20: Ολοκληρωμένες δράσεις για βιώσιμη αστική ανάπτυξη – ενδεικτικά ποσά στήριξης μέσω ΕΤΠΑ και ΕΚΤ

Ταμείο	Στήριξη μέσω ΕΤΠΑ και ΕΚΤ (ενδεικτικά) (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής ενίσχυσης του ταμείου για το πρόγραμμα
Σύνολο ΕΚΤ	13.445.315,80	8,32%
Σύνολο ΕΤΠΑ	65.621.455,80	10,15%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΠΑ + ΕΚΤ	79.066.771,60	9,79%

4.3 Ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις (ΟΧΕ) (κατά περίπτωση)

Η προσέγγιση στη χρήση των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων (ΟΧΕ) (όπως ορίζεται στο άρθρο 36 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013) εκτός των περιπτώσεων που καλύπτονται από το σημείο 4.2 και η ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυσή τους από κάθε άξονα προτεραιότητας.

Το εργαλείο της Ολοκληρωμένης Εδαφικής Επένδυσης (ΟΕΕ-ΙΤΙ) θα χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, υπο το πρίσμα της προσέγγισης που περιγράφηκε στην ενότητα 4.2

Πίνακας 21: Ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυση για τις ΟΧΕ, εκτός της ενίσχυσης που αναφέρεται στο σημείο 4.2 (συνολικό ποσό)

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Ενδεικτική χρηματοδοτική ενίσχυση (στήριξη της Ένωσης) (σε ευρώ)
Σύνολο		0,00

4.4 Οι ρυθμίσεις για διαπεριφερειακές και διεθνικές δράσεις, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος, με δικαιούχους εγκατεστημένους σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος (κατά περίπτωση)

Η διαπεριφερειακή – διασυνοριακή – διακρατική προσέγγιση θα επιδιωχθεί μέσω των προγραμμάτων «Μεσόγειος» (MED), "Νοτιο-Ανατολική Πύλη", «Μεσογειακό/ΕΝΙ» (ΕΝΙ CBC MED), Balkan-Mediterranean (Βουλγαρία, Αλβανία; πΓΔΜ), INTERREG-EUROPE κλπ.

Όπου είναι εφικτό, το ΠΕΠ θα εξετάζει την δυνατότητα ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ των εφελόμενων του Προγράμματος με αντίστοιχους ωφελομένους σε τουλάχιστον ένα ακόμη Κράτος Μέλος, μέσω δράσεων διαπεριφερειακής και διακρατικής συνεργασίας (π.χ. έξω από τα στενά όρια των κανόνων του ΕΕΣ, και βασιζόμενο στα άρθρα 70(2) και 96(3)(δ) του Καν.1303/2013.

4.5 Συμβολή των προγραμματισμένων δράσεων του προγράμματος στην υλοποίηση μακροπεριφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών για τις θαλάσσιες λεκάνες με βάση τις ανάγκες της περιοχής του προγράμματος όπως καθορίζονται από το κράτος μέλος (κατά περίπτωση)

(Όταν τα κράτη μέλη και οι περιφέρειες συμμετέχουν σε μακροπεριφερειακές στρατηγικές και στρατηγικές για τις θαλάσσιες λεκάνες).

Η Περιφέρεια της Κεντρικής Μακεδονίας, στο μέτρο του δυνατού, θα αξιοποιήσει την συμμετοχή της στη μακροπεριφέρεια Αδριατική – Ιόνιο στους 4 πυλώνες που συγκροτούν τη στρατηγική της.

Οι προτεραιότητες της Κεντρικής Μακεδονίας στο πλαίσιο της μακροπεριφέρειας θα προσδιορίζονται με βάση :

(α) την αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας η οποία αναγράφεται στο ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020

(β) την περιφερειακή στρατηγική της έξυπνης εξειδίκευσης

(γ) το πρόγραμμα δράσης για μια Ευρωπαϊκή Στρατηγική της μακροπεριφέρειας Αδριατική – Ιόνιο COM (2014) 357 final/17-7-2014, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τον αειφόρο τουρισμό.

5. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΗ ΦΤΩΧΕΙΑ Ή ΣΤΟΧΕΥΟΜΕΝΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟ ΚΙΝΔΥΝΟ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ Ή ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)

5.1 Γεωγραφικές περιοχές που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/στοχευόμενες ομάδες που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού

Οι άνθρωποι που ζουν σε συνθήκες φτώχειας τείνουν να είναι συγκεντρωμένοι σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Η συκέντρωση ατόμων με χαμηλά εισοδήματα σε μια περιοχή επιβαρύνει επιπρόσθετα την εκάστοτε φτωχή οικογένεια λόγω του ευρύτερου δυσμενούς περιβάλλοντος και των μειωμένων ευκαιριών εκπαίδευσης, απασχόλησης/αυταπασχόλησης, πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και εν γένει κοινωνικής ένταξης. Η υλοποίηση παρεμβάσεων ολοκληρωμένου χαρακτήρα στοχεύει στην αντιμετώπιση όσο το δυνατόν, μεγαλύτερου μέρους των οικείων προβλημάτων, όπως τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, η σχολική διαρροή, η περιορισμένη επιχειρηματική δραστηριότητα και η αυξανόμενη (άνω του εθνικού μ.ο.) γήρανση του πληθυσμού τους.

Η εικόνα της «φτώχειας» σε επίπεδο Περιφέρειας

Σύμφωνα με την ΕΛ.ΣΤΑΤ., η σχετική φτώχεια ορίζεται ως το ποσοστό του πληθυσμού που ζει με εισόδημα κάτω από το 60% του μέσου εισοδήματος της χώρας. Με βάση τον ορισμό αυτό και στο πλαίσιο της τεκμηρίωσης από πλευράς ΕΔΑ του σημαντικού προβλήματος της φτώχειας, έχει επιχειρηθεί ο προσδιορισμός των περιοχών της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με πληθυσμό που βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας για τα έτη 2009 και 2012. Το όριο αυτό είναι 10.437€ για το 2009 και 11.986€ για το 2012. Όλοι οι υπολογισμοί γίνονται με στοιχεία του ΚΕΠΥΟ με βάση τους Ταχυδρομικούς Κωδικούς (Τ.Κ.) των περιοχών[1].

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ (Βλ.. Δελτίο Τύπου στις 13.10.2014) για το 2013 (με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το έτος 2012) το κατώφλι της φτώχειας ανέρχεται στο ποσό των 5.023 € ετησίως ανά άτομο και σε 10.547 € για νοικοκυριά με δύο ενήλικες και δύο εξαρτώμενα παιδιά ηλικίας κάτω των 14 ετών[2] . Με βάση αυτό το όριο το 36% του πληθυσμού της Βόρειας Ελλάδας βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού (από 32% το 2009). Το αντίστοιχο ποσοστό για το σύνολο της χώρας ανέρχεται σε 35,7% (από 27,6% το 2009)[3] .

Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΓΓΠΣ, ο αριθμός των φορολογουμένων στην ΠΚΜ για το 2012 ανήλθε σε 965.776. Από αυτούς εισοδήματα μέχρι 6.000€ δήλωσε το 35,7% των φορολογουμένων (36,17% στη χώρα) και από 6.001€ μέχρι 12.000€ το 24,45% (22,64% στη χώρα). Δηλαδή, το 60,15% των φορολογουμένων στη ΠΚΜ, το 2012, δήλωσε εισοδήματα μέχρι 12.000€ (58,8% στη χώρα). Τα αντίστοιχα ποσοστά για το 2011 ήταν 58,85% στην ΠΚΜ και 57,2% στο σύνολο της χώρας.

Η εικόνα της «φτώχειας» σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας

Σε επίπεδο Περιφέρειας, παρατηρείται σημαντική αύξηση του αριθμού των περιοχών που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας μεταξύ των ετών 2009 και 2012.

Ενδεικτικά, αναφέρονται κάποια στοιχεία ανά Περιφερειακή Ενότητα για το έτος 2012. Στην **ΠΕ Θεσσαλονίκης**, κάτω από το όριο φτώχειας βρίσκονται οι εξής περιοχές: Ασκός, Σοχός (Δήμος Λαγκαδά και Δήμος Βόλβης), Ξυλόπολη (Δ. Λαγκαδά), Ασπροβάλτα, Λαγκαδίκια, Σταυρός (Δ. Βόλβης). Εξετάζοντας το **Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης (ΠΣΘ)** στις φτωχές περιοχές περιλαμβάνονται μικρές υποενότητες ΔΕ Αγίου Παύλου, Αμπελοκήπων, Ελευθερίου, Ευκαρπίας, Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Νεάπολης, Σταυρούπολης, Πολίχνης, Συκεών, Τριανδρίας, καθώς και ολόκληρη η ΔΕ Μενεμένης. Από την εξέταση της **ΠΕ Ημαθίας** διαπιστώνεται ότι οι περιοχές που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας είναι η Ειρηνούπολη, η Μελίκη, και ο Κόπανος, το Μακροχώρι και η περιοχή του ΣΣ Πλατέος.

Για την **ΠΕ Κιλκίς**, φτωχές θεωρούνται οι περιοχές του Κεντρικού και της Βάθης (Δ. Κιλκίς), η ευρύτερη περιοχή του ΣΣ Μουριώνκαθώς και της Ειδομένης και του Ευρωπού (Δ. Παιονίας). Αναφορικά με την **ΠΕ Πέλλας**, οι κάτοικοι των περιοχών της Κρύας Βρύσης (Δ. Πέλλας), της Φούστανης, του Εξαπλάτανου (Δ. Αλμωπίας), της Άρνισσας (Δ. Έδεσσας), της Σκύδρας (Δ. Σκύδρας) και της Καρυώτισσας (Δ. Πέλλας) εμφανίζουν εισοδήματα που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Η **ΠΕ Πιερίας** είναι η μία από τις δύο ΠΕ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, όπου για το έτος 2009, όλες οι περιοχές της βρίσκονται πάνω από το όριο φτώχειας. Η οικονομική κρίση, ωστόσο, επέφερε σημαντικές αλλαγές στα εισοδήματα των κατοίκων της ΠΕ, καθώς τέσσερις περιοχές (Κορινός του Δ. Κατερίνης, καθώς και Κίτρος, Μεθώνη και Κολινδρός του Δ. Πύδνας - Κολινδρού) βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας το 2012. Η **ΠΕ Σερρών** περιλαμβάνει πολλές περιοχές που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας: Δράβησκος, Πρώτη (Δ. Αμφίπολης), Πεντάπολη, Χρυσό (Δ. Εμμανουήλ Παππά), Στρυμωνικός, Ηράκλεια (Δ. Ηράκλειας), Γάζωρος (Δ. Νέας Ζίχνης), Κ. Πορόια, Ν. Πετρίτσι (Δ. Σιντικής), Μαυροθάλασσα (Δ. Βισαλτίας), Ν. Σκοπός (Δ. Εμμανουήλ Παππά), Ροδολίβος (Δ. Αμφίπολης), Αλιστράτη, ΣΣ Αγγίστης (Δ. Νέας Ζίχνης) και Ροδόπολη (Δ. Σιντικής). Αναφορικά με την **ΠΕ Χαλκιδικής**, οι περιοχές του Πευκοχωρίου (Δ. Κασσάνδρας) και της Συκιάς (Δ. Σιθωνίας) ανήκουν στην κατηγορία των φτωχών περιοχών.

Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέχθηκαν από τους Δήμους, με τη χρήση δομημένου ερωτηματολογίου, το οποίο καταρτίστηκε από την ΕΥΣΕΚΤ προσδιορίστηκε η ένταση του προβλήματος των ευπαθών ομάδων στους δήμους της Περιφέρειας. Ειδικότερα, στους δήμους Θεσσαλονίκης, Παύλου Μελά, Θερμαϊκού, Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Κατερίνης, Κασσάνδρας, Σερρών και Προποντίδας είναι εντονότερο το πρόβλημα των ευάλωτων ομάδων (κυρίως άτομα με αναπηρίες και φυλακισμένοι/αποφυλακισμένοι), στους δήμους Νεάπολης – Συκεών, Παύλου Μελά, Θερμαϊκού, Σκύδρας, Σερρών, Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Κασσάνδρας, Ν. Προποντίδας και Λαγκαδά είναι εντονότερο το πρόβλημα των ειδικών ομάδων (κυρίως άνεργοι, πολύτεκνοι και μετανάστες) και τέλος στους δήμους Νεάπολης, Θερμαϊκού, Σκύδρας, Κορδελιού – Ευόσμου και Αμπελοκήπων – Μενεμένης είναι εντονότερο το πρόβλημα των λοιπών ευπαθών ομάδων (κυρίως ρομά, φτωχοί εργαζόμενοι και συνταξιούχοι).

Ο ακριβής προσδιορισμός των περιοχών/θυλάκων φτώχειας και των διαφοροποιήσεων μεταξύ φτώχειας και ακραίας φτώχειας (εξαθλίωσης), καθώς και ο προσδιορισμός των ομάδων στόχου με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, πρόκειται να επιτευχθεί μέσω της

περαιτέρω ανάλυσης και αξιοποίησης, τόσο υφιστάμενων διοικητικών δεδομένων και στοιχείων, όσο και των στοιχείων που συλλέχθηκαν από τους Δήμους. Επιπρόσθετα, με την υποστήριξη της έρευνας της EU-SILC που διενεργεί η ΕΛΣΤΑΤ, θα διευρυνθεί το αντίστοιχο δείγμα της, έτσι ώστε μετά το 2015, να υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία, όσον αφορά τη λεπτομερή (ποσοτικά και ποιοτικά) στατιστική αποτύπωση του φαινομένου της φτώχειας και για τις δεκατρείς (13) περιφέρειες της χώρας.

5.2 Στρατηγική για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/ των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, συμβολή στην ολοκληρωμένη προσέγγιση που ορίζεται στη συμφωνία εταιρικής σχέσης

Για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών υποβαθμισμένων περιοχών και περιοχών όπου υπάρχει μεγάλος αριθμός ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες πληθυσμού, απαιτείται ένα συγκροτημένο σχέδιο για την κοινωνική ένταξη. Είναι σε εξέλιξη η εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, βασική φιλοσοφία της οποίας θα είναι η διαφύλαξη του κοινωνικού ιστού της Ελληνικής πολιτείας με την ενδυνάμωση των δημόσιων πολιτικών καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού των πολιτών που αντιμετωπίζουν αυξημένα προβλήματα λόγω της οικονομικής κρίσης. Στο πλαίσιο αυτό, θα εξειδικεύονται βασικοί πυλώνες που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην πρόσβαση σε βασικά αγαθά, στην κατοχύρωση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης και στην πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας. Οι συγχρηματοδοτούμενες πράξεις θα βασίζονται στα πορίσματα της χαρτογράφησης και τις προτεραιότητες της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμησης της Φτώχειας.

Συγχρόνως, η ανάγκη για καλύτερη πληροφόρηση σε τοπική κλίμακα γεωγραφικής περιοχής αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ως ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση της φτώχειας, της στέρησης και του κοινωνικού αποκλεισμού. Λεπτομερή στοιχεία σε επίπεδο περιοχής βοηθούν στον εντοπισμό του φαινομένου της φτώχειας σε αγροτικές περιοχές όπου η φτώχεια είναι συχνά «κρυφή» ή και σε περιοχές όπου η φτώχεια είναι διεσπαρμένη, και η στέρηση συχνά εκδηλώνεται με διάφορους και όχι πάντα εμφανείς τρόπους. Επιπρόσθετα, οι έρευνες που εστιάζουν στο τοπικό επίπεδο προκειμένου να καταρτίσουν «τοπικά προφίλ της φτώχειας», μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη των στρατηγικών καταπολέμησης της φτώχειας και να «καλύψουν» τα κενά στις υπάρχουσες εθνικές πηγές δεδομένων.

Όπως είναι κατανοητό, η εξειδίκευση της Εθνικής Στρατηγικής σε περιφερειακό επίπεδο είναι απαραίτητη. Στην κατεύθυνση αυτή, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει ξεκινήσει την εκπόνηση Περιφερειακού Στρατηγικού Σχεδίου Κοινωνικής Ένταξης το οποίο αναμένεται να είναι έτοιμο και να έχει εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας μέχρι τον Μάρτιο 2015.

Το Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης αφενός θα αποτυπώσει την υφιστάμενη κατάσταση των ευπαθών ομάδων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και αφετέρου θα οδηγήσει στην ορθολογική ανάπτυξη ενός πλέγματος παρεμβάσεων για υιοθέτηση ενεργητικών μέτρων, που θα ενισχύσουν ουσιαστικά τους έχοντες ανάγκη για να επαναφέρουν την ζωή τους σε φυσιολογικό ρυθμό. Η βελτίωση των ευκαιριών

απασχόλησης ευπαθών ομάδων πληθυσμού, η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού καθώς και η βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, είναι οι κυριότεροι άξονες στους οποίους θα βασιστεί η εξειδίκευση των παρεμβάσεων που θα υλοποιηθούν.

Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, έχει ενεργοποιηθεί και η εκπόνηση του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Σχεδίου Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, το οποίο ακολουθεί τις κατευθύνσεις του «Πλαισίου Εθνικής Στρατηγικής για τους Ρομά». Το Περιφερειακό Σχέδιο αναμένεται να ολοκληρωθεί και εγκριθεί από τα αρμόδια όργανα της Περιφέρειας μέχρι τον Μάρτιο 2015.

Ενδεικτικά, όσον αφορά σε υποδομές, κάποια από τα σημαντικότερα προβλήματα που εντοπίζονται στους τόπους διαμονής των Ρομά είναι η απουσία τίτλων ιδιοκτησίας, η έλλειψη ρυμοτομικού σχεδίου, η έλλειψη αποχετευτικού δικτύου ακαθάρτων και η χρησιμοποίηση του δικτύου όμβριων για την εξυπηρέτησή του, όπου αυτό υπάρχει, η κακή έως ανύπαρκτη εσωτερική οδοποιία και πεζοδρόμηση, ανεπαρκής ηλεκτροφωτισμός δημόσιων χώρων, ανυπαρξία ελεύθερων κοινόχρηστων χώρων και συσσώρευση απορριμμάτων στους ελάχιστους υπάρχοντες, η αδυναμία καθορισμού του δημόσιου χώρου και ως εκ τούτου πλήρης σύγχυση όσον αφορά την διαχείριση ή και την προστασία του, απουσία δημόσιας συγκοινωνίας για την πρόσβαση στον οικισμό.

Όσον αφορά στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού και στο πεδίο της καθημερινής λειτουργίας, τα προβλήματα εντοπίζονται κυρίως στον τομέα της εκπαίδευσης και στην καθυστερημένη ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα, στη δυσκολία πρόσβασης στις σχολικές μονάδες, στον αναλφαριθμητισμό, στη μαθητική διαρροή, με συνέπεια όλων αυτών τα προβλήματα στην κοινωνική ενσωμάτωση των Ρομά και τη δημιουργία ή/και διόγκωση αρνητικών στερεοτύπων και προκαταλήψεων εναντίον τους.

Στον τομέα της υγείας τα σημαντικότερα προβλήματα των οικισμών Ρομά της Περιφέρειας αφορούν, στο ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό του πληθυσμού με προβλήματα Ψυχικής Υγείας και προβλήματα ψυχικών εξαρτήσεων, στη δυσκολία πρόσβασης του πληθυσμού στο Σύστημα Υγείας και τις αντίστοιχες δομές, και στην ανεπάρκεια πρόληψης και φροντίδας σε θέματα υγείας. Στον τομέα της απασχόλησης, αναδεικνύεται η αναγκαιότητα παρέμβασης για την υποστήριξή τους για ένταξη στην αγορά εργασίας. Αναγκαία είναι επίσης η παρέμβαση για την αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικής παθογένειας μέσα στις κοινότητες. Φαινόμενα όπως η ενδοοικογενειακή βία, η παιδική εργασία, ζητήματα γυναικείας χειραφέτησης, η παραβατικότητα, η απουσία συλλογικότητας, εντοπίζονται συχνά στις κοινωνίες των Ρομά, αποτελώντας εμπόδιο στην κοινωνική τους ένταξη.

Όταν τεθούν σε ισχύ α) η Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης και Καταπολέμησης της Φτώχειας, β) το Περιφερειακό Στρατηγικό Σχέδιο Κοινωνικής Ένταξης στην

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας και γ) το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την κοινωνική ένταξη των Ρομά στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ουσιαστικά θα έχει ενεργοποιηθεί το συνολικό πλαίσιο στο οποίο η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας θα βασιστεί για να διασφαλίσει την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλέγματος παρεμβάσεων, μέσω των οποίων θα προωθείται η κοινωνική ένταξη και η καταπολέμηση της φτώχειας των ευάλωτων και των ειδικών ομάδων πληθυσμού. Ως συνεκτικές πολιτικές ενεργούς ένταξης θα ανταποκρίνονται σε μία πολυτομεακή προσέγγιση και θα στοχεύουν στην ενίσχυση των δυνατοτήτων πρόσβασης σε κοινωνικού χαρακτήρα υπηρεσίες, σε υπηρεσίες εκπαίδευσης και υγείας και προώθησης στην απασχόληση με έμφαση και στον τομέα της κοινωνικής οικονομίας / επιχειρηματικότητας/ καινοτομίας.

Πίνακας 22: Δράσεις για την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών των γεωγραφικών περιοχών που πλήττονται περισσότερο από τη φτώχεια/ των στοχευόμενων ομάδων που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο διακρίσεων ή κοινωνικού αποκλεισμού

Στοχευόμενη ομάδα/γεωγραφική περιοχή	Βασικότερα είδη δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης	Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Επενδυτική προτεραιότητα
Ευπαθείς ομάδες πληθυσμού	Δράσεις προώθησης στην απασχόληση, στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης συνδεδεμένα με πρακτική άσκηση σε κλάδους αιχμής της οικονομίας της Περιφέρειας / τοπικής οικονομίας, παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών για άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό	ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8iii - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
Ευπαθείς ομάδες πληθυσμού	Δράσεις προώθησης στην απασχόληση, στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης συνδεδεμένα με πρακτική άσκηση σε κλάδους αιχμής της οικονομίας της Περιφέρειας / τοπικής οικονομίας, παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών για άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό	ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	8v - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
Άτομα ευπαθών ομάδων πληθυσμού που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας	Λειτουργία Δικτύου Δομών αντιμετώπισης της φτώχειας (κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία, ιατρεία κλπ)	ΑΞ09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - EKT	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
Άτομα με αναπηρία	Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης AMEA	ΑΞ09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών

Στοχευόμενη ομάδα/γεωγραφική περιοχή	Βασικότερα είδη δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης	Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Επενδυτική προτεραιότητα
		της φτώχειας - EKT		ς	
Ευπαθείς ομάδες πληθυσμού	Δράσεις προώθησης στην απασχόληση, στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης συνδεδεμένα με πρακτική άσκηση σε κλάδους αιχμής της οικονομίας της Περιφέρειας / τοπικής οικονομίας, παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών για άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό	ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - EKT	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	9iii - Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και προώθηση των ίσων ευκαιριών
Ευπαθείς ομάδες πληθυσμού	Δράσεις προώθησης στην απασχόληση, στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης συνδεδεμένα με πρακτική άσκηση σε κλάδους αιχμής της οικονομίας της Περιφέρειας / τοπικής οικονομίας, παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών για άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό	ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - EKT	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	9ν - Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας και της επαγγελματικής ενσωμάτωσης σε κοινωνικές επιχειρήσεις και την κοινωνική και αλληλέγγυο οικονομία ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην απασχόληση
Μετανάστες - αιτούντες άσυλο – αιτούντες διεθνούς προστασίας	Υποστήριξη λειτουργίας Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας για μετανάστες - αιτούντες άσυλο – αιτούντες διεθνούς προστασίας	ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - EKT	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	9iv - Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας
Φτωχές οικογένειες, μετανάστες, ρομά	Λειτουργία one-stop shops / Κέντρων Κοινότητας περιθωριοποιημένων κοινοτήτων με διευρυμένες υπηρεσίες και κινητές μονάδες παροχής υπηρεσιών	ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - EKT	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	9ii - Κοινωνικοοικονομική ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά

Στοχευόμενη ομάδα/γεωγραφική περιοχή	Βασικότερα είδη δράσεων που προβλέπονται στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης	Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορί α περιφέρει ας	Επενδυτική προτεραιότητα
				ς	

6. ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΛΗΤΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΣΟΒΑΡΑ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ)

Η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας δεν περιλαμβάνει περιοχές που χαρακτηρίζονται από δημογραφικές προκλήσεις ή έχουν ιδιαίτερα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, όπως αυτά ορίζονται στους σχετικούς Κανονισμούς. Επίσης, στο ΕΣΠΑ ως αντίστοιχες περιοχές αναγνωρίζονται μόνον οι νησιωτικές.

7. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ, ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

7.1 Αρμόδιες αρχές και φορείς

Πίνακας 23: Αρμόδιες αρχές και φορείς

Αρχή/φορέας	Όνομα αρχής/φορέα και τμήματος ή μονάδας	Ονοματεπώνυμο του επικεφαλής της αρχής/του φορέα (θέση)
Διαχειριστική αρχή	Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας	Προϊστάμενος
Αρχή πιστοποίησης	Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής	Προϊστάμενος
Αρχή ελέγχου	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου	Πρόεδρος
Φορέας στον οποίο η Επιτροπή θα καταβάλει τις πληρωμές	Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πληρωμής	Προϊστάμενος

7.2 Συμμετοχή σχετικών εταίρων

7.2.1 Τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμετοχή των σχετικών εταίρων στην εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος και ο ρόλος των εταίρων στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος

1. Σύντομη περίληψη της διαδικασίας της προετοιμασίας του επιχειρησιακού προγράμματος

Α. Λειτουργία Ομάδας Σχεδιασμού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020

Στην 1η Εγκυκλίου Σχεδιασμού 2014-2020 που καταρτίστηκε από την Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ/ Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (ΕΥΣΣΑΑΠ) προδιαγράφηκαν τα όργανα σχεδιασμού για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2014-2020. Στο πλαίσιο αυτό συστήθηκε (6/7/2012) στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, η Ομάδα Σχεδιασμού Προγράμματος (ΟΣΠ), για την υποστήριξη της Περιφέρειας στις διαδικασίες αναπτυξιακού σχεδιασμού της περιόδου 2014-2020.

Στην ΟΣΠ συμμετέχουν (α) πέντε στελέχη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, ήτοι ο Γενικός Διευθυντής Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών, ο Γενικός Διευθυντής Ανάπτυξης, ο Γενικός Διευθυντής Αγροτικής Οικονομίας και

Κτηνιατρικής, η Προϊσταμένη του Τμήματος Σχεδιασμού Περιφερειακής Πολιτικής, ο Προϊστάμενος του Τμήματος Τεκμηρίωσης και Επιστημονικός Σύμβουλος του Περιφερειάρχη και (β) τέσσερα στελέχη της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής της Περιφέρειας Κεντρικής, ήτοι η Προϊσταμένη της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής, η Προϊσταμένη και δυο στελέχη της Μονάδας Α1 Προγραμματισμού και Αξιολόγησης της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής.

Συντονίστρια της ΟΣΠ ορίστηκε η Προϊσταμένη της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής

Βασικό κριτήριο για τη σύνθεση της ΟΣΠ στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αποτέλεσε η βελτιστοποίηση της διάχυσης και της σύνθεσης των απόψεων και της εμπειρίας όλων των σχετικών θεματικών διευθύνσεων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, καθώς και της τεχνοκρατικής γνώσης και προσέγγισης των στελεχών της ΕΔΑ ΠΚΜ, υπό την πολιτική εποπτεία του Περιφερειάρχη.

Η ΟΣΠ συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα, στη βάση των απαιτήσεων και των χρονοδιαγραμμάτων που τίθενται κάθε φορά για την εξειδίκευση του αναπτυξιακού σχεδιασμού στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Το έργο της ΟΣΠ υποστηρίζεται (α) από στελέχη των Διευθύνσεων και των Τμημάτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που εκπροσωπούνται στην ΟΣΠ, (β) από τις θεματικές ομάδες εργασίας που συστήθηκαν στην ΕΔΑ ΠΚΜ για το περιβάλλον, τις μεταφορές, τις δράσεις ΕΚΤ, τη Χωρική Ανάπτυξη, τις υποδομές υγείας – πρόνοιας – εκπαίδευσης και την καινοτομία - επιχειρηματικότητα, όπως και (γ) από ομάδα συμβούλων με εξειδίκευση σε θέματα αναπτυξιακού σχεδιασμού, (δ) τον Σύμβουλο Αξιολόγησης, (ε) τον Σύμβουλο κατάρτισης της ΣΜΠΕ και το (στ) Δίκτυο Εμπειρογνομόνων Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Η ΟΣΠ εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο της Κεντρικής Μακεδονίας τις προτάσεις της πριν από κάθε υποβολή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κεντρικής Μακεδονίας για διαβούλευση με την Εθνική Αρχή Συντονισμού / ΕΥΣΣΑΑΠ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή / Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής και αιτείται την επικύρωση της πρότασης αυτής. Η ΟΣΠ έχει επικυρώσει με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου τα εξής:

- Πρόταση Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τη διαμόρφωση των κατευθύνσεων Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 (27/9/2012)
- 2η Πρόταση Πολιτικής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για τη συν-διαμόρφωση του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ) της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 (6-6-2013)
- Σχέδιο Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 (14/7/2014)

Β. Διαβούλευση με τα Υπουργεία

Στο πλαίσιο κατάρτισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας πραγματοποιήθηκε ευρεία διαβούλευση με τα αρμόδια Υπουργεία / Φορείς χάραξης τομεακής πολιτικής, προκειμένου να εξειδικευτούν οι πολιτικές, οι ειδικοί στόχοι, οι χρηματοδοτικές κατανομές, τα πεδία παρέμβασης και η τυπολογία δράσεων που θα συμπεριληφθούν στο επιχειρησιακό πρόγραμμα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας ώστε να επιτευχθούν οι μέγιστες δυνατές συνέργιες και ο συντονισμός των δράσεων που θα υλοποιηθούν τόσο στο περιφερειακό πρόγραμμα όσο και στα Τομεακά Προγράμματα του ΣΕΣ (νέο ΕΣΠΑ) 2014-2020 και να αποφευχθούν τυχόν αλληλεπικαλύψεις.

Γ. Ενημερωτικές Ημερίδες στις Περιφερειακές Ενότητες

Το 2013 πραγματοποιήθηκε «Road Show» στις πρωτεύουσες των 7 Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, από τον Περιφερειάρχη, τους εκάστοτε αρμοδίους αντιπεριφερειάρχες και την Προϊσταμένη της ΕΔΑ ΠΚΜ. Αντικείμενο των Ημερίδων ήταν – μεταξύ άλλων – η ενημέρωση σχετικά με τις διαδικασίες και τη στοχοθεσία στο πλαίσιο του σχεδιασμού της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, με στόχο την ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων και των φορέων λήψης αποφάσεων και την προετοιμασία τους εν’ όψει του σχεδιασμού της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων/ενημερωτικών συναντήσεων – οι οποίες ουσιαστικά σηματοδότησαν την έναρξη της διαδικασίας διαβούλευσης σε τοπικό επίπεδο – διαμορφώθηκε ως εξής: (23/01/2013) Έδεσσα, (29/01/2013) Σέρρες, (1/02/2013) Κιλκίς, (12/02/2013) Κατερίνη, (19/02/2013) Πολύγυρος, (21/02/2013) Βέροια, και (2/04/2013) Θεσσαλονίκη

Στις Ημερίδες συμμετείχαν δήμαρχοι και εκπρόσωποι δήμων και δημοτικών επιχειρήσεων, περιφερειακοί σύμβουλοι, διευθυντές και Πρόεδροι φορέων & οργανισμών κοινωνικών & οικονομικών εταίρων, επιμελητήρια, σύνδεσμοι, φορείς καινοτομίας, ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, νοσοκομεία και Υγειονομικές Περιφέρειες, φορείς πολιτισμού (εφορείες, μουσεία, κέντρα πολιτισμού, φεστιβάλ, κλπ), φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων, εκπρόσωποι Εργατοϋπαλληλικών Κέντρων, Σωματεία και Σύλλογοι Επαγγελματιών, Ενώσεις Ξενοδόχων, Αναπτυξιακές Εταιρείες, εκπρόσωποι αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων και ενώσεων αγροτικών συνεταιρισμών, εκπρόσωποι Υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων τους, εκπρόσωποι της Εκκλησίας, Τεχνικές Υπηρεσίες, βουλευτές, γενικότερα τοπικοί φορείς και παράγοντες, καθώς και πλήθος δημοσιογράφων. Συνολικά συμμετείχαν 203 φορείς από το σύνολο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Δ. Αναπτυξιακό Συνέδριο

Την Παρασκευή 19 Απριλίου 2013 διοργανώθηκε στη Θεσσαλονίκη (στο ξενοδοχείο Μακεδονία Παλλάς) το Αναπτυξιακό Συνέδριο της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020. Κατά τη διάρκεια του Συνεδρίου παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν οι Γενικές Κατευθύνσεις της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής 2014-2020, οι προτάσεις και κατευθύνσεις της Περιφερειακής

Αναπτυξιακής Στρατηγικής για την Κεντρική Μακεδονία, οι θέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναπτυξιακή στρατηγική στη νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020, η στρατηγική για την απασχόληση και την αντιμετώπιση της ανεργίας, οι τομεακές πολιτικές για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (αγροτική ανάπτυξη, εκπαίδευση, περιβάλλον, ενέργεια & κλιματική αλλαγή, μεταφορές, κá), καθώς επίσης και τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα της μελέτης για την Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας και για την Έξυπνη Εξειδίκευση για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.

Προσκεκλημένοι στο Συνέδριο ήταν εκπρόσωποι από όλο το φάσμα των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας για το σχεδιασμό της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η πολιτική ηγεσία των συναρμόδιων Υπουργείων που διαμορφώνουν τις τομεακές πολιτικές, βουλευτές και ευρωβουλευτές της Κεντρικής Μακεδονίας. Σε σύνολο 181 προσκεκλημένων φορέων, συμμετείχαν στις εργασίες του Συνεδρίου συνολικά 302 άτομα. Το Συνέδριο σηματοδότησε την επίσημη έναρξη της διαβούλευσης με τους κοινωνικο-οικονομικούς εταίρους και με την κοινωνία των πολιτών.

Ε. Διαβούλευση με τους φορείς και την κοινωνία των πολιτών

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης με τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους της ΠΚΜ (όπως αναφέρονται στην Ενότητα 12.3) υλοποιήθηκαν οι παρακάτω ενέργειες :

- Εστάλη επιστολή προς 225 φορείς / εταίρους με την οποία ζητήθηκε η ενεργή συμμετοχή τους στη διαμόρφωση και εξειδίκευση της αναπτυξιακής στρατηγικής της ΠΚΜ, με αντικείμενο την υποβολή των απόψεών τους σχετικά με το πεδίο δραστηριότητάς τους. Η επιστολή εστάλη στις 10/06/2013 και συνοδεύονταν από υπόδειγμα πρότασης και από οδηγίες για τη συμπλήρωσή της, ενώ το σύνολο του υλικού αναρτήθηκε ταυτόχρονα στο δικτυακό τόπο της ΕΔΑ ΠΚΜ και υποστηρίχθηκε από δελτίο τύπου της ΠΚΜ, γεγονός που υποστήριξε τη διαβούλευση με την κοινωνία των πολιτών στην ΠΚΜ. Στη διαβούλευση απάντησαν εγγράφως 53 εταίροι.
- Σε απάντηση στην πρόσκληση για διαβούλευση πραγματοποιήθηκαν συνολικά 15 τεχνικές συναντήσεις εργασίας στην έδρα της ΕΔΑ ΠΚΜ με φορείς χάραξης πολιτικής και με φορείς που αποτελούν μεγάλους δυνητικούς δικαιούχους, σε επιμέρους θεματικούς τομείς με στόχο τη συνδιαμόρφωση του περιεχομένου της στρατηγικής και των δράσεων στους τομείς δραστηριότητάς τους, με τη συμμετοχή συνολικά 181 στελεχών και εκπροσώπων.
- Στο πλαίσιο του σχεδιασμού του Άξονα Προτεραιότητας 9, η ΕΔΑ της ΠΚΜ σε συνεργασία με την ΕΥ Συντονισμού & Παρακολούθησης δράσεων ΕΚΤ συνέταξε σχετικό ερωτηματολόγιο το οποίο εστάλη στις 31/03/2014 στους 38 δήμους της Περιφέρειας και στις 17/04/2013 σε 73 φορείς κοινωνικού χαρακτήρα συνοδευόμενο από οδηγίες συμπλήρωσης, ενώ ταυτόχρονα όλο το υλικό αναρτήθηκε στο site της ΕΔΑ ΠΚΜ. Κύρια ζητούμενα της διαδικασίας αυτής ήταν ο καθορισμός των ομάδων-στόχου, η αποτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης στα ζητήματα κοινωνικών διακρίσεων και αποκλεισμού, η καταγραφή της οργανωτικής δομής των δήμων και των φορέων στην οποία στηρίζεται η υλοποίηση κοινωνικών δράσεων, η καταγραφή των δράσεων αυτών καθώς και η συνοπτική αποτύπωση των προτεινόμενων νέων δράσεων

κοινωνικής πολιτικής. Στη διαβούλευση ανταποκρίθηκαν 34 δήμοι και 37 φορείς κοινωνικού χαρακτήρα. Τα στοιχεία που δόθηκαν μέσω των ερωτηματολογίων αναμένεται να συμβάλουν στο σχεδιασμό καίριων παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση αρνητικών κοινωνικών φαινομένων σε τοπικό επίπεδο καθώς και για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

- Σχετικά με τη Στρατηγική RIS3, διενεργήθηκε Τεχνική Σύσκεψη με σκοπό την ενημέρωση των εταίρων στην έδρα της ΠΚΜ, στην οποία προκλήθηκαν 37 εκπρόσωποι αρμοδίων φορέων και δομών και εμπειρογνώμονες και προσήλθαν 60. Στις 29/04/2014 πραγματοποιήθηκε Συνέδριο με θέμα «Digital Innovation for Regional Growth» στη Θεσσαλονίκη, σε συνδιοργάνωση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με τη συμμετοχή 157 εμπειρογνομόνων, εκπροσώπων φορέων και στελεχών της Ε.Ε. το οποίο τροφοδότησε σε σημαντικό βαθμό τη στρατηγική RIS3 για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης, ζητήθηκαν οι ιδέες και προτάσεις όλων της επιχειρηματικής κοινότητας, του χώρου της έρευνας και της γνώσης, των φορέων υποστήριξης της επιχειρηματικότητας και των κοινωνικών εταίρων, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής, το είδος, τους στόχους και τα αναμενόμενα αποτελέσματα δράσεων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν τμήμα της RIS3 στην ΠΚΜ. Η διαβούλευση έλαβε χώρα ηλεκτρονικά από τις 28/11/2013 στο δικτυακό τόπο της ΕΔΑ ΠΚΜ και στην ιστοσελίδα της ΠΚΜ και ενεργοποίησε το «Δίκτυο Εμπειρογνομόνων Έξυπνης Εξειδίκευσης ΠΚΜ» (βλ. Ενότητα 12.3). Η σύνθεση όλων των προτάσεων συνέβαλε στον λεπτομερή προσδιορισμό του εύρους αλλά και της κλίμακας των παρεμβάσεων της Στρατηγικής σε επίπεδο Περιφέρειας καθώς και στην εξειδίκευση των χρηματοδοτικών μέσων και εργαλείων για την υποστήριξή της.

Ιδιαίτερα για τη βιοποικιλότητα και το δίκτυο Natura 2000, οι φορείς που συμμετείχαν στη διαβούλευση αναφέρονται στην Ενότητα 12.

Στο πλαίσιο όλων των παραπάνω ενεργειών καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να διασφαλιστεί η διαφανής, ποιοτική αλλά και υψηλής προστιθέμενης αξίας συμμετοχή των εταίρων στη φάση της διαβούλευσης & της προετοιμασίας του νέου επιχειρησιακού προγράμματος. Η αρχή της εταιρικότητας είναι το ισχυρό πλεονέκτημα της αποτελεσματικότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής του ΠΕΠ.

2. Περιγραφή του τρόπου με τον οποίο οι εταίροι θα πρέπει να συμμετέχουν στην υλοποίηση, παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ

Κορυφαίο όργανο για τη συμμετοχή των εταίρων στην υλοποίηση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του ΕΠ είναι η Επιτροπή Παρακολούθηση του Προγράμματος.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης, στο πλαίσιο του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της, θα καθορίσει με σαφήνεια τα οριζόμενα στα άρθρα 13-16 του κατ'εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 240/2014 σχετικά με τον ευρωπαϊκό κώδικα δεοντολογίας για την εταιρική σχέση στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων.

Επιπρόσθετα, για τη λειτουργία της Επιτροπής Παρακολούθησης σχεδιάζονται μέτρα ουσιαστικής και αποτελεσματικής λειτουργίας της για την ενίσχυση της

αποτελεσματικότητάς της, πέραν των τυπικών μέτρων ενίσχυσης του επιχειρησιακού της χαρακτήρα, όπως η ολιγομελής και αντιπροσωπευτική σύνθεσή της και η υποστήριξη της λειτουργίας της από την Διαχειριστική Αρχή.

Πρόκειται για μέτρα άμεσης επικοινωνίας και ενημέρωσης των μελών της, με αναμενόμενο αποτέλεσμα την μεγιστοποίηση της κινητοποίησή τους. Τέτοια μέτρα είναι ενδεικτικά η διαδικτυακή επικοινωνία των μελών της μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής «Δίαυλος», όπου είναι δυνατή η επικοινωνία των μελών ανά πάσα στιγμή, η υποβολή ερωτημάτων και παρατηρήσεων, καθώς και η εξατομικευμένη ενημέρωση μέσω email για κάθε νέα ανάρτηση.

Τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, θα έχουν τη δυνατότητα να θέτουν ερωτήματα και να λαμβάνουν απαντήσεις για ειδικότερα ζητήματα, όπως η πορεία σύνταξης των ετήσιων και τελικής έκθεσης εφαρμογής, η αξιολόγηση του προγράμματος, η εφαρμογή των αρχών της προσβασιμότητας κλπ. Με τα μέτρα αυτά αυξάνεται η διαφάνεια στην εφαρμογή του προγράμματος και η παραγωγική συμμετοχή των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης σ' αυτό.

Τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης θα ενημερώνονται για τα πορίσματα / αποφάσεις των επιτροπών ή / και δικτύων που έχουν συγκροτηθεί ή θα συγκροτηθούν από την Εθνική Αρχή Συντονισμού για το συντονισμό της εφαρμογής των πόρων των ΕΔΕΤ όπως οι Υποεπιτροπές Ανθρώπινων Πόρων και Αγροτικής Ανάπτυξης-Αλιείας & Θάλασσας της Επ.Πα. του ΕΣΠΑ, το Δίκτυο Συντονισμού για την Έξυπνη Εξειδίκευση, το Δίκτυο Αξιολόγησης, το Δίκτυο οριζόντιων θεσμικών θεμάτων, το Δίκτυο για τα χωρικά και το Δίκτυο Πληροφόρησης – Δημοσιότητας.

7.2.2 Συνολικές επιχορηγήσεις (για το ΕΚΤ, κατά περίπτωση)

Η συμμετοχή των εταίρων που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αρ.1303/2013 στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος μπορεί να λάβει τη μορφή των συνολικών επιχορηγήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1304/2013 Η διαχειριστική αρχή μπορεί να αναθέσει τη διαχείριση μέρους του επιχειρησιακού προγράμματος σε έναν εταίρο ως ενδιάμεσου φορέα, μέσω γραπτής συμφωνίας μεταξύ του ενδιάμεσου φορέα και του κράτους μέλους ή της διαχειριστικής αρχής.

Οι οργανώσεις των κοινωνικών εταίρων, και ιδίως αυτών που υπογράφουν την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΓΣΕΕ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ, ΣΕΒ, ΣΕΤΕ), αποτελούν εταίρους, κατά το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, του Εταιρικού Συμφώνου και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 και η ενεργός συμμετοχή τους στην αναπτυξιακή διακυβέρνηση είναι προϋπόθεση για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η χώρα.

Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, στην υλοποίηση δράσεων που στηρίζονται από το ΕΚΤ, όταν κρίνεται απαραίτητο από την ΕΥΔ του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος, θα αφορά: **(κατά περίπτωση, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) α)**

στην προώθηση της απασχόλησης και την υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, β) στην προώθηση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις οικονομικές και τεχνολογικές αλλαγές, γ) στη βελτίωση των δεξιοτήτων του ενεργού πληθυσμού και στην προώθηση της δια βίου μάθησης, δ) στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας, ε) στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής και στ) στην ενίσχυση της θεσμικής τους ικανότητας, της ποιότητας του κοινωνικού διαλόγου και της δικτύωσής τους με διεθνείς οργανισμούς.

Ειδική μέριμνα θα υπάρξει ώστε οι κοινωνικοί εταίροι, που αναλαμβάνουν να διαχειρίζονται τις οικείες παρεμβάσεις του ΠΕΠ, να διαθέτουν την αναγκαία επιχειρησιακή ικανότητα (καταλληλότητα της οργανωτικής τους δομής / ποσοτική και ποιοτική επάρκεια της στελέχωσης και της διοίκησής τους / μηχανισμοί εξασφάλισης διαφάνειας).

7.2.3 Διάθεση ποσού για την ανάπτυξη ικανοτήτων (για το ΕΚΤ, κατά περίπτωση)

8. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ, ΤΟΥ ΕΓΤΑΑ, ΤΟΥ ΕΤΘΑ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΕΠ

Οι μηχανισμοί που διασφαλίζουν τον συντονισμό μεταξύ των Ταμείων, του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και άλλων ενωσιακών και εθνικών χρηματοδοτικών μέσων, καθώς και με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διατάξεις που προβλέπονται στο κοινό στρατηγικό πλαίσιο.

8.1 Γενικές λειτουργίες συντονισμού

Για την επίτευξη αποτελεσματικού συντονισμού των ΕΔΕΤ, όπως περιγράφεται στο νόμο για το ΕΣΠΑ, θα συνεχίσει να λειτουργεί στη ΓΓΔΕ–ΕΣΠΑ του ΥπΑΑν, Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ), με αρμοδιότητα μεταξύ άλλων το συντονισμό του προγραμματισμού & της εφαρμογής των ΕΠ του ΕΣΠΑ & την υποστήριξη των ΔΑ.

Η ΕΑΣ θα συντονίζει την εφαρμογή των ΕΠ ως προς τις συνέργειες μεταξύ των ΕΔΕΤ & τη συμβατότητά τους με τις εθνικές & ευρωπαϊκές προτεραιότητες, τη θεματική συγκέντρωση των πόρων για καλύτερα αποτελέσματα, τον ενιαίο σχεδιασμό & παρακολούθηση του ΣΔΕ, την ενημέρωση σχετικά με το εθνικό & κοινοτικό δίκαιο, την κάλυψη των αιρεσιμοτήτων καθώς και τη λειτουργία του ΟΠΣ.

Με την ένταξη της ΕΥΣΕΚΤ στην ΕΑΣ διασφαλίζεται η αποτελεσματικότερη συνέργεια & συμπληρωματικότητα των πόρων του ΕΚΤ με τα λοιπά ΕΔΕΤ, καθώς & με το ΤΕΒΑ. Οι αρμοδιότητες της ΕΑΣ, των αρμόδιων υπηρεσιών για τη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΠ, καθώς & των επιτελικών δομών προσδιορίζονται στο νέο νόμο.

Σε επίπεδο ΕΠ, η ΔΑ κάθε ΕΠ θα διασφαλίσει την συμπληρωματικότητα & τη συνέργεια με τις παρεμβάσεις άλλων ΕΠ, σε συνεργασία με τις αντίστοιχες ΔΑ, στοχεύοντας στον συγχρονισμό υλοποίησης & στις οικονομίες κλίμακας, στη μη επικάλυψη των χορηγούμενων χρηματοδοτήσεων & την αποφυγή «ανταγωνιστικής» λειτουργίας τους. **Σημειώνεται πως η ΔΑ του ΠΕΠ διαθέτει την κατάλληλη τεχνογνωσία διαχείρισης έργων ΕΚΤ και θα ορίσει επαρκή αριθμό στελεχών για την διαχείριση των πράξεων ΕΚΤ.**

8.2 Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕπΠα) του ΕΣΠΑ 2014-2020

Στο πλαίσιο λειτουργίας της, εξασφαλίζεται και ο συντονισμός των ΕΔΕΤ, οι συνέργειες & συμπληρωματικότητες για την επίτευξη των στόχων του ΕΣΠΑ & των ΕΠ καθώς & των στόχων του ΚΣΠ σε επίπεδο ΕΕ. Η ΕπΠα, η σύνθεση της οποίας είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στον ΚΚΔ για αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των εταίρων, παρακολουθεί την πρόοδο υλοποίησης των ΕΠ & τα αποτελέσματα της εφαρμογής τους, την πορεία υλοποίησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών, την επίτευξη των τεθέντων στόχων, καθώς και την τήρηση των αιρεσιμοτήτων. Επίσης, λαμβάνει αποφάσεις για την αποτελεσματική & αποδοτική εφαρμογή του ΕΣΠΑ & των ΕΠ, οι οποίες είναι

εκτελεστέες από τα όργανα διοίκησης & διαχείρισης των ΕΠ. Η ΕΑΣ έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της ΕπΠα και την εφαρμογή των αποφάσεών της.

8.3 Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕπΠα) του ΕΠ

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του ΕΠ και το συντονισμό των εμπλεκόμενων φορέων στον προγραμματισμό, υλοποίηση, παρακολούθηση & αξιολόγηση θα συγκροτηθεί ΕπΠα του ΕΠ, η οποία εξασφαλίζει και το συντονισμό των ΕΔΕΤ, ενώ εξετάζει τις συνέργειες & συμπληρωματικότητες μεταξύ τους. Η ΕπΠα παρακολουθεί την πρόοδο υλοποίησης του ΕΠ από πλευράς εντάξεων, νομικών δεσμεύσεων, πληρωμών & επίτευξης των στόχων, καθώς και την τήρηση των αιρεσιμοτήτων & λαμβάνει αποφάσεις για την αποτελεσματική & αποδοτική εφαρμογή του ΕΠ. Η ΕπΠα συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά το χρόνο και εκτάκτως ανκρίνεται αναγκαίο, η δε σύνθεσή της θα περιλαμβάνει αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση των κοινωνικών εταίρων. Η αποτελεσματικότητα της ΕπΠα θα βελτιωθεί με μέτρα όπως η ισχυρότερη τεχνική & επιστημονική υποστήριξή της από τη ΔΑ & η αντιπροσωπευτικότητα στη σύνθεσή της (βλ. 7.2.1). Η ΔΑ έχει την ευθύνη για τη λειτουργία της ΕπΠα & την εφαρμογή των αποφάσεών της.

Η θέσπιση «στοχευμένων» κριτηρίων επιλογής πράξεων για την επίτευξη των στόχων του ΕΠ, θα αποτελέσει ένα επιπλέον εργαλείο για τη συνέργεια των παρεμβάσεων των ΕΔΕΤ, με την επιλογή κατά προτεραιότητα πράξεων το αποτέλεσμα των οποίων συνδέεται με πράξεις από άλλο ΕΠ ή ΕΔΕΤ. Θα εξεταστεί η σκοπιμότητα δημιουργίας υποεπιτροπής υποβοήθησης του έργου της ΕπΠα για την εφαρμογή ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, με αντικείμενο τη διατύπωση εισηγήσεων για τη διαμόρφωση κριτηρίων επιλογής των περιοχών παρέμβασης καθώς & συμμετοχής των ΕΔΕΤ.

8.4 Συμπληρωματικότητα & συνέργεια των παρεμβάσεων των ΕΔΕΤ, με Εθνικές πολιτικές, άλλες Κοινοτικές Χρηματοδοτικές & Επενδυτικές Πρωτοβουλίες, & την ΕΤΕπ.

8.4.1 Συντονισμός, συνέργεια, συμπληρωματικότητας των ΕΔΕΤ με εθνικές πολιτικές

Για το συντονισμό των ΕΔΕΤ & των εμπλεκόμενων φορέων η ΔΑ θα συμμετέχει σε επιτροπές ή & δίκτυα που έχουν συγκροτηθεί ή θα συγκροτηθούν από την ΕΑΣ (βλ. 2.1. ΕΣΠΑ), προκειμένου να επιτυγχάνεται ο συντονισμός & η εφαρμογή κοινής εθνικής πολιτικής σε ειδικά θέματα, η εναρμόνιση της εφαρμογής, η διάχυση εμπειρίας & καλών πρακτικών. Η ΔΑ θα μετέχει στις Υποεπιτροπές Ανθρώπινων Πόρων & Αγροτικής Ανάπτυξης-Αλιείας & Θάλασσας της ΕπΠα του ΕΣΠΑ, το Δίκτυο για την Έξυπνη Εξειδίκευση, το Δίκτυο Αξιολόγησης, το Δίκτυο οριζόντιων θεσμικών θεμάτων, το Δίκτυο για τα χωρικά & το Δίκτυο Πληροφόρησης-Δημοσιότητας.

Σε σχέση με το ΠΑΑ 2014-2020, οι βασικότεροι τομείς που θα διασφαλισθούν η συμπληρωματικότητα & οι συνέργειες αφορούν στα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα σε σχέση με το «πρασίνισμα-greening», τους Νέους Γεωργούς, τις μικρές γεωργικές εκμεταλλεύσεις & τα συστήματα γεωργικών συμβουλών. Η πρόβλεψη εκχωρήσεων 30% περίπου των πόρων του ΠΑΑ στις περιφέρειες θα συμβάλει θετικά στην επίτευξη

συνεργειών, συμπληρωματικότητας & ολοκληρωμένης προσέγγισης σε περιφερειακό επίπεδο. Ο συντονισμός της συμπληρωματικότητας των **δράσεων μεταξύ των Ταμείων, του ΕΓΤΑΑ & του ΕΤΘΑ** ασκείται από την ΕΑΣ λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις της ΕπΠα του ΕΣΠΑ 2014-2020 & της Υποεπιτροπής Αγροτικής Ανάπτυξης-Αλιείας & Θάλασσας στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι των ΔΑ των συναφών ΕΠ. Η Υποεπιτροπή διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα & το διαχωρισμό των δράσεων & το πλαίσιο εφαρμογής τους, θεματικά & γεωγραφικά. Οι ΔΑ των οικείων ΕΠ τηρούν τις κατευθύνσεις κατά τη διαδικασία επιλογής των πράξεων.

Ο συντονισμός μεταξύ των εθνικών & περιφερειακών **πολιτικών Έξυπνης Εξειδίκευσης** θα συνεχιστεί καθ' όλη τη διάρκεια της νέας περιόδου μέσω του Δικτύου που έχει δημιουργηθεί για την Έξυπνη Εξειδίκευση στο πλαίσιο της ΕΑΣ(ΕΣΠΑ, Κεφ. 2.1), στο οποίο συμμετέχουν η ΕΑΣ, η ΓΓΕΤ, εκπρόσωποι των ΕΔΕΤ & οι Περιφέρειες. Η εξέλιξη της πολιτικής συντονίζεται, παρακολουθείται & καθοδηγείται στο πλαίσιο του Δικτύου με τη συμβολή και των Περιφερειακών Συμβουλίων Έρευνας & Καινοτομίας, που προβλέπονται στο νέο νόμο για την ΕΤΑΚ στα οποία εκπροσωπούνται και οι παραγωγικοί φορείς.

Ο συντονισμός της πολιτικής & της διαχείρισης των δράσεων **ΤΠΕ** θα διασφαλίζεται από ενιαίο κέντρο στρατηγικού σχεδιασμού & υλοποίησης της εθνικής & τομεακής/περιφερειακής στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη. Για την εξειδίκευση του σχεδιασμού των πολιτικών στους **τομείς της εκπαίδευσης & της υγείας** δημιουργούνται Επιτελικές Δομές στα Υπ. Παιδείας & Θρησκευμάτων & Υγείας αντίστοιχα, οι οποίες θα είναι αρμόδιες για την αποτύπωση & την ιεράρχηση της πολιτικής & των σχετικών δράσεων αρμοδιότητάς τους, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του οικείου Υπουργείου. Κάθε Επιτελική Δομή θα συνεργάζεται με τις ΔΑ των ΕΠ που χρηματοδοτούν σχετικά έργα, ώστε να συντονιστεί η υλοποίηση των πολιτικών.

Με βάση τα παραπάνω & τις διμερείς συνεργασίες με τα λοιπά ΕΠ, θα υπάρχει κατάλληλος χρονοπρογραμματισμός των προσκλήσεων, συνδυάζοντας δράσεις-πόρους του ΕΠ, συμπληρωματικά με δράσεις-πόρους άλλων ΕΠ.

Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ 2014-2020 για το συντονισμό μεταξύ των ΕΠ του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» & των ΕΠ του στόχου «**Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία**» θα διευρυνθεί η λειτουργία της υφιστάμενης Κοινής Επιτροπής Συντονισμού, με τη συμμετοχή αρμόδιων υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένου και του Εθνικού Σημείου Επαφής για τη Μακρο-περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου. Στο πλαίσιο αυτό, θα διασφαλιστεί και η ενεργός συμμετοχή & συντονισμός των Περιφερειακών Αρχών που εντάσσονται χωρικά στη Μακρο-περιφέρεια Αδριατικής-Ιονίου αλλά & των συναρμοδίων φορέων άσκησης πολιτικής και διαχείρισης ΕΠ.

8.4.2 Συντονισμός, συνέργεια, συμπληρωματικότητα των ΕΔΕΤ με άλλα μέσα της Ένωσης

Ο συντονισμός μεταξύ ΕΔΕΤ με άλλα μέσα της Ένωσης σε επίπεδο ΕΠ διασφαλίζεται από τη ΔΑ κατά τον προγραμματισμό & την υλοποίησή και θα λάβει υπόψη τις εξής ενδεικτικές δυνατότητες συνεργειών & συμπληρωματικότητας:

Δράσεις ETAK (ΕΔΕΤ - ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020, κα)

Θα δοθεί μεγάλη έμφαση σε συνέργειες δράσεων ETAK που προσδιορίζονται στην εθνική ή Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), με το πρόγραμμα **ΟΡΙΖΟΝΤΑΣ 2020**.

Ο συντονισμός μεταξύ των παρεμβάσεων του θεματικού στόχου 1 και του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 διασφαλίζεται από τη ΓΓΕΤ σε συνεργασία με την ΕΑΣ με συνδρομή από τη ΔΑ για παροχή στοιχείων σε θέματα της αρμοδιότητάς της. ΗΓΓΕΤ αναλαμβάνει το συντονισμό των αρμόδιων εθνικών οργάνων για το σχεδιασμό & την εφαρμογή της πολιτικής ETAK & η ΕΑΣ διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα & τις συνέργειες των δράσεων ΕΔΕΤ και ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 σε κεντρικό επίπεδο. Το Δίκτυο για την Έξυπνη Εξειδίκευση που έχει δημιουργηθεί στο πλαίσιο της ΕΑΣ(ΕΣΠΑ, Κεφ. 2.1), αποτελεί βασικό συντονιστικό εργαλείο για την ανάδειξη συνεργειών δράσεων ETAK μεταξύ των δύο ενωσιακών μέσων σε Εθνικό & Περιφερειακό επίπεδο με βάση τις προτεραιότητες ETAK των RIS3 & την Εθνική Στρατηγική ETAK.

Υπό τον συντονισμό της ΓΓΕΤ & σε συνεργασία με την ΕΑΣ, τη ΔΑ & τη συμβολή των Εθνικών Σημείων Επαφής (NCPs) του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020, αξιοποιούνται ευκαιρίες για συνέργειες & συμπληρωματικές δράσεις μέσω συνεχούς επικαιροποίησης των στρατηγικών RIS3 και για τη διεύρυνση της διεθνούς συνεργασίας. Ενδεικτικοί τομείς συνεργειών & συμπληρωματικότητας ΕΔΕΤ-ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020, λαμβάνοντας υπόψη το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο του ΚΚΔ (παρ. Ι) & το έγγραφο εργασίας της ΕΕ “*Enabling synergies between ESIF, Horizon 2020 and other research, innovation and competitiveness-related Union programmes*” (2014):

- Αξιοποίηση της καινοτομίας από την επιχειρηματική κοινότητα (π.χ. δράσεις μεταφοράς τεχνολογίας, clusters, συνεργασία με κέντρα μεταφοράς τεχνολογίας.) & δράσεις υποστήριξης καινοτόμων ΜΜΕ μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων.

- Προαγωγή της αριστείας, διεύρυνση της συμμετοχής, αναβάθμιση των ερευνητικών υποδομών ενίσχυση του ερευνητικού δυναμικού μέσω αξιοποίησης, μεταξύ άλλων, νέων δράσεων του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 για καινοτόμες δράσεις υποδομής ("Teaming"), προσέλκυση κορυφαίων καθηγητών & ερευνητικών ομάδων ("Twining" και "ERA Chairs"), ενίσχυση και διεθνοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στην έρευνα ("Marie-Curie COFUND"), δράσεις ERASMUS, κλπ.

- Συμπράξεις Δημοσίου–Δημοσίου Τομέα (πρωτ.άρ. 185 της ΣΛΕΕ/Eureka, Eurostars), Συμπράξεις Δημοσίου–Ιδιωτικού Τομέα (πρωτ.άρ. 187 της ΣΛΕΕ/Joint Technology Initiatives-JTIs), δράσεις ERA-NET.

Δράσεις υποστήριξης ΜΜΕ (ΕΔΕΤ–COSME, EaSi, EIB/EIF, κα)

Ο συντονισμός, οι συνέργειες & η συμπληρωματικότητα μεταξύ των παρεμβάσεων ΕΔΕΤ και του Προγρ. για την Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων & των ΜΜΕ (COSME), διασφαλίζεται από την ΕΑΣ σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας, στοχεύοντας ενδεικτικά:

- σε υποστηρικτικές υπηρεσίες προς τις ΜΜΕ (διαχείριση καινοτομίας, αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων του ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020, του CIP/COSME, κλπ.) σε συνεργασία με το EnterpriseEuropeNetwork-Hellas/COSME & άλλων σχετικών φορέων (θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, συνεργατικοί σχηματισμοί, κλπ.).

- στην υποστήριξη (ΕΤΠΑ) για αύξηση του αριθμού των start-ups & υποστήριξη των ΜΜΕ (ΕΚΤ) για αύξηση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού σε εξειδικευμένους τομείς βάσει αναγκών, προοπτικής & ζήτησης από την αγορά. Επιπλέον, θα αναζητηθούν συνέργειες των ΕΔΕΤ με τα ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑ, με το πρόγραμμα «**Απασχόληση και Κοινωνική Καινοτομία-EaSI**», με το πρόγραμμα Start-up Europe για ΤΠΕ-ΜΜΕ, ως μέρος της πρωτοβουλίας Ευρώπη 2020 – Ψηφιακή Ατζέντα για την Ευρώπη

- στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση μέσω συνεργειών ΕΔΕΤ-COSME & δράσεις που υποστηρίζονται από την **EIB/EIF**.

Δράσεις περιβάλλοντος, ενέργειας, κλιματικής αλλαγής (ΕΔΕΤ-LIFE)

Ο συντονισμός μεταξύ των παρεμβάσεων ΕΔΕΤ (ΕΤΠΑ) & του **LIFE** διασφαλίζεται από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠΕΚΑ σε συνεργασία με την Επιτελική Δομή του Υπουργείου, τη ΔΑ & την ΕΑΣ, δεδομένου ότι το LIFE αποτελεί μία χρήσιμη συμπληρωματική επιλογή χρηματοδότησης για το ΕΤΠΑ για δράσεις περιβάλλοντος.

Θα αναζητηθούν ευκαιρίες δράσεων ΕΤΑΚ προς όφελος της αγροτικής ανάπτυξης & της αλυσίδας μέσω των ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ & σε σχέση π.χ. με παγκόσμιες προκλήσεις, όπως η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών CO₂, της ενέργειας & του περιβάλλοντος μέσω δράσεων οικολογικής καινοτομίας και τεχνολογιών του LIFE.

Δράσεις μεταφορών, ενέργειας, ΤΠΕ (ΕΔΕΤ-CEF)

Μέσω του συντονισμού της ΕΑΣ θα διασφαλίζεται ότι τα έργα που θα υποβάλλονται προς χρηματοδότηση από το **Connecting Europe Facility-CEF**, θα ενέχουν την αναγκαία συμπληρωματικότητα με έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο των ΕΔΕΤ.

Δράσεις του Ταμείου Ευρωπαϊκής Βοήθειας για τους Απόρους (ΕΔΕΤ-TEBA)

Αρμόδια για το συντονισμό των δράσεων του **TEBA**, το οποίο αποτελεί σημαντικό συμπληρωματικό εργαλείο για την καταπολέμηση της φτώχειας & του κοινωνικού αποκλεισμού, με τα ΕΔΕΤ είναι Επιτελική Δομή του Υπ. Εργασίας. Οι δράσεις του TEBA, τόσο όσον αφορά στην παροχή βασικών αγαθών, όσο & συνοδευτικών μέτρων θα συνεργούν με δράσεις του ΘΣ9 του ΕΚΤ, αλλά & με παρεμφερείς δράσεις που υλοποιούνται από φορείς του δημοσίου & της κοινωνίας των πολιτών.

Δράσεις του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (ΕΔΕΤ - AMIF)

Σε ότι αφορά στο **ΑΜΙΦ**, που έχει αυξημένη σημασία για τη χώρα και το οποίο διαχειρίζεται το ΥπΔΤΠροΠο, θα διασφαλιστεί η συνέργεια & η συμπληρωματικότητα με δράσεις του ΕΤΠΑ & του ΕΚΤ στο πλαίσιο των ΕΠ.

Σε περίπτωση που η Περιφέρεια αποφασίσει τη χρήση ΕΤΠΑ, η κατασκευή κέντρων υποδοχής κλειστού τύπου δεν είναι επιλέξιμη. Σχετικά με την κατασκευή ή/και ανακαίνιση κτιρίων που χρησιμεύουν ως κέντρα υποδοχής ανοικτού τύπου, μπορούν να χρησιμοποιηθούν πόροι ΕΤΠΑ, στο βαθμό που λαμβάνεται υπ' όψιν μία ισόρροπη προσέγγιση μεταξύ των παρεμβάσεων στο πλαίσιο της ΕΠ 9α. Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να ληφθούν μέτρα παρακολούθησης & ελέγχου, ώστε να διασφαλιστεί ότι το ΕΤΠΑ συγχρηματοδοτεί αποκλειστικά κέντρο υποδοχής ανοικτού τύπου που πρέπει να παραμείνει ανοικτό. Όσον αφορά στα κέντρα υποδοχής ανοικτού τύπου, μπορεί να υπάρξει στήριξη από το ΕΚΤ μόνο για εξειδικευμένες υπηρεσίες που οδηγούν στην απασχολησιμότητα & την κοινωνική ένταξη των μεταναστών, όπως για συμβουλευτική ή κατάρτιση, όχι όμως για τη λειτουργία τους.

9. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΙΡΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ

9.1 Εκ των προτέρων αιρεσιμότητες

Πληροφορίες σχετικά με την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής των εκ των προτέρων αιρεσιμότητων και συμμόρφωσης με αυτές (προαιρετικό)

Πίνακας 24: Ισχύοντες εκ των προτέρων όροι και αξιολόγηση της εκπλήρωσής τους

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	Μερικώς
T.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	Όχι
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	Μερικώς
T.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	Ναι
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών	ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	Μερικώς

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.		
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	Όχι
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	Μερικώς
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	Όχι
Τ.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.	ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	Όχι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
T.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	Όχι
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	Ναι
T.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	Ναι
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	Μερικώς
T.08.6 - ΠΑΝ: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».	ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	Ναι
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	ΑΞ09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - EKT	Μερικώς
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	ΑΞ09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - EKT	Μερικώς

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	ΑΞ09B - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	Μερικώς
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας</p> <p>ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών</p> <p>ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</p> <p>ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p> <p>ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p> <p>ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p> <p>ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ</p> <p>ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ</p>	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
	ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ	
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας</p> <p>ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών</p> <p>ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</p> <p>ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p> <p>ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p> <p>ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p> <p>ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ</p> <p>ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ</p>	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	<p>ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας</p> <p>ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών</p> <p>ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</p> <p>ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p> <p>ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p> <p>ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p> <p>ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ</p> <p>ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ</p>	Ναι
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί	ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	Μερικώς

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών</p> <p>ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</p> <p>ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p> <p>ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p> <p>ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p> <p>ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ</p> <p>ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ</p>	
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	<p>ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας</p> <p>ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των</p>	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
	<p>επικοινωνιών</p> <p>ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</p> <p>ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p> <p>ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p> <p>ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p> <p>ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ</p> <p>ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ</p>	
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	<p>ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας</p> <p>ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών</p> <p>ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων</p>	Ναι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
	<p>επιχειρήσεων</p> <p>ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p> <p>ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p> <p>ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p> <p>ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ</p> <p>ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ</p>	
<p>G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της</p>	<p>ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας</p> <p>ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών</p> <p>ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων</p> <p>ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών</p>	Όχι

Εκ των προτέρων όρος	Άξονες προτεραιότητας στους οποίους εφαρμόζεται η αιρεσιμότητα	Συμμόρφωση με την εκ των προτέρων αιρεσιμότητα (Ναι/Όχι/Εν μέρει)
αξιολόγησης των επιπτώσεων.	<p>διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς</p> <p>ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων</p> <p>ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων</p> <p>ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων</p> <p>ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων</p> <p>ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ</p> <p>ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση</p> <p>ΑΞ11 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΤΠΑ</p> <p>ΑΞ12 - Άξονας Τεχνικής Βοήθειας - ΕΚΤ</p>	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	Όχι		<p>Η περιφερειακή στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) για έρευνα και καινοτομία (Απόφαση 11ης Συνεδρίασης Περιφερειακού Συμβουλίου της 14/7/2014) ορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες για την Ε&Κ σε περιφερειακό επίπεδο.</p> <p>Τα κεφάλαια της στρατηγικής παρουσιάζουν την περιφερειακή εξειδίκευση και προτεραιότητες καθώς και το μείγμα πολιτικής που χρησιμοποιείται για να ενισχύσει τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα και τις επενδύσεις σε Ε&Κ.</p> <p>Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 30/3//2015</p>
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	2 - βασίζεται στην ανάλυση SWOT ή σε παρεμφερή ανάλυση προκειμένου να κατευθυνθούν οι πόροι σε περιορισμένο αριθμό προτεραιοτήτων έρευνας και καινοτομίας·	Ναι	http://www.gsrt.gr/central.aspx?sId=119I428I1089I646I488772 Απόφαση 11ης Συνεδρίασης Περιφερειακού Συμβουλίου της 14/7/2014	Η ανάλυση SWOT για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας απετέλεσε ενδιάμεσο πατραδοτέιο (Π1) της διαδικασίας διαμόρφωσης της Στρατηγικής RIS3 της ΠΚΜ

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	3 - προβλέπει μέτρα για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων στην E&TA.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης 30/3/2015
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.	Όχι		Το σύστημα παρακολούθησης είναι υπό διαμόρφωση. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης 30/3/2015
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	5 - Έχει εγκριθεί πλαίσιο που προβλέπει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους για την έρευνα και καινοτομία.	Ναι	http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nd/nrp2012_greece_en.pdf	Όσον αφορά το στόχο αύξησης της δημόσιας και ιδιωτικής δαπάνης για E&K ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο πλαίσιο της κατάρτισης του νέου ΕΠΜ 2013 -2016, αναθεωρήθηκε ο στόχος για δράσεις έρευνας και τεχνολογίας μέχρι το 2020, προσδιορίστηκαν οι βασικές πηγές χρηματοδότησης (εθνικής και κοινοτικής) για δράσεις έρευνας και τεχνολογίας μέχρι το 2020 καθώς και τα ποσά χρηματοδότησης

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				που απαιτούνται ανά πηγή χρηματοδότησης προκειμένου να επιτευχθεί αυτός ο νέος στόχος. Ως υιοθέτηση θεωρείται η ενσωμάτωση του νέου στόχου στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, το οποίο υποβλήθηκε στην ΕΕ στις 15/4/2014.
T.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	1 - Έχει εγκριθεί ένα ενδεικτικό πολυετές σχέδιο προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις το οποίο συνδέεται με τις προτεραιότητες της Ένωσης και, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών-ESFRI.	Όχι		<p>Η διαμόρφωση του Οδικού Χάρτη σχετικά με τις προτεραιότητες για την ενίσχυση Ερευνητικών Υποδομών από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας βρίσκεται στο τελικό στάδιο διαμόρφωσης.</p> <p>Η ΓΓΕΤ έχει ολοκληρώσει το σχέδιο το του Οδικού Χάρτη, το οποίο έχει τεθεί υπόψη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΣΕΤ) για γνωμοδότηση καθώς και της Οριζόντιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής που έχει συσταθεί από τη ΓΓΕΤ για το θέμα αυτό .</p> <p>Στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΤ αναρτήθηκε ανακοίνωση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμόρφωσης του Οδικού Χάρτη στο οποίο εμπεριέχονται και συνοπτικά στατιστικά στοιχεία από την ανοιχτή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, την αξιολόγηση και στρατηγική</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>προτεραιοποίηση των προτάσεων.</p> <p>Η διαμόρφωση ενός ενδεικτικού πολυετούς σχεδίου για τον προϋπολογισμό κόστους και τον καθορισμό των προτεραιοτήτων των επενδύσεων αποτελεί συνάρτηση και των ΕΠ της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020</p> <p>Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 20/2/2015</p>
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	1 - Έχει θεσπιστεί στρατηγικό πλαίσιο στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της εθνικής ή της περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση, το οποίο περιλαμβάνει:	Ναι	http://www.yme.gr/?getwhat=1&oid=1469&id=&tid=1607	
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών,	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με	Όχι	http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-	Οι παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν θα εξειδικευτούν με βάση την ενότητα Β12 της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ανάπτυξη και τα υποβληθέντα

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη.		Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh	Επιχειρησιακά Προγράμματα λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές RIS. Η αντιστοίχιση των ώριμων έργων και των προς ωρίμανση έργων με τις κατηγορίες παρέμβασης της Στρατηγικής θα αποτυπωθεί σε σχετικό διυπουργικό Μνημόνιο Συνεργασίας δέσμευσης των εμπλεκόμενων Υπουργείων στην υλοποίηση της στρατηγικής. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 31/3/2015
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	3 - πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί ανάλυση σε σχέση με την εξισορρόπηση της ζήτησης και της προσφοράς των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ).	Ναι	http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	4 - δείκτες για τη μέτρηση της προόδου των παρεμβάσεων σε τομείς όπως η ψηφιακή μόρφωση, η ηλεκτρονική ένταξη, η ηλεκτρονική προσβασιμότητα και η πρόοδος της ηλεκτρονικής υγείας, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, που ευθυγραμμίζονται, κατά περίπτωση, με τις υφιστάμενες συναφείς τομεακές ενωσιακές, εθνικές ή περιφερειακές στρατηγικές.	Ναι	http://www.digitalplan.gr/portal/resource/Se-Dhmosia-Diaboyleysh-apo-th-G.G.T.T.-h-Strathgikh-gia-thn-PShfiakh-Anaptyxh	Οι δείκτες αυτοί θα επικαιροποιηθούν παράλληλα με την εξειδίκευση που προβλέπεται στο κριτήριο 2 ανωτέρω.
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	Όχι		Για την εκπλήρωση του κριτηρίου θα θεσμοθετηθεί κεντρική δομή ενιαίου συντονισμού πολιτικής και υλοποίησης δράσεων ΤΠΕ σύμφωνα με την ενότητα C της Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη και τις προβλέψεις περί συντονισμού που περιλαμβάνονται στη στρατηγική ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Παράλληλα, θα ενσωματωθούν τα προτεινόμενα μέτρα της Στρατηγικής (Κεφ. Β.7.1, Παράρτημα IV) στο Σύστημα Διαχείρισης των Ε.Π. της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020, θα καταγραφούν οι αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, οι μηχανισμοί υλοποίησης και οι δυννητικοί

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				δικαιούχοι. και Τέλος θα θεσμοθετηθεί σειρά νομοθετημάτων (Στρατηγική για την Ψηφιακή Ανάπτυξη, Παράρτημα IV) με στόχο την απλοποίηση του πλαισίου υλοποίησης έργων ΤΠΕ για ολόκληρο τον κύκλο τους. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 31/3/2015
T.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	1 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν: μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που απαιτεί η σύσταση μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA.	Ναι	Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011 Διαδικτυακή πύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου http://www.businessportal.gr/ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/files/2012-country-fiches_en.pdf	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται γιατί έχουν θεσμοθετηθεί τα μέτρα για τη μείωση του κόστους και του χρόνου ίδρυσης επιχειρήσεων και τη χορήγηση αδειών έναρξης και άσκησης της ειδικότερης δραστηριότητας της επιχείρησης σε 115,80 € και 1,95 ημέρες [μη επικαιροποιημένη ιστοσελίδα της ΕΕ].
T.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	2 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν: μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτεί η έκδοση αδειών και τίτλων για τη σύσταση και την άσκηση της δραστηριότητας μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας	Ναι	N. 3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του Νόμος 4072/12	Ο νόμος 3982/2011 αναφέρεται στην διαδικασία αδειοδότησης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων και προβλέπεται το όριο των 3 μηνών με την προϋπόθεση ότι έχει εξασφαλιστεί το σύνολο των δικαιολογητικών (αρθρ

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	SBA.			17 – 40). Σύμφωνα με το Νόμο 4072/12, παρ., όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες πρέπει να αναθεωρήσουν τις διαδικασίες που εφαρμόζουν ώστε να επιτύχουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο χρόνου και κόστους. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας έχει ρόλο συντονιστή με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες δεν ξεπερνούν το χρονικό όριο που έχει τεθεί.
T.03.1 - Ειδικές δράσεις έχουν υλοποιηθεί για να δοθεί περαιτέρω ώθηση στην επιχειρηματικότητα με βάση την Πράξη για τις Μικρές Επιχειρήσεις (SBA).	3 - Οι ειδικές δράσεις περιλαμβάνουν: μηχανισμό για την παρακολούθηση της εφαρμογής των μέτρων της πρωτοβουλίας SBA που έχουν θεσπιστεί και την εκτίμηση του αντίκτυπου στις MME.	Ναι	Ορισμός SME Envoy και καθορισμός πλαισίου λειτουργίας του θεσμού με την ΥΑ 4263/515/17.04.2012 http://static.diavgeia.gov.gr/doc/%CE%924%CE%A9%CE%9C%CE%A6-%CE%9C%CE%91%CE%A8 N 4048/2012 / 23.2.2012 http://www.et.gr/index.php/2013-01-28-14-06-23/2013-01-29-08-13-13 «Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης».	Ο μηχανισμός παρακολούθησης της υλοποίησης των μέτρων του SBA περιλαμβάνει τους εξής άξονες: - SME Envoy του οποίου το πλαίσιο καθηκόντων καθορίζεται με Υπουργική Απόφαση. - Συντονισμός της διαδικασίας συλλογής στοιχείων και αποστολής στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπόνηση του ετήσιου SBA Factsheet. Συντονισμός της διαδικασίας συλλογής στοιχείων για την εκπόνηση της ετήσιας έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανταγωνιστικότητα στο πλαίσιο ετήσιας συνάντησης με τις

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>υπηρεσίες της Επιτροπής.</p> <p>Αρμόδια Εθνική Αρχή: Γενική Διεύθυνση Στήριξης της Βιομηχανίας / Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.</p> <p>Αναφορικά με την αξιολόγηση επιπτώσεων, σύμφωνα με το Νόμο 4048/2012 (Ρυθμιστική Διακυβέρνηση: Αρχές, Διαδικασίες και Μέσα Καλής Νομοθέτησης) προβλέπεται το πλαίσιο για την αξιολόγηση της επίπτωσης των νέων νομοθετημάτων στην οικονομία, την κοινωνία, τη διοίκηση και το Περιβάλλον.</p>
<p>T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.</p>	<p>1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.</p>	Όχι	<p>Πλήρης ενσωμάτωση της οδηγίας 2010/31 έγινε με τον Νόμο 4122/2013 (ΦΕΚ 42/Α/19.02.2013) «Ενεργειακή Απόδοση Κτιρίων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις». Μερική ενσωμάτωση της Οδηγίας με τους Νόμους 3661/2008, 3851/2010 και 3889/2010. Οι ελάχιστες</p>	<p>Έχουν ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την πλήρη εκπλήρωση.</p> <p>Εκτιμώμενη ημερομηνία εκπλήρωσης: 30/9/2015</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			απαιτήσεις των άρθρων 3 & 4 της Οδηγίας 2010/31 εφαρμόζονται ήδη με διατάξεις του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (KENAK, ΥΑ υπ' αριθμ. Δ6/Β/οικ. 5825/30.3.2010).	
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	2 - Οι δράσεις είναι: αναγκαία μέτρα για τη θέσπιση ενός συστήματος πιστοποίησης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ.	Ναι	Υπουργική Απόφαση (Δ6/Β/οικ. 5825/30.3.2010 (ΦΕΚ Β' 407/9.04.2010) (Άρθρο 14: Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων) Προεδρικό Διάταγμα 72/2010 (ΦΕΚ 132/Α/2010) (Άρθρο 4 και Άρθρο 5) Προεδρικό Διάταγμα 100/2010 (ΦΕΚ 177/Α/6.10.2010) (Άρθρο 5) Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 237/Α/05.12.2012) (Άρθρο 13) (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού	Όχι	http://ec.europa.eu/energy/efficiency/eed/reporting_en.htm	Η έκθεση αναφοράς που απαιτείται σύμφωνα με την Οδηγία 27/2012 έχει σταλεί στην Ε.Ε. Ο στρατηγικός σχεδιασμός για την ενεργειακή αποδοτικότητα, σε

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου·			συμφωνία με το άρθρο 3 και 4 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ βρίσκεται σε εξέλιξη και θα ολοκληρωθεί μέχρι 31/12/2014.
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	4 - Οι δράσεις είναι: μέτρα σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες, ώστε να διασφαλισθεί η παροχή ατομικών μετρητών στους τελικούς καταναλωτές στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό από τεχνική άποψη, οικονομικά εύλογο και αναλογικό προς την ενδεχόμενη εξοικονόμηση ενέργειας.	Ναι	Νόμος 3855/2010 (ΦΕΚ Α' 95/23.06.2010) «Μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, ενεργειακές υπηρεσίες και άλλες διατάξεις» (Άρθρο 15, παρ.1 και 3: Μετρητές και αναλυτικοί λογαριασμοί για την κατανάλωση ενέργειας). ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) «Αντικατάσταση ζυστημάτων μέτρησης τελικής κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας)	
T.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΠΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας	Όχι		Στα σχέδια διαχείρισης λεκανών απορροής ποταμών υπάρχει κεφάλαιο διερεύνησης του βαθμού ανάκτησης του κόστους υπηρεσιών ύδατος, σύμφωνα με την οικονομική ανάλυση του Πίνακα ΙΙΙ της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.			<p>1. Η οικονομική ανάλυση θα αφορά σε όλες τις χρήσεις ύδατος (αστική, βιομηχανική και αγροτική) και θα περιλαμβάνει το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου.</p> <p>2. Η τιμολογιακή πολιτική θα εξασφαλίζει επαρκή ανάκτηση του κόστους και μακροχρόνια βιωσιμότητα των επενδύσεων στον αστικό κύκλο. Όσον αφορά στη γεωργία θα καθοριστούν κίνητρα ανάκτησης περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους πόρου με βάση τη σταδιακή υλοποίηση μετρήσεων απολήψιμης ποσότητας.</p> <p>Η τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για την ύδρευση αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τις 30/4/2016 και για τις λοιπές χρήσεις ύδατος μέχρι 30/9/2016.</p>
T.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους	2 - Η έγκριση σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	Όχι		Με Αποφάσεις της Εθ. Επ. Υδ.έχουν εγκριθεί 12 από τα 14 Σχ.Δ Λ Α (Αττικής, Αν.. Στερεάς Ελλάδας, Β Πελοποννήσου, Ανατολικής Πελοποννήσου, Δυτικής Πελοποννήσου, Ηπείρου, Θράκης και Ανατολικής, Κεντρικής και Δυτικής

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.				<p>Μακεδονίας, Δυτικής Στερεάς, Θεσσαλίας).</p> <p>Η ολοκλήρωση και έγκριση του α΄ κύκλου των Σχ. Διαχ. για τα Υδ.Δ. Αιγαίου και Κρήτης θα γίνει μέχρι τις 31/3/2015.</p> <p>Στον 2ο κύκλο των Σχ. Διαχ., στον προβλεπόμενο από την οδ. χρόνο (31.12.2015), θα γίνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση πιέσεων και επιπτώσεων περιλαμβανομένη μίας πιο λεπτομερούς ανάλυσης των υδρομορφολογικών πιέσεων. • Πρ/μμα παρακολούθησης, για το σύνολο των ουσιών προτεραιότητας και των ειδικών ρύπων, ανάπτυξη μεθοδολογίας αξιολόγησης της οικολ. κατάστασης. • Βελτίωση του ελέγχου απολήψεων μέσω του Εθν. Μητρώου Σημείων Υδροληψίας και με την σταδιακή αδειοδότησή τους που επιβάλλεται υποχρεωτικά η μέτρηση των απολήψιμων ποσοτήτων • Τεκμηρίωση των εξαιρέσεων σύμφωνα με την οδηγία 2000/60/EK περιλαμβανομένων των νέων

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				τροποποιήσεων (άρ. 4
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	1 - Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 5 της οδηγίας 2008/98/EK υποβλήθηκε στην Επιτροπή έκθεση εφαρμογής σχετικά με την πρόοδο που σημειώθηκε σε σχέση με την επίτευξη των στόχων του άρθρου 11 της οδηγίας 2008/98/EK.	Ναι	Ο Νόμος 4042/2012 ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την Οδηγία 2008/98/EK. Η έκθεση εφαρμογής για τα έτη 2011 και 2012, όπως προβλέπει το άρθρο 11, έχει υποβληθεί.	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς γιατί οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τα επιμέρους κριτήρια δεν εκπληρώνονται πλήρως αλλά έχουν ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την εκπλήρωση τους. Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας : 30/09/2015.
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK.	Όχι	ΕΣΔΑ: Ανάρτηση παραληφθέντων παραδοτέων μελέτης ΕΣΔΑ: www.ypeka.gr/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ_ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Το άρθρο 28 της Οδηγίας 2008/98/EK, ενσωματώθηκε με το άρθρο 22 του Νόμου 4042/2012. Ολοκληρώθηκε η μελέτη αναθεώρησης του ΕΣΔΑ και τα παραληφθέντα παραδοτέα έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ: www.ypeka.gr/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ_ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ . Με βάση την αξιολόγηση των ΠΕΣΔΑ προκύπτουν οι αναγκαίες προσαρμογές στις απαιτήσεις της οδηγίας 2008/98/EK Με την

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				ολοκλήρωση των μελετών αναθεώρησης ακολουθεί η διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και ευρείας διαβούλευσης πριν τη θεσμοθέτηση των σχεδίων. Εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης: 30/09/2015
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	3 - Η ύπαρξη προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, όπως ορίζει το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/EK.	Όχι	Τα παραληφθέντα παραδοτέα της μελέτης του εθνικού προγράμματος πρόληψης έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΚΑ: www.ypeka.gr/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	Το άρθρο 29 της Οδηγίας 2008/98/EK ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το άρθρο 22 του Νόμου 4042/2012. Η μελέτη του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης ολοκληρώθηκε εντός του Οκτωβρίου 2014 και θα ακολουθήσει η υιοθέτησή του. Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης : 31/12/2014
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση	4 - Έχουν θεσπισθεί τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση έως το 2020 σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/EK.	Όχι		Τα μέτρα για την επίτευξη του στόχου της ανακύκλωσης έως το 2020 εξειδικεύονται μέσω των ΠΕΣΔΑ. Τα μέτρα για την επίτευξη του στόχου της επαναχρησιμοποίησης έως το 2020, που θα ληφθούν σε εθνικό επίπεδο περιλαμβάνονται στο Εθνικό

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την ιεράρχηση των αποβλήτων.				<p>Πρόγραμμα Πρόληψης</p> <p>Τα μέτρα για την επίτευξη του στόχου της επαναχρησιμοποίησης έως το 2020, που θα ληφθούν σε περιφερειακό επίπεδο περιλαμβάνονται στα ΠΕΣΔΑ.</p> <p>Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης : 30/09/2015</p>
<p>T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.</p>	<p>1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:</p>	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα και τύπους μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διερωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>— τις προτεραιότητες για</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>— τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα και τύπους μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διευρωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>— τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>— τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής και	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα και τύπους μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διευρωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>— τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>— τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής :</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				28/11/2014. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα και τύπους μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διερωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>— τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>— τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
<p>T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.</p>	<p>5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·</p>	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα και τύπους μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας. Το ΣΠΕΜ, καλύπτει σε σχέση με τον προγραμματισμό των υποδομών μεταφορών τη συμβολή στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με τον Κανονισμό Διερωπαϊκών Δικτύων (Καν 1315/2013), περιλαμβάνοντας:</p> <p>— τις προτεραιότητες για επενδύσεις στο κύριο (core network) και στο αναλυτικό δίκτυο (comprehensive network) των TEN-T, όπου σχεδιάζονται επενδύσεις από το</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής (Τ.Σ.) και το CEF</p> <p>— τις επενδύσεις σε δευτερεύουσα διασυνδεσιμότητα περιγράφοντας τη συμβολή τους στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο μεταφορών</p> <p>Εκτιμώμενη ημ/νια έγκρισης οριστικοποιημένης μορφής : 28/11/2014.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
<p>T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.</p>	<p>6 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.</p>	Όχι		<p>Τα μέτρα για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων θα ολοκληρωθούν μέχρι 28/2/2015 σε συνέχεια της ολοκλήρωσης σχετικής μελέτης που ανατέθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας/ΕΥΘΥ.</p> <p>• Ημ/νια ανάθεσης μελέτης : 24/09/2014</p> <p>• Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης μελέτης : 24/1/2015</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				Στο πλαίσιο συντονισμού των ενεργειών έχει συγκροτηθεί και λειτουργεί Επιτροπή Καθοδήγησης με τη συμμετοχή και εκπροσώπων της TFGR. Σκοπός της Επιτροπής είναι η παροχή οδηγιών για την εφαρμογή και υλοποίηση των πορισμάτων της μελέτης.
T.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.	1 - Η ύπαρξη ενότητας για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, όπως καθορίζεται ανωτέρω, η οποία συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης (ΣΠΕ) και καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων το χρονοδιάγραμμα και το χρηματοδοτικό πλαίσιο)·	Όχι		<p>Το Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ) θα καθορίζει τη στρατηγική ανάπτυξης των Μεταφορών της Χώρας για την Περίοδο 2014-2025 και θα καλύπτει όλα τα μέσα και τύπους μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, θαλάσσιες, εναέριες και εμπορευματικές μεταφορές) και όλες τις Περιφέρειες της Χώρας.</p> <p>Το Στρατηγικό Σχέδιο προβλέπεται να εγκριθεί σε οριστικοποιημένη μορφή μέχρι 28/11/2014.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
<p>T.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.</p>	<p>2 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.</p>	Όχι		<p>Τα μέτρα για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων θα ολοκληρωθούν μέχρι 28/2/2015 σε συνέχεια της ολοκλήρωσης σχετικής μελέτης που ανατέθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας/ΕΥΘΥ.</p> <p>• Ημ/νια ανάθεσης μελέτης : 24/09/2014</p> <p>• Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης μελέτης : 24/1/2015</p> <p>Στο πλαίσιο συντονισμού των ενεργειών έχει συγκροτηθεί και λειτουργεί Επιτροπή Καθοδήγησης με τη συμμετοχή και εκπροσώπων της TFGR. Σκοπός της Επιτροπής είναι η παροχή οδηγιών για την εφαρμογή και υλοποίηση των πορισμάτων της μελέτης</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:	Όχι		<p>Το ΣΠΕΜ που καταρτίζεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα για την αιρεσιμότητα 7.1, περιέχει ειδικό κεφάλαιο/α για τους συγκεκριμένους τομείς έργων μεταφορών (θαλάσσιες μεταφορές, λιμάνια, πολυτροπικές συνδέσεις, έργα αεροδρομίων κλπ.).</p> <p>Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: 30/9/2014</p>
T.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το	2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης·	Όχι		<p>Το ΣΠΕΜ που καταρτίζεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα για την αιρεσιμότητα 7.1, περιέχει ειδικό κεφάλαιο/α για τους συγκεκριμένους τομείς έργων μεταφορών (θαλάσσιες μεταφορές, λιμάνια, πολυτροπικές συνδέσεις, έργα αεροδρομίων κλπ.).</p> <p>Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: 28/11/2014</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο)·	Όχι		<p>Το ΣΠΕΜ που καταρτίζεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα για την αιρεσιμότητα 7.1, περιέχει ειδικό κεφάλαιο/α για τους συγκεκριμένους τομείς έργων μεταφορών (θαλάσσιες μεταφορές, λιμάνια, πολυτροπικές συνδέσεις, έργα αεροδρομίων κλπ.).</p> <p>Εκτιμώμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης: 28/11/2014</p>
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις	4 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	Όχι		<p>Τα μέτρα για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων θα ολοκληρωθούν μέχρι 28/2/2015 σε συνέχεια της ολοκλήρωσης σχετικής μελέτης που ανατέθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας/ΕΥΘΥ.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				<ul style="list-style-type: none"> • Ημ/νια ανάθεσης μελέτης : 24/09/2014 • Χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης μελέτης : 24/1/2015 <p>Στο πλαίσιο συντονισμού των ενεργειών έχει συγκροτηθεί και λειτουργεί Επιτροπή Καθοδήγησης με τη συμμετοχή και εκπροσώπων της ΤΡΑΙΛ. Σκοπός της Επιτροπής είναι η παροχή οδηγιών για την εφαρμογή και υλοποίηση των πορισμάτων της μελέτης.</p>
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	1 - Έχουν θεσπιστεί ολοκληρωμένα σχέδια στα οποία περιγράφονται οι εθνικές προτεραιότητες σε σχέση με τις ενεργειακές υποδομές που:	Ναι	N4001/2011 http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/14052013.csp http://www.desfa.gr/files/%CE%94%CE%A3%CE%91%CE%A1%CE%98/NNGS_Development%20Plan_1322_EN.pdf https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/ http://www.entsog.eu/publicatio	<p>Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ για την περίοδο 2014-2023 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τον ΑΔΜΗΕ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2024.</p> <p>Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για την περίοδο 2013-2022 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το ΔΕΣΦΑ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2023.</p> <p>Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			<p>ns/tyndp#ENTSOG-TEN-YEAR-NETWORK-DEVELOPMENT-PLAN-2013-2022</p> <p>http://ec.europa.eu/energy/infrast ructure/pci/doc/2013_pci_projects_country.pdf (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>	<p>ηλεκτρικής ενέργειας (TYNDP 2012). Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2014 θα εγκριθεί το 2ο εξάμηνο του 2014.</p> <p>Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου.</p>
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	2 - συμφωνούν με το άρθρο 22 των οδηγιών 2009/72/EK και 2009/73/EK, κατά περίπτωση, και	Ναι	<p>N4001/2011</p> <p>http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/14052013.csp</p> <p>http://www.desfa.gr/files/%CE%94%CE%A3%CE%91%CE%A1%CE%98/NNGS_Development%20Plan_1322_EN.pdf</p> <p>https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/</p> <p>http://www.entsog.eu/publications/tyndp#ENTSOG-TEN-YEAR-NETWORK-DEVELOPMENT-PLAN-2013-2022</p> <p>http://ec.europa.eu/energy/infrast</p>	<p>Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ για την περίοδο 2014-2023 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τον ΑΔΜΗΕ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2024.</p> <p>Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για την περίοδο 2013-2022 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το ΔΕΣΦΑ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2023.</p> <p>Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας (TYNDP 2012). Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2014 θα εγκριθεί το 2ο εξάμηνο του 2014.</p> <p>Πίνακας έργων δεκαετούς</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			ructure/pci/doc/2013_pci_projects_country.pdf (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	προγράμματος ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου.
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	3 - είναι εναρμονισμένα με τα περιφερειακά σχέδια επενδύσεων βάσει του άρθρου 12 και με το δεκαετές σχέδιο ανάπτυξης δικτύου της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3 σημείο β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, και	Ναι	NAI N4001/2011 http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/14052013.csp http://www.desfa.gr/files/%CE%94%CE%A3%CE%91%CE%A1%CE%98/NNGS_Development%20Plan_1322_EN.pdf https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/ http://www.entsog.eu/publications/tyndp#ENTSOG-TEN-YEAR-NETWORK-DEVELOPMENT-PLAN-2013-2022 http://ec.europa.eu/energy/infrast ructure/pci/doc/2013_pci_projects_country.pdf (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ για την περίοδο 2014-2023 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τον ΑΔΜΗΕ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2024. Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για την περίοδο 2013-2022 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το ΔΕΣΦΑ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2023. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας (TYNDP 2012). Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2014 θα εγκριθεί το 2ο εξάμηνο του 2014. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	4 - συμφωνούν με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 347/2013 του του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου·	Ναι	N4001/2011 http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/history_new/14052013.csp http://www.desfa.gr/files/%CE%94%CE%A3%CE%91%CE%A1%CE%98/NNGS_Development%20Plan_1322_EN.pdf https://www.entsoe.eu/major-projects/ten-year-network-development-plan/tyndp-2014/ http://www.entsog.eu/publications/tyndp#ENTSOG-TEN-YEAR-NETWORK-DEVELOPMENT-PLAN-2013-2022 http://ec.europa.eu/energy/infrastucture/pci/doc/2013_pci_projects_country.pdf (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΜΗΕ για την περίοδο 2014-2023 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από τον ΑΔΜΗΕ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2015-2024. Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης του ΕΣΦΑ για την περίοδο 2013-2022 έχει εγκριθεί από τη ΡΑΕ. Έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση από το ΔΕΣΦΑ το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης για την περίοδο 2014-2023. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας (TYNDP 2012). Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης 2014 θα εγκριθεί το 2ο εξάμηνο του 2014. Πίνακας έργων δεκαετούς προγράμματος ανάπτυξης δικτύου φυσικού αερίου.
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	5 - Τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν: ρεαλιστική και ώριμη σειρά έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ·	Ναι	N4001/2011 ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.10 (ΦΕΚ Β 1403/06.09.2010)	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			(http://www.deddie.gr/default.aspx?id=31170&nt=19&lang=1) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ1.21/12112/20.06.2013 (ΦΕΚ Β' 1521/21.06.2013) (http://www.deddie.gr/el/upiresies/eualwtoi-pelates). Χάρτης Υποχρεώσεων προς καταναλωτές (http://www.deddie.gr/el/upiresies/sundesime-to-diktuo/xartis-upoxrewsewn-katanalwti-xuk)	
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	6 - Τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν: μέτρα για την επίτευξη των στόχων κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και προστασίας του περιβάλλοντος με βάση το άρθρο 3 παράγραφος 10 της οδηγίας 2009/72/EK και το άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας 2009/73/EK.	Ναι	N4001/2011 ΥΑ Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.10 (ΦΕΚ Β 1403/06.09.2010) (http://www.deddie.gr/default.aspx?id=31170&nt=19&lang=1) ΥΑ Δ5-ΗΛ/Β/Φ1.21/12112/20.06.2013 (ΦΕΚ Β' 1521/21.06.2013) (http://www.deddie.gr/el/upiresies/eualwtoi-pelates). Χάρτης Υποχρεώσεων προς καταναλωτές (http://www.deddie.gr/el/upiresi	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			es/sundesime-to-diktuo/xartis-upoxrewsewn-katanalwti-xuk)	
T.07.4 - Ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων διανομής, αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας.	7 - Τα σχέδια αυτά περιλαμβάνουν: μέτρα για τη βελτιστοποίηση της χρήσης της ενέργειας και την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 11 της οδηγίας 2009/72/EK και το άρθρο 3 παράγραφος 8 της οδηγίας 2009/73/EK.	Ναι	N4001/2011 YA Δ5/ΗΛ/Α/Φ33/2067/04-02-2013 (ΦΕΚ Β 297/13.2.2013) YA Δ5-ΗΛ/Β/Φ29/16027/6.8.10 (ΦΕΚ Β 1403/06.09.2010 (http://www.deddie.gr/default.aspx?id=31170&nt=19&lang=1) YA Δ5-ΗΛ/Β/Φ1.21/12112/20.06.2013 (ΦΕΚ Β' 1521/21.06.2013) (http://www.deddie.gr/el/upiresies/eualwtoi-pelates). Χάρτης Υποχρεώσεων προς καταναλωτές (http://www.deddie.gr/el/upiresies/sundesime-to-diktuo/xartis-upoxrewsewn-katanalwti-xuk)	
T.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	1 - Έχει θεσπιστεί στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη σύσταση επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς που περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:	Ναι	Η αιρεσιμότητα 8.2 συνδέεται με την αιρεσιμότητα 3.1 Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011 Διαδικτυακή σύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου http://www.businessportal.gr/ N.	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του Νόμος 4072/12	
T.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	2 - μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου και του κόστους που απαιτεί η σύσταση μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA.	Ναι	Νόμοι 4072/2012 και 3982/2011 Διαδικτυακή πύλη Γενικού Εμπορικού Μητρώου http://www.businessportal.gr/	Το κριτήριο εκπληρώνεται γιατί έχουν θεσμοθετηθεί τα μέτρα για τη μείωση του κόστους και του χρόνου ίδρυσης επιχειρήσεων και τη χορήγηση αδειών έναρξης και άσκησης της ειδικότερης δραστηριότητας της επιχείρησης σε 115,80€ και 1,95 μέρες αντίστοιχα. [Δεν έχει ακόμα γίνει επικαιροποίηση της σχετικής ιστοσελίδας της ΕΕ].
T.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	3 - μέτρα που έχουν θεσπιστεί με στόχο τη μείωση του χρόνου που απαιτεί η έκδοση αδειών και τίτλων για τη σύσταση και την άσκηση της δραστηριότητας μιας επιχείρησης με βάση τους στόχους της πρωτοβουλίας SBA.	Ναι	Ν. 3982/2011 και εφαρμοστικές διατάξεις του Νόμος 4072/12	Ο νόμος 3982/2011 αναφέρεται στην διαδικασία αδειοδότησης των μεταποιητικών δραστηριοτήτων και προβλέπεται το όριο των 3 μηνών με την προϋπόθεση ότι έχει εξασφαλιστεί το σύνολο των δικαιολογητικών (αρθρ 17 – 40). Σύμφωνα με το Νόμο 4072/12, παρ. 1, όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες πρέπει να αναθεωρήσουν τις διαδικασίες που εφαρμόζουν ώστε να επιτύχουν ένα ικανοποιητικό επίπεδο χρόνου και κόστους. Ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας έχει ρόλο συντονιστή με στόχο να διασφαλιστεί ότι όλες οι αδειοδοτικές υπηρεσίες δεν ξεπερνούν το χρονικό όριο που έχει τεθεί.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.08.2 - Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία επιχειρήσεων: η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για συστάσεις επιχειρήσεων χωρίς αποκλεισμούς.	4 - δράσεις που συνδέουν κατάλληλες υπηρεσίες ανάπτυξης επιχειρήσεων και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (πρόσβαση σε κεφάλαιο) και απευθύνονται μεταξύ άλλων στις μειονεκτούσες ομάδες και/ή στις μειονεκτούσες περιοχές, εφόσον είναι απαραίτητο.	Ναι	N. 4019/2011 Υλοποίηση Τοπικών Σχεδίων για την Απασχόληση (ΤοπΣΑ)-Τοπικών Δράσεων Κοινωνικής Ένταξης για Ευάλωτες Ομάδες (Τοπ/ΕΚΟ)	<p>Στόχος των ΤοπΣΑ και Τοπ/ΕΚΟ είναι οι ωφελούμενοι (άνεργοι και άνεργοι ΕΚΟ), αφού ολοκληρώσουν την προετοιμασία τους μέσω δράσεων όπως η κατάρτιση και επιμόρφωση, εκπόνηση business plan, εξειδικευμένες υπηρεσίες αξιολόγησης και έρευνας για εκκίνηση επιχειρήσεων, παροχή υποστήριξης σε νομικά και φορολογικά θέματα κ.α., να είναι σε θέση ώστε:</p> <p>- να ιδρύσουν επιχειρήσεις που θα αξιοποιούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής τους</p> <p>- να αποκτήσουν τις προϋποθέσεις για να επιδοτηθούν/ επιχορηγηθούν από άλλα επενδυτικά προγράμματα</p>
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή	1 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις	Ναι	Υλοποιούνται δράσεις για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (1-49 εργαζόμενους) με ζστόχο την	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς διότι δεν εκπληρώνεται πλήρως το σύνολο των κριτηρίων. Έχουν όμως ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που συμβάλλουν στην πρόβλεψη των αλλαγών·		επιτάχυνση της προσαρμογής των επιχειρήσεων και των εργαζομένων στις αλλαγές της αγοράς, ιδιαίτερα στην περίοδο της οικονομικής κρίσης. Υλοποιούνται δράσεις για επιχειρήσεις που απασχολούν 50 εργαζόμενους και άνω, εκπόνησης σχεδίου προσαρμογής των επιχειρήσεων σε συνδυασμό με συμβουλευτικές υπηρεσίες και δράσεις κατάρτισης και επανακατάρτισης του προσωπικού.	ενέργειες για την εκπλήρωση των κριτηρίων. Χρόνος εκπλήρωσης αιρεσιμότητας: 31/12/2015 Οι δράσεις που υλοποιούνται σήμερα θα ενισχυθούν με την ολοκλήρωση του συστήματος εθνικής εμβέλειας για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων της αγοράς εργασίας, το οποίο θα βρίσκεται σε θέση λειτουργίας μέχρι το τέλος του 2015.
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης.	Όχι		Το Υπουργείο Εργασίας (Δ/ση Απασχόλησης & Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού) επεξεργάζεται σειρά μέτρων με χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος 2015. Προβλέπονται αντίστοιχα: - Κατάρτιση Σχεδίου Δράσης για την αντιμετώπιση της επαπειλούμενης ανεργίας με ανάπτυξη δράσεων συμβουλευτικής & παροχής υποστήριξης σε σωματεία εργαζομένων - Υιοθέτηση μέσων & εργαλείων για

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση της αλλαγής και της αναδιάρθρωσης τα οποία θα προκύψουν από:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Την αξιολογική μελέτη των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί, καθώς και της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων από την μέχρι τούδε υλοποίηση των προγραμμάτων διαρθρωτικής προσαρμογής των επιχειρήσεων • Την έρευνα πεδίου στις επιχειρήσεις & τους κλαδικούς φορείς που συμμετείχαν στα υλοποιηθέντα προγράμματα • Την αξιοποίηση καλών πρακτικών και σχετικών πρόσφατων μελετών <p>Στη διαμόρφωση του ως άνω συστήματος προβλέπεται η ενεργός συμμετοχή κλαδικών φορέων, επιχειρήσεων & οικείων φορέων εν γένει.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠ</p>
T.08.6 - ΠΑΝ: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της	1 - Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων το οποίο:	Ναι	Το Σχέδιο Δράσης για την υλοποίηση της Εγγύησης για τη Νεολαία έχει υποβληθεί στην	Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται διότι εκπληρώνεται πλήρως το σύνολο των κριτηρίων.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».			Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 31.12.2013.	Η εκπόνηση του σχετικού Σχεδίου έχει λάβει υπόψη της όλα τα κριτήρια/ υποκριτήρια της αιρεσιμότητας.
T.08.6 - ΠΑΝ: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».	2 - βασίζεται σε στοιχεία που απεικονίζουν τα αποτελέσματα για τους νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης και αποτελούν τη βάση για τη χάραξη στοχευμένων πολιτικών και την παρακολούθηση των εξελίξεων.	Ναι	Συγκέντρωση στοιχείων από: Ελληνική Στατιστική Αρχή και τον ΟΑΕΔ για τους καταγεγραμμένους άνεργους νέους 15-24 και 25-29 Ελληνική Στατιστική Αρχή για τους NEET Υπουργείο Παιδείας σχετικά με την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου	
T.08.6 - ΠΑΝ: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».	3 - προσδιορίζει την οικεία δημόσια αρχή που θα είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των μέτρων υπέρ της απασχόλησης των νέων και για τον συντονισμό της συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα και σε όλους τους τομείς.	Ναι	Το Υπουργείο Εργασίας και συγκεκριμένα η Διεύθυνση Απασχόλησης συνεπικουρούμενη από τον ΟΑΕΔ ορίζεται ως η Δημόσια Αρχή που θα είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία και τη διαχείριση του Συστήματος Εγγυήσεων για τη Νεολαία και το συντονισμό των εταιρικών σχέσεων σε όλα τα επίπεδα. (υπ' αριθμ. 36016/Δ1.8229/5-11-2013 ΥΑ).	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.08.6 - ΠΑΝ: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».	4 - περιλαμβάνει τους σχετικούς με την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων φορείς·	Ναι	Επιτροπή Συντονισμού για την Εγγύηση για τη Νεολαία (υπ. αριθμ. 36019/Δ1.8231/5-11-2013 ΥΑ) Η Επιτροπή αποτελείται από τους γενικούς γραμματείς υπουργείων, εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ενώ μπορούν να κληθούν εκπρόσωποι από την Κοινωνία των Πολιτών και κοινωνικοί εταίροι Ομάδα Εργασίας για την υλοποίηση της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων και ιδίως για την Εγγύηση για τη Νεολαία (υπ. αριθμ. 36017/Δ1.8229/5-11-2013 ΥΑ) (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	<ul style="list-style-type: none"> - Καταγραφή φορέων με σκοπό τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων που θα συνδράμουν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση της Εγγύησης για τη νεολαία - Επεξεργασία προτάσεων κυβερνητικών φορέων και φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης - Αποστολή σχεδίου δράσης στους Κοινωνικούς Εταίρους.
T.08.6 - ΠΑΝ: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».	5 - καθιστά δυνατή την έγκαιρη παρέμβαση και ενεργοποίηση·	Ναι	Ενίσχυση της Συνεργασίας υπουργείων Παιδείας και Εργασίας Προσέγγιση των NEET μέσω δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και με την αξιοποίηση της κοινωνικής δικτύωσης	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.08.6 - ΠΑΝ: Η ύπαρξη στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την προώθηση της απασχόλησης των νέων, μεταξύ άλλων μέσω της υλοποίησης της «Εγγύησης για τη νεολαία».	6 - περιλαμβάνει μέτρα στήριξης για την πρόσβαση στην εργασία, τη βελτίωση των δεξιοτήτων, την κινητικότητα των εργαζομένων και τη σταθερή και διαρκή ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, ιδίως εκείνων που δεν απασχολούνται ούτε εκπαιδεύονται ούτε καταρτίζονται.	Ναι	Τα υποστηρικτικά μέτρα για την ένταξη στην αγορά εργασίας διακρίνονται σε: Άμεσα μέτρα Συμβουλευτική Αποκκτηση εργασιακής εμπειρίας Υποστήριξη επιχειρηματικών πρωτοβουλιών Ενίσχυση της κινητικότητας EURES. Μεσοπρόθεσμα μέτρα/ μεταρρυθμίσεις Μαθητεία (ν. 4186/2013) Διαβούλευση για δημιουργία θεσμικού πλαισίου σχετικού με την πρακτική άσκηση.	
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	Όχι		Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς γιατί δεν ικανοποιούνται πλήρως οι απαιτήσεις των κριτηρίων, αλλά έχουν ολοκληρωθεί επιμέρους στάδια και έχουν δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την πλήρη εκπλήρωση τους. Η ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για την Κοινωνική Ένταξη και τη μείωση της φτώχειας αναμένεται την 31.12.2014.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>Παράλληλα, το ως άνω πλαίσιο πολιτικής θα εξειδικεύεται σε Περιφερειακά Στρατηγικά Σχέδια Κοινωνικής Ένταξης.</p> <p>Στο υπό διαμόρφωση Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια και τα υποκριτήρια της αιρεσιμότητας.</p> <p>Χρόνος ολοκλήρωσης του εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής: 31.12.2014</p>
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	2 - παρέχει επαρκή στοιχεία που αποτελούν τη βάση για τη χάραξη πολιτικών μείωσης της φτώχειας και για την παρακολούθηση των εξελίξεων·	Ναι	Η Πράσινη Βίβλος παρέχει στοιχεία που τεκμηριώνουν τη σκοπιμότητα και αναγκαιότητα υιοθέτησης στρατηγικών επιλογών για την ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης πολιτικής πρόληψης και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			και εισαγωγής προγραμμάτων κοινωνικής παρέμβασης. Περιλαμβάνει αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης: α καταγραφή μηχανισμών του Υπ. Εργασίας για την κοινωνική ένταξη, β καταγραφή σχετικών μηχανισμών άλλων φορέων της κεντρικής διοίκησης και των ΟΤΑ Α' & Β' Βαθμού. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	3 - περιέχει μέτρα που στηρίζουν την επίτευξη του εθνικού στόχου για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (όπως ορίζεται στο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων), ο οποίος περιλαμβάνει την προώθηση ευκαιριών βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης για τα άτομα που αντιμετωπίζουν τον υψηλότερο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού και για τα μέλη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων.	Ναι	Η Πράσινη Βίβλος, η οποία ολοκληρώθηκε και διαβιβάστηκε στη Διευπουργική Επιτροπή, περιλαμβάνει τον προσδιορισμό νέων απαιτούμενων παρεμβάσεων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας για την ανάπτυξη της Εθνικής Στρατηγικής Κοινωνικής Ένταξης και την εκπόνηση Σχεδίου Δράσης ανάπτυξης βιώσιμων δράσεων Κοινωνικής Ένταξης, ανά πεδίο πολιτικής, χρονικό προγραμματισμό, απαιτούμενους πόρους και	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			πηγές χρηματοδότησης.	
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	4 - περιλαμβάνει τους σχετικούς με την καταπολέμηση της φτώχειας φορείς·	Ναι	Τον Ιούλιο του 2013 ολοκληρώθηκε η Πράσινη Βίβλος και διαβιβάστηκε στη Διωπουργική Επιτροπή για σχολιασμό ώστε να ολοκληρωθεί έως τις 31.12.2014 το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας. Για την εξειδίκευση των Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων γίνεται χαρτογράφηση από τους αρμόδιους τοπικούς φορείς & φορείς της κοινωνίας των πολιτών αναφορικά με τα χαρακτηριστικά της φτώχειας, τις ομάδες -στόχο, τις παρεχόμενες υπηρεσίες & τις ανάγκες του πληθυσμού. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας·	Όχι		

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.				
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	Όχι		
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	1 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά:	Ναι	Η εθνική στρατηγική για τους ΡΟΜ είναι αναρτημένη στο site www.esfhellas.gr Σε συνέχεια της εθνικής στρατηγικής ολοκληρώθηκαν 3 πιλοτικές περιφερειακές στρατηγικές: (Ανατολική Μακεδονία, Θράκη, Θεσσαλία και Δυτική Ελλάδα) ενώ μέχρι τον Δεκέμβριο του 2014 θα έχουν ολοκληρωθεί και οι υπόλοιπες περιφερειακές στρατηγικές.	Πρακτικό 2 με την νέα αρίθμηση από 01-01-2011 (νέα δεκαετία) της “Διυπουργικής Επιτροπής για τα θέματα των Ελλήνων τσιγγάνων” για τον ορισμό του σημείου επαφής για τα ζητήματα των Ρομ στο ΕΚΚΑ. Το σύνολο των κριτηρίων/ υποκριτηρίων της αιρεσιμότητας θα έχει εκπληρωθεί έως 31.12.2015.
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των	2 - στο οποίο καθορίζονται εφικτοί εθνικοί στόχοι για την ένταξη των Ρομά ώστε να γεφυρωθεί το χάσμα με τον	Ναι	Η εθνική στρατηγική έχει θέσει εθνικούς στόχους για την	

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Ρομά.	γενικό πληθυσμό. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να καλύπτουν τους τέσσερις στόχους της Ένωσης για την ένταξη των Ρομάά που αφορούν στην πρόσβαση στην εκπαίδευση, στην απασχόληση, στην υγειονομική περίθαλψη και στη στέγαση.		ενσωμάτωση των Ρομ που σχετίζονται με την πρόσβαση στην εκπαίδευση, απασχόληση, υγεία και στέγαση.	
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	3 - στο οποίο προσδιορίζονται, ανάλογα με την περίπτωση, οι μειονεκτούσες μικροπεριφέρειες ή οι απομονωμένες γειτονιές, στις οποίες οι κοινότητες είναι πιο υποβαθμισμένες, χρησιμοποιώντας τους ήδη διαθέσιμους κοινωνικοοικονομικούς και εδαφικούς δείκτες (δηλαδή πολύ χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, μακροχρόνια ανεργία κ.λπ.).	Ναι	Η εθνική στρατηγική έχει εντοπίζει τις μικρο-περιφέρειες με μειονεκτήματα ή απομονωμένες γειτονιές, όπου οι κοινότητες είναι περισσότερο υποβαθμισμένες.	<p>Σε συνέχεια της εθνικής στρατηγικής και των μικρο-περιφερειών που έχουν εντοπιστεί, θα γίνει:</p> <p>-Εναρξη της επικαιροποίησης της χαρτογράφησης με ερωτηματολόγιο στο οποίο έχουν συμπεριληφθεί οι παρατηρήσεις της FRA και ολοκλήρωσή της εντός του 2014 (έως 31/12/2014)</p> <p>-Για την επικαιροποίηση των υφιστάμενων στοιχείων προγραμματίζεται συνάντηση εντός του Α΄ εξαμήνου του 2014 , με τις υπόλοιπες Περιφέρειες που έχουν οικισμούς POM.</p> <p>Η υπάρχουσα βάση δεδομένων με στοιχεία χαρτογράφησης κ.λ.π. στοιχείων που αφορούν τους POM θα αναβαθμιστεί με τη συνδρομή της ΜΟΔ, και θα επικαιροποιηθεί με νέα στοιχεία που θα προκύψουν από τη χαρτογράφηση των οικισμών Ρομ (έως</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				31/12/2014).
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	4 - στο οποίο συμπεριλαμβάνονται δραστικές μέθοδοι παρακολούθησης για την αξιολόγηση του αντικτύπου που έχουν οι δράσεις ένταξης των Ρομά και μηχανισμός επανεξέτασης για την προσαρμογή της στρατηγικής.	Όχι		<p>Το σύστημα παρακολούθησης της εφαρμογής της στρατηγικής για τους ΡΟΜΑ αποτελεί μέρος της συστημικής δράσης «Οργάνωση της Παρακολούθησης των Κοινωνικών Πολιτικών» και έχει ως έναρξη την 01.05.2015 και εκτιμώμενο χρόνο ολοκλήρωσής την 31.12.2015.</p> <p>Η υπάρχουσα βάση δεδομένων με στοιχεία χαρτογράφησης κ.λ.π. στοιχείων που αφορούν τους ΡΟΜ θα αναβαθμιστεί με τη συνδρομή της ΜΟΔ.</p>
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	5 - το οποίο έχει σχεδιαστεί, εφαρμόζεται και παρακολουθείται σε στενή συνεργασία και συνεχή διάλογο με την κοινωνία των πολιτών των Ρομά, τις περιφερειακές και τοπικές αρχές.	Ναι	Η εξειδίκευση, η εφαρμογή και η παρακολούθηση των περιφερειακών στρατηγικών γίνεται σε στενή συνεργασία των περιφερειακών αρχών με τις τοπικές κοινότητες των ΡΟΜ.	Έχει πραγματοποιηθεί συνάντηση με όσους κοινωνικούς εταίρους (π.χ. Συνήγορος του Πολίτη, ΜΚΟ, εκπρόσωπων ΡΟΜ, κ.λ.π.) μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που έχουν προγραμματιστεί.
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή	Ναι	Οι σχετικοί εμπλεκόμενοι φορείς μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή προτάσεων	Έχει ξεκινήσει η δημιουργία αναφορών στην ιστοσελίδα του ΕΚΚΑ για τους ΡΟΜ, με στόχο το Α' Εξάμηνο του 2015 να δημιουργηθεί

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.		έργων, την εφαρμογή και διαχείριση των επιλεγμένων έργων από τη Ομάδα Κρούσης της ΜΟΔ αλλά και το Μεταβατικό Εθνικό Σημείο Επαφής (ΕΥΣΕΚΤ).	ιστοχώρος με πληροφορίες για τα έργα που αφορούν τους POM και η διασύνδεσή της με άλλες ιστοσελίδες (εθνικών-ευρωπαϊκών) κοινωνικών φορέων – υπηρεσιών-κλπ, ώστε να μπορεί κανείς να έχει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	1 - Υφίσταται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία το οποίο περιλαμβάνει:	Ναι	Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Πολιτικής του Υπουργείου Υγείας (ΥΥ) βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης καθώς ψηφίστηκε ο ν. 4238/14 για το «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή γκιστού Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και λοιπές διατάξεις». Η στρατηγική του ΥΥ για τα διαρθρωτικά ταμεία της περιόδου 2014-2020, αποτελεί υποσύνολο της ανωτέρω στρατηγικής και έχει ήδη εκπονηθεί και παρουσιάζεται από το Μάιο του 2013, έχει εξεταστεί/ διαπραγματευτεί με τις υπηρεσίες της ΕΕ. www.ygeia-pronoia.gr (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	<p>Η αιρεσιμότητα εκπληρώνεται μερικώς γιατί οι υποχρεώσεις που συνδέονται με τα επιμέρους κριτήρια δεν εκπληρώνονται πλήρως αλλά έχουν ήδη δρομολογηθεί οι απαραίτητες ενέργειες για την εκπλήρωσή τους.</p> <p>Το σύνολο των κριτηρίων/ υποκριτηρίων της αιρεσιμότητας θα εκπληρωθεί έως τις 30.04.2016.</p> <p>Η εκπόνηση του Εθνικού Στρατηγ. Πλαισίου υποστηρίζεται από την Πρωτοβουλία «Health in Action» και αναμένεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2014.</p> <p>Στο πλαίσιο του “Health in Action” αναπτύσσεται σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων, σε συνεργασία με τον ΠΟΥ, που αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το τέλος του α’ εξαμήνου του 2015. Την υλοποίησή του θα αναλάβουν οι καθ’ ύλην αρμόδιες</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>υπηρεσίες του ΥΥ.</p> <p>Η πρωτοβουλία «Health in Action» περιλαμβάνει 9 στρατηγικούς πυλώνες και 1 πρόσθετο για την επιτελική παρακολούθηση της πρωτοβουλίας.</p> <p>Ιδιαίτερα για την ψυχική υγεία, η στρατηγική προσδιορίζεται από το Μνημόνιο Συνεργασίας που υπεγράφη από το ΥΥ & την ΕΕ την 28-5-2013.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
Τ.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	2 - συντονισμένα μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας·	Ναι	Ν 4238/2014(ΦΕΚ 38/Α) «Πρωτοβάθμιο Εθνικό Δίκτυο Υγείας (Π.Ε.Δ.Υ.), αλλαγή σκοπού ΕΟΠΥΥ και λοιπές διατάξεις».	<p>Στο τέλος του 2013 ολοκληρώθηκε η καταγραφή των ανθρωπίνων πόρων του ΕΣΥ για την αναδιοργάνωση των δομών και την ανακατανομή του προσωπικού στις υφιστάμενες δομές με βάση τις υπάρχουσες ανάγκες (βλ. ολοκλήρωση Ιου κύματος κινητικότητας).</p> <p>Ολοκληρώθηκε η καταγραφή και αναθεώρηση του υφιστάμενου Χάρτη Υγείας (mapping).</p>
Τ.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο	3 - μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας στον τομέα της υγείας μέσω της ανάπτυξης μοντέλων παροχής	Όχι		Το ΥΥ ήδη έχει θεσμοθετήσει τη στρατηγική του για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος παροχής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας,

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	υπηρεσιών και υποδομών·			<p>παράλληλα με τον επαναπροσδιορισμό του ρόλου του ΕΟΠΥΥ (ν. 4238/14).</p> <p>Με φορέα υλοποίησης τον Π.Ο.Υ. έχει ενταχθεί στο ΕΠ Διοικητικής Μεταρρύθμισης το «Πρόγραμμα Υποστήριξης των Μεταρρυθμίσεων στον τομέα της Υγείας 2013-2015 στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Υγεία Εν Δράσει», όπου και περιλαμβάνονται στοχευμένα μέτρα τόνωσης της αποτελεσματικότητας του συστήματος υγείας το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2015.</p> <p>Παράλληλα, έχει ενταχθεί στο ΕΠΑΝΑΔ και ήδη προκηρύχθηκε (Φεβρουάριος 2014) έργο για την δημιουργία και λειτουργία Μηχανισμού Υποστήριξης για την ΠΦΥ και τον ΕΟΠΥΥ, το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τις 30.04.2016 με φορέα εφαρμογής τη Δ/νση Προμηθειών του Υ.Υ.</p>
Τ.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	4 - σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου.	Όχι		<p>Βάσει του άρθρου 16 του ΠΔ 106/2014 (ΦΕΚ αρ. 173 τευχ Α28/08/2014) συστάθηκε η Δ/νση Στρατηγικού Σχεδιασμού. Στο άρθρο 18 του ιδίου ΠΔ προβλέπονται οι σχετικές αρμοδιότητές της.</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>Το σύστημα παρακολούθησης (αναφορικά με τη χρηματοδότηση των διαρθρωτικών ταμείων) υποστηρίζεται από τη νέα αρχιτεκτονική του ΥΠΑΑΝ που προβλέπει τη σύσταση «επιτελικών γραφείων» ανά Υπουργείο/ τομέα. Η ΕΥΤΥΚΑ ήδη λειτουργεί/ ασκεί σχετικές αρμοδιότητες.</p> <p>Αντίστοιχο σύστημα προβλέπεται στο Μνημόνιο Συνεργασίας για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης. Η Δ/ση Ψυχικής Υγείας έχει αναλάβει το σχεδιασμό και την υλοποίηση του σχετικού συστήματος.</p> <p>Στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας «Health in Action» αναπτύσσεται σύστημα παρακολούθησης της υλοποίησης των μεταρρυθμίσεων. Αυτό θα τεθεί σε λειτουργία έως το τέλος του β' τριμήνου του 2015 ενώ την υλοποίησή του θα αναλάβουν οι καθ' ύλην αρμόδιες Δ/σεις του ΥΥ.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	5 - Ένα κράτος μέλος ή περιφέρεια έχει εγκρίνει πλαίσιο που προβλέπει τους διαθέσιμους δημοσιονομικούς πόρους σε ενδεικτική βάση και μια αποτελεσματική από άποψη κόστους συγκέντρωση των πόρων στις προτεραιότητες της υγειονομικής περίθαλψης.	Ναι	Το Υπουργείο Υγείας έχει προσδιορίζει την ιεράρχηση των αναγκών του τομέα υγείας για την περίοδο έως το 2020, έχοντας παράλληλα καταρτίζει τον αντίστοιχο πίνακα προτεραιοτήτων του Τομέα Υγείας.	
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και το νομικό πλαίσιο των κρατών μελών σε σχέση με τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης όλων των ατόμων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ.	Ναι	NOMOS ΥΠ" ΑΡΙΘ. 3304/2005 - ΦΕΚ: 16/Α (27/01/2005) Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. ⁷	Στο πλαίσιο του οικείου νόμου ορίζονται οι κάτωθι: Φορείς Προώθησης - Συνήγορος του Πολίτη (για δημόσιες Υπηρεσίες) - Επιτροπή Ίσης Μεταχείρισης (παροχή υπηρεσιών-πώληση αγαθών) - Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (εργασία, απασχόληση στον ιδιωτικό τομέα) Διοικητική Δομή Τμήμα Ισότητας Ευκαιριών της Διεύθυνσης Κοινωνικής Προστασίας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας (διενέργεια ετήσιας

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>δημόσιας διαβούλευσης με την συμμετοχή των αρμόδιων φορέων, για την κατάρτιση του εθνικού σχεδίου δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων και την υλοποίησή του, στο πλαίσιο του κ.π Progress).</p> <p>Φορείς Κοινωνικού Διαλόγου</p> <p>-Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή</p> <p>Επιστημονική υποβοήθηση</p> <p>-Παρατηρητήριο Καταπολέμησης των Διακρίσεων του Ινστιτούτου Κοινωνικής Πολιτικής του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών</p> <p>Από τους ως άνω φορείς το ΣΕΠΕ και η ΟΚΕ αποτελούν μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠΑΝΑΔ.</p>
G.1 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων.	Ναι	Ετήσιο Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση των διακρίσεων.	Εκπαίδευση και ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων στελεχών της διοίκησης μέσω εκπαιδευτικών δράσεων σχετικών με το περιεχόμενο και την πρακτική εφαρμογή των Οδηγιών 2000/43/ΕΚ & 2000/78/ΕΚ (εκπαιδεύτηκαν στελέχη του ΣΕΠΕ, του ΟΑΕΔ, Δικαστικοί, στελέχη του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>Ασφάλισης και Πρόνοιας, κλπ. παρήχθη εκπαιδευτικό υλικό)</p> <p>Υπεβλήθη πρόταση στο ΕΠΑΝΑΔ, για ένταξη έργου στο νέο Ε.Π 2014-2020, με τίτλο «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ».</p>
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών σε σχέση με τη συμμετοχή των αρμόδιων φορέων για την ισότητα των φύλων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων για την παροχή συμβουλών σε θέματα ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες που συνδέονται με τα ΕΔΕΤ.	Ναι	NΟΜΟΣ ΥΠ’ ΑΡΙΘ. 3896 (ΦΕΚ207/Α/2010) Εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης – Εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του	<p>Αρμόδιος Φορέας για την παρακολούθηση και προώθηση της εφαρμογής της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών είναι η ΓΓΙΦ. Η ΓΓΙΦ έχει ως αποστολή την πραγματοποίηση της νομικής και ουσιαστικής ισότητας ανδρών και γυναικών στην Ελλάδα σε όλους τους τομείς δραστηριότητας.</p> <p>Για την εφαρμογή της αρχής των ίσων</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006 και άλλες συναφείς διατάξεις. ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5 Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων – ΓΓΙΦ- (ΦΕΚ 17/Α/2008)	<p>ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης και με σκοπό την εναρμόνιση της κείμενης νομοθεσίας με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006 και άλλες συναφείς διατάξεις, ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας ο Συνήγορος του Πολίτη που είναι Ανεξάρτητη Αρχή.</p> <p>Η ΓΓΙΦ βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης του νέου «Εθνικού Προγράμματος για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2014-2020».</p> <p>Το Πρόγραμμα αναφέρεται σε ευρύ φάσμα δημόσιων πολιτικών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και περιλαμβάνει δράσεις το μεγαλύτερο μέρος των οποίων θα υλοποιηθεί από την ΓΓΙΦ - ΕΥΣΥΔΕ/ΥΠΕΣ.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
G.2 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της νομοθεσίας και της πολιτικής της Ένωσης για την ισότητα των φύλων	Ναι	Το «Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2014-2020» προβλέπει να επεκταθούν οι δράσεις κατάρτισης και επιμόρφωσης και	Στην παρούσα Περίοδο στο πλαίσιο του ΕΠ «Διοικητική Μεταρρύθμιση» η ΓΓΙΦ υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης σε θέματα ισότητας και ενσωμάτωσης της ισότητας στις δημόσιες πολιτικές (gender

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
	καθώς και της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου.		κατά την επόμενη προγραμματική περίοδο εστιάζοντας στα στελέχη των φορέων που θα συμμετέχουν στο σχεδιασμό/ διαχείριση/ έλεγχο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Για το σκοπό αυτό η ΓΓΙΦ εκπόνησε «Οδηγό Ένταξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, του ΕΣΣΑΑ και του ΕΣΣΑΑΛ, καθώς και στην αξιολόγηση αυτών». (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	<p>maistreaming) σε στελέχη της δημόσιας διοίκησης, της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, και των οργανώσεων των κοινωνικών εταίρων.</p> <p>Το έργο αφορά στην εφαρμογή ολοκληρωμένων σχεδίων εκπαίδευσης των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης, σχετικά με την ισότητα των δύο φύλων, με έμφαση στην ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στις πολιτικές που υλοποιούν οι υπηρεσίες των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ.</p> <p>Οι παραπάνω ενέργειες απευθύνονται σε στελέχη των Υπουργείων, των Περιφερειών και των ΟΤΑ που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και στην εφαρμογή των πολιτικών ισότητας, αλλά και γενικότερα σε στελέχη δημόσιας διοίκησης, προκειμένου να υιοθετηθεί η διάσταση του φύλου σε οριζόντια βάση κατά την ανάπτυξη πολιτικών και η υιοθέτηση θετικών μέτρων υπέρ των γυναικών για την προώθηση της ισότητας των φύλων.</p>
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των	1 - Ρυθμίσεις σύμφωνα με το θεσμικό και νομικό πλαίσιο των κρατών μελών για τη διαβούλευση και τη συμμετοχή	Ναι	Κύρωση του Πρωτοκόλλου με το Νόμο 4074/2013 «Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα	Αρμόδια αρχή για το συντονισμό της προετοιμασίας του νέου ΕΣΠΑ είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	των φορέων που είναι επιφορτισμένοι με την προστασία των ατόμων με αναπηρία ή των οργανώσεων που εκπροσωπούν άτομα με αναπηρία και άλλων άμεσα εμπλεκόμενων φορέων σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των προγραμμάτων.		των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες» http://www.espa.gr/el/Pages/statisticsNewProgrammingPeriod.aspx	Ανταγωνιστικότητας (Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ). Όλες οι ενέργειες διαβούλευσης αναφέρονται στο σχέδιο του νέου ΕΣΠΑ (κεφ. 1.5.1 και 15.2). Στην ηλεκτρονική πύλη http://www.espa.gr , αλλά και στους διαδικτυακούς τόπους άλλων Υπουργείων και Περιφερειών, έχει δημιουργηθεί ειδικός χώρος, ο οποίος αφορά στην περίοδο 2014-2020 όπου όλα τα βασικά υποστηρικτικά έγγραφα του αναπτυξιακού σχεδιασμού αναρτώνται και δίνεται η δυνατότητα σχολιασμού και υποβολής ερωτήσεων και προτάσεων.
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση του προσωπικού των αρχών που συμμετέχουν στη διαχείριση και τον έλεγχο των ΕΔΕΤ στους τομείς της ισχύουσας νομοθεσίας και πολιτικής της Ένωσης και των κρατών μελών για άτομα με αναπηρία, περιλαμβανομένης της προσβασιμότητας και της πρακτικής εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία όπως αποτυπώνεται στην ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, ανάλογα με την περίπτωση.	Ναι	http://www.espa.gr/el/Pages/statisticsNewProgrammingPeriod.aspx	Δεδομένου, ότι η ΜΟΔ έχει την αρμοδιότητα εκπαίδευσης των Υπηρεσιών του ΕΣΠΑ, ενέταξε στις δραστηριότητες εκπαίδευσης που υλοποιεί και τα ζητήματα αναπηρίας. Συστάθηκε από την ΕΥΣΣΑΑΠ «Ομάδα Εργασίας σχετικά με την ένταξη της διάστασης της αναπηρίας και της μη διάκρισης στο ΕΣΠΑ 2014-2020» (Α.Π.14125/ΕΥΣΣΑΑΠ989/24.03.2014). Στο πλαίσιο αυτό, η ΜΟΔ ΑΕ

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>συνεργάστηκε με ΕΣΑμεΑ και τη Δ/ΝΣΗ Διεθνών Σχέσεων του Υπ. Εργασίας και κατάρτισε αναλυτικό Σχέδιο Εκπαιδευτικής παρέμβασης (30/9/2014). Έχει ολοκληρωθεί η α' φάση εκπαίδευσης των στελεχών των Υπηρεσιών του ΕΣΠΑ και έχει πραγματοποιηθεί για τα στελέχη σχεδιασμού «Διημερίδα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης των στελεχών των ΕΥ σε θέματα αναπηρίας και προσβασιμότητας» (8, 9/10/2014 ενημερωτικές εισηγήσεις και 4 βιωματικά εργαστήρια).</p> <p>Σχεδιάζεται η εκπαίδευση των Δικαιούχων. Οι λοιπές δράσεις που περιλαμβάνουν διερεύνηση αναγκών, συγκέντρωση και διάθεση εκπαιδευτικού υλικού και εκπαιδευτικές δράσεις θα πραγματοποιηθούν έως τα τέλη του 2015.</p>
G.3 - Η ύπαρξη διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCRPD) στο πεδίο των ΕΔΕΤ, σύμφωνα με την απόφαση αριθ.	3 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την παρακολούθηση της εφαρμογής του άρθρου 9 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε σχέση με τα ΕΔΕΤ σε όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και της εφαρμογής των	Ναι	Υ 426/14 (ΦΕΚ 523 Β/28-02-2014)	Σύμφωνα με το αρθρ. 33 σημ. 1 της Σύμβασης «για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες», ορίζεται από τον πρωθυπουργό, ένας συντονιστικός μηχανισμός μέσα στην Κυβέρνηση με αντικείμενο την εθνική εφαρμογή και την παρακολούθηση της Σύμβασης.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
2010/48/ΕΚ του Συμβουλίου.	προγραμμάτων.			Με βάση την Αριθμ. Υ 426/14 (ΦΕΚ 523 Β/28-02-2014) ορίστηκε το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και ειδικότερα η Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Υπουργείου ως το σημείο αναφοράς για την παρακολούθηση εφαρμογής της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες καθώς και ως συντονιστικός μηχανισμός για τη διευκόλυνση των σχετικών με αυτή δράσεων. Επιπλέον, στη συγκεκριμένη πράξη ορίζεται ότι η κοινωνία των πολιτών και, ιδιαίτερα, τα άτομα με αναπηρίες και οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις τους, θα εμπλέκονται και θα συμμετέχουν πλήρως στη διαδικασία παρακολούθησης.
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	Όχι		Οι ελληνικές αρχές έχουν υλοποιήσει δράσεις όπως η ίδρυση της ΕΑΑΔΗΣΥ (Ν. 4013/2011), η σταδιακή ενεργοποίηση των αρμοδιοτήτων της & η ψήφιση του Νόμου 4281/2014. Η μεταρρύθμιση είναι σε εξέλιξη. Οι δράσεις που δρομολογούνται είναι: 1. Ολοκλήρωση νομικού & θεσμικού πλαισίου βάσει του Ν. 4281/2014 &

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>πλήρης ενσωμάτωση των νέων Οδηγιών ΔΣ</p> <p>2. Νομικές & διαδικαστικές ρυθμίσεις για την ασφαλή & ομοιόμορφη εφαρμογή της νομοθεσίας για τις ΔΣ και την αντιμετώπιση των συνηθέστερων σφαλμάτων</p> <p>3. Ύπαρξη ενός αποτελεσματικού συστήματος δικαστικής προστασίας για τους οικονομικούς φορείς</p> <p>Οι δράσεις που υλοποιούνται από τις Ελληνικές αρχές για την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας περιγράφονται αναλυτικά στο Σχέδιο Δράσης (ΣΔ) που συμφωνήθηκε με την ΕΕ στις 26.11.2014. Το ΣΔ περιλαμβάνεται στο ΕΠ ως έγγραφο «Τεκμηρίωσης σχετικά με την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής και της εκπλήρωσης των εκ των προτέρων όρων». Η ΕΕ θα αξιολογήσει την εκπλήρωση της αιρεσιμότητας βάσει αυτού του ΣΔ.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	Όχι		Το εθνικό σύστημα ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων χαρακτηρίζεται από διαδικασίες οι οποίες εγγυώνται διαφάνεια.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
ΕΔΕΤ.				<p>Οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί έως σήμερα είναι:</p> <p>1. Νομικές, θεσμικές και διαδικαστικές ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την αποτελεσματική τήρηση των αρχών της ΣΛΕΕ σε όλη τη διαδικασία ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, ιδίως μέσω της συντονιστικής και ελεγκτικής δράσης της ΕΑΑΔΗΣΥ.</p> <p>2. Κατάλληλη νομοθεσία/κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων εκτός του πεδίου εφαρμογής των οδηγιών.</p> <p>3. Διαθεσιμότητα εργαλείων και συστημάτων ΤΠ που εξασφαλίζουν ηλεκτρονική επικοινωνία κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, ιδίως κατά την υποβολή προσφορών, και πρόσβαση στην πληροφορία για τις διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων:</p> <p>A. Δημιουργία Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων</p> <p>B. Λειτουργία Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	3 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που ασχολείται με τη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ.	Ναι	1. Κατάρτιση του προσωπικού που ασχολείται με την εφαρμογή των κανόνων ΔΣ της ΕΕ μέσω: α. Στοχευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος για το προσωπικό των αναθετουσών αρχών β. Εκπαίδευσης στελεχών των ΔΑ και δικαιούχων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2. Εφαρμογή συστήματος διάδοσης και ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων των δημοσίων συμβάσεων για το προσωπικό μέσω: α. της ΕΑΑΔΗΣΥ β. του συστήματος διάδοσης στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ γ. της Εθνικής Αρχής Συντονισμού για το ΕΣΠΑ (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων	Όχι		Έχουν αναληφθεί πρωτοβουλίες για την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων των δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ και έχουν

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
ΕΔΕΤ.	συμβάσεων.			<p>περιληφθεί σχετικές ρυθμίσεις στο Νόμο 4281/2014.</p> <p>Οι δράσεις που έχουν υλοποιηθεί έως σήμερα είναι:</p> <p>1. Ύπαρξη μιας κεντρικής αρχής, της ΕΑΑΔΗΣΥ, που διαθέτει τη διοικητική ικανότητα για την παροχή συμβουλών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.</p> <p>2. Τεχνική υποστήριξη από την ΕΑΑΔΗΣΥ προς όλους τους συμμετέχοντες στην υλοποίηση των δημοσίων συμβάσεων φορείς (μέσω της έκδοσης κατευθυντήριων οδηγιών και προτύπων τευχών, συνεργασίας για την τυποποίηση των τεχνικών προδιαγραφών και εναρμόνιση αυτών με τις γενικές αρχές του Εθνικού και ΕΕ δικαίου κλπ) .</p> <p>Οι δράσεις έχουν διαρκή χαρακτήρα και είναι σε εξέλιξη, προκειμένου αφενός να οργανωθεί η ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και αφετέρου να βελτιωθεί συνολικά η διακυβέρνηση στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.	Ναι	Η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕ),-ΚΕΜΚΕ, του Υπ. Οικονομικών σε συνεργασία με δίκτυο Αποκεντρωμένων Μονάδων ΚΕ, ΑΜΚΕ, που συστήνεται στα άλλα Υπουργεία, αποτελεί το συντονιστικό όργανο για τον έλεγχο των ΚΕ της χώρας ως προς την συμβατότητά τους με το ΕΕ δίκαιο. Σε ό,τι αφορά τις συγχρηματοδοτούμενες ενισχύσεις καθώς και τις ενισχύσεις που χορηγούνται από το ΠΔΕ & τις λοιπές ενισχύσεις αρμοδιότητας ΥΠΑΑΝ, η αρμόδια ΑΜΚΕ συστήνεται στο ΥΠΑΑΝ, και ειδικότερα στην ΕΑΣ. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	<p>Η ΑΜΚΕ του ΥΠΑΑΝ, για τον έλεγχο της συμβατότητας με το ΕΕ δίκαιο των χρηματοδοτήσεων των έργων αρμοδιότητας του ΥΠΑΑΝ (ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης) καθώς και όλων των έργων που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ (συγχρηματοδοτούμενων & μη), έχει οριστεί με βάση το ΠΔ του Υπουργείου.</p> <p>Η εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί και στο νόμο πλαίσιο της περιόδου 2014-2020 ενώ υπάρχουν ρυθμίσεις για:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Έλεγχο σώρευσης - Εκπλήρωση αρχής “Deggendorf” - Τήρηση κανόνων ΚΕ καθ’ όλη τη διάρκεια εξέλιξης ενός καθεστώτος - Έγκριση χρηματοδοτικών εργαλείων (ΜΧΤ) ως προς τη

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				<p>νομιμότητα τους σε θέματα ΚΕ ενώ στο ΠΣΣΚΕ καταχωρούνται και οι ενισχύσεις μέσω των ΜΧΤ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Επιτάχυνση ανακτήσεων για παράνομες & μη συμβατές ενισχύσεις - Επάρκεια διασφάλισης κατάλληλων ελέγχων συμμόρφωσης καθεστώτων με τον ΓΑΚ και εγκεκριμένων καθεστώτων - Επαρκή γνώση για χορηγηθείσες ενισχύσεις περιλαμβανομένων των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p>
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που συμμετέχει στη διαχείριση των κονδυλίων των ΕΔΕΤ.	Ναι	Τα στελέχη της ΕΑΣ έχουν εμπειρία διαπραγμάτευσης & εκπαίδευσης σε θέματα ΚΕ. Η ΑΜΚΕ θα συνεχίζει να εκπονεί με τη ζήριξη της ΜΟΔ πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα ΚΕ με στόχο την ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού των δομών ΕΣΠΑ. Η διάχυση πληροφοριών στις ΔΑ	<p>Το κριτήριο εκπληρούται σε όλο το εύρος του πεδίου του καθώς εκπληρούται το σύνολο των υποκριτηρίων του μέσω των σχετικών ρυθμίσεων.</p> <p>Η πρόβλεψη για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί επίσης στο νόμο πλαίσιο της νέας διαχειριστικής περιόδου</p>

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			θα συνεχιστεί μέσω του site www.ependyseis.gr/ υποβολή ηλεκτρονικών ερωτημάτων/ έκδοση οδηγιών & κατευθύνσεων/ τεχνικών συναντήσεων, μηχανισμός ο οποίος ενισχύεται. Ενώ ο «Δίαυλος» συντελεί στην ανταλλαγή πληροφοριών. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	2014-2020.
G.5 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	3 - Ρυθμίσεις για την διασφάλιση της διοικητικής ικανότητας σε σχέση με την εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων.	Ναι	Η διοικητική ικανότητα για την υλοποίηση & εφαρμογή των κανόνων της ΕΕ για τις συγχρηματοδοτούμενες ΚΕ διασφαλίζεται με την λειτουργία της ΑΜΚΕ του ΥΠΑΑΝ, η οποία υποστηρίζει τους φορείς αρμοδιότητας της σε συνεργασία με την ΚΕΜΚΕ. Όπως στην τρέχουσα περίοδο θα αξιοποιηθεί η τεχνική βοήθεια. Ενδεικτικές δράσεις: εκπαίδευση/ ενημέρωση/ συμβουλευτική υποστήριξη ΔΑ & εμπλεκόμενων φορέων επέκταση/ επικαιροποίηση του ΠΣΣΚΕ συντήρηση/ αναβάθμιση	Το κριτήριο εκπληρούται σε όλο το εύρος του πεδίου του καθώς εκπληρούται το σύνολο των υποκριτηρίων του μέσω των σχετικών ρυθμίσεων. Η πρόβλεψη για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων ΚΕ με την ύπαρξη συντονιστικής δομής για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα έργα θα περιγραφεί αναλυτικά στο νόμο πλαίσιο της νέας διαχειριστικής περιόδου 2014-2020.

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			ηλεκτρονικών μέσων πληροφόρησης (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΠΕ) και της οδηγίας 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΣΠΕ).	Ναι	Οι Οδηγίες έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τους νόμους 1650/86, 3010/2002, 4014/2011 και την ΚΥΑ οικ.107017/28.8.2006. Εφαρμογή επίσης έχουν ο νόμος 4014/2011, η ΚΥΑ 37111/2021/2003, η ΚΥΑ 11764/653 και η ΚΥΑ 9269/470/2007. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	2 - Ρυθμίσεις για την κατάρτιση και την ενημέρωση του προσωπικού που συμμετέχει στην εφαρμογή των οδηγιών για την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	Ναι	Οι δράσεις κατάρτισης του προσωπικού διεξάγονται κυρίως από το ΙΝΕΠ και άλλους φορείς (ΕΥΣΠΕΔ-ΥΠΕΚΑ, ΜΟΔ κλπ) ενώ στις ιστοσελίδες αναρτώνται αποφάσεις: www.ypeka.gr , σχετικά νομοθετήματα & ερμηνευτικές εγκύκλιοι http://aero.ypeka.gr/ , έγκρισης περιβαλλοντικών όρων- ανανέωσης- παράταξης, για δραστηριότητες κατηγορίας Α	Για την εκπαίδευση των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών οργανώθηκε από το ΥΠΕΚΑ ενημερωτική ημερίδα μετά την έκδοση του νέου Ν 4014/2102. Το Πρόγραμμα «Διαύγεια» στοχεύει στην επίτευξη της μέγιστης δυνατής δημοσιότητας της κυβερνητικής πολιτικής και της διοικητικής δραστηριότητας, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την εμπέδωση της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας. Για την ηλεκτρονική διαχείριση της

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			http://diavgeia.gov.gr/ , έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ) έργων & δραστηριοτήτων, καθώς και σχεδίων & προγραμμάτων ΦΕΚ 1817/Β', ΚΥΑ Αριθμ. οικ. 30651/2014 (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	<p>διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης προβλέπεται, στο άρθρο 18 Ν. 4014/2012, η δημιουργία Ηλεκτρονικού Περιβαλλοντικού Μητρώου πληροφοριών στο ΥΠΕΚΑ, ΚΥΑ Αριθμ. οικ. 30651/2014 (ΦΕΚ 1817/Β', 7/2014) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρ. 18 παρ. 5 Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ Α' 209)».</p> <p>Σύσταση Εθνικού Περιβαλλοντικού Δικτύου (υπ. Αριθμ. 135259/10-4-2012 Απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ).</p> <p>(βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)</p> <p>Οι υπηρεσίες της ΕΕ θα ενημερώνονται σχετικά με την εξέλιξη της εκπλήρωσης των απαιτήσεων του κριτηρίου.</p>
G.6 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας της Ένωσης σχετικά με την ΕΠΕ και τη ΣΠΕ.	3 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν την επάρκεια της διοικητικής ικανότητας.	Ναι	Οι αρχές για την εφαρμογή των ΕΠΕ/ΣΠΕ είναι η ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, οι αποκεντρωμένες & αυτοδιοικητικές υπηρεσίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης ενώ ξε ότι αφορά στην περιβαλλοντική	Για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του κριτηρίου, η στελέχωση των αρμόδιων Υπηρεσιών αποτελεί προϋπόθεση και δέσμευση των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σε εξέλιξη η υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών για την εξασφάλιση επιπλέον στελέχωσης με εξειδικευμένο προσωπικό. Επίσης, επικοινωνικά η

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
			παρακολούθηση των ΕΠ είναι και η ΕΥΣΠΕΔ. Με τον Νόμο 4014/2011 επιδιώκεται η μείωση των απαιτούμενων χρόνων & ζυγίζεται μητρώο πιστοποιημένων αξιολογητών ΜΠΕ. Υπάρχει συνεργασία ΥΠΕΚΑ με ΥΔΜΗΔ ώστε να ληφθεί μέριμνα για την ενίσχυση των υπηρεσιών που εμπλέκονται στις λειτουργίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης. (βλ. Παρ.ΙΙΙ1, ΕΣΠΑ)	λειτουργία του μητρώου πιστοποιημένων αξιολογητών θα συμβάλει προς την κατεύθυνση αυτή. Οι υπηρεσίες της ΕΕ θα ενημερώνονται σχετικά με την εξέλιξη της εκπλήρωσης των απαιτήσεων του κριτηρίου.
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	Όχι		Το σύνολο των ρυθμίσεων για την παρακολούθηση των στατιστικών δεδομένων είναι υπό επεξεργασία και θα συμπεριληφθεί σε ένα διακριτό έγγραφο εργασίας (Ενιαίο σύστημα παρακολούθησης δεικτών ΕΣΠΑ 2014 – 2020), το οποίο θα έχει δυναμικό χαρακτήρα με συνεχή επικαιροποίηση κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου. Στο έγγραφο αυτό, θα αντιμετωπίζονται με ολοκληρωμένο τρόπο τα ζητήματα παρακολούθησης των δεικτών όλων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ για όλα τα Ταμεία και τα Προγράμματα. Η οριστικοποίηση του εγγράφου θα γίνει μετά την κατάρτιση και την έγκριση του νέου ΕΣΠΑ και

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
				των Προγραμμάτων του και οι σχετικές ρυθμίσεις του Συστήματος Παρακολούθησης θα ενσωματωθούν στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου καθώς και στο νέο νόμο ΕΣΠΑ. Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/10/2015
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/6/2016
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη	3 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την επιλογή δεικτών αποτελεσμάτων για κάθε πρόγραμμα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής των δράσεων πολιτικής που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/12/2014

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.				
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/4/2016
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα	5 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων για κάθε δείκτη: σταθερότητα και στατιστική επικύρωση, σαφήνεια της κανονιστικής ερμηνείας, ανταπόκριση στην πολιτική, έγκαιρη συλλογή δεδομένων.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 31/12/2014

Εκ των προτέρων όρος	Κριτήρια	Εκπλήρωση κριτηρίων (Ναι/Όχι)	Στοιχείο αναφοράς	Επεξήγηση
αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.				
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.	Όχι		Εκτιμώμενος χρόνος εκπλήρωσης: 30/4/2016

9.2 Περιγραφή δράσεων για τη συμμόρφωση με τις εκ των προτέρων αιρεσιμότητες, υπεύθυνοι φορείς και χρονοδιάγραμμα

Πίνακας 25: Ενέργειες για την εκπλήρωση των σχετικών γενικών εκ των προτέρων όρων

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των	10. Λήψη μέτρων εφαρμογής του νέου συστήματος	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	προδικαστικής προστασίας στις ΔΣ (Ν. 4281/14)		Υπουργείο Δικαιοσύνης
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	2. Ενσωμάτωση των νέων κοινοτικών οδηγιών για τις Δημόσιες Συμβάσεις	18 Απρ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	4. Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Α	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	3. Προσδιορισμός λίστας κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Α & Β	31 Ιαν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	6. Προσδιορισμός τευχών δημοπράτησης που θα τυποποιηθούν: Μέρος Α & Β	31 Ιαν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
των ΕΔΕΤ.	κατάλληλων μηχανισμών.			
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	5. Έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών/ ερμηνευτικών εγκυκλίων: Μέρος Β	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	9. Υποβολή στην ΕΕ σχεδίου εφαρμογής του νέου συστήματος προδικαστικής προστασίας	1 Μαΐ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Δικαιοσύνης
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	7. Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Α	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	1. Προετοιμασία 2γενούς νομοθεσίας ανάθεσης ΔΣ έργων, προμηθειών, υπηρεσιών (αρθ. 172 ν. 4281/2014)	1 Μαΐ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο. Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	1 - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων μέσω κατάλληλων μηχανισμών.	8. Έκδοση τυποποιημένων τευχών δημοπράτησης: Μέρος Β	31 Δεκ 2016	ΕΑΑΔΗΣΥ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	2. Δυνατότητα από ιδιώτες παροχής συσ/άτων διαδικασιών ανάθεσης ΔΣ -Όρος: Διασύνδεση με promitheus	30 Απρ 2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	2 - Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν διαφανείς διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων.	1. Ολοκλήρωση δράσεων παρ. 2.7.1.3 των Ειδικών Συστάσεων 4, 5(i) (ii) (v), 6,7(iii) (iv) (v) & 8	31 Δεκ 2015	Γενική Γραμματεία Εμπορίου
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	3. Υιοθέτηση σε συμφωνία με ΕΕ, κυλιόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος ΔΣ για ΔΑ & σχετικούς φορείς	31 Δεκ 2014	Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΑΑΔΗΣΥ ΜΟΔ ΑΕ
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων	4. Προσθήκη στον «Δίαυλο» λειτουργίας για ανταλλαγή πληροφοριών & καλών πρακτικών ανάμεσα στις ΔΑ	30 Ιουν 2015	Εθνική Αρχή Συντονισμού ΜΟΔ ΑΕ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
	συμβάσεων.			
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	5. Υποστήριξη των δικαιούχων κεντρικών & τοπικών αναθετούσων αρχών & φορέων για τη νέα νομοθεσία ΔΣ	30 Ιουν 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	1. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ, εκπαιδευτικού προγράμματος για Δημόσιες Συμβάσεις για το 2015	31 Δεκ 2014	ΕΑΑΔΗΣΥ ΕΚΔΔΑ Γενική Γραμματεία Εμπορίου Υπουργείο. Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων
G.4 - Η ύπαρξη ρυθμίσεων για την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας της Ένωσης περί δημοσίων συμβάσεων στο πεδίο των ΕΔΕΤ.	4 - Ρυθμίσεις σχετικά με την εξασφάλιση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση και εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης περί δημόσιων συμβάσεων.	2. Υιοθέτηση σε συμφωνία με την ΕΕ, εκπαιδευτικού προγράμματος για Δημόσιες Συμβάσεις για το 2016	31 Δεκ 2015	ΕΑΑΔΗΣΥ ΕΚΔΔΑ Γενική Γραμματεία Εμπορίου Υπουργείο. Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	4. Ανάπτυξη συστήματος συλλογής/αποθήκευσης/αναφοράς/ μετάδοσης στοιχείων μεμονωμένων συμμετοχών (ΕΚΤ)	30 Μαρ 2015	ΕΥΣΕΚΤ σε συνεργασία με ΕΥΣΣΑΑΠ, ΕΥ ΟΠΣ και ΕΥΘΥ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	1. Διαμόρφωση μηχανισμού για ανάπτυξη και επικαιροποίηση του Ενιαίου Συστήματος Δεικτών.	31 Μαΐ 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΓΓΕΑ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	9. Προσαρμογή του ΟΠΣ-ΕΡΓΟΡΑΜΑ στην ηλεκτρονική αποθήκευση δεδομένων δεικτών & αποστολή στην ΕΕ.	30 Απρ 2016	ΕΥ ΟΠΣ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	3. Διαμόρφωση 2ης Εγκυκλίου για την ανάπτυξη του ενιαίου συστήματος δεικτών ΕΣΠΑ.	30 Ιουν 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΥΣΕΚΤ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	6. Ενσωμάτωση των ρυθμίσεων του Συστήματος Παρακολούθησης στο ΣΔΕ καθώς και στο νέο νόμο ΕΣΠΑ	30 Ιουν 2015	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ΕΥΣΣΑΑ Π/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ σε συνεργασία με , την ΕΥΣΕΚΤ , τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων και φορείς που παρέχουν στατιστικά στοιχεία
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	7. Ανάπτυξη μηχανισμού στατιστικής επικύρωσης και μόνιμης συνεργασίας της ΕΑΣ με την ΕΛΣΤΑΤ.	30 Ιουν 2015	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ΕΥΣΣΑΑ Π/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ σε συνεργασία με , την ΕΥΣΕΚΤ , τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων και φορείς που παρέχουν στατιστικά στοιχεία

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	2. Διαμόρφωση 1ης Εγκυκλίου με αρχικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη ενιαίου συστήματος δεικτών ΕΣΠΑ.	31 Μαΐ 2014	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΥΣΕΚΤ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	5. Κατάρτιση εγγράφου “Ενιαίο Σύστημα Δεικτών ΕΣΠΑ 2014-2020”	30 Απρ 2015	ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ/ ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, ΕΥΣΕΚΤ, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ΕΥ ΟΠΣ, ΕΥΘΥ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	1 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: τον προσδιορισμό των πόρων και των μηχανισμών που διασφαλίζουν τη στατιστική επικύρωση.	8. Ρυθμίσεις για την προστασία προσωπικών δεδομένων στην παρακολούθηση του ΕΣΠΑ και των δεικτών ΕΚΤ	30 Ιουν 2015	ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ ΕΥΣΕΚΤ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	Ρυθμίσεις για τη δημοσιοποίηση των Ετήσιων Εκθέσεων προόδου των ΕΠ στις ιστοσελίδες των ΕΥΔ & ΕΣΠΑ	30 Απρ 2015	ΕΥΣΣΑΑΠ/ ΜΟΝΑΔΑ Β' ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	Αναβάθμιση του διαδικτυακού τόπου www.anaptyxi.gov.gr/	30 Απρ 2016	ΕΥ ΟΠΣ – ΜΟΔ ΑΕ
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	2 - Εφαρμόζονται ρυθμίσεις για την έγκαιρη συλλογή και άθροιση των στατιστικών δεδομένων οι οποίες περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία: ρυθμίσεις για τη δημοσίευση και τη δημόσια διάθεση των συγκεντρωτικών δεδομένων.	Ενσωμάτωση στο ΣΔΕ και το νόμο ΕΣΠΑ, σχετικών αναφορών δημοσίευσης-σωρευτικών δεδομένων δεικτών.	30 Απρ 2016	ΕΥΘΥ, σε συνεργασία με την ΕΥΣΣΑΑΠ/Μονάδα Β'

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	3 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την επιλογή δεικτών αποτελεσμάτων για κάθε πρόγραμμα, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής των δράσεων πολιτικής που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα.	Ανάλυση αν η επιλογή των δεικτών αποτελέσματος αντανακλά την επιλογή των δράσεων πολιτικής (ex ante αξιολόγηση)	31 Δεκ 2014	Διαχειριστικές Αρχές & Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ (βάσει των εκθέσεων των εκ των προτέρων αξιολόγησης)
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	1. Επιλογή σημαντικών δεικτών αποτελέσματος με τιμές βάσης και στόχου για κάθε ΕΠ και εισαγωγή στην SFC2014	30 Απρ 2015	Διαχειριστικές Αρχές & Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	Ενέργειες επικαιροποίησης ή εξειδίκευσης εθνικών τιμών στόχου-βάσης σε περιφερειακό επίπεδο	31 Δεκ 2015	ΕΥΣΣΑΑΠ σε συνεργασία με τις Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων και φορείς που τηρούν στατιστικά –διοικητικά δεδομένα
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	4 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: τη θέσπιση στόχων για αυτούς τους δείκτες.	Δείκτης .T1386 - Κάλυψη έλλειψης τιμής βάσης και στόχου με σχέδιο δράσης.	31 Μαρ 2015	Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	5 - Αποτελεσματικό σύστημα δεικτών αποτελεσμάτων που περιλαμβάνει: την τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων για κάθε δείκτη: σταθερότητα και στατιστική επικύρωση, σαφήνεια της κανονιστικής ερμηνείας, ανταπόκριση στην πολιτική, έγκαιρη συλλογή δεδομένων.	Ολοκλήρωση των εκθέσεων της εκ των προτέρων αξιολόγησης (αξιολόγηση κριτηρίων ποιότητας δεικτών).	20 Ιουλ 2014	Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος των ΕΠ και Διαχειριστικές Αρχές
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.	Περιγραφή μεθόδου ανάπτυξης υποσυστήματος δεικτών, σύμφωνα με το αρ.125.3.α.ι Καν. ΕΚ 1303/2013.	30 Απρ 2016	ΕΥΣΣΑΑΠ και ΕΥΣΕΚΤ με τη συνεργασία της ΕΥ ΟΠΣ και των Διαχειριστικών Αρχών των Προγραμμάτων

Γενικός εκ των προτέρων όρος	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
G.7 - Η ύπαρξη της αναγκαίας στατιστικής βάσης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των προγραμμάτων. Η ύπαρξη ενός συστήματος δεικτών αποτελεσμάτων απαραίτητο για την επιλογή των δράσεων που συμβάλλουν με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο στην επίτευξη επιθυμητών αποτελεσμάτων, στην παρακολούθηση της προόδου σε σχέση με τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και στη διενέργεια της αξιολόγησης των επιπτώσεων.	6 - Υφίστανται διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι όλες οι πράξεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα περιλαμβάνουν ένα αποτελεσματικό σύστημα δεικτών.	Ανάπτυξη πλαισίου συλλογής δεδομένων για τη διενέργεια αξιολογήσεων επιπτώσεων.	30 Απρ 2016	ΕΥΣΣΑΑΠ & ΕΥΣΕΚΤ

Πίνακας 26: Ενέργειες για την εκπλήρωση των σχετικών θεματικών εκ των προτέρων όρων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	3. Ολοκλήρωση της στρατηγικής ευφυούς εξειδίκευσης σε περιφερειακό επίπεδο	28 Φεβ 2015	Περιφέρεια ΚΜ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.				
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	2. Επιλογή προτεραιοτήτων ευφυούς εξειδίκευσης	15 Ιαν 2015	ΓΓΕΤ
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	5. Τελική διαμόρφωση εθνικής στρατηγικής RIS3	31 Μαΐ 2015	ΓΓΕΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	1. Ενεργός συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών. (Εν εξελίξει)	31 Μαρ 2015	ΓΓΕΤ
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	1 - Εφαρμόζεται μια εθνική ή περιφερειακή στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης η οποία:	4. Δομές και μηχανισμοί για την παρακολούθηση της διαδικασίας της επιχειρηματικής ανακάλυψης	31 Ιαν 2015	ΓΓΕΤ - Περιφέρειες
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα	3 - προβλέπει μέτρα για την τόνωση των ιδιωτικών επενδύσεων στην E&TA·	Επεξεργασία των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης καθώς και των αποτελεσμάτων της μελέτης και της swot analysis ανα τομέα και ενσωμάτωση τους στο τελικό κείμενο της RIS3	15 Ιαν 2015	Περιφέρεια ΚΜ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.				
T.01.1 - Έρευνα και καινοτομία: Η ύπαρξη μιας εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής για έξυπνη εξειδίκευση σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων, η οποία επιτρέπει τη μόχλευση δαπανών έρευνας και καινοτομίας του ιδιωτικού τομέα και εναρμονίζεται με τα χαρακτηριστικά αποδοτικών εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας.	4 - περιλαμβάνει μηχανισμό παρακολούθησης.	Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης	15 Ιαν 2015	Περιφέρεια ΚΜ
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη.	2. Επικαιροποίηση συστήματος δεικτών για τη μέτρηση προόδου στο ανωτέρω 1	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.				
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη.	1. Εξειδίκευση / ιεράρχηση/ποσοτικοποίηση κατηγοριών παρεμβάσεων σε συνάρτηση με υποβληθέντα ΕΠ λαμβάνοντας υπόψη τις RIS	31 Μαρ 2015	ΓΤΤΤ
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυνοριακές πρωτοβουλίες.	2 - κατάρτιση προϋπολογισμού και ιεράρχηση των προτεραιοτήτων των δράσεων μέσω της ανάλυσης SWOT ή παρεμφερούς ανάλυσης σύμφωνα με τον πίνακα αποτελεσμάτων του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη.	3. Κατάρτιση διυπουργικού Μνημονίου	31 Μαρ 2015	ΓΤΤΤ / ΓΤ ΕΣΠΑ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	1. Θεσμοθέτηση κεντρικής δομής ενιαίου συντονισμού πολιτικής και υλοποίησης δράσεων ΤΠΕ	31 Ιαν 2015	ΓΓΤΤ
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	3. Καταγραφή των αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών, των μηχανισμών υλοποίησης και των δυνητικών δικαιούχων	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ/ΓΓ ΕΣΠΑ
Τ.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	2. Ενσωμάτωση των προτεινόμενων μέτρων στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ 2014 - 2020	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ/ΓΓ ΕΣΠΑ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.				
T.02.1 - Ψηφιακή ανάπτυξη: Ένα στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ψηφιακή ανάπτυξη με στόχο την ενθάρρυνση οικονομικά προσιτών, καλής ποιότητας και διαλειτουργικών, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών και την αύξηση του βαθμού χρήσης τους από τους πολίτες, μεταξύ άλλων από ευάλωτες ομάδες, επιχειρήσεις και δημόσιες διοικήσεις, το οποίο περιλαμβάνει και διασυννοριακές πρωτοβουλίες.	5 - αξιολόγηση των αναγκών για την ενίσχυση των ικανοτήτων στις ΤΠΕ.	4. Θεσμοθέτηση απλοποιημένου πλαισίου υλοποίησης έργων ΤΠΕ	31 Μαρ 2015	ΓΓΤΤ
T.01.2 - Υποδομές έρευνας και καινοτομίας. Η ύπαρξη πολυετούς σχεδίου προϋπολογισμού και ιεράρχησης προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις.	1 - Έχει εγκριθεί ένα ενδεικτικό πολυετές σχέδιο προϋπολογισμού και ιεράρχησης των προτεραιοτήτων για τις επενδύσεις το οποίο συνδέεται με τις προτεραιότητες της	Παρακολούθηση, έλεγχος και επικύρωση της επιλογής των προτεραιοτήτων	20 Φεβ 2015	Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
	Ένωσης και, κατά περίπτωση, με το Ευρωπαϊκό Στρατηγικό Φόρουμ Ερευνητικών Υποδομών-ESFRI.			
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	3. Αποστολή Μελέτης στην ΕΕ (ΓΔ Ενέργειας) – Διαβούλευση/διαπραγμάτευση με την ΕΕ	31 Μαΐ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	4. Τροποποίηση ΚΕΝΑΚ (εφόσον απαιτείται)	30 Σεπ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του	1. Έναρξη υλοποίησης μελέτης	30 Οκτ 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	Συμβουλίου.			
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	1 - Οι δράσεις είναι: μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή ελάχιστων απαιτήσεων σχετικά με την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	2. Εκπόνηση μελέτης	30 Απρ 2015	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) - Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Ενέργειας (Ε.Υ.ΕΠ.ΕΝ.)
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	4. Αποστολή στρατηγικού σχεδιασμού στην ΕΕ	31 Δεκ 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	2. Εκπόνηση μελέτης εκ μέρους του αναδόχου Ορόσημα: Σχέδιο μελέτης 1/9/2014 Τελική μελέτη έκθεση 2/11/2014	30 Ιουν 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	3. Παραλαβή μελέτης Ορόσημα : Παραλαβή σχεδίου μελέτης 13/10/2014 Παραλαβή τελικής μελέτης έκθεσης 17/11/2014	17 Νοε 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
T.04.1 - Έχουν υλοποιηθεί δράσεις για την προώθηση αποτελεσματικών από πλευράς κόστους βελτιώσεων της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και αποτελεσματικών από πλευράς κόστους επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση κατά την κατασκευή ή ανακαίνιση κτιρίων.	3 - Οι δράσεις είναι: μέτρα για τη διασφάλιση στρατηγικού σχεδιασμού ως προς την ενεργειακή απόδοση σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.	1. Ανάθεση Μελέτης	30 Απρ 2014	Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) – Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής- Διεύθυνση Αποδοτικής Χρήσης και Εξοικονόμησης Ενέργειας
T.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1	4. Διαβούλευση επί της πρότασης τιμολογιακής πολιτικής με τη Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων και με Φορείς. Ορόσημα : 30/9/2015 για την ύδρευση και	31 Μαρ 2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	31/3/2016 για τις λοιπές χρήσεις ύδατος		
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	1. Διαμόρφωση πρότασης της τιμολογιακής πολιτικής στον τομέα ύδρευσης	30 Ιουν 2015	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Γνωμοδοτική Επιτροπή Υδάτων
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων	2. Διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής στις λοιπές χρήσεις ύδατος	31 Δεκ 2015	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.			(Απόφαση έγκρισης)
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	3. Συγκρότηση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής Υδάτων	30 Ιουν 2015	ΥΠΕΚΑ (Απαιτείται Απόφαση Υπουργού)

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.	6. Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για τις λοιπές χρήσεις ύδατος	30 Σεπ 2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων (Απόφαση έγκρισης)
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα	1 - Σε τομείς που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΓΤΑΑ, ένα κράτος μέλος έχει εξασφαλίσει τη συμβολή των διαφόρων χρήσεων ύδατος στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδατος ανά τομέα σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 1 περίπτωση 1 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, συνεκτιμώντας, κατά περίπτωση, τα κοινωνικά, τα περιβαλλοντικά και τα οικονομικά αποτελέσματα της	5. Τελική διαμόρφωση και έγκριση της τιμολογιακής πολιτικής για την ύδρευση	30 Απρ 2016	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων (Εισήγηση) Εθνική Επιτροπή Υδάτων (Απόφαση έγκρισης)

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
προγράμματα.	ανάκτησης καθώς και τις γεωγραφικές και κλιματολογικές συνθήκες της οικείας περιοχής ή περιοχών.			
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.	2 - Η έγκριση σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	2. 2ος κύκλος των Σχεδίων Διαχείρισης για τα υδατικά διαμερίσματα	31 Δεκ 2015	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Εθνική Επιτροπή Υδάτων
Τ.06.1 - Τομέας υδάτων: Η ύπαρξη α) τιμολογιακής πολιτικής για το νερό η οποία παρέχει επαρκή κίνητρα στους χρήστες για αποδοτική χρήση των υδάτινων πόρων και β) επαρκούς συνεισφοράς των διαφόρων χρήσεων του νερού στην ανάκτηση του κόστους των υπηρεσιών ύδρευσης, σε ποσοστό που καθορίζεται στο εγκεκριμένο σχέδιο διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για τις	2 - Η έγκριση σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροής ποταμού για την περιοχή λεκάνης απορροής ποταμού σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ.	1. Ολοκλήρωση και έγκριση των Σχεδίων Διαχείρισης για το Υδατικό Διαμέρισμα	31 Μαρ 2015	ΥΠΕΚΑ/Ειδική Γραμματεία Υδάτων Εθνική Επιτροπή Υδάτων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
επενδύσεις που στηρίζονται από τα προγράμματα.				
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.	Εκπόνηση μελέτης αναθεώρησης 12 ΠΕΣΔΑ (το ΠΕΣΔΑ της Κρήτης εγκρίθηκε το 2013) (σταδιακά)	30 Ιουν 2015	Αρμόδιοι για την εκπόνηση και υλοποίηση των ΠΕΣΔΑ είναι οι Περιφερειακοί ΦΟΔΣΑ του Ν. 4071/2012 ή, εφόσον αυτοί δεν υπάρχουν ή δεν λειτουργούν, οι οικείες Περιφέρειες, κατόπιν διαπιστωτικής πράξης του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.	Ολοκλήρωση της εκπόνησης της μελέτης του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ)	31 Οκτ 2014	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση προστασίας βιοποικιλότητας, εδάφους & διαχείρισης αποβλήτων/ Τμήμα Αστικών, Βιομηχανικών & Συναφών Αποβλήτων
Τ.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/ΕΚ και με βάση την	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.	Έγκριση ΕΣΔΑ	15 Μαρ 2015	ΠΕΚΑ / Διεύθυνση προστασίας βιοποικιλότητας, εδάφους & διαχείρισης αποβλήτων/ Τμήμα Αστικών, Βιομηχανικών & Συναφών Αποβλήτων

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
ιεράρχηση των αποβλήτων.				
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK.	Διενέργεια Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης ΠΕΣΔΑ Δημόσια Διαβούλευση - Ενσωμάτωση παρατηρήσεων στους ΠΕΣΔΑ (σταδιακά)	15 Σεπ 2015	Αρμόδιοι για την εκπόνηση και υλοποίηση των ΠΕΣΔΑ είναι οι Περιφερειακοί ΦΟΔΣΑ του Ν. 4071/2012 ή, εφόσον αυτοί δεν υπάρχουν ή δεν λειτουργούν, οι οικείες Περιφέρειες, κατόπιν διαπιστωτικής πράξης του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK.	Έγκριση ΠΕΣΔΑ (σταδιακά)	30 Σεπ 2015	Αρμόδιοι για την εκπόνηση και υλοποίηση των ΠΕΣΔΑ είναι οι Περιφερειακοί ΦΟΔΣΑ του Ν. 4071/2012 ή, εφόσον αυτοί δεν υπάρχουν ή δεν λειτουργούν, οι οικείες Περιφέρειες, κατόπιν διαπιστωτικής πράξης του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία	2 - Η ύπαρξη ενός ή περισσότερων σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων όπως ορίζει το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK.	Διενέργεια Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης ΕΣΔΑ Δημόσια Διαβούλευση -Ενσωμάτωση παρατηρήσεων στον ΕΣΔΑ	28 Φεβ 2015	Διενέργεια Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης ΕΣΔΑ Δημόσια Διαβούλευση -Ενσωμάτωση παρατηρήσεων στον ΕΣΔΑ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.				
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	3 - Η ύπαρξη προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, όπως ορίζει το άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/EK.	Έγκριση Προγράμματος Πρόληψης	31 Δεκ 2014	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων
T.06.2 - Τομέας αποβλήτων: Προώθηση των οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμων επενδύσεων στον τομέα των αποβλήτων, ιδίως μέσω της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με την οδηγία 2008/98/EK και με βάση την ιεράρχηση των αποβλήτων.	4 - Έχουν θεσπισθεί τα αναγκαία μέτρα για την επίτευξη των στόχων της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση έως το 2020 σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 της οδηγίας 2008/98/EK.	Υιοθέτηση αναγκαίων μέτρων για την επίτευξη του στόχου της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης έως το 2020	30 Σεπ 2015	ΥΠΕΚΑ / Διεύθυνση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων για Εθνικά Μέτρα Περιφερειακοί ΦΟΔΣΑ ή Περιφέρειες, για Περιφερειακά Μέτρα
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής.	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις	5 - μία σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων για τα οποία προβλέπεται στήριξη από το	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής·			
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	1 - Η ύπαρξη συνολικού/ών σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών το οποίο συμμορφώνεται τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και καθορίζει:	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2017	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	(ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:			
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	2 - τη συμβολή στον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Χώρο Μεταφορών σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. .../2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των προτεραιοτήτων για επενδύσεις:	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής και	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· και	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής· και	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις	3 - το ΔΕΔ-Μ κορμού και το συνολικό δίκτυο εφόσον προβλέπονται επενδύσεις από	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής και			
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
T.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.				
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	4 - δευτερογενείς συνδέσεις·	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	6 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	1. Ολοκλήρωση μελέτης	24 Ιαν 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Τ.07.1 - Μεταφορές: Η ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου/ων ή πλαισίου/ων για τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (περιλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το ευρύτερο και με το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ.	6 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	2. Ολοκλήρωση μέτρων για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων	28 Φεβ 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Τ.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων	1 - Η ύπαρξη ενότητας για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, όπως καθορίζεται ανωτέρω, η	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.	οποία συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης (ΣΠΕ) και καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων το χρονοδιάγραμμα και το χρηματοδοτικό πλαίσιο).			
T.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.	1 - Η ύπαρξη ενότητας για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, όπως καθορίζεται ανωτέρω, η οποία συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης (ΣΠΕ) και καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων το χρονοδιάγραμμα και το χρηματοδοτικό πλαίσιο).	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
Τ.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.	1 - Η ύπαρξη ενότητας για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, όπως καθορίζεται ανωτέρω, η οποία συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης (ΣΠΕ) και καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων το χρονοδιάγραμμα και το χρηματοδοτικό πλαίσιο).	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι	1 - Η ύπαρξη ενότητας για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, όπως καθορίζεται ανωτέρω, η οποία συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης (ΣΠΕ) και καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων το χρονοδιάγραμμα και το χρηματοδοτικό πλαίσιο).	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.				
T.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.	2 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	1. Ολοκλήρωση μελέτης	24 Ιαν 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
T.07.2 - Σιδηροδρομικό δίκτυο: Η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο (ή σχέδια) ή πλαίσιο (ή πλαίσια) για τις μεταφορές ειδικού τμήματος για την ανάπτυξη των σιδηροδρόμων σύμφωνα με το θεσμικό σύστημα των κρατών μελών (που περιλαμβάνει τις δημόσιες μεταφορές σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο) το οποίο	2 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιαμέσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	2. Ολοκλήρωση μέτρων για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων	28 Φεβ 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
υποστηρίζει την ανάπτυξη υποδομών και βελτιώνει τις συνδέσεις με το αναλυτικό και βασικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ. Οι επενδύσεις καλύπτουν τα κινητά στοιχεία ενεργητικού, τη διαλειτουργικότητα και τη δημιουργία ικανοτήτων.				
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση των διαδικασιών αναδιάρθρωσης.	2. Μέτρα εξατομικευμένης υποστήριξης εργαζομένων	30 Σεπ 2014	Διεύθυνση Απασχόλησης-Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
T.08.5 - Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές: Η ύπαρξη πολιτικών που διευκολύνουν την πρόβλεψη και τη σωστή διαχείριση των αλλαγών και των αναδιαρθρώσεων.	2 - Έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσα που υποστηρίζουν τους κοινωνικούς εταίρους και τις δημόσιες αρχές ώστε να αναπτύσσουν και να παρακολουθούν προληπτικές πολιτικές σε σχέση με τις αλλαγές και τις αναδιαρθρώσεις περιλαμβάνοντας μεταξύ άλλων μέτρα: που βοηθούν στην προετοιμασία και τη διαχείριση	1. Μέτρα προετοιμασίας και διαχείρισης της διαδικασίας αναδιάρθρωσης	31 Δεκ 2015	Εθνικό Ινστιτούτο Εργασίας και Ανθρώπινου Δυναμικού (ΕΙΕΑΔ)

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
	των διαδικασιών αναδιάρθρωσης.			
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	3. Συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ/ΕΥΣΕΚΤ/ΕΥΣΣΑΑΠ για διαμόρφωση επαρκούς βάσης στοιχείων & ανάπτυξης δεικτών	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	2. Εξειδίκευση Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης	31 Μαρ 2015	Αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	1. Εκπόνηση και ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	1 - Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας και την ενεργητική ένταξη το οποίο:	4. Διασύνδεση διαθέσιμων οικείων πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων	31 Δεκ 2014	Οικείες Περιφέρειες - Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ - ΕΥΣΕΚΤ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας·	2. Εξειδίκευση Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης	31 Μαρ 2015	Αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας·	4. Διασύνδεση διαθέσιμων οικείων πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων	31 Δεκ 2014	Οικείες Περιφέρειες - Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ - ΕΥΣΕΚΤ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την	3. Συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ/ΕΥΣΕΚΤ/ΕΥΣΣΑΑΠ για διαμόρφωση επαρκούς βάσης στοιχείων & ανάπτυξης δεικτών	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας·			
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	5 - ανάλογα με τις ανάγκες που εντοπίζονται, περιλαμβάνει μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα της κοινότητας·	1. Εκπόνηση και ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	4. Διασύνδεση διαθέσιμων οικείων πληροφοριακών συστημάτων και βάσεων δεδομένων	31 Δεκ 2014	Οικείες Περιφέρειες - Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ - ΕΥΣΕΚΤ
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των	3. Συνεργασία με ΕΛΣΤΑΤ/ΕΥΣΕΚΤ/ΕΥΣΣΑΑΠ για διαμόρφωση επαρκούς βάσης στοιχείων & ανάπτυξης δεικτών	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	επιλεγμένων έργων.			
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	2. Εξειδίκευση Περιφερειακών Στρατηγικών Σχεδίων Κοινωνικής Ένταξης	31 Μαρ 2015	Αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
T.09.1 - Η ύπαρξη και η εφαρμογή εθνικού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας με στόχο την ενεργητική ένταξη των ατόμων που είναι αποκλεισμένα από την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση.	6 - Κατόπιν αιτήματος και σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, οι εμπλεκόμενοι φορείς θα μπορούν να λάβουν υποστήριξη για την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και για την υλοποίηση και τη διαχείριση των επιλεγμένων έργων.	1. Εκπόνηση και ολοκλήρωση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Πολιτικής για τη μείωση της φτώχειας	31 Δεκ 2014	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.2 - Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά.	4 - στο οποίο συμπεριλαμβάνονται δραστικές μέθοδοι παρακολούθησης για την αξιολόγηση του αντικτύπου που έχουν οι δράσεις ένταξης των Ρομά και μηχανισμός επανεξέτασης για την προσαρμογή της στρατηγικής.	1. Ολοκλήρωση δράσης «Οργάνωση της Παρακολούθησης των Κοινωνικών Πολιτικών»	31 Δεκ 2015	Διεύθυνση Κοινωνικής Προστασίας -ΥΠΑΚΠ
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή	3 - μέτρα για την αύξηση της	1. Ολοκλήρωση έργου «Πρόγραμμα Υποστήριξης των	31 Δεκ 2015	Ειδική Υπηρεσία

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	αποδοτικότητας στον τομέα της υγείας μέσω της ανάπτυξης μοντέλων παροχής υπηρεσιών και υποδομών.	Μεταρρυθμίσεων στον τομέα της Υγείας 2013-2015»		Εφαρμογής του Υπουργείου Υγείας (ΕΥΤΥΚΑ)
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	3 - μέτρα για την αύξηση της αποδοτικότητας στον τομέα της υγείας μέσω της ανάπτυξης μοντέλων παροχής υπηρεσιών και υποδομών.	2. Ολοκλήρωση έργου για τη συγκρότηση & λειτουργία Μηχανισμού Υποστήριξης για την ΠΦΥ & τον ΕΟΠΥΥ	30 Απρ 2016	Δ/νση Προμηθειών του Υ.Υ
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	4 - σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου.	2. Σχεδιασμός & υλοποίηση συστήματος παρακολούθησης του Μνημονίου Συνεργασίας για τη Ψυχική Υγεία	31 Δεκ 2015	Δ/νση Ψυχικής Υγείας
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα.	4 - σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου.	3. Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης υλοποίησης μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του «Health in Action»	30 Ιουν 2015	Γενική Γραμματεία Υπουργείου Υγείας
T.09.3 - Υγεία: Η ύπαρξη εθνικού ή περιφερειακού στρατηγικού πλαισίου πολιτικής για την υγεία, στο πλαίσιο του άρθρου 168 ΣΛΕΕ, το οποίο διασφαλίζει την	4 - σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου.	1. Σύσταση Δ/νσης Στρατηγικού Σχεδιασμού	31 Δεκ 2014	Γενική Γραμματεία Υπουργείου Υγείας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
οικονομική βιωσιμότητα.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες,	1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών	1 - Η ύπαρξη ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	αερολιμένων στο σχέδιο/σχέδια ή στο πλαίσιο/πλαίσια μεταφορών, το οποίο:			
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής	2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης.	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες,	2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης.	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	2 - συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις για τη διενέργεια στρατηγικής περιβαλλοντικής εκτίμησης.	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και	3. Τελική έκδοση ΣΠΕΜ	24 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	χρηματοδοτικό πλαίσιο)·			
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο)·	4. Υιοθέτηση / έγκριση ΣΠΕΜ	28 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο)·	2. Διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ) του ΣΠΕΜ	20 Νοε 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΔ ΕΠΕΠ)
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες,	3 - καθορίζει σειρά ρεαλιστικών και ώριμων έργων (περιλαμβάνοντας χρονοδιάγραμμα και χρηματοδοτικό πλαίσιο)·	1. Ολοκλήρωση διαβούλευσης Στρατηγικού Σχεδίου Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ)	19 Μαΐ 2014	ΕΔΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.				
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.	4 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	1. Ολοκλήρωση μελέτης	24 Ιαν 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Τ.07.3 - Λοιποί τρόποι μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών πλωτών οδών και των θαλάσσιων μεταφορών, των λιμένων, των πολυτροπικών	4 - Μέτρα που διασφαλίζουν την ικανότητα των ενδιάμεσων φορέων και των δικαιούχων να παράγουν τη σειρά έργων.	2. Ολοκλήρωση μέτρων για την εξασφάλιση της ικανότητας των δικαιούχων	28 Φεβ 2015	Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Θεματική εκ των προτέρων αιρεσιμότητα	Μη εκπληρωθέντα κριτήρια	Δράσεις που πρέπει να αναληφθούν	Προθεσμία (ημερομηνία)	Αρμόδιοι φορείς
<p>συνδέσεων και των υποδομών αερολιμένων: η ύπαρξη στο συνολικό σχέδιο/-α ή πλαίσιο/-α για τις μεταφορές ειδικής ενότητας για τις εσωτερικές πλωτές οδούς και τις θαλάσσιες μεταφορές, τους λιμένες, τις πολυτροπικές συνδέσεις και τις υποδομές αερολιμένων, το οποίο συνεισφέρει στη βελτίωση των συνδέσεων με το ευρύτερο και το κεντρικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ και στην προώθηση της βιώσιμης περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας.</p>				

10. ΜΕΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΦΟΡΤΟΥ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

Σύνοψη της αξιολόγησης του διοικητικού φόρτου για τους δικαιούχους και, όπου είναι αναγκαίο, των προγραμματισμένων δράσεων, συνοδευόμενη από ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα για τη μείωση του διοικητικού φόρτου.

1. Με βάση την αποτίμηση της προγραμματικής περιόδου (ΠΠ) 2007-2013, οι ελληνικές αρχές θεωρούν το υφιστάμενο ΣΔΕ αξιόπιστο και λειτουργικό. Εντούτοις, προκειμένου να συμβάλει στην ελάφρυνση του διοικητικού φόρτου των δικαιούχων θα απλουστευθεί όσο είναι δυνατό, διασφαλίζοντας όλες τις απαιτήσεις των κανονισμών της ΠΠ 2014-2020. Θα παρέχει ευελιξία για το χειρισμό των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών σχεδιασμού και υλοποίησης πράξεων του ΕΠ (π.χ. ΟΧΕ, ΒΑΑ, ορισμένες δράσεις ΕΚΤ κλπ) κατ' αναλογία και των δικαιούχων που θα συμμετέχουν. Η θέσπιση ενιαίων κανόνων επιλεξιμότητας για τα ΕΠ (π.χ. για έργα που παράγουν έσοδα ή επιλογές απλοποιημένου κόστους) αποτελεί σημαντική απλούστευση για τους δικαιούχους.

2. Σε εθνικό επίπεδο έχουν ήδη ληφθεί μέτρα για την απλοποίηση του θεσμικού πλαισίου υλοποίησης των έργων και επιπλέον θα ενσωματωθούν στο ΕΠ οι οριζόντιες ρυθμίσεις που εισάγονται στο πλαίσιο της Διοικητικής Μεταρρύθμισης της χώρας και στοχεύουν στη διακίνηση εγγράφων και εφαρμογή διαδικασιών με ηλεκτρονικό τρόπο, καθώς και το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ σχετικά με τα χαρακτηριστικά των πληροφοριακών συστημάτων της ΠΠ 2014-2020. Ειδικότερα προβλέπονται:

- Εφαρμογή της ηλεκτρονικής υπογραφής σε όλο το δημόσιο τομέα, μέχρι το τέλος του 2016.
- Διαλειτουργικότητα του ΟΠΣ με τα πληροφοριακά συστήματα των δικαιούχων καθώς και με επιλεγμένα πληροφοριακά συστήματα της δημόσιας διοίκησης (π.χ. ΕΣΗΔΗΣ, ΔΙΑΥΓΕΙΑ).
- Ηλεκτρονική διαχείριση διαδικασιών και εγγράφων του ΣΔΕ που αφορούν σε συναλλαγή των δικαιούχων με το ΟΠΣ και με τους φορείς διαχείρισης. Παροχή καθοδήγησης στο χρήστη για τα βήματα των διαδικασιών και εντοπισμός ελλείψεων ή λαθών κατά τη συμπλήρωση των στοιχείων.
- Παροχή εξειδικευμένης λειτουργικότητας προς τους δικαιούχους με σκοπό την αποφυγή πολλαπλής συμπλήρωσης της ίδιας πληροφορίας.
- Υποστήριξη αυτοματοποιημένης αποστολής μηνυμάτων προς τους δικαιούχους και παρακολούθηση της κατάστασης των αιτημάτων τους.
- Υποστήριξη διαδικασιών ελέγχου της υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων από την αρχή πιστοποίησης και την αρχή ελέγχου μέσω ηλεκτρονικής πρόσβασης στα στοιχεία που απαιτούνται για τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων.
- Ηλεκτρονικές πληρωμές μέσω των λογαριασμών του ΠΔΕ.
- Πλήρης εφαρμογή του συστήματος της ηλεκτρονικής διαχείρισης των διαγωνισμών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων (μέσω του ΕΣΗΔΗΣ).
- Ηλεκτρονική διαβούλευση: καθιέρωση και εφαρμογή σε όλο το δημόσιο τομέα, μέχρι το τέλος του 2016.

Έχει αναπτυχθεί η επιχειρησιακή πλατφόρμα «ΔΙΑΥΛΟΣ» που αποτελεί τον αποκλειστικό χώρο δημοσιοποίησης και διαβούλευσης εγγράφων μεταξύ των υπηρεσιών για την παροχή έγκαιρης πληροφόρησης προς τους φορείς που

εμπλέκονται στη διαχείριση, τον έλεγχο και την παρακολούθηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων.

Η πλήρης εφαρμογή της ηλεκτρονικής διαχείρισης των διαδικασιών του ΣΔΕ τοποθετείται αρχές του 2016. Η αρχή ελέγχου και οι δικαιούχοι που εφαρμόζουν ιδιαίτερα πληροφοριακά συστήματα, προβλέπεται να έχουν ολοκληρώσει μέχρι τότε τις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασύνδεση των συστημάτων τους με το ΟΠΣ.

3. Αξιοποιούνται οι δυνατότητες για την ευρύτερη δυνατή εφαρμογή των επιλογών απλοποιημένου κόστους, καθώς και κοινών ρυθμίσεων άλλων χρηματοδοτικών μέσων της ΕΕ (π.χ. HORIZON 2020). Οι επιλογές απλοποιημένου κόστους που έχουν ήδη εγκριθεί, καθώς και οι επιλογές απλοποιημένου κόστους που προβλέπονται από το νέο κανονιστικό πλαίσιο και των οποίων η εφαρμογή δεν προϋποθέτει μελέτη προσδιορισμού, θα αξιοποιηθούν άμεσα. Για την άμεση ενεργοποίηση των ανωτέρω σχεδιάζεται ενημέρωση και εκπαίδευση των στελεχών της ΔΑ, μέσω της ΕΑΣ και με την υποστήριξη της ΜΟΔ ΑΕ.

4. Για τη βέλτιστη οργάνωση δομών και διαδικασιών σχετικών με δράσεις κρατικών ενισχύσεων, οι ελληνικές αρχές θα δημιουργήσουν, στη βάση και καλών πρακτικών απόαντίστοιχες δομές του εξωτερικού, νέο μηχανισμό χορήγησης κρατικών ενισχύσεων. Οι βασικές λειτουργίες του μηχανισμού θα υιοθετηθούν και από το ΕΠ.

5. Σε συνέχεια των θεσμοθετημένων ρυθμίσεων για την απλοποίηση των διαδικασιών υλοποίησης στο επίπεδο των δικαιούχων (απλοποίηση διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, συντέλεσης απαλλοτριώσεων, αρχαιολογικών αδειοδοτήσεων, ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, χρηματοδότησης πράξεων από το ΠΔΕ, εγγυοδοσία αναδόχων, κλπ), προγραμματίζονται συμπληρωματικές ρυθμίσεις που συμβάλουν στη μείωση του διοικητικού βάρους. Αυτές αφορούν σε περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών χρηματοδότησης και πληρωμής των έργων (απλοποιημένη διαδικασία χρηματοδότησης και προγραμματισμού των πιστώσεων από το ΠΔΕ με τη συμμετοχή της ΔΑ και με μείωση των βημάτων που ακολουθούνται έως σήμερα), ενοποίηση της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων και θέσπιση πρότυπων τευχών για τις διακηρύξεις δημοσίων συμβάσεων. Για τις πληρωμές συγχρηματοδοτούμενων έργων θεσπίστηκε νέα ΥΑ με την οποία αποσαφηνίζονται οι ευθύνες και τα δικαιολογητικά που τηρούνται για κάθε δαπάνη από τους εμπλεκόμενους φορείς (υπηρεσία που εκτελεί το έργο, οικονομική υπηρεσία, υπεύθυνος λογαριασμού) και υποκαθίσταται για τους φορείς της κεντρικής κυβέρνησης ο θεσμός του υπολόγου – φυσικού προσώπου από την αρμόδια οικονομική υπηρεσία. Με το νέο νόμο για το ΕΣΠΑ θεσπίζεται η ένταξη και η χρηματοδότηση όλων των έργων των ΠΕΠ από μία ΣΑΕ ανά ΠΕΠ.

Συμπληρωματικά, για τη βελτίωση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου και την υποστήριξη των δικαιούχων, πραγματοποιήθηκε χαρτογράφηση της «διαδρομής υλοποίησης» σημαντικών κατηγοριών έργων ώστε να καταγραφούν οι απαιτούμενες ενέργειες, να απλοποιηθούν οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες και να τεθούν εύλογες προθεσμίες υλοποίησης και ολοκλήρωσης έργων. Επικαιροποιήθηκαν οι οδηγίες ωρίμανσης της ΜΟΔ ΑΕ για έξι βασικές κατηγορίες έργων (οδικά, λύματα, απορρίμματα, λιμενικά, κτιριακά, απαλλοτριώσεις). Για να υποδειχθούν οι παρεμβάσεις για την περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών ωρίμανσης και υλοποίησης των έργων συγκροτήθηκαν Ομάδες Εργασίας ανά κατηγορία έργων με συμμετοχή των συναρμόδιων

υπουργείων/φορέων. Έτσι, έχουν ήδη προσδιοριστεί και οριστικοποιηθεί δράσεις που θα τεθούν σε εφαρμογή με οργανωμένο τρόπο από την ΕΑΣ σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία/φορείς. Σε ότι αφορά σε θεσμικού τύπου παρεμβάσεις, όσες κρίθηκαν αναγκαίες έχουν ήδη ενσωματωθεί (επίλυση θεμάτων μη επιλέξιμου ΦΠΑ, πρόβλεψη διαιτησίας για έγγραφα σύμβασης, ορισμός αποκλειστικών προθεσμιών για γνωμοδοτήσεις επί περιβαλλοντικής αδειοδότησης, κατάργηση της επιλογής μελών Επιτροπών με κλήρωση) ή προβλέπονται συμπληρωματικά στο νέο νόμο για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Η ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ, με τη συνεργασία της ΤFGR, έχει αναλάβει τη διάγνωση των αναγκών και τη λήψη μέτρων για την ενίσχυση της διοικητικής, χρηματοοικονομικής & επιχειρησιακής ικανότητας των δικαιούχων που θα υλοποιήσουν δράσεις δημόσιου χαρακτήρα, καθώς και τη συστηματική υποστήριξή τους. Στο πλαίσιο αυτό, με βάση σχετική εμπειρογνωμοσύνη, εντοπίζονται τα προβλήματα που απορρέουν από την εσωτερική δομή και οργάνωση των δικαιούχων, το προσωπικό, τις διαδικασίες κλπ σε σχέση με την καλή εκτέλεση των έργων και προτείνονται μέτρα αντιμετώπισης.

11. ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

11.1 Βιώσιμη ανάπτυξη

Περιγραφή των ειδικών δράσεων που θα εφαρμοστούν προκειμένου να ληφθούν υπόψη κατά την επιλογή των πράξεων οι απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος, η αποδοτικότητα των πόρων, ο μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτήν, η ανθεκτικότητα σε καταστροφές, η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων.

Για την ενσωμάτωση των αρχών της αειφορίας στην κατάρτιση των Προγραμμάτων εφαρμόζεται η Οδηγία 2001/42, όπως έχει εναρμονιστεί στο εθνικό δίκαιο, Αποτελεί ένα σημαντικό μέσο για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην κατάρτιση και την υλοποίηση των Προγραμμάτων της περιόδου 2014 – 2020 και στην αναζήτηση αειφόρων λύσεων.

Επιπλέον το ελληνικό κανονιστικό πλαίσιο περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων λαμβάνει πλήρη μέριμνα «δέουσας εκτίμησης» σύμφωνα με την Οδηγία οικοτόπων και πτηνών, στο Ν. 4014/2011 αρ.10 και στις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' επιταγήν αυτού.

Η ενσωμάτωση της αρχής της βιώσιμης ανάπτυξης στο ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020 γίνεται αφενός μέσα απο την χρηματοδότηση συγκεκριμένων πολιτικών στον τομέα του περιβάλλοντος και αφετέρου με την θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων πρόληψης, περιορισμού και έλεγχου των επιπτώσεων που προτείνονται απο την διαδικασία της ΣΜΠΕ

Συγκεκριμένα, μέσα απο την εφαρμογή του Προγράμματος αναμένεται να ενισχυθούν πολιτικές που προωθούν την βιώσιμη ανάπτυξη και αφορούν

- Τη Διαχείριση των Υδάτων στο πλαίσιο της ΟΠΥ
- Τις υποχρεώσεις για την Βιοποικιλότητα και την εφαρμογή της Εθνικής Στρατηγικής για αυτή
- Την ενεργειακή αποδοτικότητα και την προώθηση των καθαρών μορφών ενέργειας
- Την διαχείριση του πλημμυρικού κινδύνου, των φυσικών καταστροφών και των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής
- Τις βιώσιμες μεταφορές (συμπεριλαμβανομένης της Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας), τον καθορισμό των χρήσεων γης και την βιώσιμη αστική ανάπτυξη.

Παράλληλα, το ΠΕΠ προωθεί χρήση της αρχής της ολοκληρωμένης - βιώσιμης χωρικής ανάπτυξης μέσα απο τον προσδιορισμό της Ολοκληρωμένης Εδαφικής Επένδυσης. Στο πλαίσιο αυτό αναμένεται σημαντική υποστήριξη των πόρων του ΕΚΤ στην υλοποίηση ολοκληρωμένων δράσεων.

Σημειώνεται ακόμα ότι η διάσταση της βιώσιμης ανάπτυξης λαμβάνεται υπόψη και στο πλαίσιο της RIS3, όπου αναφέρονται συγκεκριμένες δράσεις που πρέπει να προωθηθούν σε επιλέξιμους κλάδους (π.χ. κλάδοι αγροτοδιατροφικού τομέα).

Πέραν των παραπάνω, μέσω της διαδικασίας της ΣΠΕ ενσωματώνονται στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, υλοποίησης και παρακολούθησης του ΠΕΠ ειδικά μέτρα που στοχεύουν στον περιορισμό των επιπτώσεων και στην βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτελέσματος του προγράμματος. Κυριότερα από αυτά είναι:

- Η ενσωμάτωση των αρχών της πρόληψης και του κοινωνικά και περιβαλλοντικά δίκαιο επιμερισμού του κόστους (ο "ρυπαίνων πληρώνει")
- Η εισαγωγή αρχών επιλογής πράξεων που επιβραβεύουν προτάσεις που προωθούν πράσινες τεχνολογίες - καινοτομίες (ενεργειακή αποδοτικότητα, εξοικονόμηση υδάτων, μείωση παραγωγής υποπροϊόντων, επεξεργασία ρύπων) πέρα από την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την κείμενη νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος
- Η εισαγωγή κριτηρίου καταλληλότητας χρήσεων γης στην επιλογή επενδύσεων που ενδέχεται να αλλοιώσουν το τοπίο ή τους φυσικούς πόρους (π.χ. τουριστικές επενδύσεις)
- Ο συντονισμός του προγράμματος με διαχειριστικά σχέδια και η ιεράρχηση της επιλογής έργων σύμφωνα με τις προτεραιότητες εγκεκριμένων σχεδίων διαχείρισης φυσικών πόρων/περιοχών
- Η μέγιστη εμπλοκή των φορέων διαχείρισης πόρων/περιοχών στην λήψη αποφάσεων που σχετίζονται με δραστηριότητες που θα έχουν πιθανές επιπτώσεις στον τομέα/περιοχή τους
- Η αποθάρρυνση και απαίτηση παρουσίας μέτρων για αποφυγή της αστικής διάχυσης που μπορεί να προκληθούν από αναπτυξιακά έργα
- Η επισήμανση σημείων όπου περιβαλλοντικοί στόχοι έρχονται σε "σύγκρουση" και στα οποία κατά την ένταξη έργων θα πρέπει να διασφαλιστεί η εύρεση της βέλτιστης λύσης (π.χ. αντιπλημμυρική προστασία με διαχείριση υδροβιότοπων).

Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η παρακολούθηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και την βιώσιμη ανάπτυξη κατά την υλοποίησή του. Αυτή θα υλοποιηθεί με την εκπόνηση ετησίων εκθέσεων στις οποίες θα παρακολουθούνται συγκεκριμένοι δείκτες - φαινόμενα (πχ η παρακολούθηση του ισοζυγίου CO₂, μέσω της χρήσης του μοντέλου CO₂MPARE) οι οποίοι συνδέονται με τις πιέσεις που αναμένεται να ασκηθούν στο περιβάλλον από την εφαρμογή του προγράμματος. Η διαδικασία παρακολούθησης δύναται να ανατροφοδοτήσει τον σχεδιασμό προκειμένου να βελτιωθούν οι επιδόσεις του σε σχέση με την Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η διαβούλευση της ΣΜΠΕ διεξήχθη σύμφωνα με τις προδιαγραφές που ορίζονται από την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ. Ο φάκελος ΣΜΠΕ διαβιβάστηκε από την ΕΔΑ ΠΚΜ στην Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ) του ΥΠΕΚΑ. Μετά την διενέργεια του απαραίτητου ελέγχου από την ΕΥΠΕ, η ΕΔΑ ΠΚΜ απέστειλε τα απαιτούμενα αντίγραφα προκειμένου να προωθηθούν στους αρμόδιους προς γνωμοδότηση φορείς. Η ΕΔΑ ΠΚΜ ταυτόχρονα δημοσίευσε σχετική ανακοίνωση σε δύο ημερήσιες εφημερίδες εθνικής εμβέλειας και σε τρεις περιφερειακές εμβέλειας, καθώς και στο δικτυακό τόπο (www.perkm.gr) όπου επισυνάφθηκε ηλεκτρονικά το σύνολο της ΣΜΠΕ. Κατά την

ανακοίνωση, κλήθηκε το ενδιαφερόμενο κοινό να διατυπώσει εγγράφως και σε κάθε περίπτωση επαρκώς τεκμηριωμένα τις απόψεις του προς την ΕΥΠΕ του ΥΠΕΚΑ, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της ανακοίνωσης αυτής. Η ΣΜΠΕ εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο της ΠΚΜ με την υπ'αρ. 151/14.7.2014 Απόφαση.

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης, η ΕΥΠΕ απέστειλε στις 16.7.2014 αντίγραφα της ΣΜΠΕ στις προβλεπόμενες από το πλαίσιο Αρχές. Δεν διατυπώθηκαν παρατηρήσεις, ενώ η μέριμνα που λαμβάνεται σε συμμόρφωση προς τυχόν συστάσεις που διατυπώθηκαν παρουσιάζονται κωδικοποιημένα στην Μη Τεχνική Περίληψη της ΣΜΠΕ, που επισυνάπτεται του παρόντος.

11.2 Ισότητα ευκαιριών και κατάργηση των διακρίσεων

Περιγραφή των ειδικών δράσεων για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την αποφυγή των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού κατά τη διάρκεια της εκπόνησης, του σχεδιασμού και της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος, και ιδίως αναφορικά με την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των διαφόρων στοχευόμενων ομάδων που κινδυνεύουν να πέσουν θύματα παρόμοιων διακρίσεων, και ιδίως τις απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρίες.

Η καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και η προαγωγή της ισότητας ευκαιριών διατρέχει οριζόντια το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ενώ επιπλέον αναλαμβάνονται συγκεκριμένες ενέργειες για την:

- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας
- Καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.

Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του ΕΠ της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020, έχουν επιλεγεί επενδυτικές προτεραιότητες στον Άξονα Προτεραιότητας 9, μέσω των οποίων θα υλοποιηθούν παρεμβάσεις που στοχεύουν στην ενεργό ένταξη, στην κοινωνικοοικονομική ενσωμάτωση περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, στην καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων και στην προώθηση της ισότητας των ευκαιριών, στη βελτίωση της πρόσβασης σε υψηλής ποιότητας κοινωνικές και υγειονομικές περίθαλψης υπηρεσίες.

Στο πεδίο της αποτροπής της διάκρισης και της ενίσχυσης της προσβασιμότητας, οι κύριοι στόχοι καλύπτουν τα εξής:

1. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης, πρόληψη και καταπολέμηση της φτώχειας και όλων των μορφών βίας και διακρίσεων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της οικογένειας, και της εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής ατόμων που είναι ευάλωτα (π.χ. γονείς/κηδεμόνες - άντρες και γυναίκες - ΑμεΑ) ή υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις (π.χ. γυναίκες με αναπηρία και χρόνιες

- παθήσεις, μητέρες παιδιών με αναπηρία, μετανάστες με αναπηρία κ.λπ.), καθώς και της ένταξης της διάστασης της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ στις δημόσιες πολιτικές και στην παρακολούθηση και αξιολόγησή τους.
2. Ισότιμη πρόσβαση στην αγορά εργασίας (μισθωτή εργασία, αυτο-απασχόληση, επιχειρηματικότητα, κοινωνική επιχειρηματικότητα).
  3. Ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση, κατάρτιση και δια βίου μάθηση.

Επιπλέον, στο πλαίσιο των υπολοίπων Αξόνων Προτεραιότητας, προβλέπονται δράσεις, χρηματοδοτούμενες από το ΕΤΠΑ, οι οποίες αφορούν ενδεικτικά:

- Εφαρμογές ΤΠΕ για άρση διακρίσεων και διευκόλυνση ειδικών ομάδων πληθυσμού (πχ ΑΜΕΑ, αναλφάβητοι, ηλικιωμένοι, κλπ)
- Υποδομές Προσβασιμότητας ΑΜΕΑ σε επιχειρήσεις της περιφέρειας (πχ Ξενοδοχεία, μουσεία, κλπ)
- Στοχευόμενη έρευνα για ανάπτυξη παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών που απευθύνονται σε ειδικές ομάδες πληθυσμού, όπως πχ (α) προϊόντα διατροφής διαβητικών / νεφροπαθών, κλπ, (β) ειδικές συσκευασίες, υλικά, συσκευές, κλπ
- Την εξασφάλιση της προσβασιμότητας σε ΑμΕΑ στο σύνολο των υποδομών και εξοπλισμών που αφορούν στα Σχέδια Αστικής Κινητικότητας και τα Ολοκληρωμένα Σχέδια Αστικής Ανάπτυξης (Επενδυτικές Προτεραιότητες 4ε και 6ε), καθώς και στις υποδομές και τις υπηρεσίες που αφορούν τη διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (Επενδυτική Προτεραιότητα 6γ).

Τέλος, κατά τη διάρκεια σχεδιασμού και εφαρμογής του προγράμματος προβλέπεται η ανάληψη πρόσθετων πρωτοβουλιών για:

- Την ενεργό συμμετοχή σε δημόσια διαβούλευση, περιφερειακές και τομεακές αναπτυξιακές ημερίδες,
- Την ισόρροπη, κατά το δυνατόν, συμμετοχή ανδρών και γυναικών στην Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠ και την εκπροσώπηση σε αυτή δημόσιων αρχών που είναι αρμόδιες για θέματα ισότητας, καθώς και κοινωνικών οργανώσεων ειδικών πληθυσμιακών ομάδων (Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων, Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, κ.λπ.)
- Τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη δημοσιοποίηση του ΕΠ και των ειδικότερων δράσεων που περιλαμβάνονται σε αυτό, ώστε να διασφαλίζεται η κατά το δυνατό ευρύτερη δυνατότητα πρόσβασης στην κοινοτική συγχρηματοδότηση.
- Την παρακολούθηση και τη σχετική ενημέρωση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΕΠ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω της ετήσιας έκθεσης, όσον αφορά τα μέτρα που έχουν ληφθεί σε σχέση με την παροχή ίσων ευκαιριών στο πλαίσιο του ΕΠ, την αποτελεσματικότητα τους και τις διορθωτικές παρεμβάσεις που απαιτούνται ώστε να διασφαλίζεται η αρχή της μη διάκρισης.
- Τη χρήση εξειδικευμένων κριτηρίων για την τήρηση της αρχής της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης, καθώς και για την ενίσχυση της προσβασιμότητας για τα ΑμεΑ, κατά τη διαδικασία επιλογής, υλοποίησης και αξιολόγησης πράξεων για συγχρηματοδότηση, ανάλογα με το φυσικό αντικείμενο των παρεμβάσεων.

11.3 Ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών

Περιγραφή της συμβολής του επιχειρησιακού προγράμματος στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και, κατά περίπτωση, ρυθμίσεις που εξασφαλίζουν την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε επίπεδο επιχειρησιακού προγράμματος και πράξης.

Η προώθηση της ισότητας των ανδρών και γυναικών αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία υπηρετείται με συνέπεια ήδη από το 1957. Ωστόσο, η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα απειλείται από την κοινωνικο-οικονομική κρίση που μαστιάζει την Ευρώπη και ιδιαίτερα την Ελλάδα, καθώς από το 2008 μέχρι σήμερα, η εγχώρια αγορά εργασίας χαρακτηρίζεται από συνεχή συρρίκνωση της απασχόλησης και εκρηκτική άνοδο της ανεργίας, με τις γυναίκες να βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή θέση.

Το 2013 το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 27,6%, με το ποσοστό ανεργίας των γυναικών (31%) να είναι σημαντικά υψηλότερο του αντίστοιχου των ανδρών (25%). Αντίστοιχα, κατά το δ' τρίμηνο του 2013 το ποσοστό απασχόλησης των γυναικών ανήλθε στο 39,7% έναντι ποσοστού 58,1% των ανδρών, με το ποσοστό συμμετοχής των ανδρών να παρουσιάζει μεγαλύτερη κάμψη την περίοδο της κρίσης έναντι του αντιστοίχου των γυναικών.

Στο πλαίσιο του Ε.Π. της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και σε πλήρη εναρμόνιση με τα προβλεπόμενα στο κανονιστικό πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013-) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013-) καθώς και τις στρατηγικές προτεραιότητες πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Ισότητας επιδιώκεται η διασφάλιση της προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και η ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου κατά τα στάδια της προετοιμασίας, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης του εν λόγω επιχειρησιακού προγράμματος.

Πιο συγκεκριμένα, μέσω των προβλεπόμενων δράσεων του Ε.Π. προωθείται:

- Η προώθηση της κοινωνικής ένταξης των γυναικών, πρόληψη και καταπολέμηση της γυναικείας φτώχειας και όλων των μορφών βίας λόγω φύλου
- Η ένταξη της διάστασης του φύλου σε ζητήματα κοινωνικής προστασίας και προστασίας της υγείας
- Η στήριξη της οικογένειας, και της εναρμόνισης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής
- Η ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στη δημόσια ζωή και στις διαδικασίες λήψης πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών αποφάσεων
- Η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου και των έμφυλων στερεοτύπων.

Τέλος, η συμμετοχή φορέων ισότητας στη διαδικασία σχεδιασμού είναι διασφαλισμένη και εφαρμόζεται στο πλαίσιο της διαβούλευσης στο Περιφερειακό Συμβούλιο και στην Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων η οποία εκπονεί το Περιφερειακό

Πρόγραμμα Ισότητας των Φύλων 2014-2020 ενώ κατά την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος ισχύουν τα αναφερόμενα στην ενότητα 11.2.

12. ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

12.1 Μεγάλα έργα που πρόκειται να υλοποιηθούν κατά την περίοδο προγραμματισμού

Πίνακας 27: Κατάλογος μεγάλων έργων

Έργο	Προγραμματιζόμενη ημερομηνία κοινοποίησης/υποβολής (έτος, τρίμηνο)	Προγραμματιζόμενη έναρξη υλοποίησης (έτος, τρίμηνο)	Προγραμματιζόμενη ημερομηνία ολοκλήρωσης (έτος, τρίμηνο)	Άξονες προτεραιότητας / Επενδυτικές προτεραιότητες
Βελτίωση/αναβάθμιση της Δυτικής Εσωτερικής Περιφερειακής Οδού Θεσσαλονίκης από πέρας κόμβου Κ16 (Λαχαναγορά) έως κόμβο Κ5 (Νοσοκομείο Παπαγεωργίου)	3ο τρίμηνο 2015	1ο τρίμηνο 2016	4ο τρίμηνο 2016	ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων / 7b - Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας μέσω της σύνδεσης δευτερευόντων και τριτευόντων κόμβων με τις υποδομές ΔΕΔ-Μ, περιλαμβανομένων των πολυτροπικών κόμβων

12.2 Πλαίσιο επιδόσεων του επιχειρησιακού προγράμματος

Πίνακας 28: Πλαίσιο επιδόσεων ανά ταμείο και κατηγορία περιφέρειας (συνοπτικός πίνακας)

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)		
					Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ
ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες	Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός ερευνητών που	Ισοδύναμα πλήρους			45			175,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)		
					Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ
καινοτομίας		περιφέρειες	εργάζονται σε βελτιωμένες εγκαταστάσεις ερευνητικών κέντρων	απασχόλησης						
ΑΞ01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			6.342.215			22.995.670,00
ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις			15			78,00
ΑΞ02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			3.111.124			11.280.344,00
ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	Επιχειρήσεις			56			370,00
ΑΞ03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			28.719.919			104.132.987,00
ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενεργειακή απόδοση: Μείωση της ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας των δημόσιων κτιρίων	kWh/έτος			522.000,00			5.800.000,00
ΑΞ04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			9.067.974			32.878.754,00
ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων: Πληθυσμός που ωφελείται από αντισεισμικά μέτρα	Άτομα			0			80.000,00
ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			20.392.407			73.939.005,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)		
					Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ
ΑΞ05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Συμβάσεις που έχουν υπογραφεί για την υλοποίηση των έργων	Αριθμός			3			
ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υδρευση: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένες υπηρεσίες ύδρευσης	Άτομα			0			200.000,00
ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αστική ανάπτυξη: Πληθυσμός που ζει σε περιοχές ολοκληρωμένες στρατηγικές αστικής ανάπτυξης	Άτομα			0			200.000,00
ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			33.316.773			127.934.848,00
ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ενταγμένα έργα	Αριθμός			4			
ΑΞ06 - Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Στρατηγικές για την αστική ανάπτυξη για τις οποίες έχει ενταχθεί τουλάχιστον ένα έργο	Αριθμός			4			
ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Οδικό δίκτυο: Συνολικό μήκος νέων οδών	χλμ.			1,4			36,40
ΑΞ07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			98.988.629			358.914.022,00
ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	ΕΚΤ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων της	Αριθμός			22			110,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)		
					Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ
			κοινωνικής οικονομίας)							
ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			3.877.205			12.243.175,00
ΑΞ08 - Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υποστηριζόμενα σχέδια για δημιουργία νέων επιχειρήσεων	Αριθμός			14			70,00
ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Υγεία: Πληθυσμός που καλύπτεται από βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας	Άτομα			140.600,00			1.200.000,00
ΑΞ09Α - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΤΠΑ	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			8.429.730			30.564.604,00
ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	μετανάστες, συμμετέχοντες αλλοδαπής προέλευσης, μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομ)	Αριθμός			30			200,00
ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			47.120.037			186.730.725,00
ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός υποστηριζόμενων δομών	Αριθμός			50			85,00
ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Άτομα που αποδεσμεύονται από τη φροντίδα εξαρτώμενων ατόμων	Αριθμός	240	16100	16340	540,00	40.310,00	40.850,00
ΑΞ09Β - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας - ΕΚΤ	EKT	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Αριθμός συγκεκριμένων έργων που αφορούν σε ολοκληρωμένες παρεμβάσεις τοπικού ή περιφερειακού	Αριθμός έργων			2			7,00

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Δείκτης ή κύριο στάδιο υλοποίησης	Μονάδα μέτρησης, κατά περίπτωση	Ορόσημο για το 2018			Τελικός στόχος (2023)		
					Α	Γ	Σ	Α	Γ	Σ
			χαρακτήρα							
ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης	Άτομα			360,00			2.150,00
ΑΞ10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση	ΕΤΠΑ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	Ποσό Πιστοποιημένων Δαπανών	€ (Euro)			8.429.730			30.564.604,00

12.3 Σχετικοί εταίροι που συμμετέχουν στην εκπόνηση του προγράμματος

Κοινωνικοί και Οικονομικοί Εταίροι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας που συμμετείχαν στο σχεδιασμό του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020:

- Περιφερειακή Ένωση Δήμων (ΠΕΔ) Κεντρικής Μακεδονίας
- Δήμοι Αλεξάνδρειας, Αλμωπίας, Αμπελοκήπων – Μενεμένης, Αμφίπολης, Αριστοτέλη, Βέροιας, Βισαλτίας, Βόλβης, Δέλτα, Δίου – Ολύμπου, Έδεσσας, Εμμανουήλ Παππά, Ηράκλειας, Θερμαϊκού, Θέρμης, Θεσσαλονίκης, Καλαμαριάς, Κασσάνδρας, Κατερίνης, Κιλκίς, Κορδελίου – Ευόσμου, Λαγκαδά, Νάουσας, Νεάπολης – Συκεών, Νέας Ζίχνης, Νέας Προποντίδας, Παιονίας, Παύλου Μελά, Πέλλας, Πολυγύρου, Πύδνας – Κολινδρού, Πυλαίας – Χορτιάτη, Σερρών, Σιθωνίας, Σιντικής, Σκύδρας, Χαλκηδόνας, Ωραιοκαστρου
- Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
- Περιφερειακή Διεύθυνση Κεντρικής & Δυτικής Μακεδονίας
- Ινστιτούτο Εργασίας Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (ΙΝΕ ΓΣΕΕ)
- Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων (ΑΔΕΔΥ)
- Ένωση Δημοσιοϋπαλληλικών Οργανώσεων Θεσσαλονίκης (ΕΔΟΘ)
- Εργατοϋπαλληλικά Κέντρα Θεσσαλονίκης, Αλεξάνδρειας, Βέροιας, Γιαννιτσών, Έδεσσας Αλμωπίας, Κατερίνης, Κιλκίς, Νάουσας, Σερρών, Χαλκιδικής

- Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία
- Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων «ΑΡΣΙΣ»
- Κέντρο Πρόληψης της Εξάρτησης από Ναρκωτικά και Προαγωγής της Υγείας «ΠΥΞΙΔΑ»
- Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Κλίμακα»
- Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Πράξις»
- Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Κέντρο Μέριμνας Οικογένειας & Παιδιού (ΚΜΟΠ)»
- ΚΕ.Σ.Υ.Υ. Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας
- ΚΕ.Σ.Υ.Υ. Κέντρου Έρευνας Κοινωνικών Πρακτικών και Εφαρμοσμένης Κοινωνικής Πολιτικής
- Ανοιχτό Θεραπευτικό Πρόγραμμα Εφήβων «ΑΝΑΔΥΣΗ» / Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ) «Ιθάκη»
- 3η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας
- 4η Υγειονομική Περιφέρεια Μακεδονίας & Θράκης
- Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης & Απασχόλησης «Δήμητρα» (πρώην ΕΘΙΑΓΕ)
- Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης / Διεύθυνση Αγροτικών Υποθέσεων
- Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών (Π.Ε.Ν.Α.)
- Ένωση Νέων Αγροτών Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας
- Αγροτικός Μελισσοκομικός Συνεταιρισμός Νικήτης «Σίθων»
- Ένωση Αγροτών Βιοκαλλιέργειών Βόρειας Ελλάδας
- Σύνδεσμος Εταιρειών Βιοκαυσίμων
- Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΚΕΚ ΠΑΣΕΓΕΣ)
- Γενικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ) πεδιάδων Θεσσαλονίκης -
- Λαγκαδά
- Γενικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ) πεδιάδας Σερρών
- Αμερικανική Γεωργική Σχολή
- Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών Θεσσαλονίκης «Νέα Ομοσπονδία», Κιλκίς, Αξιούπολης, Γιαννιτσών, Έδεσσας, Πιερίας, Σερρών, Βισαλτίας, Πολυγύρου, Χαλκιδικής, Αρναίας
- Εγνατία Οδός Α.Ε.
- Αττικό Μετρό Α.Ε. – Διεύθυνση Μετρό Θεσσαλονίκης
- Διεθνής Κρατικός Αερολιμένας Θεσσαλονίκης «Μακεδονία»

- Οργανισμός Λιμένα Θεσσαλονίκης Α.Ε.
- Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε.
- Έργα ΟΣΕ (ΕΡΓΟΣΕ) Α.Ε.
- Συμβούλιο Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης
- Ινστιτούτο Βιώσιμης Κινητικότητας και Βιώσιμων Μεταφορών (ΙΜΕΤ)
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Μεταφορών Βορείου Ελλάδος (ΣΕΜΒΕ)
- Ομοσπονδία Φορτηγών Αυτοκινητιστών Ελλάδος Διεθνών Μεταφορών (ΟΦΑΕ)
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Διεθνούς Διαμεταφοράς & Επιχειρήσεων Logistics Ελλάδος (ΣΥΝΔΔΕΛΕ)
- Πανελλήνια Ένωση Επιχειρήσεων Διαμεταφοράς (ΠΕΕΔ)
- Ελληνική Εταιρία Logistics (EEL) Βόρειας Ελλάδας
- Υπουργείο Μακεδονίας -Θράκης / Διεύθυνση Προστασίας & Ανάπτυξης του Θερμαϊκού Κόλπου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης / Γενική Διεύθυνση Χωροταξικής & Περιβαλλοντικής Πολιτικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης / Διεύθυνση Υδάτων
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης / Διεύθυνση Δασών
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης / Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας
- Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης & Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)
- Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (ΕΥΑΘ)
- Εταιρεία Ύδρευσης & Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης –Παγίων
- Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) – Ανανεώσιμες Α.Ε.
- Ελληνικά Πετρέλαια (ΕΛΠΕ) Α.Ε.
- Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου & Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης
- Παρατηρητήριο Αειφορίας και Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης
- Επιμελητήριο Περιβάλλοντος και Βιωσιμότητας
- Σύνδεσμος ΟΤΑ Νομού Θεσσαλονίκης (ΦοΔΣΑ)
- Ενιαίος Σύνδεσμος Διαχείρισης Απορριμμάτων Ο.Τ.Α. Νομού Ημαθίας (ΦοΔΣΑ)
- Αναγκαστικός Σύνδεσμος Απορριμμάτων Κιλκίς (ΦοΔΣΑ)
- Σύνδεσμος Καθαριότητας Αλμωπίας 1ης ΔΕ Νομού Πέλλας (ΦοΔΣΑ)
- Διαδημοτική Συνεργασία 2ης ΔΕ Οροπεδίου Νομού Πέλλας (ΦοΔΣΑ)
- Διαδημοτική Συνεργασία 3ης ΔΕ Πεδινή Περιοχή Νομού Πέλλας (ΦοΔΣΑ)

- Σύνδεσμος 1ης ΔΕ Νομού Πιερίας (ΦοΔΣΑ)
- Σύνδεσμος 2ης ΔΕ -Νότιο Τμήμα Νομού Πιερίας (ΦοΔΣΑ)
- Εταιρία Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Σερρών (ΦοΔΣΑ)
- Δ.Ε.Δ.Α. 1ης Διαχειριστικής Ενότητας Νομού Χαλκιδικής (Δήμος Κασσάνδρας) (ΦοΔΣΑ)
- Δ.Ε.Δ.Α. 2ης Διαχειριστικής Ενότητας Νομού Χαλκιδικής (Δήμος Νέας Προποντίδας) (ΦοΔΣΑ)
- Σύνδεσμος 3ης Διαχειριστικής Ενότητας Νομού Χαλκιδικής (Δήμος Πολυγύρου) (ΦοΔΣΑ)
- Σύνδεσμος 4ης Διαχειριστικής Ενότητας Νομού Χαλκιδικής (Δήμος Αριστοτέλη) (ΦοΔΣΑ)
- Σύνδεσμος Δ.Α. 5ης Διαχειριστικής Ενότητας Νομού Χαλκιδικής (Δήμος Σιθωνίας) (ΦοΔΣΑ)
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος
- Αλεξάνδρειο ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
- ΤΕΙ Σερρών
- CEDEFOP
- Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης / Περιφερειακό Ινστιτούτο Επιμόρφωσης Θεσσαλονίκης (ΠΙΝΕΠ)
- Διαβαλκανικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης
- Ελληνικός Σύνδεσμος Εταιρειών Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΛΣΕΚΕΚ)
- Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (ΕΚΕΤΑ)
- Εταιρία Διαχείρισης και Ανάπτυξης Τεχνολογικού Πάρκου Θεσσαλονίκης
- Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας Α.Ε.
- Κέντρο Επιχειρηματικής και Πολιτιστικής Ανάπτυξης (ΚΕΠΑ)
- Ινστιτούτο Οικονομικών & Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ)
- Θερμοκοιτίδα I4G TECHNOPOLIS – Thessaloniki ICT Business Center THERMI Α.Ε.
- Εργαστήριο Λεπτών Υμενίων Νανοδομημάτων και Νανομετρολογίας / Τμήμα
- Φυσικής / Σχολή Θετικών Επιστημών / ΑΠΘ
- Ινστιτούτο Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΙΠΤΗΛ)
- Δίκτυο «Πράξη»
- Ελληνική Ένωση Νεοφυών Επιχειρήσεων (ΕΕΝΕ)
- Πενέλης Λογισμικά Ε.Π.Ε.

- Exothermia Ανώνυμη Εταιρεία Εφαρμογών Μηχανολογικού Λογισμικού (EXOTHERMIA A.E.)
- Ανώνυμη Εταιρεία Περιβαλλοντικών & Ενεργειακών Μελετών & Ανάπτυξης Λογισμικού (EMISIA A.E.)
- PolymerS E.Π.Ε.
- CERTHlogic E.Π.Ε.
- Clean Energy E.Π.Ε.
- C Solutions E.Π.Ε.
- Ελληνική Ένωση Τραπεζών
- Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος / Τμήμα Κεντρικής Μακεδονίας
- Οικονομικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος / Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας
- Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- Επαγγελματικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- Επιμελητήρια Ημαθίας, Κιλκίς, Πιερίας, Πέλλας, Σερρών, Χαλκιδικής
- Ελληνο-Ιταλικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- Ελληνο-Γερμανικό Εμπορικό & Βιομηχανικό Επιμελητήριο – Παράρτημα Βορείου Ελλάδος
- Ελληνο-Βουλγαρικό Επιμελητήριο Βορείου Ελλάδος
- Ελληνο-Αμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο – Παράρτημα Θεσσαλονίκης
- Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος (ΓΣΕΒΕΕ)
- Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου
- Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος
- Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος
- Αναπτυξιακή Νομού Θεσσαλονίκης Α.Ε.
- Αναπτυξιακή Νομού Ημαθίας Α.Ε. – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ
- Αναπτυξιακή Κιλκίς Α.Ε. ΟΤΑ
- Πιερική Αναπτυξιακή Α.Ε. ΟΤΑ
- Αναπτυξιακή Πέλλας – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Σερρών – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ

- Αναπτυξιακή Χαλκιδικής Α.Ε. – Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ
- Αναπτυξιακή Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ Ανατολικής Θεσσαλονίκης
- Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού – Περιφερειακή Υπηρεσία Κεντρικής Μακεδονίας
- Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)
- Σύνδεσμος Δήμων & Κοινοτήτων Ιαματικών Πηγών Ελλάδος
- Οργανισμός Τουριστικής Προβολής & Μάρκετινγκ Θεσσαλονίκης
- Οργανισμός Τουριστικής Προβολής & Μάρκετινγκ Χαλκιδικής
- Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης – Helexpo Α.Ε.
- Ενώσεις Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης, Ημαθίας, Πιερίας, Χαλκιδικής
- Ένωση Τουριστικών Γραφείων Θεσσαλονίκης
- Μαρίνα Θεσσαλονίκης, Αρετσού Καλαμαριάς
- Μαρίνα Πόρτο Καρράς Grand Resort
- Μαρίνα Sani Resort
- Ελληνική Ραδιοφωνία & Τηλεόραση 3 (ΕΡΤ3)
- Οργανισμός Μεγάλου Μουσικής Θεσσαλονίκης (ΟΜΜΘ)
- Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
- Δήμος Θεσσαλονίκης / Αντιδημαρχία Πολιτισμού, Παιδείας & Τουρισμού – Τμήμα Δημητρίων
- ΙΣΤ΄ Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων
- ΙΖ΄ Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων
- 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
- 11η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων
- 4η Εφορεία Νεοτέρων Μνημείων
- Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού
- Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας – Θράκης
- Τεχνικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
- Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
- Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
- Μουσείο Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης
- Σύνδεσμος Ενώσεων Αγροτουρισμού Ελλάδας (Βάμος Χανίων, τηλ.6936 500670, info@agro Xenia.net)

Φορείς/εταίροι που συμμετείχαν στη διαβούλευση για τη βιοπικαιότητα / Natura 2000:

- Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων – Υγροτόπων
- WWF Ελλάς
- Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Αρκτούρος»
- Μη Κυβερνητική Οργάνωση «Καλλιστώ – Περιβαλλοντική Οργάνωση για την άγρια ζωή και τη φύση»
- Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία
- Ελληνική Εταιρία Προστασίας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (Τριπόδων 28, Πλάκα, ΤΚ 10558, τηλ. 2103225245, elet@ellinikietairia.gr)
- Φορείς Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Ολύμπου, Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα Θεσσαλονίκης, Λίμνης Κερκίνης, Λιμνών Κορώνειας – Βόλβης Θεσσαλονίκης

Δίκτυο εμπειρογνομόνων για την Έξυπνη Εξειδίκευση στην ΠΚΜ:

- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας
- Αμερικάνικη Γεωργική Σχολή
- Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος / Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας
- Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας
- Δίκτυο Παραγωγών Βιολογικών Προϊόντων
- Ε.Ο.Τ. – Παράρτημα Θεσσαλονίκης
- ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ (ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.)
- ΕΚΕΤΑ ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
- Εκπρόσωποι Επιχειρήσεων Τομέων Πρωταθλητών
- Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης & Απασχόλησης «Δήμητρα» (πρώην ΕΘΙΑΓΕ)
- Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- Ένωση Νέων Αγροτών

- Ένωση Ξενοδόχων Χαλκιδικής
- Επαγγελματικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης
- Επιμελητήρια ΠΕ ΠΚΜ
- Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα
- Θερμοκοιτίδα i4G Α.Ε.
- Κέντρο Επιχειρηματικής & Πολιτιστικής Ανάπτυξης: (ΚΕΠΑ – ANEM)
- Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Νέων Επιχειρηματιών
- Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
- Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος
- Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πλεκτικής -Ετοίμου Ενδύματος Ελλάδος (ΣΕΠΕΕ)
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος
- ΤΕΙ Σερρών
- Τεχνικό Επιμελητήριο -Παράρτημα Κεντρικής Μακεδονίας
- Τεχνολογικό Πάρκο Θεσσαλονίκης

EL

EL

Έγγραφα

Τίτλος εγγράφου	Τύπος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικό στοιχείο αναφοράς	Στοιχείο αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Εστάλη από
-----------------	----------------	---------------------	--------------------------	---------------------------------	--------	----------------------	------------

Υποβληθέντα παραρτήματα από τον εκτελεστικό κανονισμό της Επιτροπής για τον καθορισμό του υποδείγματος του προγράμματος

Τίτλος εγγράφου	Τύπος εγγράφου	Έκδοση προγράμματος	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικό στοιχείο αναφοράς	Στοιχείο αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Εστάλη από
Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση και Μη Τεχνική Περίληψη ΣΜΠΕ για το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020	Έκθεση για την εκ των προτέρων αξιολόγηση	1.4	13 Δεκ 2014		Ares(2014)420119 7	Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση και Μη Τεχνική Περίληψη ΣΜΠΕ για το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 2014-2020	13 Δεκ 2014	niakdimi
Programme Snapshot of data before send 2014GR16M2OP002 2.2	Φωτογραφική απεικόνιση δεδομένων πριν από την αποστολή	2.2	16 Νοε 2017		Ares(2017)559726 2	Programme Snapshot of data before send 2014GR16M2OP002 2.2 el	16 Νοε 2017	niakdimi
Αναλυτικό Σχέδιο Δράσης για τη Γενική Αιρεσιμότητα G4	Τεκμηρίωση σχετικά με την εκτίμηση της δυνατότητας εφαρμογής και της εκπλήρωσης των εκ των προτέρων όρων	1.4	13 Δεκ 2014		Ares(2014)420119 7	Αναλυτικό Σχέδιο Δράσης για τη Γενική Αιρεσιμότητα G4	13 Δεκ 2014	niakdimi

Αποτελέσματα τελευταίας επικύρωσης

Σοβαρότητα	Κωδικός	Μήνυμα
Πληροφορίες		Η έκδοση του προγράμματος έχει επικυρωθεί.
Προειδοποίηση	2.19.2	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά ταμείο "ΠΑΝ" και ανά έτος "2017", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "32.876.567,00", "0,00".
Προειδοποίηση	2.19.2	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά ταμείο "ΠΑΝ" και ανά έτος "2019", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "15.342.398,00", "0,00".
Προειδοποίηση	2.19.2	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά ταμείο "ΠΑΝ" και ανά έτος "2018", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "15.342.398,00", "0,00".
Προειδοποίηση	2.19.2	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά ταμείο "ΠΑΝ" και ανά έτος "2020", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "15.342.398,00", "0,00".
Προειδοποίηση	2.19.3	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά κατηγορία περιφέρειας "Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες" και ανά έτος "2020", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "394.717.403,00", "387.917.299,00".
Προειδοποίηση	2.19.3	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά κατηγορία περιφέρειας "Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες" και ανά έτος "2017", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "373.584.961,00", "367.327.441,00".

Σοβαρότητα	Κωδικός	Μήνυμα
Προειδοποίηση	2.19.3	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά κατηγορία περιφέρειας "Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες" και ανά έτος "2019", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "387.744.284,00", "381.115.281,00".
Προειδοποίηση	2.19.3	Το ποσό της ετήσιας στήριξης της ΕΕ ανά κατηγορία περιφέρειας "Περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες" και ανά έτος "2018", πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο από την αντίστοιχη ετήσια στήριξη της ΕΕ που προσδιορίζεται στις δημοσιονομικές προοπτικές: "381.045.627,00", "374.609.684,00".
Προειδοποίηση	2.41	Ο δείκτης "10502" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή βάσης όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή βάσης στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "ΑΞ09Β" και την επενδυτική προτεραιότητα "9i".
Προειδοποίηση	2.41	Ο δείκτης "10502" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή βάσης όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή βάσης στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "ΑΞ09Β" και την επενδυτική προτεραιότητα "9iii".
Προειδοποίηση	2.42	Ο δείκτης "CR03" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "ΑΞ09Β" και την επενδυτική προτεραιότητα "9i".
Προειδοποίηση	2.42	Ο δείκτης "10502" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "ΑΞ09Β" και την επενδυτική προτεραιότητα "9iii".
Προειδοποίηση	2.42	Ο δείκτης "10502" έχει τόσο συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο όσο και κατανομή ανά φύλο ή δεν έχει καθόλου συνολική/ποιοτική τιμή-στόχο στον πίνακα 4 για τον άξονα προτεραιότητας "ΑΞ09Β" και την επενδυτική προτεραιότητα "9i".

Σοβαρότητα	Κωδικός	Μήνυμα
Προειδοποίηση	2.52	Ο δείκτης K223 δεν έχει καμία τιμή-στόχο στον πίνακα 6 για τον άξονα προτεραιότητας ΑΞ06.
Προειδοποίηση	2.52	Ο δείκτης K221 δεν έχει καμία τιμή-στόχο στον πίνακα 6 για τον άξονα προτεραιότητας ΑΞ05.
Προειδοποίηση	2.52	Ο δείκτης K222 δεν έχει καμία τιμή-στόχο στον πίνακα 6 για τον άξονα προτεραιότητας ΑΞ06.